DÖNEM : 2 CİLT : 8 TOPLANTI : 1

MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

114. Birleşim

19 . 7 . 1966 Salı

İçindekiler

Sayfa

1. — Geçen tutanak özeti 94:95

2. — Gelen kâğıtlar 95

3. — Yoklama 95

4. — Başkanlık Divanının Genel Kurula sunuşları 95

1. — Adana Milletvekili Kasım Gülek'in, NATO Parlömanterleri Daimî Komisyonunun son toplantısında alınan kararlara, NATO'nun çeşitli problemlerine ve 1969 dan sonra da devamı konusunda ileri sürülen tekliflere dair demeci. 95:97

2. — Bolu Mileltvekili Halil İbrahim Cop'un, kendisinin ve Ankara Milletvekili Ali Rıza Çetiner'in, 20 - 21 Mayıs suçlularının affın içine alınması konusunda verilen önergelerin adlar okunmak suretiyle yapılan açık oylaması sırasında ret oyu kullandıkları halde kabul oyu kullandıkları şeklinde tutanaklarda yapılan yanlış tesbite dair demeci 97:98

3. — Sovyetler Birliğine gidecek olan Türkiye Büyük Millet Meclisi Kuruluna seçilen ve mazereti dolayısiyle gidemiyeceği anlaşılan Giresun Milletvekili Ali Cüceoğlu yerine Trabzon Milletvekili Hamdi Orhon'un asıl üyelik için aday gösterildiğine dair C. H. P. Grup Başkanvekili Nihat Erim'in önergesi 98

4. — C. H. P. Meclis Grubu Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Turhan Feyzioğlu ve Kocaeli Milletvekili Nihat Erim'in, Hükümetin yüksek idarecilerle ilgili politikasını ve Danıştay kararları karşısındaki davranışını incelemek üzere Anayasanın 89 ncu maddesi uyarınca bir gensoru açılmasına dair önergesi. (11/40) 98:99

5. — Afyon Karahisar Milletvekili Muzaffer Özdağ'ın, Türk Devletine, Türk milletine, Türk inkılâbına, Türk Silâhlı Kuvvetlerine, Anayasa ve nizamın temel müesseselerine suikast ve Türk vatandaşlarına karşı zulüm teşkil eden tutum ve davranışlar iddiası ile Millî Savunma Bakanı hakkında Anayasanın 89 ncu maddesi uyarınca bir gensoru açılmasına dair önergesi. (11/41) 99:100

5. — Görüşülen işler 100

1. — 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında

Sayfa

kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Karma Bütçe Komisyonu Başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi 1/199, 2/297, 2/327, 2/330, 2/334; Cumhuriyet Senatosu 1/656) (S. Sayısı : 130) 100:102,191:194

2. — Ankara Üniversitesi 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Karma Bütçe Komisyon Başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi 1/196; Cumhuriyet Senatosu 1/655) (S. Sayımı : 129) 102,195:198

3. — Bâzı suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu Bursa Üyesi Cahit Ortaç ve 9 arkadaşının, Vergi suç ve cezalarının affı hakkında; Cumhuriyet Senatosu Kastamonu Üyesi Ahmet Nusret Tuna'nın, Bâzı

Sayfa

orman suçlarının affına ve tazminatın terkinine dair; Kastamonu Milletvekili İsmail Hakkı Yılanlıoğlu ve 7 arkadaşının, Bâzı siyasi suçlarla basın suçlularının ve bunlarla ilgili olarak mahkûm olmuş diğer suçluların cezalarının affına dair; Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesince mahkûm edilen 67 eski Kara Harb Okulu öğrencisinin affı hakkında Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Bâzı suç ve cezaların affı hakkında ve Cumhuriyet Senatosu Tabiî Üyesi Kadrı Kaplan ve 8 arkadaşının, 20 - 21 Mayıs olayları ile ilgili suçlular ile diğer bir kısım suçluların affına ve bir kısım idari işlemlerin değiştirildiğine dair kanun teklifleri ve Adalet Komisyonu raporu. (1/117, 2/81, 114, 2/174, 1/101, 2/207, 2/223) (S. Sayısı : 79) 102:149,149:186, 187:190,199:230

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Bâzı Suç ve Cezaların Affı hakkındaki kanun tasarısı ve tekliflerinin maddeleri üzerindeki görüşmelere bir süre daha devam olundu.

19 Temmuz 1966 Salı günü saat 15 te toplanılmak üzere Birleşime (Saat 19,55 te) son verildi.

Başkan
Ferruh Bozbeyli

Kâtip
Bilecik
Şadi Binay

Kâtip
Manisa
Önol Şakar

SORULAR

Sözlü sorular

1. — Konya Milletvekili Nazif Kurucu'nun, 14 . 7 . 1966 tarihli Yeni İstanbul Gazetesinde bir bakana atfen yayınlanan olaya dair sözlü soru önergesi, Başbakanlığa gönderilmiştir. (6/384)

2. — Tokat Milletvekili Osman Saraç'ın, Hıristiyan Misyonerlik çalışmaları konusunda ne düşünüldüğüne dair sözlü soru önergesi, Başbakanlığa gönderimiştir. (6/385)

3. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Türkiye'nin deniz, göl ve nehir kıyılarının uzunluk miktarına dair sözlü soru önergesi Başbakanlığa, Maliye, Turizm ve Tanıtma ve İçişleri Bakanlıklarına gönderilmiştir. (6/386)

2. — GELEN KÂĞITLAR

TEKLİFLER

1. — Adana Milletvekili Turhan Dilligil'in, 265 sayılı Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi (2/351) (Turizm ve Tanıtma ve Plân Komisyonlarına.)

2. — Cumhuriyet Senatosu Afyon Üyesi Kemal Şenocak ve 15 arkadaşının, Afyon iline bağlı «Başmakçı» adı ile bir ilçe kurulmasına dair kanun teklifi. (2/352) (İçişleri ve Plân Komisyonlarına.)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Ferruh Bozbeyli

KÂTİPLER : Âdil Yaşa (Siirt), Şadi Binay (Bilecik)

BAŞKAN — Millet Meclisinin 114 ncü Birleşimini açıyorum.

3. — YOKLAMA

BAŞKAN — Otomatik cihazla yoklama yapacağız, sayın üyelerin kabul düğmelerine basmalarını rica ederim.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Yoklama işlemi bitmiştir.

Çoğunluğumuz vardır. Müzakerelere başlıyoruz.

4. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Adana Milletvekili Kasım Gülek'in, NATO Parlömanterleri Daimî Komisyonunun son toplantısında alınan kararlara, NATO'nun çeşitli problemlerine ve 1969 dan sonra da devamı konusunda ileri sürülen tekliflere dair demeci.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım Sayın Kasım Gülek son NATO Parlömanterleri toplantısı münasebetiyle gündem dışı bir konuşma talebinde bulunmuştur. Buyurun Sayın Gülek, lûtfen kısa olması kaydiyle söz veriyorum.

KASIM GÜLEK (Adana) — Sayın arka-

daşlarım, NATO Parlömanterlerinin İstanbul'da yaptığı son toplantı hakkında bilgi vermek için huzurunuzdayım.

NATO Parlömanterlerinin yıllık genel toplantıları arasında yürütme organı olan Daimî Komisyon her toplantısını bir NATO memleketinde yapar. Bu seferki toplantıda sıra bizde idi. Toplantı, İstanbul'da Şale Köşkünde yapıldı. Gelenler son derece memnun kaldılar. Gelenler İzlanda hariç, bütün NATO memleketlerini temsil ediyorlardı. Fransa'nın hususi durumuna rağmen delegesi mevcuttu; Yunan delegesi de vardı. Gelenler arasında önemli şahsiyetler mevcuttu. Avrupa Konseyi Assamblesi Başkanı, Portekiz Parlâmentosu Başkanı, Fransız Senatosu İkinci Başkanı bunlar arasında idiler.

Gündemin başlıca maddelerinden biri NATO buhranı idi. Fransa, çok iyi biliyorsunuz, NATO'nun entegre komutasından çekilmek kararındadır. NATO merkezî kuvvetlerinin, NATO merkezinin Fransa'dan çıkmasını ister. Fransız personeli çekilmiştir. Entegre kumanda NATO'nun özelliğidir. Bütün NATO kuvvetleri bir komutada birleştirilmiştir. Fransa'nın çekilişi bu entegre kumandada birtakım müşküller meydana getirdi. Bilhassa Fransa'nın havasından dahi geçişin izne tabi oluşu, NATO'yu bir nevi ikiye bölmüş oldu. Bu, Güney NATO memleketlerini ve bilhassa bizi elbette yakından ilgilendirirdi. Bu bakımdan yeni bir görüşün, yeni bir plânlamanın gerektiği üzerinde durduk.

Fransa'nın çekilmesi dolayısiyle meydana gelen durum yavaş yavaş halledildiyor. Askerî merkez Brüksel'e nakledildi, ediliyor; siyasi merkezin Paris'te kalmasını Fransızlar arzu ediyorlar. Diğerleri de bina hazır, büyük masraflar edilmiş, siyasi merkezin Paris'te kalmasına temayül etmektedirler.

Yine bu konuda önemli bir problem entegre kumandadan çekildikten sonra Almanya'daki Fransız kuvvetlerinin durumu. NATO entegre komutasında bulundukları müddetçe bunların Almanya'da kalmaları tabiî idi. Fakat şimdi entegre kumandadan çıkınca bir nevi işgal kuvveti haline geliyorlar. Bunu Almanlar gayet tabiî kabul edemezlerdi. Bundan dolayı Fransa ile Almanya arasında müzakereler cereyan etti. Ve şimdilik geçici bir anlaşmaya da vardılar. NATO Başkumandanı Lemnitzer Fransız kuvvetlerinin Almanya'da kalmasının önemi üzerinde durdu. Bunlar çekilirse bunların yerini başka kuvvetlerle doldurmak gerekir, dedi.

, Genel görüş şudur ki, Fransız çekilmesi birtakım zorluklar yaratmıştır. Fakat, ittifakı zedelemiş değildir. Zaten Fransızlar da, entegre kumandadan çekildiklerini, NATO'da kaldıklarını, devam ettiklerini beyan etmişlerdir. Buna karşılık NATO'nun tutumu «Açık kapı, boş iskemle» formülü ile ifade edilmektedir. Yani, Fransa ne vakit imkân bulursa tekrar NATO'ya gelsin, geldiği vakit kapıyı açık bulacaktır. İçeri girdiği vakit iskemlesi boştur oraya oturabilir.

Gündemin önemli bir diğer noktası : NATO'nun geleceği idi. NATO, 1949 senesinde yirmi yıl için yapılmış bir anlaşmadır. Biz, Yunanistan ile birlikte 1951 yılında girdik. Yirmi yıl, 1969 da bitiyor, bitmesine az kaldı. Yeni durum ne olacaktır? Her toplantıda bu konuşulur.

Genel olarak görüş şudur ki, NATO devam etmelidir. Bizim de dâhil olduğumuz 15 memleketin, Fransa dâhil, genel görüşü budur. Ancak yirmi yıllık tecrübeden faydalanarak yeni yapılacak NATO Andlaşmasında birtakım değişiklikler yapılmak da tabiîdir. Daha önce üzerinde durduğumuz iki konuyu tekrarladık. Bunlardan biri NATO içinde müttefikler arasında çıkabilecek ihtilâfları anında halledebilmek için daimî bir kurulun mevcudiyetine duyulan ihtiyaç. Buna misal olarak bilhassa Kıbrıs dolayısiyle Yunanistan ile Türkiye arasında meydana çıkan ihtilâfın, daimî bir kurul mevcudolmayışı yüzünden ele alınamayışı ve Avrupa dışı bir kurula, Birleşmiş Milletlere gidişi gösterilmiştir. Bu, dün ve bugün Yunanistan'la Türkiye arasında bir ihtilâftır; yarın Amerika ile Fransa arasında olabilir, İngiltere ile Almanya arasında olabilir. Mutlaka temelinden halli icabeden, ele alınması gereken bir konudur.

İkinci üzerinde daima durduğum konu da, NATO'nun otomatik işler bir ittifak olduğunun, Kıbrıs dolayısiyle, yine zihinlerde şüpheler yaratacak birtakım durumların meydana gelişidir. Bunun gayet açık olarak bundan sonraki NATO Andlaşmasına konması ve belirtilmesidir.

NATO, demokratik hür dünyanın, Batı dünyasının doğuya karşı bir savunma topluluğudur. Doğu ile Batı arasında gerginlik hayli zaman devam etmiştir. Fakat son zamanlarda Doğu ile Batı arasında bir gevşeme alâmeti de vardır. Bu gerginliğin azaldığı görülmektedir. Fransızlar De Gaulle'ün Rusya seyahatinin bu gerginliği azaltmada büyük rol oynadığını ifade ederler. Fakat, muhakkak olan bu gerginlikte bir azalma olduğudur.

NATO ile NATO'ya karşılık kurulmuş Doğu âleminin adına Varşova Paktı dediği memleketleri arasında NATO memleketleriyle Varşova Paktı memleketleri arasında parlömanterler seviyesinde bir temasın faydası üzerinde İstanbul toplantısında duruldu ve bunun incelenmesine karar verildi.

İstanbul toplantısında yine üzerinde durulan bir konu da NATO'nun hür dünyanın diğer savunma topluluklariyle münasebeti; bu arada CENTO'nun önemli bir rolü üzerinde duruldu. Çünkü burada Türkiye özel bir durumdadır. Hem CENTO'da, hem de NATO'da, bir nevi CENTO ile NATO arasında birleştirici, rolü olan bir memleket. Türkiye'nin bu özel durumdan faydalanarak biz NATO içinde olduğu gibi CENTO'da da bir Parlömanterler Teşkilâtının kurulması teşebbüsüne girişmiştik.

Ankara'da bir müddet evvel yapılan CENTO Dışişleri Bakanları Toplantısında Amerika, İngiltere ve İran Dışişleri Bakanları ile bu konuyu konuşmuştum. Türkiye'ye gelen Pakistan Parlâmento Başkanının Başkanlığındaki Pakistan Parlâmento Heyeti ile bunu görüşmüştüm. Yine kısa bir zaman evvel memleketimize gelen İran Senato Başkanı ile de bunu görüşmüştüm. Hepsi tarafından bu fikir çok olumlu karşılandı ve İstanbul toplantısına CENTO Genel Sekreterini davet ettik. Yapılan temaslarda bu konunun da ele alınıp bir an evvel CENTO içinde NATO'da olduğu gibi bir parlömanterler topluluğunun meydana getirilmesi ve CENTO parlömanterleri ile NATO Parlömanterlerinin temas halinde olmasıdır. Gene ele alınan gündem maddelerinden biri Almanya'nın birleşmesi konusu idi. Bu her toplantıda ele alınır. Almanya için millî bir gayedir. Burada da yeni birtakım hareketler var; Almanya'nın bu konuda önemli müşküllerinden birisi, Doğu sınırının Oder - Neisse nehirleri olarak kabul edilip edilmiyeceğidir. Bu konuda Almanlar yumuşama alâmetleri göstermektedirler. Oder - Neisse hattını kabul edelim ve hattâ gerekirse Almanya birleşir. Birleşik Almanya içerisinde Rus kuvvetlerinin bulunması dahi düşünülebilir, diye birtakım fikirler ortaya atılmıştır. Almanya'nın birleşmesi konusu Almanya için son derece hassas; fakat Almanlar bundan çok iyimser de değildirler. De Gaulle'ün Rusya seyahatinden bu alanda faydalar umdular. Fazla bir netice elde edilemedi.

Yine bir toplantıda ele alınan bir konu, Kıbrıs konusudur. Bu sefer Yunan delegesi de mevcuttu. İki hükümet arasında ikili, Kıbrıs üzerine yapılan konuşmaları İstanbul toplantısında bütün memleket delegeleri gayet iyi karşıladılar ve başarı temennisinde bulundular.

NATO'nun yalnız politik değil, aynı zamanda ekonomik ve kültürel meselelerle de ilgili olduğu bir kere daha belirtildi ve NATO içi gelişmemiş memleketlere NATO'nun yardımı diye başlıyan, bizim teşebbüsümüzle başlıyan hususi komisyonun çalışmaları üzerinde duruldu.

İstanbul toplantısı bittikten sonra bütün komisyon üyeleri Ankara'ya geldiler. Meclisimizin Lokantasında yemek yediler, Senato Başkanı tarafından kabul edildiler. Meclisimizi ve Senatomuzu ziyaret ettiler. Lûtuf buyurdunuz alkışladınız. Memleketimizden gayet iyi intibalarla ayrıldılar.

Hepinizi saygı ile selâmlarım. (Alkışlar)

2. — Bolu Milletvekili Halil İbrahim Cop'un, kendisinin ve Ankara Milletvekili Ali Rıza Çetiner'in, 20 - 21 Mayıs suçlularının affın içine alınması konusunda verilen önergelerin adlar okunmak suretiyle yapılan açık oylaması sırasında ret oyu kullandıkları halde kabul oyu kullandıkları şeklinde tutanaklarda yapılan yanlış tesbite dair demeci

BAŞKAN — Buyurun Sayın Halil İbrahim Cop, zaptı sabık hakkında.

HALİL İBRAHİM COP (Bolu) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 14 Temmuz 1966 Perşembe günü Yüce Meclisin yapmış olduğu 111 nci Birleşiminde bir önergenin ad okunmak suretiyle yapılan açık oylamasında bendeniz ve Ali Rıza Çetiner arkadaşımın kullandığı oy'un hilâfında zabıtlara geçtiğini dün tesadüfen öğ-

renmem üzerine her iki arkadaş, Meclis Başkanlığına yazılı olarak müracaat ettik. Bu müracaatımız, bizim oyumuzun kullandığımız istikamette tesbit edilmediğinin tesbiti ve tetkiki içindi. Oylama ad okunmak suretiyle yapıldığına göre, gerek Başkanlık Divanının, gerek kâtiplerin yoklama defterlerindeki beyanımız hilâfına zapta oylarımızın ters geçtiği tesbit edildi. Ve Başkanlık bunu kendi bünyesi içerisinde tashih etme yoluna giderken bugün keyfiyetin aktüel halde basına intikal etmiş olduğunu üzüntü ile görmüş olmamız neticesindedir ki, zaptı sabık hakkında söz almış ve keyfiyetin bir defa da Yüce Heyetiniz nezdinde tescil ve tevsikini tesbit yönünden konuşmuş bulunuyorum. Maddi bir hata yapılmıştır. Biz verdiğimiz oyların maddi ve mânevi mesuliyetini müdrik insanlarız. (A. P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Neyse efendim, zaptı sabık hakkında...

HALİL İBRAHİM COP (Devamla) — Bu itibarla, keyfiyeti yüksek huzurlarınızda açıklarken, teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım efendim. (A. P. sıralarından, alkışlar)

3. — Sovyetler Birliğine gidecek olan Türkiye Büyük Millet Meclisi Kuruluna seçilen ve mazereti dolayısiyle gidemiyeceği anlaşılan Giresun Milletvekili Ali Cüceoğlu yerine Trabzon Milletvekili Hamdi Orhon'un asıl üyelik için aday gösterildiğine dair C. H. P. Grup Başkanvekili Nihat Erim'in önergesi

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, C.H.P. Türkiye Büyük Millet Meclisi Grup Başkanvekili Sayın Nihat Erim'in Başkanlığa sunduğu bir önerge var, okutuyorum :

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

15 . 7 . 1966 tarih ve 2 - 116 sayılı yazımıza ektir :

Sovyetler Birliğini ziyaret edecek 15 kişilik T. B. M. M. Heyetine katılmak üzere asil üye olarak seçilip aday olarak ismi bildirilen Giresun Milletvekili Ali Cüceoğlu'nun, oğlunun tedavisi maksadı ile Almanya'da bulunduğundan mezkûr heyete katılamıyacağı anlaşılmıştır.

Bu heyete birinci yedek üye olarak ismi bildirilmiş bulunan Trabzon Milletvekili Hamdi Orhon'un, Ali Cüceoğlu'nun yerine asil üye adayı olarak gösterilmesini rica eder, saygılarımı sunarım.

C. H. P.
T. B. M. M. Grup Başkanvekili
Kocaeli Milletvekili
Nihat Erim

BAŞKAN — Sayın Hamdi Orhon, Heyeti Umumiyeye isminin sunulması anından itibaren bu heyete seçilmiştir.

4. — C. H. P. Meclis Grupu Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Turhan Feyzioğlu ve Kocaeli Milletvekili Nihat Erim'in, Hükümetin yüksek idarecilerle ilgili politikasını ve Danıştay kararları karşısındaki davranışını incelemek üzere Anayasanın 89 ncu maddesi uyarınca bir gensoru açılmasına dair önergesi (11/40)

BAŞKAN — Bir gensoru önergesi vardır, okutuyorum :

Millet Meclisi Başkanlığına

Millî menfaatleri hassasiyetle koruduğu bilinen birçok genel müdür ve yüksek idarecilerin haksız ve kanunsuz olarak işlerinden uzaklaştırıldıkları malûmdur.

Yapılan işlemlerin haksız ve kanunsuz olduğu en yüksek idari mahkeme tarafından karara bağlandığı hallerde dahi, Hükümet, Anayasanın açık emrine aykırı olarak, bu kararları hiçe saymakta ısrar etmektedir.

Son günlerde yapılan bâzı işlemler, Hükümetin hukuka ve millî menfaatlere meydan okuyan davranışlarını daha büyük bir ısrarla devam ettirdiğini ortaya koymaktadır.

Millî Birlik Grupu tarafından Senatoda açıklanan ve Türk kamu oyunda büyük tepkiler yaratan belge de, Devlet memurlarının bir program dâhilinde tasfiyesinden bahsedilmekte olması, konunun önemini ve yapılan işlemlerin vahametini artırmıştır.

Daha önce açıklanmış olan bir başka belgede, yabancı petrol şirketlerinden birinin sorumlusu tarafından aynı mahiyette temennilerin ileri sürülmüş olduğu da hatırlanacak olursa, Yüce Meclisin konu üzerine bu açıdan da eğilmenin lüzumu ortaya çıkar.

Yukarda arz edilen sebeplerle, Hükümetin yüksek idarecilerle ilgili politikasının ve Danıştay kararları karşısındaki davranışının, sözü geçen belgelerin ışığı altında incelenmesine ve si-

yasi sorumluluğun tesbitine imkân vermek üzere, Anayasanın 88 ve 89 ncu maddeleri uyarınca gensoru açılmasını arz ve teklif ederiz.

C. H. P. Millet Meclisi Grupu adına
Başkanvekilleri

Kayseri	Kocaeli
Prof. Dr. T. Feyzioğlu	Prof. Dr. N. Erim

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur. Yarınki 20 Temmuz Çarşamba günü akdedilecek birleşimde, gündeme alınıp alınmaması hususu müzakere edilecek ve karar verilecektir.

5. — Afyon Karahisar Milletvekili Muzaffer Özdağ'ın, Türk Devletine, Türk milletine, Türk inkılâbına, Türk Silâhlı Kuvvetlerine, Anayasa ve nizamın temel müesseselerine suikast ve Türk vatandaşlarına karşı zulüm teşkil eden tutum ve davranışlar iddiası ile Millî Savunma Bakanı hakkında Anayasanın 89 ncu maddesi uyarınca bir gensoru açılmasına dair önergesi (11/41)

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, bir gensoru önergesi daha verilmiştir, onu da okutuyorum :

MilletMeclisi Başkanlığına

Özü : Türk Devletine, Türk Milletine, Türk inkılâbına, Türk Silâhlı Kuvvetlerine, Anayasa ve nizamın temel müesseselerine suikast ve Türk vatandaşlarına karşı zulüm teşkil eden tutum ve davranışlar sebebiyle sorumlu Hükümet hakkında Anayasanın 89 ncu maddesi gereğince gensoru açılması talebi.

Kara Harb Okulu öğrencilerinden 27 kişi Harb Okulu Askerî Mahkemesine sevk edilmiş, haklarında As. C. K. nunun 54 ncü maddesi delâletiyle T. C. K. nun 141/4, 142/3 ve As. C. K. nun 86 ve T. C. K. nun 79 ncu maddelerinin tatbiki istenmiştir.

Sanıklardan 15 i hakkında sabit görülmiyen suçları için kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmiştir. Sanıklardan 10 u As. C. K. nun 86 ncı maddesine dayanılarak cezalandırılmaları istenmiştir.

Türk Ceza Kanununun 141/4, 142/3, 79 ve As. C. K. nun 86 ncı maddelerine göre, cezalanmaları istenen iki öğrencinin dosyaları görevsizlik kararı ile Kara Kuvvetleri As. Mahkemesine gönderilmekle birlikte bu gençler okuldan çıkarılmışlardır.

Haklarında kovuşturmaya mahal olmadığına dair verilen öğrenciler için husumet devam etmiş, 27 öğrenciden 3 ü doğrudan doğruya sınıfta bırakılmış, 21 i ikmale konmuştur.

Haklarında Kara Kuvvetleri As. Mahkemesinde kovuşturma devam eden gençlerin suçlarının, iddianamede, Türkçülük duygusu taşımak olduğu iddia edilmiş, suç belgesi olarak da okul talebe gazinosunda bulunan Türklerin Orta Asya'dan çıkışlarında yol gösteren Bozkurt ve Ergenekon destanına ait tablonun fotoğrafını çekmek ve serbestçe yayınlanan bâzı dergilerle C. K. M. P. Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in üniversite gençliği için verilmiş dokuz ışık adlı matbu konferansı okumak ve taşımak olduğu gösterilmiştir.

Hâdisenin vahameti meydandadır.

1. Türkçülüğün Anayasanın tanıdığı kamu haklarını yıkıcı cereyanlardan biri olarak gösterilmesi ve suçlama mesnedi yapılması, Türk Devletine vücut veren Türk inkılâbını, Anadolu Türk ihtilâlini, Atatürk'çülüğün, 27 Mayıs Anayasasının temel ilkesi, Türk Milletinin bağımsız ve hür yasama güç ve iradesinin kaynağı Türk milliyetçiliğine şeni bir suikasttır.

2. Türk Devletinin silâhlı teminatı Silâhlı Kuvvetlerimizin subay kaynağı Harb Okulu öğrencilerinin, Türk subayının temel vasfı en şerefli özelliği olan Türk milliyetçilik şuurundan, Türkçülükten tecridedilmek istenmesi Türk Silâhlı Kuvvetlerinin moral gücünü sabotedir.

Bu şuuru taşımakla suçlandırılan öğrencilerin okuldan çıkarılması ve sebepsiz sınıfta bırakılmaları Silâhlı Kuvvetlerimizin savaş gücünü tahriptir.

3. Türk vatandaşlarının demokratik Anayasada teminat altına alınmış olan hakları ve hürriyetleri tecavüze uğramış, kendilerine zulmedilmiştir.

4. Demokratik nizamın temel kurumlarından Anayasamızın rükünlerinden biri olan bir siyasi partiye siyasi bir suikastta bulunulmuştur.

Sorumlu Millî Savunma Bakanı hakkında Anayasamızın 89 ncu maddesi gereğince gensoru açılmasını saygı ile arz ve rica ederiz.

Afyon Karahisar
Muzaffer Özdağ

BAŞKAN — Sayın Özdağ, bu önergeniz halen derdest bulunan bir dâva ile ilgili midir?

MUZAFFER ÖZDAĞ (Afyon Karahisar) — Haklarında takipsizlik kararı verilenler içindir. Yani dâva ile ilgili değildir.

BAŞKAN — Şu halde önergenizi bu tavzihinizle nazarı itibara alıyoruz.

Bilgilerinize sunulur. Yarınki birleşimde gündeme alınıp alınmaması hususu müzakere edilip bir karar verilecektir.

5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Karma Bütçe Komisyonu Başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi 1/199, 2/297, 2/327, 2/330, 2/334; Cumhuriyet Senatosu 1/656) (S. Sayısı : 130) (1)

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, bu bâzı suç ve cezaların affına mütedair kanun tasarısının müzakeresine geçmeden evvel, Meclisimizle ve Bütçe Komisyonunda tevhidedildiği için bir kısmı da Hükümet ile ilgili bir aktarma kanun teklifi vardır. Kısa zaman içinde kanunlaşması zaruretine binaen bunun şu arada çıkarılması hususunu tasvibinize sunmak mecburiyetindeyiz. Tasvibinize sunuyorum; kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Öncelikle görüşülmesi hususunu oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir. Hükümet burada, komisyon burada.

Karma Bütçe Komisyonu Başkanlığı tezkeresini okutuyorum.

(Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı ve Karma Bütçe Komisyonu Başkanlığı tezkeresi okundu.)

BAŞKAN — Tümü üzerinde söz istiyen?.. Yok. Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci maddeyi okutuyorum.

1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1), (A/2), (A/3) ve (R) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında Kanun

MADDE 1. — 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1), (A/2) ve (A/3) işaretli cetvellerin ilişik (1) sayılı cetvelde yazılı tertipleri arasında 1 967 966 liralık aktarma yapılmıştır.

BAŞKAN — Cetvelleri okutuyorum :

Karma Bütçe Komisyonunun kabul ettiği cetveller

[1] SAYILI CETVEL

Bölüm		Eklenen
	(A/1)	
	Millet Meclisi	
12.000	Personel giderleri	400 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.	
Bölüm		Düşülen
14.000	Hizmet giderleri	767 966
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.	
16.000	Çeşitli giderleri	320 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.	
	Millî Savunma Bakanlığı	
Bölüm		Eklenen
13.000	Yönetim giderleri	767 966
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.	
	Millî Eğitim Bakanlığı	
Bölüm		Düşülen
12.000	Personel giderleri	800 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.	
	(A/2)	
	Millet Meclisi	
22.000	Yapı, tesis ve büyük onarım giderleri	80 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.	
	(A/3)	
	Maliye Bakanlığı	
Bölüm		Eklenen
34.000	Malî transferler	800 000
	BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.	

Birinci maddeyi tekrar okutuyorum.

(Birinci madde tekrar okundu.)

(1) 130 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

BAŞKAN — Birinci maddeyi kabul ettiğiniz cetvellerle birlikte oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerin ilişik (2) sayılı cetvelde yazılı yeniden açılan tertiplerine 100 000 lira olağanüstü ödenek verilmiştir.

BAŞKAN — Cetveli okutuyorum.

[2] SAYILI CETVEL

Bölüm		Eklenen
	(A/1)	
	Cumhuriyet Senatosu	
12.000	Personel giderleri	50 000

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

	Millet Meclisi	
12.000	Personel giderleri	50 000

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci maddeyi kabul ettiğiniz cetvellerle birlikte oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerin ilişik (3) sayılı cetvelde yazılı tertiplerine 500 000 liralık ek ödenek verilmiştir.

BAŞKAN — 3 sayılı cetveli okutuyorum.

[3] SAYILI CETVEL

Bölüm		Eklenen
	(A/1)	
	Cumhuriyet Senatosu	
12.000	Personel giderleri	200 000

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

	Millet Meclisi	
12.000	Personel giderleri	-300 000

BAŞKAN — Komisyon bir tashih talebinde bulunuyor, önergesini okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunda kabul edilerek Genel Kurulunuzda görüşülecek olan 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1), (A/2), (A/3) ve (R) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısına bağlı (3) sayılı cetvelin Millet Meclisi kısmındaki 12.00 nci bölümün gerekçeye ve kanuna uygun olarak 35.000 nci bölüm şeklinde yazılması lâzımgelirken zuhulen yazılmamıştır. Bu kısmın görüşülmesinde aşağıdaki şeklin esas alınmasını arz ve teklif ederim.

Bütçe Karma Komisyonu Başkanı
Aydın Milletvekili
İsmet Sezgin

(A/3)

Millet Meclisi

Bölüm		Eklenen
35.000	Sosyal transferler	300 000
	Ödül, ikramiye, mükâfat ve yardımlar	
Madde		
35.613	Hizmetlilere verilecek tayın bedele	300 000

BAŞKAN — Önergeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

3 sayılı cetveldeki değişiklik, kabul ettiğiniz önerge gereğince, bölüm 35.000 sosyal transferler bölümü toplamı, ödül, ikramiye, mükâfat ve yardımlar. Eklenen 300 000 şeklinde oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi, kabul ettiğiniz cetveli ile birlikte oyunuza sunuyorum : Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin Turizm ve Tanıtma Bakanlığı kısmının 16 000 nci (Çeşitli giderler) bölümünün 16 310 ncu (Yurdu ve ulusu tanıtma giderleri maddesinden 93 027 lira düşünerek, aynı bakanlık bütçesinin (A/3) işaretli cetvelinin 36.000 nci (Borç ödemeleri) bölümünde (Geçen ve eski yıllar karşılıksız borçları) adı ile yeniden açılan 36 350 nci maddeye olağanüstü ödenek olarak aktarılmıştır.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelin Maliye Bakanlığı kısmının 35.000 nci (Sosyal transferler) bölümünün 35.790 ncı (Beynelmilel İktisadi ve Ticari İlimler Telebeleri Birliğine) şeklindeki madde unvanı (Türkiye İktisadi ve Ticari İlimler Talebeleri Staj Komitesine) şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 6. — 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı (R) işaretli cetvelin (Taşıt alımları) ile ilgili (Millî Eğitim Bakanlığı) kısmının (6 silindirli Jeep 4×4) ibaresindeki (Jeep) unvanı (Pick - Up) şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 7. — 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı (R) işaretli cetvelin (Bakım ve küçük onarım giderleri) kesiminin (Bina onarımı) ile ilgili açıklanmasının birinci fıkrasında sayılan Bakanlık ve daireler arasından (Maliye) kelimesi çıkarılmış aynı açıklamanın son fıkrasınday azılı bakanlıklararasına (Maliye Bakanlığı) ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Bu kanun, 7 nci maddesi 1 Mart 1966 tarihinden geçerli olmak üzere, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Bu kanunu Cumhuriyet Senatosu, Millet Meclisi Başkanları ve Maliye Bakanı yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler.. Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde söz istiyen?.. Yoktur. Tümü açık oylarınıza sunulmuştur. Kutular sıralar arasında dolaştırılacaktır.

2. — Ankara Üniversitesi 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Karma Bütçe Komisyon Başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi 1/196; Cumhuriyet Senatosu 1/655) (S. Sayısı : 129) (1)

BAŞKAN — Ankara Üniversitesiyle ilgili 3 maddelik bir aktarma teklifi var. Bunun da şimdi görüşülmesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Öncelikle görüşülmesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Öncelikle görüşülmesi kabul edilmiştir.

Tümü hakkında söz istiyen?.. Yok.

Maddelere geçilmesini oyunuza sunuyorum Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tezkereleri okuttuktan sonra birinci maddeyi okutacağım.

(Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı ve Karma Bütçe Komisyonu Başkanlığı tezkereleri okundu.) (1)

BAŞKAN — Birinci maddeyi okutuyorum.

Ankara Üniversitesi 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında Kanun

MADDE 1. — Ankara Üniversitesi 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin (Dil - Tarih ve Coğrafya Fakültesi) kısmının 12.000 nci (Personel giderleri) bölümünde (707 sayılı Kanun gereğince verilecek fazla çalışma ücreti) adı ile yeniden açılan 12.410 ncu maddeye 800 000 lira olağanüstü ödenek konulmuştur.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Ankara Üniversitesi 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı (B) işaretli cetvelin 72.000 nci (Özel gelirler) bölümünün 72.100 ncü (Hazine yardımı) maddesine 800 000 lira eklenmiştir.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanunu Maliye ve Millî Eğitim Bakanları yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü hakkında söz istiyen?.. Yok.

Tümü açık oylarınıza sunulmuştur. Kutular sıralar arasında dolaştırılacaktır.

3. — Bâzı suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu Bursa Üyesi Cahit Ortaç ve 9 arkadaşının, Vergi suç ve cezalarının affı hakkında; Cumhuriyet Senatosu Kastamonu Üyesi Ahmet Nusret Tuna'nın, Bâzı orman suçlarının affına ve tazminatın terkinine dair; Kastamonu Milletvekili İsmail Hak-

(1) 129 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

kı Yılanlıoğlu ve 7 arkadaşının, Bâzı siyasi suçlarla basın suçlularının ve bunlarla ilgili olarak mahkûm olmuş diğer suçluların cezalarının affına dair; Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesince mahkûm edilen 67 eski Kara Harb Okulu öğrencisinin affı hakkında Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Bâzı suç ve cezaların affı hakkında ve Cumhuriyet Senatosu Tabiî Üyesi Kadri Kaplan ve 8 arkadaşının, 20 - 21 Mayıs olayları ile ilgili suçlular ile diğer bir kısım suçluların affına ve bir kısım idarî işlemlerin değiştirildiğine dair kanun teklifleri ve Adalet Komisyonu raporu (1/117, 2/81, 114, 2/174, 1/101, 2/207, 2/223) (S. Sayısı : 79) (1)

BAŞKAN — Tasarının müzakeresine devam ediyoruz. Metindeki 10 ncu maddeyi okutuyorum :

Hükümet ve Komisyon lûtfen yerlerini alsın.

MADDE 10. — Bu kanunun 5 ve 6 ncı maddeleri hükmü saklı kalmak şartiyle, tekerrür hükümlerinin tatbikini gerektiren aynı cinsten suçlar aftan hariç bırakılmıştır.

Bu kanunun uygulamasında, aynı kanun maddesine uyan veya kanunun bir faslında bulunan suçlar bir cinsten sayılır.

Askerî Ceza Kanununun 66 ncı maddesinde yazılı izin tecavüzü ve firar suçları hakkında 1 nci fıkra hükmü uygulanmaz.

BAŞKAN — Bu madde hakkında Sayın Cengiz Ekinci, grup adına buyurunuz.

Y. T. P. GRUPU ADINA CENGİZ EKİNCİ (Kars) — Efendim, bu maddenin tanziminde vatandaşlar arasında tefrik yaratan ve ferdin kanun karşısında eşitlik prensibini ihlâl eden bir şekil var.

5 ve 6 ncı madde mükerrirleri, tekraren suç işlemiş olsalar bile, aftan faydalanmaktadırlar; 5 ve 6 ncı maddenin şümulü dışında kalan mükerrirler aftan faydalanamamaktadırlar; dikkatinize arz ederim. Vatandaşların kanun karşısındaki eşitliği prensibine aykırıdır. Maddenin bu şekilden kurtarılması ve mükerrirler faydalanmıyacaklarsa toptan faydalanmamaları, yok eğer bir kısım mükerrirler faydalanacaksa buna cevaz verilmemesi iktiza eder.

Mâruzatımız bundan ibarettir. Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlar, bu madde hakkında söz istiyen üyeler sırasiyle: Sayın Reşit Ülker, Sayın Orhan Birgit, Sayın Nihat Diler, Sayın Reşat Özarda, Sayın Rifat Baykal, Sayın Mazhar Arıkan, Sayın Kemal Aytaç, Sayın Âdil Kurtel, Sayın Nihat Bayramoğlu, Sayın Sami Binicioğlu, Sayın Hilmi İşgüzar, Sayın Arif Ertunga, Sayın Faik Kırbaşlı, Sayın İsmail Boyacıoğlu.

Sayın Reşit Ülker, buyurunuz.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Vazgeçtim.

BAŞKAN — Sayın Orhan Birgit.

ORHAN BİRGİT (İstanbul) — Vazgeçtim.

BAŞKAN — Sayın Nihat Diler, evvelâ siz aleyhinde mi lehinde mi konuşacaksınız?

NİHAT DİLER (Erzurum) — Üzerinde konuşacağım.

BAŞKAN — Üzerinde konuşacaksanız biraz bekleyin. Şimdi arkadaşınız üzerinde konuştu.

NİHAT DİLER (Erzurum) — Aleyhinde konuşacağım.

BAŞKAN — Aleyhinde mi konuşacaksınız? Buyurun. (A. P. sıralarından alkışlar.)

NİHAT DİLER (Erzurum) — Bal sinekleri gibi kanat çarpıyorsunuz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 10 ncu madde... (Soldan gürültüler.)

BAŞKAN — Arkadaşlar, müdahale etmeyiniz lûtfen. («Sinek diyor» sesleri.)

NİHAT DİLER (Devamla) — Bu kanunun 5 ve 6 ncı maddeleri hükmü saklı kalmak şartiyle tekerrür hükümlerinin tatbikini gerektiren aynı cinsten suçlar aftan hariç bırakılmıştır, demektedir. Bu suretle Türk Ceza Kanununun 81 nci maddesinin ikinci fıkrasındaki mutlak mukayyet tekerrür hükümlerine göre cezalandırılmış olanları af harici bırakmıştır. Basit tekerrür hükümlerine göre cezalandırılmış mahkûmları af dahili ederek affı geniş tutmuştur. Bu bakımdan madde, affı geniş tuttuğu için yerindedir.

Ancak, ikinci fıkra aynı cins suçtan ne kastedildiğini yeniden tarif etmiş bulunmaktadır. Türk Ceza Kanununun 86 ncı maddesi, aynı cins suçları 9 bend halinde şu şekilde tarif etmiş bulunmaktadır:

---

(1) 79 S. Sayılı basmayazı 11 . 7 . 1966 tarihli 108 nci Birleşim tutanağı sonuna eklidir.

«Madde 86. — Aynı maddei kanuniyeye tetabuk eden veya kanunun bir faslında münderiç bulunan cürümlerden başka:

1. Devletin emniyeti aleyhine işlenilen cürümler,

2. Resmî memurlar tarafından memuriyetlerine ait vazifelerin ihlâli veya memuriyetin suiistimali suretiyle işlenilen cürümler,

3. Siyasi veya dinî hürriyetlere mütaallik cürümlerle dinî memurların vazifeleri esnasında yaptıkları suiistimalât,

4. İcra ettikleri vazifelerden dolayı hükkâm ile memurlar ve Devlet idaresi ve âmmenin nizamı aleyhine irtikâbolunan cürümler,

5. Cürüm tasnii ve iftira ve yalan şahadet ve yalan yere yemin ve avukatlarla dâva vekillerinin vazifelerini suiistimal cürümleri,

6. Âmmenin selâmeti aleyhine işlenilen cürümler,

7. Sekizinci babta münderiç cürümler,

8. Eşhas aleyhindeki cürümlere mahsus babın birinci ve ikinci fasıllarında münderiç cürümler,

9. Hırsızlık ve yağma ve ifşai sır tehdidiyle temini menfaat ve dolandırıcılık ve emniyeti suiistimal ve eşyayı cürmiyeyi satın almak ve saklamak ve hileli iflâs maddelerinde ve üçüncü babın dokuzuncu faslının son maddesiyle onuncu faslın 276 ncı maddesinde ve onbirinci faslında ve altıncı babın birinci faslının ilk beş maddesinde ve beşinci faslında ve yedinci babın üçüncü faslının ilk beş maddesiyle son maddesinde muharrer bilcümle cürümler,

Bir cinsten addolunur.» demektedir.

Türk Ceza Kanununun 86 ncı maddesi, bu hükmüyle bir cins addolunan suçlardan ne kastedildiğini açıkça 9 bend halinde saymış vaziyettedir. Yeniden komisyonun teklifinde, tasarının 10 ncu maddesinin ikinci fıkrasında; bu kanunun uygulanmasında aynı kanun maddesine uyan veya kanunun bir faslında bulunan suçlar bir cinsten sayılır, demesindeki kastı ben anlıyamadım. Acaba affa mazhar olacak kimselerin bu kanundan daha geniş çapta istifadesini temin etmek maksadiyle midir? Bu husus açık değildir. Açık olmadığı için bir haşiv mahiyetindedir. Çünkü, Türk Ceza Kanununun 86 ncı maddesi 9 bend halinde aynı cinsten suçları teker teker saymış vaziyettedir. Bu ikinci fıkrayı koymakla ileride Af Kanununun tatbikiyle mükellef olan hâkimlere büyük güçlükler çıkacaktır. Bu yönden eğer komisyon ikinci fıkranın hangi maksatla tasarıya konduğunu açıklamazsa bu takdirde haşivdir, mânasız bir hükümdür. Bunun çıkarılması gerekmektedir. Ben de bu yolda bir önerge veriyorum. Kabul edilmesini arz ve istirham ediyorum. Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Sayın Diler, maddenin tamamen aleyhinde değilsiniz, yani kısmen mi aleyhindesiniz efendim?

NİHAT DİLER (Erzurum) — Maddenin ikinci fıkrasının aleyhindeyim.

BAŞKAN — Evet, ikinci fıkranın aleyhindesiniz.

Sayın Rifat Baykal?.. Yoklar. Sayın Kemal Aytaç?.. Yoklar. Sayın Âdil Kurtel?.. Buyurunuz.

Sayın Kurtel, siz de aleyhinde konuşuyorsunuz değil mi efendim?

ÂDİL KURTEL (Kars) — Evet efendim.

Muhterem arkadaşlar, tasarının 10 ncu maddesi, tasarının 5 ve 6 ncı maddelerinde tesbit edilen hükümlülükler haricolmak üzere, mükerrirleri affın şümulü dışında tutmuştur. Madde üzerinde durulduğu zaman bu maddenin suçlular arasında birtakım tefrikler yapmış olduğu kendiliğinden ortaya çıkar. Ayrıca, birtakım adaletsiz hükümleri de yine bünyesinde taşıdığı ortaya çıkmaktadır.

Muhterem arkadaşlar, tasarının 10 ncu maddesinin ikinci fıkrasında; «Bu kanunun uygulanmasında aynı kanunun maddesine uyan ve kanunun bir faslında bulunan suçlar bir cinsten sayılır» denmektedir. Bu duruma göre ve bu madde bu şekliyle kanunlaştığı takdirde çıkacak olan netice şudur: Bilfarz Türk Ceza Kanununun 456/1 nci maddesine göre yaralamak fiilinden mahkûm olan her hangi bir kimse, sonradan Türk Ceza Kanununun 448 nci maddesine göre adam öldürme fiilinden mahkûm olduğu takdirde, bu madde hükmüne göre affın şümulü içine girdiği halde yani mükerrir sayılmadığı halde, 456/1 nci madde ile mahkûm olan yani yaralamak fiilinden mahkûm olan bir kimse, yine bu madde şümulü içerisinde mütalâa edilen ve daha hafif bir cezayla tecziye edilmiş bulunan Türk Ceza Kanununun 456/4 ncü maddesin-

de tesbit edilen bir suçtan mahkûm edilecek olursa aftan hariç bırakılmakta, yani af hariçi tutulmaktadır. Çünkü 456/1 nci madde ve Türk Ceza Kanununun 456/4 ncü maddesi, tasarının ikinci fıkrasında tesbit edilen aynı fasıl içinde mündemiç suçlar sayılmaktadır. Halbuki, 456/1 nci maddeye göre, yani yaralamak fiilinden mahkûm olan bir kimse, 448 nci maddeye göre adam öldürmek fiilinden mahkûm olduğu zaman; bu suçlar, adam öldürmek fiilinden mahkûmiyeti istilzam eden suçlar ve yaralama fiiline ceza tertibeden suçlar ayrı ayrı fasıllarda olduğu için bu affın içerisine girmektedir. Yani, hafif bir suç işliyen her hangi bir kimse, daha ağır bir suç işlediği zaman, meselâ adam öldürdüğü zaman affın içinde bırakıldığı halde, yaralama fiilinden mahkûm olan her hangi bir kimse daha hafif bir suç işlediği zaman affın dışında bırakılmaktadır ki, hal suçlular arasında mâkul olmıykan, adaletsiz birtakım neticeler doğurmaktadır.

Bunun yanında, tasarı mükerrerleri affın şümulü dışında bırakmıştır. Fakat, bugüne kadar mükerrirliği önlemek için her hangi bir koruyucu tedbir alınmış değildir .

Muhterem arkadaşlar, cezaların infazı sırasında ve infazdan sonraki korunmaya dair bir tasarı hazırlanmış ve Yüce Meclise sevk edilmiş bulunmaktadır. Bu tasarının, cezaların infazı sırasında ve infazından sonraki korunmaya ait kanun tasarısı hakkındaki ve tasarının gerekçesinde mükerrirliğinin sebepleri arasında aynen şunlar yazılıdır: «Hükümlülerin toplumsal hayata ve onun düzenine yeniden alışmalarını temin etmek ve kendilerini mükerrirlikten korumak için tahliyelerinden önce ve sonra mânen kalkınmaları, bir sanat ve meslek sahibi olmaları için çalıştırılmaları, meşruten tahliye süreleri içinde gözetim ve denetim altında bulundurulmaları ve aileleriyle olan münasebetlerinin iyi bir şekilde yetiştirilmesi gerekmektedir.» Yani bu tasarıda cezaların infazı sırasında veya infazından sonraki korunmaya ait kanun tasarısında mükerrirliğin sebepleri arasında tahliyeden sonra hükümlülerin korunması için her hangi bir tedbirin alınmamış olması, bunların bir meslek ve sanat sahibi edilmemiş olması ve bu hususta bugüne kadar bir korunma tedbirinin kanunlaşmamış olması ve düşünülmemiş olması mükerrirliği teşvik eden ve mükerrirliği ortadan kaldırmıyan sebepler arasında zikredilmektedir. Bu tasarıyı Meclise sevk eden Hükümet bugüne kadar mükerrirliği önlemek için, mükerrirliği ortadan kaldırmak için her hangi bir koruma tedbiri almamış olduğuna göre ve böyle bir koruma tedbiri mevcudolmadığına göre, sırf mükerrerdir diye her hangi bir suçluyu affın şümulü dışında bırakmak adaletsiz birtakım neticeler meydana getireceğinden bu 10 ncu maddenin bu sebeplerle tasarıdan tamamen çıkarılması ve mükerrirlerle diğer suçlular arasında her hangi bir tefrikin yapılmaması ve mâkul olmıyan, hukukî olmıyan bir tefrikin tamamen ortadan kaldırılması için bu maddenin bu tasarıdan çıkarılması lâzımdır. Çünkü, bugüne kadar mükerrirliğin önlenmesi için Hükümet her hangi bir tedbir almış değildir ve bir koruma tedbiri, koruma müessesesi de mevcut değildir. Maddenin tasarıdan tamamen çıkarılmasını teklif ediyorum. Bu hususta da bir önergeyi Yüksek Başkanlığa takdim etmiş bulunuyorum, hürmetlerimle..

BAŞKAN — Sayın Mazhar Arıkan. Vazgeçtiniz.

Sayın Bayramoğlu. Vazgeçtiniz.

Sayın Hilmi İşgüzar. Vazgeçtiniz.

Sayin Sami Binicioğlu?... Yok.

Sayın Arif Ertunga?.. Yok.

Sayın Faik Kırbaşlı?..

FAİK KIRFBAŞLI (Burdur) — Vazgeçtim.

BAŞKAN — Sayın İsmail Hakkı Boyacıoğlu.

İSMAİL HAKKI BOYACIOĞLU (Burdur) — Vazgeçtim.

BAŞKAN — Bu madde hakkında başka söz istiyen var mı efendim?

İSMAİL HAKKI YILDIRIM (Erzurum) — Ben istiyorum.

BAŞKAN — Siz önergeniz münasebetiyle konuşacaksınız diye söylemedim. Esas hakkında buyurun .

İSMAİL HAKKI YILDIRIM (Erzurum) — Önergem hakkında konuşacağım

BAŞKAN — Evet önergenizi okuttuğum zaman konuşursunuz efendim.

Madde hakkında başka söz istiyen yok. Önergeleri okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Tasarının 10 ncu maddesinin 2 nci fıkrası Türk Ceza Kanununun 86 ncı maddesi karşısında bir haşivdir. Tatbikatta güçlük çıkaracaktır. Bu itibarla metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Erzurum
Nihat Diler

Millet Meclisi Başkanlığına

Bâzı suç ve cezaların affına dair kanun tasarısının 10 ncu maddesinin 1 nci fıkrasının aşağıda yazılı şekilde tadilinin reye vaz'ını teklif ederiz.

«Madde 10. — Basın yoliyle işlenen suçlarla bu kanunun 5 ve 6 ncı maddeleri hükmü saklı kalmak şartiyüle, teşekkür hükümlerinin tatbikini gerektiren aynı cinsten suçlar aftan hariç bırakılmıştır.»

Erzurum
İ. Hakkı Yıldırım

Erzurum
Ahmet Mustafaoğlu

Erzurum
Turhan Bilgin

Millet Meclisi Başkanlığına

Tasarı mükerrirleri affın kapsamı dışında bırakmıştır. Mükerrirliğin önlenmesi için gerekli koruma tedbirleri alınmış olduğuna göre 10 ncu maddenin tasarıya yer alması adaletsiz bir durum yaratacağından metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Kars
Âdil Kurtel

Sayın Başkanlığa

Tasarının 10 ncu maddesi vatanaşlar arasında tefrik yaratma ferdin kanunlar karşısındaki eşitlik prensibi ihlâl etmektedir.

Bir kısım mükerrirleri aftan faydalandırıp bir kısmından bunu esirgemek doğru değildir.

Bu itibarla 10 ncu maddenin tasarıdan çıkarılmasını teklif ediyoruz.

Kars
Cengiz Ekinci

BAŞKAN — Sayın Diler, Sayın Cengiz Ekinci ve Sayın Âdil Kurtel önergelerinde bu maddenin metinden çıkarılmasını istemektedirler. Üç önergeyi de aynı zamanda oya sunacağım. Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor. Önergeleri oyunuza sunuyorum... Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer bir önerge de Sayın İsmail Hakkı Yıldırım, Sayın Ahmet Mustafaoğlu ve Sayın Turhan Bilgin arkadaşlarımız tarafından verilmiştir. Bu önergede 10 ncu maddenin şu suretle tadilini teklif ederler: «Basın yolu ile işlenen suçlarla bu kanunun 5 ve 6 ncı maddeleri hükmü saklı kalmak şartı ile, tekerrür hükümlerinin tatbikini gerektiren aynı cinsten suçlar aftan hariç bırakılmıştır.»

Bu önergesini izah sadedinde Sayın İsmail Hakkı Yıldırım'a söz veriyorum, buyurun efendim .

İSMAİL HAKKI YILDIRIM (Erzurum) — Muhterem arkadaşlarım, takdim ettiğimiz tadil önergesinde basın suçlarının daha geniş ölçüde aftan faydalanmaları istihdaf olunmuştur. Filhakika tasarının 10 ncu maddesinde: «Bu kanunun 5 ve 6 ncı maddeleri hükmü saklı kalmak kaydiyle...» demek suretiyle 27 Mayıs hükümlüleri ve 21 Mayıs hükümlülerinin dışında diğer bütün fiillerde mükerrirlik, aftan faydalanmamak için bir sebep olarak gösterilmiştir. Fakat benden evvel kanunun esası hakkında konuşan arkadaşlarımın belirttikleri gibi, Türk Ceza Kanununun umumi prensiplerinde ifadesini bulan mükerrirlik tarifinden bu af kanununda vazgeçilmiş, daha dar bir ölçü içinde mükerrirlik mütalâa edilmiştir. Kanunun aynı maddesini ihlâl etmek veyahut da kanunun bir faslında bulunan suç teşkil eden fiillerden birini ika etmek halinde fail mükerrir sayılmıştır. Bu mükerrirlik, âdi suçlular için geniş ölçüde tatbik imkânı ve veri bulamıyacaktır. Bu tarz mükerrirlik hırsızlık ve saire gibi bâzı itiyadi suçlar dışında sureti katiyede yaygın olarak tatbikatta raslanılamamaktadır. Halbuki basın suçları böyle değildir. Basın suçları genellikle aynı mahiyettedir. Bilfarz Tedbirler Kanununun mütaaddit defalar ihlâli şeklinde tecelli etmekte ve bu suretle basın suçluları genellikle bu kanunun tarif ettiği mükerrerlik şümulü içerisine girmektedir. Aslında basın suçluları mükerrir de olsalar, bunların diğer bir bakımdan dahi Af Kanunundan faydalandırılmaları doğru

olur kanaatindeyiz. Filhakika, basın suçluları genellikle siyasi suçlulardır; bir fikrin, bir dâvanın, bir inanışın müdafacısı olarak müdafalarını bir haddin, bir çizgiden biraz taşırdıkları için suçlu durumuna düşmüş fikir sahipleridir. Demokratik nizamın icabı şu veya bu şekilde düşünen ve inanan insanları mahkûm etmek değil, demokratik nizamın icabı şu veya bu şekilde düşünen ve inanan insanları düşündüklerini ve inandıklarını serbestçe ifade edebilecek vasatı temin etmektir. Fikir suçlularının varlığı, siyasi suçluların varlığı demokratik nizamın bir ayıbıdır. Bunu af kanunlariyle, sair vesairlerle, her vesile ile tasfiye etmek, telâfi etmek nizamın zatî ölçülerine uygun hareket etmiş olmak bakımından mühimdir. Bunun için de biz basın suçlularının, mükerrir dahi olsalar, aftan faydalanmalarını uygun mütalâa etmekteyiz. Takririmize iltifat buyurulmasını rica ederiz.

Saygılarımızla.

BAŞKAN — Komisyon bu önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Efendim, biz yeni bir metin hazırladık. Bu metnin içinde de bu vardır. Aradaki farklı kısım mevcuttur. Bu itibarla buna katılmıyoruz.

BAŞKAN — Öyle ise bu metni okuyalım, şayet önerge sahibi istiyorsa.

Yüksek Başkanlığa

Tasarının 10 ncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini saygı ile arz ve teklif ederim.

Adalet Komisyonu Başkanı
İstanbul
İsmail Hakkı Tekinel

Madde 10. — Bu kanunun 4 ve 5 nci maddeleri hükümleri saklı ve basın zabıtasına taallûk eden fiillerden dolayı (31 nci madde hükmü saklı kalmak kaydı ile) 5680 sayılı Basın Kanunu ile ek ve tadillerine muhalefet suçları hariç kalmak üzere; tekerrür hükümlerinin tatbikini gerektiren aynı cinsten cürümler affın dışında bırakılmıştır. Bu kanunun uygulanmasında, aynı kanun maddesine uyan veya kanunun bir faslında bulunan cürümler bir cinsten sayılır.

Askerî Ceza Kanununun 66 ncı maddesinde yazılı izin tecavüzü ve firar suçları hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.

BAŞKAN — Sayın İsmail Hakkı Yıldırım, bu okunan önerge muvacehesinde siz ayrıca önergenizin oylanmasını istiyor musunuz?

İSMAİL HAKKI YILDIRIM (Erzurum) — Komisyonun önergesini anlıyamadım. Basın yolu ile ilgili bilcümle suçları ihtiva ediyorsa katılırım, iyice anlıyamadım. İstisnaları varsa katılmam efendim.

BAŞKAN — Komisyon, buyurun.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Muhterem arkadaşlarım, burada iki değişiklik yaptık, birisi evvelki sunduğumuz metinde «suçlar» tâbirini kullanmıştık. Suçlar tâbiri olunca, kabahatlerde tekerrür olmadığı halde, kabahat fiillerini işliyenler hakkında dahi bu hükmün uygulanması gerekmektedir. Bir adaletsizliktir ve Ceza Hukuku prensiplerine aykırı bir davranıştır. Bunu tashih ettik, «cürümler» tâbirini kullanmak suretiyle.

İkincisi, Sayın İsmail Hakkı Yıldırım ve arkadaşlarının vermiş olduğu takrire şu madde aykırı olmak suretiyle aynen iştirak ediyoruz. İstedikleri netice hâsıl olacaktır. Bu madde de şudur :

«MADDE 31. — Yabancı memleketlerde çıkan basılmış eserlerin Türkiye'ye sokulması veya dağıtılması Bakanlar Kurulu kararıyle menolunabilir. Bu gibi basılmış eserlerin, Bakanlar Kurulundan acele karar alınmak üzere, İçişleri Bakanlığınca karardan evvel dağıtılmaları menolunabileceği gibi, dağıtılmış olanlar da toplattırılabilir.

Menedilmiş olmasına rağmen bunları Türkiye'ye bilerek sokanlar, dağıtanlar veya bu gibi eserleri kısmen veya tamamen iktibas ederek yayanlar üç aydan bir yıla kadar hapis ve 500 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezasiyle cezalandırılırlar.»

Şimdi aslında bu kanunun 1 nci maddesiyle mükerrir olmayan bu suçu işleyen vatandaşlar da istifade ediyorlar. Ancak komünizm propagandası yapan ve Bakanlar Kurulunun yasakladığı kitapları yurda getirmeyi âdet edinmiş olan kimseler de tekerrür hükümlerinden istifade ettirilmek isteniyor. Maksadımız budur efendim.

BAŞKAN — Geri mi alıyorsunuz önergenizi?

İSMAİL HAKKI YILDIRIM (Erzurum) — Katılıyorum efendim.

BAŞKAN — Katılıyorsunuz. Şimdi Komisyon tarafından verilmiş bulunan tadil önergesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Bu önergeyi 10 ncu madde metni olarak oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, yeni bir 11 nci madde teklifi vardır. Bu teklif şudur :

Millet Meclisi Başkanlığına

«MADDE 11. — T. C. Kanununun 142 nci maddesine göre mahkûm edilenler, fer'i ve mütemmim cezalar ile ceza mahkûmiyetlerinin neticelerine de şâmil olmak üzere affedilmişlerdir.

Bu madde gereğince yapılan kovuşturma ve soruşturma işlemleri durdurulur.»

Yukardaki maddenin yeni 11 nci madde olarak tasarıya alınmasını arz ve teklif ederim.

Urfa
Behice Boran

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Dün arz etmiştik, katılmıyoruz.

BAŞKAN — Efendim şimdi bu maddenin açık oya sunulmasını istiyen bir önerge vardır. Madde açık oylarınıza sunulacaktır.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Usul hakkında mâruzatım vardır, efendim.

BAŞKAN — Bir dakika, usul hakkında, yani bu «açık oya sunulacaktır» yolundaki beyanım İçtüzüğe aykırı mıdır efendim?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Mükerrer müzakereler yapıyoruz. Bu tasarının aftan istisnaları tanzim eden 9 ncu maddesinde bu konular görüşüldü, arkadaşlarımız takrir verdiler. Sayın Hatko'nun da gerek 141 ve gerek 142 nci maddeler hakkında affın şümulüne alınmasını istiyen önergeleri mevcuttur. Bunlar derece derece sıralanmıştır, orada muamele görecektir. Takdir yine Sayın Başkanımıza aidolmak üzere, bu muamele haşiv olacaktır, bunun teemmül edilmesini rica ediyoruz.

İHSAN ATAÖV (Antalya) — Usul hakkında söz istiyorum.

Açık oya dün 141 nci madde dolayısiyle sunuldu, bugün 142 olarak sunulması isteniyor. Bu, Meclisi oyalamaktan başka bir şey değildir.

BAŞKAN — Efendim; lûtfen yerinize oturunuz. Sizin de ifade ettiğiniz gibi, dünkü 141 idi, bugünkü 142 dir. 141 ile 142 arasında bir fark olmak lâzım.

Şimdi bunu açık oylarınıza sunuyorum. Kutu Başkanlık Divanının önündeki kürsüye konulacaktır ve hangi intihap dairesinden başlanacağını da tesbit etmek için kur'a çektik: Sayın Sadık Perinçek, Erzincan'dan başlıyoruz.

(Erzincan Milletvekillerinden başlanarak oylar toplandı.)

BAŞKAN — Şu iki aktarma kanun tasarısına oyunu kullanmamış arkadaşlar lûtfen kullansınlar efendim.

Munzam madde teklifi hakkındaki önergenin açık oylamasına katılmıyan arkadaşlarımız var mı?.. («Var» sesleri). Lûtfen efendim. Munzam madde teklif eden önergenin açık oylamasına katılmıyan başka arkadaşımın var mı? Yok. Oylama işlemi bitmiştir.

Aktarma kanun tasarılarının açık oylamasına oyunu kullanmıyan arkadaşlarımız lûtfen kullansınlar.

Yeni bir 11 nci madde teklif eden önergenin açık oylamasına (241) üye katılmıştır. Oylamaya katılan 241 üyeden 20 si kabul oyu kullanmış, 221 üye de ret oyu kullanmıştır. Önerge reddedilmiştir.

11 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 11. — Bu kanunun 1 nci maddesinin (A) bendi dışında aftan faydalanan hükümlüler kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren mahkûm oldukları cezanın zamanaşımı süresi içinde ve her halde 5 yıl zarfında, taksirli suçlar hariç aşağı haddi 6 aydan az olmıyan hürriyeti bağlayıcı cezayı müstelzim aynı cinsten diğer bir cürüm işledikleri takdirde, evvelce haklarında hükmedilmiş bulunan cezanın infaz edilmiyen kısmı aynen çektirilir.

BAŞKAN — Bu madde ile ilgili olarak Sayın Reşit Ülker söz istemiş.. Sarfı nazar ettiniz. Sayın Orhan Birgit? Yok. Sayın Nihat Diler? Yok. Sayın Reşat Özarda? Yok. Sayın Rifat Baykal? Yok. Sayın Kemal Aytaç? Yok. Sayın Adil Kurtel? Yok. Sayın Hilmi İşgüzar? Yok. Sayın Sami Binicioğlu? Yok. Sayın Nihat Bayramoğlu? Yok. (A. P. sıralarından «vaz geçti» sesleri). Arkadaşlar, lûtfen başkasının yerine beyanda bulunmayımız, kendisi burada ise beyan eder, yoksa yok deriz. Sayın Arif Ertunga? Yok. Sayın Faik Kırbaşlı? Yok. Sayın İsmail Boyacıoğlu? Yok. Sayın Mustafa Uyar, buyurun efendim.

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Sayın arkadaşlarım, bu madde, bu kanundan faydalanacak olanlara hitabetmektedir. Bir nev'i tecil maddesidir. Bir atalar sözü vardır. «Affedersem bir daha yaparsın». denir. İşte bu madde, bu maddeden faydalanmak suretiyle affedilecek olan kişilerin bir daha suç işlememelerini temin etmek için kaleme alınmış ve bu Kanunun yerinde ve olumlu maddelerinden birisidir. Madde bir nev'i tecil maddesidir, dedim. Şöyle şarta bağlıyor. Bu kanunun birinci maddesinin (A) bendi dışında, aftan faydalanacak olan kişiler, bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren her mahkûmun mahkûm olduğu cezanın ceza müruru zamanı içerisinde her halûkârda beş yıl zarfında, asgarî beş yıl zarfında, taksirli suçlar hariç, aşağı haddi altı aydan yukarı hürriyeti başlayıcı ve aynı cinsten bir suç işledikleri takdirde bu kanundan faydalanmak suretiyle afedilmiş olan cezalarının da tekrar çekileceğini emretmektedir. Bu madde Ceza Hukukunun genel prensiplerine de uygun bir maddedir. Tıpkı tecillerde olduğu gibi; hâkim bir cezayı verip tecil ettiği takdirde tecile uğramış suçluya nasihat eder, «5 yıl zarfında veya şu kadar yıl zarfında bir daha suç işlediğin takdirde affettiğim, tecil ettiğim bu cezayı da çekeceksin» der. Şimdi bu 11 nci maddede bu Af Kanunundan faydalanmak suretiyle hürriyetlerine kavuşacak olan vatandaşlarımıza hitabeder, onların asgari 5 yıl içerisinde veya mahkûm oldukları ceza müruru zamanı içerisinde uslu oturmalarını, aynı cinsten hürriyeti bağlayıcı bir suç işlememelerini tembih etmektedir, ikaz etmektedir, onlara nasihat etmektedir. Çok doğru ve yerinde bir maddedir. Aynen kabulünde fayda vardır. Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Başka söz istiyen? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

Onikinci maddeyi okutuyorum :

MADDE 12. — Firar halinde olup da, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren memleket içinde bulunanlar 3 ay ve memleket dışında olanlar 6 ay zarfında resmî mercilere müracaatla teslim olmadıkları takdirde bu kanunda yazılı af hükmünden istifade edemezler.

BAŞKAN — Sayın Ülker, Sayın Birgit, Sayın Nihat Diler, Sayın Reşat Özarda, Sayın Rifat Baykal, Sayın Kemal Aytaç, Sayın Âdil Kurtel, Sayın Hilmi İşgüzar, Sayın Sami Binicioğlu, Sayın Nihat Bayramoğlu, Sayın Arif Ertunga, Sayın Faik Kırbaşlı, Sayın İsmail Boyacıoğlu. Yoklar.

Madde hakkında başka söz istiyen? Yok. Madde hakkında bir fıkra ilâvesini istiyen bir önerge vardır, onu okutuyorum :

Sayın Başkanlığa

Kürsüden kısaca arz ve izah edeceğim sebeplerle tasarının 12 nci maddesine aşağıdaki fıkranın ilâvesini arz ve teklif ederim.

Saygılarımla.

Siirt
Âdil Yaşa

Fıkra 2 : 218 sayılı Af Kanununun 6 ncı maddesinde gösterilen müddetler içinde resmî mercilere teslim olmadıklarından 218 sayılı Af Kanunu hükümlerinden istifade edemiyenler birinci fıkraya göre resmî mercilere teslim oldukları takdirde haklarında 218 sayılı Af Kanunu ile birlikte madde hükümleri de tatbik olunur.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılmıyoruz, çünkü ondan istifade etmiyenler bu Kanundan istifade edeceklerdir. Netice değişmiyecektir.

BAŞKAN — Siz izah için söz istiyorsunuz, buyurun efendim.

Bir Riyaset Divanı kâtip üyesi lûtfen Divana.

ÂDİL YAŞA (Siirt) — Muhterem arkadaşlar, bu önerge maksadımızı kâfi miktarda izah etmiyor. Bunun için kısaca huzurunuzu işgal edeceğimden özür dilerim.

Şimdi bu 12 nci madde, firar halinde olup, da, bu Kanunun meriyetinden sonra 3 ay içinde yurt içinde olanların teslim olmalarını, yurt dışında olanların da 6 ay içinde teslim olmalarını şart koşmaktadır. Bu gibi maddeler hemen hemen bütün Af kanunlarında yer almaktadır. Bundan evvel Yüksek Meclisiniz tarafından kabul olunan 218 sayılı Af Kanununda da aynen böyle bir hüküm mevcuttu. Ve o Af Kanununun altıncı maddesini teşkil ediyordu. Şimdi 218 sayılı Af Kanunu meriyete girdiği zaman üç ay içinde her hangi bir surette gelip de teslim olamıyan bâzı firari şahıslar var. Bunlar üç ay içinde teslim olmadıkları için, 218 sayılı Af Kanunundan istifade edemiyorlar ve halen bulundukları yerde firaridirler ve eşkiyalık yapmaktadırlar. Şimdi bu yeni çıkan Af Kanunu ile, bu üç aylık müddet içinde teslim olmadıkları için bunların yani 218 sayılı Af Kanunundan istifadeleri eğer kabul edilirse, bu görüşülmekte olan tasarıya göre iki sene daha kazanmış olacaklar ve bunlar mecmu olarak yedi sene Af kanunlarından istifade etmiş oluyorlar. Şimdi bu ek fıkrayı teklif etmekle bizim maksadımız, firari şahısları himayeden ziyade firari şahıslardan bizar olan köylüleri himaye maksadına mâtuftur. Zannederim bu fıkra kabul edildiği takdirde Sayın İçişleri Bakanı da geniş mikyasda rahatlamış olacaktır. Çünkü birçok firari şahıslar, bu fıkra kabul edildiği takdirde bu teşvik mahiyetinde olacak ve cezalarından yedi sene indirilmiş olacağı için gelip teslim olacaklardır. Ben bu fıkrayı teklif etmeden evvel Sayın Adalet Bakanı ile ve Adalet Bakanlığı temsilcileri ile de görüştüm, bunu makul buldular. Yalnız sayın Komisyon Başkanına bu fıkrayı izah edemedim, zannedersem bu fıkrayı iyice okudukları takdirde kendileri de buna iltihak edecekler. Burada firarileri himayeden ziyade firarilerden rahatsız olanların himaye maksadı güdülmüştür. Bu itibarla bu ek fıkranın kabulünü istirham ediyorum, saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teklif edilen ek fıkranın kabulü hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

13 ncü madeyi okutuyorum.

MADDE 13. — Kıtasından veya görev yerinden uzaklaşıp yahut izin süresini mazeretsiz geçirip de, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay zarfında resmî mercilere müracaatla teslim olmıyanlar, bu kanun hükümlerinden istifade edemezler.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kıtasından veya görev yerinden uzaklaşmış yahut izin süresini mazeretsiz geçirmiş izinsiz, bakaya, yoklama kaçağı ve saklı bulunanlar ve askerlikten kurtulmak için hile yapanlar, bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren yurt içinde bulunanlar 3 ay, yurt dışında bulunanlar 6 ay içinde resmî mercilere teslim olmak şartiyle bu kanundan faydalanırlar.

BAŞKAN — Madde hakkında Sayın Ülker, Sayın Birgit, Sayın Nihat Diler, Sayın Reşat Özarda, Sayın Rifat Baykal, Sayın Kemal Aytaç, Sayın Âdil Kurtel, Sayın Hilmi İşgüzar, Sayın Sami Binicioğlu, Sayın Mazhar Arıkan, Sayın Nihat Bayramoğlu, Sayın Arif Ertunga, Sayın Faik Kırbaşlı, Sayın İsmail Boyacıoğlu ve Sayın Adil Yaşa söz istemişlerdir. Bu arkadaşlar yoklar veya sarfı nazar etmiş durumdadırlar. Madde hakkında başka söz istiyen?... Yok. Verilmiş bir önerge de yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Bu kanun hükümleri bir ceza mahkûmiyeti olması ve faile ait bulunmasa dahi kanunen kullanılması, yapılması, taşınması bulundurulması satılması ve memlekete sokulması suç teşkil eden veya inhisara tabi bulunan eşyanın müsaderesine mâni değildir .

Yukarıki fıkra haricinde kalan eşya gümrük ve diğer Devlet ve Belediye vergi ve resimlerinin ödenmesi halinde sahiplerine verilir.

Resmî kayıtlara dayanılarak satınalınan taşıt araçları zapt ve müsadere olunamaz. Zapt ve müsadere olunmuşsa derhal sahiplerine geriverilir. Geriverilirken kendilerinden masraf, prim, vergi ve resim alınmaz.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Sayın Başkanım müzakere açılmadan evvel bu maddeyi geri almak istiyoruz, müsaade ederseniz.

BAŞKAN — Maddeyi Komisyon geri istiyor. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir. Madde komisyona verilmiştir .

15 nci maddeyi okutuyorum.

MADDE 15. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 84 ncü maddesi hükümlerine göre müstafi sayılmış olup da bu kanunun yayımı tarihine kadar yabancı kadınla evlilik veya beraber yaşama münasebeti sona ermiş bulunanlar hakkında bu madde ile evvelce uygulanmış bulunan hükümler, bütün hukukî neticeleriyle affedilmiştir.

1076 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi hükmü saklıdır.

BAŞKAN — Daha evvel komisyon tarafından istenen ve komisyona verilmesi kabul edilen 14 ncü madde ile ilgili önergeler var biz de onları da komisyona veriyoruz.

Şimdi 15 nci madde hakkında Sayın Ülker, Sayın Birgit, Sayın Baykal, Sayın Diler, Sayın Özarda, Sayın Aytaç, Sayın Kurtel, Sayın İşgüzar, Sayın Binicioğlu, Sayın Bayramoğlu Sayın Ertunga, Sayın Kırbaşlı, Sayın Boyacıoğlu sarfınazar etmişlerdir yahut da burada yoklar. Başka söz istiyen de yok. Bir önerge vardır, onu okutuyorum

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Af konusuyla hiçbir ilgisi olmıyan tasarının 15 nci maddesinin aidolduğu kanunla ilgili olarak tedvin edilmek üzere metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederim .

İstanbul
Coşkun Kırca

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor. Önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum .Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 16. — Bu kanun hükümlerinin taksirli suçlar hariç, Hâkimler ve memurin kanunları ile bunlara ek kanunlar ve sair hususi kanunlara tevfikan verilmiş ve verilecek idari ve inzabati karar veya yapılmış veya yapılacak işlemlere ve subay, askerî memur ve astsubayların cezalarının hukukî neticelerinden olan rütbenin kaybedilmesi ve orduya subay, askerî memur, astsubay olarak kabul olunmamak ve askerî nisbetin kesilmesi işlemlerine şümulü yoktur. Ancak 1 nci maddenin (B) bendinden faydalanan askerî ve sivil şahısların emeklilik hakları geriverilir .

BAŞKAN — Bu madde hakkında söz istiyen arkadaşlarımız isimlerini yazdırmışdı; fakat deminden beri okuyorum, burada bulunmuyorlar, yahut sarfınazar ediyorlar. Tekrar soruyorum. Bu madde hakkında söz istiyen var mı?

HASAN ÜNLÜ (Tunceli) — Söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

HASAN ÜNLÜ (Tunceli) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım, 16 ncı madde, idari ve inzibati karar mahiyetinde olup da bu maddeye göre hukukî bir nitelik olarak kabul edilmiş ve bu yönde verilen idari kararlar ve sair hususi kanunlar gereğince verilen idari kararların bu affın şümulü dışında bırakılmış olduğunu hükmetmektedir ve bu gerekçe ile verilmiş ve bu tasarı içine alınmış olan bir maddedir.

Aziz arkadaşlarım, suçları işliyen failler her zaman için affedilmiştir ve affediliyor. Fakat, bir âmme hizmetini gören memurlar, idare âmirleri ile veyahut da başında bulunan memur arkadaşları ile araları açılıp da netice itibariyle bu sebepten dolayı disiplin cezasına müstahak olmuş ve bundan dolayı da bir kıdem tenzili veyahut da sair bir inzibati kararla maaş yönünden, kıdem yönünden zarara mâruz bırakılmıştır. Zarara mâruz bırakılan bu gibi memurların hiçbir zaman affa tabi tutulmadığı da görülüyor. Bu gibi memurlar eğer affedildiği takdirde, yani bu hüküm bu şekilde değil de, bilâkis bu hükümde sayılmış bulunan kimseler affa tabi tutuldukları takdirde, o zaman âmirine karşı bir ihmalkârlık yüzünden veyahut da hususi kanun mucibince vazifeyi ifa ettiği anda, disipline aykırı bir davranış yüzünden hak ettiği bu disiplin cezası Yüksek Meclisce affedildiği takdirde, maddi yönden çalışmış bulunduğu zamanın da değerlendirilmesi bakımdan

bir hakka sahibolacaktır, böyle bir af yetkisi, bu gibi şahısları da ferahlatmış olacaktır. Ve öyle tahmin ediyorum ki, af yetkisi bu gibi kimseler için kullanıldığı takdirde idari mekanizmada her zaman için bir disiplinsizlik hususu devamlı olarak zuhur etmiyecektir. Bilâkis ve zamanında bu sebepten dolayı kaybetmiş olduğu bir hak kendisine verildiği takdirde, çalışmış bulunduğu zamandan istifade etmiş olacaktır ve sevinmiş olacaktır. Bilâkis bunun fiilinden mütevellit bir istikbal bekliyen çocukları da sevinmiş olacaklardır. Cezanın affı bakımından kullanmış bulunduğumuz yetkiden cezai yönde faydalanan şahıslar bulunmakla beraber böyle kimseler için kullandığımız yetkiyi eğer kullanırsak, hem bu disiplin cezasına mâruz kalan şahıs, hem de bakmakla mükellef olduğu kimseler de istifade etmiş olacaklar ve sevineceklerdir. Bu hususta bir önerge vereceğim. Takdir Yüce Meclisindir. İltifatınıza mazhar olursa memnun olurum. Saygılarımla.

BAŞKAN — Başka söz istiyen? Yok. Verilmiş olan önergeleri sırasiyle okutuyorum.

Sayın Hasan Ünlü siz de mi önerge vereceksiniz. Biraz çabuk lûtfen, bu önergeleri okuyuncaya kadar verin lûtfen.

Sayın Millet Meclisi Başkanlığına

Bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki kanun tasarısının 16 ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 16. — Bu kanun hükümlerinin taksirli suçlar hariç, Hâkimler ve Memurin kanunları ile bunlara ek kanunlara ve sair hususi kanunlara tevfikan verilmiş ve verilecek idari ve inzibati karar veya yapılmış ve yapılacak işlerden, memur, subay, askerî memur ve assubayların cezalarının hukukî neticelerinden olan rütbenin kaybedilmesi ve memuriyetten men ve ihraç ve orduya subay, askerî memur ve assubay olarak kabul olunmamak, askerî nisbetin kesilmesi ve askerî disiplin işlemleri hakkında verilen kararlara şâmil olmamak şartı ile bütün inzibati cezalar affedilmiştir.

Ancak 1 nci madde (B) bendinden faydalanan askerî ve sivil şahısların emeklilik hakları geriverilir.

Kars	Samsun
Celâl Nuri Köç	Melâhat Gedik
Samsun	Samsun
Şevki Yücel	Osman Şahinoğlu
Samsun	Sinop
Namık Tülezoğlu	Mustafa Kaptan

Millet Meclisi Başkanlığına

Bâzı suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarısının 16 ncı maddesine aşağıdaki ibarelerin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Çorum
Hasan Lâtif Yarıyüce

Memur ve öğretmenliğe dönmeye mâni bir halleri olmadığı halde belirli süresi içinde Danıştaya itiraz etmedikleri için kesinleşen cezaları bu madde hükmünün dışındadır ve böylelerinin disiplin cezaları kaldırılmıştır.

Millet Meclisi Başkanlığına

Bir barışma ve kaynaşmayı ve huzur sağlanmasını esas tutan ve bir atıfet olan af, hiç olmazsa ağırlığı itibariyle aynı suçlar hakkında genelliğe varmadıkça, hele ağırlığı fazla suçları şümulüne alıp da daha hafifini şümulüne almadıkça, maksat ve gayeye ulaşamamış demektir. Bu hali ile de âmme vicdanında tasvip görmesi ve onaylanması beklenemez.

Tasarı, affın şümulüne giren suçlar için sözü geçen genellik prensipine uygun bir görünüş almaya çalışmışsa da Komisyon tasarısının 16 ncı maddesinde sureti mahsusada bu prensibin aksi derpiş olunmuş hüviyette bulunmaktadır. 16 ncı madde, «Verilmiş veya verilecek inzibati cezaları, yapılmış veya yapılacak idari işlemleri» affın şümulü dışında bırakmıştır.

Neticesi cezaya müncer olabilecek bir kovuşturmanın adlî mercilerce veya idari mercilerce yapılması, kovuşturmaya mâruz kalan kişi yönünden hiçbir fark taşımaz. Bunun için adlî yönden bir kovuşturmaya tabi tutulan fiillerin affa mazhar olmasına karşılık idari kovuşturmanın affa tabi tutulmamasının hukukan ve ilmen izah edilecek ve kabul olunacak tarafı yoktur. Kaldı ki, idari kovuşturmanın genel olarak adlî kovuşturmadan daha hafif fiillere şâmil olması, daha ağırına uygulanan affın daha hafifine uygulanmaması gibi bir garaboti yarattığı da sabit hale gelmektedir.

Mesele, «Cezai kovuşturma ve kararların neticari, idari kovuşturma ve işlemlere tesir etmez ve bağlamaz» kaidesi yönünden göz önünde tu-

tulup incelendiğinde görülecektir ki, durum, büsbütün ağır bir mahiyet iktisabeder. Zira cezai kovuşturma için adlî mercilere intikal etmiş bir fiil, Af Kanununun şümulüne girip ortadan kalkacak, fakat idari merci aynı fiil için ceza verecek ve meselâ memurun en ağır surette birçok haklarını muhtel kılacak ve hattâ memuriyet hayatına son verebilecektir. Böyle bir durumda bulunan memurîne, Af Kanununun faydası ne olmuştur? Af Kanunu, istihsal eylemek istediği sonuca ve gayeye ulaşmış mıdır? Cezai kovuşturma ve bilcümle netayicinden kurtulan fiil, idarenin elinde Demoklesin kılıcı haline gelmiş olacaktır. Bu ise ağırlık itibariyle daha hafif olan inzibati kovuşturmanın, cezai yönden daha ağır bir sonucun doğmasına sebebiyet verecektir.

Her türlü aksine oluşları bertaraf etmek için Anayasanın 118 nci maddesi «Disiplin kararları, yargı denetiminin dışında bırakılamaz» demiştir. Böylece disiplin kararlarını yargı denetimine tabi tutan Anayasanın, inzibati kovuşturmaları Yasama Organının kıymetlendirmesi dışında bıraktığı söylenemez.

Gerek genellik prensibini sağlamak ve gerek aftan faydalanan memurîni, idari yönden aynı faydalanmayı yapmamış duruma sokmaktan kurtarmak ve gerekse daha ağırının affa tabi tutulup hafifinin affa tabi tutulmamış aksaklığını bertaraf etmek için Komisyon tasarısının 16 ncı maddesinin ilk fıkrasına (ile 5 Haziran 1966 tarihine kadar kesinleşmemiş olan inzibati işlem ve kovuşturmalar hariç) cümlesinin eklenerek aşağıdaki şekilde değiştirilmek suretiyle kabulünü arz ve teklif ederim.

Adana
Kemal Sarıibrahimoğlu

Madde 16. — Bu kanun hükümlerinin; taksirli suçlar ile 5 Haziran 1966 tarihine kadar kesinleşmemiş olan inzibati işlem ve kovuşturmalar hariç, Hâkimler ve Memurîn kanunları ile bunlara ek kanunlara ve sair hususi kanunlara tevfikan verilmiş idari ve inzibati karar veya yapılmış işlemlere ve subay, askerî memur ve astsubayların cezalarının hukukî neticelerinden olan rütbenin kaybedilmemesi ve orduya subay, askerî memur, astsubay olarak kabul olunmamak ve askerî nisbetin kesilmesi işlemlerine şümulü yoktur. Ancak 1 nci maddenin (B) bendinden faydalanan askerî ve sivil şahısların emeklilik hakları geriverilir.

Millet Meclisi Başkanlığına

16 ncı maddenin aşağıdaki şekilde tadilini arz ederim.

Tunceli
Hasan Ünlü

Madde 16. — Bütün disiplin cezaları affedilmiştir.

Sayın Başkanlığa

Af Kanununun 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkranın ilâve edilmesini rica ederim.

Ankara
Hasan Türkay

3008 sayılı İş Kanununun 16 ncı maddesine göre inzibati suç işliyen işçiler affedilmişlerdir.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlar, bu önergelerin içinde en aykırısı Sayın Hasan Ünlü arkadaşımıza aittir ve teklifinde 16 ncı maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini istiyor. Bu şekil de şudur : «Bütün disiplin cezaları affedilmiştir.»

Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Hasan Türkay arkadaşımız, şu ibarenin ek bir fıkra olarak metne eklenmesini istiyor:

«3008 sayılı İş Kanununun 16 ncı maddesine göre inzibati suç işleten işçiler affedilmişlerdir» diyor.

Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Hasan Lâtif Sarıyüce arkadaşımız da okuyacağımız metnin eklenmesini istiyor :

«Memur ve öğretmenliğe dönmeye mâni bir halleri olmadığı halde belirli süresi içinde Danıştaya itiraz etmedikleri için kesinleşen cezaları bu madde hükmünün dışındadır ve böylelerinin disiplin cezaları kaldırılmıştır.»

Komisyon katılıyor mu efendim?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Celâl Nuri Koç, Sayın Şevki Yücel, Sayın Melâhat Gedik, Sayın Osman Şahinoğlu ve arkadaşları tarafından verilen önergede maddenin değiştirilmesi teklifiyle şu hususu dermeyan etmişler:

«Madde 16. — Bu kanun hükümlerinin taksirli suçlar hariç, hâkim ve memurin kanunları ile bunlara ek kanunlara ve sair hususi kanunlara tevfikan verilmiş ve verilecek idari ve inzibati karar veya yapılmış veya yapılacak işlerden memur, subay, askerî memur ve astsubayların cezalarının hukukî neticelerinden olan rütbenin kaybedilmesi ve memuriyetten men ve ihraç ve orduya subay, askerî memur ve astsubay olarak kabul olunmamak, askerî nisbetin kesilmesi ve askerî disiplin işlemleri hakkındaki verilen kararlara şâmil olmamak şartiyle bütün inzibati cezalar affedilmiştir.

Ancak birinci maddenin (B) bendinden faydalanan askerî ve sivil şahısların emeklilik hakları geriverilir» deniyor.

Komisyon buna katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Kemal Sarıibrahimoğlu da şu teklifi yapıyor :

«Madde 16. — Bu kanun hükümlerinin taksirli suçlar ile 5 Haziran 1966 tarihine kadar kesinleşmemiş olan inzibati işlem ve kovuşturmalar hariç, hâkimler ve memurin kanunlariyle bunlara ek kanunlara ve sair hususi kanunlara tevfikan verilmiş idari ve inzibati karar veya yapılmış işlemlere ve subay, askerî memur ve astsubayların cezalarının hukukî neticelerinden olan rütbenin kaybedilmesi ve orduya subay, askerî memur ve astsubay olarak kabul olunmamak ve askerî nisbetin kesilmesi işlemlerine şümulü yoktur. Ancak birinci maddenin (B) bendinden faydalanan askerî ve sivil şahısların emeklilik hakları geri verilir.»

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Oyunuza suuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 17 nci maddeyi okuyoruz.

MADDE 17. — Yargıtay ve Askerî Yargıtayca incelenmekte bulunan bir ceza dâvasının ortadan kaldırılmasına karar verilmesi halinde, usulünce açılmış ve mahkûmiyetle neticelenmiş olan şahsi hak dâvalarına ait kararlar üzerinde Temyiz incelenmesi yapılmak üzere, dosya görevli hukuk dairesine gönderilir. Şahsi hakka ait mahkûmiyet kararı hukuk dairesinde bozulduğu takdirde, dosya görevli ve yetkili hukuk mahkemesine yollanır ve o mahkemece Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu gereğince dâva karara bağlanır.

Yargıtay Hukuk Dairesi ilâmından alınacak harçlar, hukuk ilâmlarındaki harçların aynıdır. Mahallî mahkemeler peşin ilâm harcını tamamlattıktan sonra dâvaya devam ederler.

Mahallî mahkemelerce verilmiş bulunan bir ceza mahkûmiyet kararı ile beraber, usulünce açılmış şahsi hak dâvalarına aidolarak verilmiş mahkûmiyet kararlarının Temyizce incelenmesi, ceza kararlarının Temyizindeki şartlara göre istendiği takdirde, dosya yukarıdaki fıkra gereğince işleme tabi tutulur.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen? yok. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, bu aktarma kanun tasarısına oyunu kullanmamış üye arkadaşımız var mı? Yok. Bu iki kutuda da oylama işlemi bitmiştir.

18 nci maddeyi okutuyorum.

MADDE 18. — Bu kanun hükümlerinden faydalanacak tutuklu ve hükümlülerin salıverilme işleri, kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren 20 gün içinde tamamlanır.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen? Yok. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi bir yeni 7 nci madde teklif edilmişti, Komisyon da tetkik etmek üzere bunu almıştı. Komisyon bunu getirdi, şimdi okutuyorum efendim.

Yüksek Başkanlığa

İlişikte sunulan teklifin 7 nci madde olarak metne ilâvesini arz vev teklif ederiz.

Kütahya	Rize
Mesut Erez	Erol Akçal

Madde 7. — Bütçe harcamaları sırasında hizmet karşılıklarının usulsüz ödenmesi dolayısiyle, yetkililer tarafından (Haksız iktisaplar hariç) bütçe hizmetlerinden doğma eşhas borçları hesabına aldırılan; vergi, resim ve hare dışında kalan ve Sayıştay ile askerî ve adlî mahkemelerce suç ile alâkalı bulunmıyan ve sorumlular adına hükme bağlanmış Devlet alacakları ile, hizmet ifa ve belgeleri saymanlıklara teslim edildiği halde mahsubu yapılamamış, ahizi üzerinde kalmış olan bütçeden mütevellit avans artıkları (Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödenmiyen kısımları) silinir.

Bu maddenin kapsamına giren ve henüz hükmedilmemiş eski yıllara ait zimmetler hükmedilmelerini mütaakıp silinirler.

Yüksek Başkanlığa

Sayın Mesut Erez ve Erol Akçal tarafından 7 nci madde olarak teklif edilen metnin başına ilk kelime olarak «genel» kelimesinin yazılmasını ve o şekilde oya sunulmasını saygı ile arz ve teklif ederiz.

Adalet Komisyonu Başkanı
İstanbul
İsmail Hakkı Tekinel

BAŞKAN — Komisyon böyle bir 7 nci madde teklifini, cümlenin başına bir «genel» kelimesi ilâvesi suretiyle takabbül ediyor. Bu hususta söz istiyen var mı? Buyurun Sayın Reşit Ülker.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Muhterem arkadaşlarım, dün grup sözcümüz de ifade ettiler ki, Sayıştayın zimmetle ilgili ve uzun araştırmalardan sonra Devlet muamelâtında düzeni temin eden, sağlıyan faaliyetlerini bir kalem darbesiyle ortadan kaldıran ve bu müesseselerin murakabe duygularını ve şevklerini yok eden böyle bir maddenin aleyhindeyiz. O sırada bu tezi bizim değil, Hükümetin, Maliye Bakanının esas itibariyle müdafaa etmesini ifade ettiler ki, bu görüşe can ve gönülden katılmamak imkânı yoktur. Çünkü bu esaslarla Devletin varlığı, devamlılığı ve onun içerisinde Devlet varlığının kemirilmesini önliyecek hareketlere set çekecek birtakım barajlardır bunlar. Bu barajları biz birden bire bir umumi Af Kanununun maddeleri içerisinde kaldırdığımız zaman, şu anda görünmiyen sayısız neticeler doğar.

Bendenizin bildiği kadar terkin kanunları vardır. Bu terkin kanunlarında teker teker hâdiseler zikredilir ve bu hâdiselerin üzerinde durmak imkânı hâsıl olur. Eğer usulüne ögre bir terkin kanunu getirilmiş olsa, tek tek şu maddeler, şu şahsın yaptığı şu iş diye karşılığında gösterilir. Hukuk literatüründe bu yolda çıkarılmış kanunlar vardır ve o zaman da tek tek rakamlar 100 lira mıdır, 1 000 lira mıdır, 10 000 lira mıdır, 100 000 lira mıdır, neden terkinine lüzum görülmüştür, bunların her birisi üzerinde madde olarak, somut, elle tutulur konuşma imkânı hâsıl olur. Şimdi biz, bir tek madde ile, olduğu gibi hepsini silip süpürüyoruz ve bütün kalbimle inanıyorum ki, Devlet idaresinde yanlış bir yolu açıyoruz. Onun için Yüce Meclisin böyle bir maddeye iltifat etmemesi lâzımdır. Bunu Yüce Meclisten istemek bizim hakkımızdır. Saygılarımla.

BAŞAN — Sayın Mesut Erez, buyurunuz.

MESUT EREZ (Kütahya) — Muhterem Başkan, muhterem arkadaşlar; teklif ettiğimiz maddenin mahiyetini kısaca izah etmek üzere söz almış bulunuyorum. Komisyon haklı olarak bu bizim teklifimizin başına bir, «genel» kelimesinin eklenmesini istemiştir ki, önerge sahibi olarak bizim de maksadımız bu idi, buna katılıyoruz.

Bu maddeden istifade edecek olan sorumlular kimlerdir, tatbikata da ışık tutacağı düşüncesi ile bunları söylemek istiyorum:

1. Âmiri italar,
2. Muhasipler,
3. Muhasip mutemetleridir.

Bu maddeden istifade edebilmek için hizmetin ifa edilmiş olması lâzımdır. Yüksek malûmlarınızdır ki, Devlet harcama yaparken ya bir eşya, mal, malzeme satınalır veya bir hizmet satınalır. Binaenaleyh, bu maddeden istifade etmek için hizmetin görülmüş olması, malın teslim alınmış olması gerekir. Tatbikatta muhasipler veya muhasip mutemedi durumunda olanlar veya âmiri italar, masraf kanunlarının bâzı hükümlerini iyi anlıyamadıkları için veya her hangi bir tediyeyi filân madde ve fasıldan veya tertipten ödiyeceği yerde başka bir tertipten ödedilkeri için, Sayıştay tarafından tazminle mükellef tutulurlar.

Takdir buyurursunuz ki, bu memurlar daha ziyade az maaşlı kimselerdir ve Devletin tediye işlerini, masraf tahakkuklarını deruhde ettikleri için yine takdir buyurursunuz ki, işleri çok güçtür, hata edebilirler. Bu hata dolayısiyle de tazminle mükellef olurlar. Kendileri parayı ödedikten sonra, şayet ödiyebilirlerse asıl âhizine rücu ederler. Adli mahkemelere müracaat ile haklarını onlardan ararlar.

1927 yılından beri bu kabîl zimmetleri, ki şunu hemen tasrih edeyim, bu zimmetin Türk Ceza Kanununun memur suçlariyle ilgili faslında yazılı zimmet suçuyle bir ilgisi yoktur, ödemek durumunda kalırlar. 1927 yılından beri bunlar birikmiştir. Teklif ettiğimiz yeni bir şey değildir; 1927 yılında 3497 sayılı Kanun ile daha evvelki bütçe senelerine taallûk eden zimmetlerin tasfiyesi hakkındaki bir kanundur, bâzı muhasip zimmetleri affedilmiş bulunuyordu...

Üçüncüsü; bu maddeden istifade edebilmek için fiilin bir suç teşkil etmemiş olması iktiza eder.

Maddenin son fıkrasında avanslardan bahsedilmektedir. Yine tatbikata ışık tutmak maksadiyle şu izahatı arz etmek istiyorum:

Burada avansların mahsup belgeleri muhasipliklere tevdi edilmiş olmak iktiza eder. Her hangi bir sebeple mütemmim devre zarfında bu mahsup işleminin yapılamamış olması gerekir.

Saniyen bir misâl vereyim; avans alınan miktar 10 000 lira ise getirilen belgeler 6 000 lira ise, bizim bu fıkramız 6 000 lira ile ilgili olup 4 000 liranın her hal ve kârda yine istirdadı gerekir.

Maliye memurları, bilhassa Devletin nakit işleriyle uğraşan, Devlet masraflarını tediye eden maliye memurları, cefakâr memurlardır. Önergemize iltifat edilmesini arz ederim.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Komisyondan soru rica ediyorum.

CELÂL NURİ KOÇ (Kars) — Söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Celâl Nuri Koç. Sizinki sual değil mi Sayın Ülker... Evet.

CELÂL NURİ KOÇ (Kars) — Muhterem arkadaşlar, bu mevzuda söz alarak kıymetli zamanlarınızı işgal ettiğim için özür dilerim. Yalnız Sayın Mesut Erez burada bir 7 nci madde teklifi suretiyle bir şahsın şahsi kusurundan kendisinin istifade etmesini sağliyacak, hukuk mantığına ve kanun tekniğine aykırı bir teklif getirdiği için söz almış bulunuyorum.

Muhterem arkadaşlar, Devlet memuriyetinde aslolan, vazife mesuliyetini müdrik olmaktır. Çünkü Devlet memuru âmme hizmetleri muvacehesinde o hizmeti kavrayacak ve koruyacak kalitede olduğu içindir ki oraya tâyin edilmiştir. Eğer bir memur kendisine tevdi edilen vazifenin mevzuatı icaplarını bilmiyorsa, esasen hâdisede bir hizmet kusuru vardır, çok nakisalı bir tâyin yapılmıştır. Eğer bu insan oraya ehliyetli bir insan olarak tâyin edilmişse, mevzuatını ve bu mevzuatın icaplarını yerine getirmek tabiî ve aslî vazifesi olacaktır. Şimdi kalkıyorlar bir kanun teklifi ile Yüce Meclisin huzuruna çıkıyorlar, efendim bunlar bir şahsi kusur etmişlerdir, üçüncü şahıslar namına sanki onların kusurundan üçüncü şahısları istifade ettirmek suretiyle Hazineye bir yük tahmil etmek ve böylece Af Kanunu şümulü içine almak suretiyle bu kusur sahiplerini himayeye mazhar tutmak istiyorlar. Bu ne adalet tekniğiyle, ne idare zihniyeti ile, ne meslekin fonksiyonu ile kabili telif olmıyan bir tekliftir. O itibarla komisyonun da her halde sathi bir tetkikle buna «evet» demesi bizleri vicdanen tatmin etmemektedir. Çok istirham ediyorum, biraz evvel memurları disiplin cezalarından affa lâyık görmiyen Yüce Meclisin tamamiyle mâneviyatının ötesinde maddeye taallûk eden bir keyfiyette bu gibi memurları affa yücelmesi bir garabet teşkil eder ve bir çelişmezlik şeklinde tezahür eder ki, buna iltifat etmemenizi, Devlet malını, 40 bin yetimin hakkını korumanızı arz ve istirham ediyorum, hürmetlerimle.

BAŞKAN — Başka söz istiyen?

MALİYE BAKANI İHSAN GÜRSAN (İzmir) — Hükümet adına söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

MALİYE BAKANI İHSAN GÜRSAN (İzmir) — Muhterem Başkan, değerli arkadaşlarım. Konu üzerinde ve bunun tatbikatı üzerinde çok değerli meslekdaşım Sayın Erez icabeden izahatı etraflı bir şekilde verdi.

Sayıştayca hükmedilen tazmin ve zimmetler ilk nazarda Hazinenin şahsi haklarına taallûk eder mahiyette ve bu sebeple de müzakere

mevzuu yapılan kanunun şümulü dışında görülürse de, haddizatında ve ekseriyeti itibariyle Sayıştayca bu kabîl ilâmların ananiteliği bir ceza mahiyetinde tezahür etmektedir. Buna muhatabolanlar, bu tazminle mahkûm olanlar kapasiteleri itibariyle, imkânları itibariyle bir zavallı nitelik arz ettikleri için ve umumiyetle bir kanun anlamının yanlış tefsiri veya bir hatanın kurbanı oldukları için bu tazmin, onlar için büyük bir ceza mahiyetindedir.

Şurada bir ciheti de izah etmek mecburiyetindeyim ki, bu şekilde tazmine mahkûm olanlardan bunların tahsil kabiliyeti de çok güçtür ve ekseriyetle malî imkânları olmadığı için ve mustar durumda oldukları için de tahsil edilememektedir.

Sayıştay, hesap incelemeleri sırasında muhasiplerin ve tahakkuk memurlarının özel durumlarını ve içinde bulundukları şartları, bildiğiniz gibi, nazarı itibara almaz, tamamen objektif ölçülerle hareket eder, kararlarını bu objektif ölçülerle histen ve bu şekildeki hareketten uzak olan esas dâhilinde verirler. Bu bakımdan biz de Hükümet olarak bu şekilde verilmiş olan bir takririn zaruretine, bunun insanlığına iştirak ettik ve âtıfet hükmünün bu kabîl zavallılara teşmilinde bir mahzur görmedik, portesi 27 milyon liradan ibarettir, tahsil kabiliyeti meşkûktür ve umumiyetle de bir alacak olarak kalır gider. Şüphesiz bu konudaki karar Yüksek Heyetinizindir.

BAŞKAN — Sayın Bakan konuşmanız bitti mi?

MALİYE BAKANI İHSAN GÜRSAN (Devamla) — Bitti efendim.

BAŞKAN — Bir dakika.

Sayın Ülker, sizin sorunuzu cevaplandırmış oldu mu efendim?

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Evet efendim, birinci sorum cevaplandırılmış oldu.

Bir ikinci sorum var: Bunun özel idarelerle ve belediyelerle bir ilişkisi var mıdır?

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI İHSAN GÜRSAN (Devamla) — Şüphesiz bir Maliye Bakanı olarak bu mevzuda zaten verilen takririn hudut ve şümulü içerisinde sadece Hazine alacaklarına taallûk eder mahiyette konuşmak mecburiyetinde kaldım.

BAŞKAN — Sayın Şükrü Akkan, siz sualinizi lûtfen sorun?

ŞÜKRÜ AKKAN (İzmir) — Cevaplandırıldı. Mahallî idarelere de şâmil mi, diye sormuştum. Mahallî idarelere de şâmil olmasını arzuluyoruz.

BAŞKAN — Cevaplandırdılar, peki efendim.

MALİYE BAKANI İHSAN GÜRSAN (Devamla) — Takrir sahibi bu şekilde takririni vermişlerdir.

BAŞKAN — Başka bu konuda söz ve sual? Yok. Peki Sayın Bakan buyurunuz efendim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul ettiğiniz bu önergeyi 7 nci madde olarak oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, iki tane yeni 19 ncu madde teklifi vardır. Bu iki teklifi de okutuyorum:

Başkanlığa

Görüşülmekte olan kanuna yeni bir 19 ncu madde olarak aşağıdaki hükmün eklenmesini, önergemin gerekçesini açıklıyabilmem için de söz verilmesini, saygılarımla rica ederim.

Adana
Ali Karcı

Madde 19. — Halen T. B. M. M. Üyesi bulunanlar, bu Af Kanunundan hiçbir şekilde faydalanamazlar.

BAŞKAN — İkinci bir önerge vardır, okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Aşağıdaki maddenin tasarıya 19 ncu madde olarak ithalini arz ve teklif ederiz.

Madde 19. — Siyasi partilere yardımda bulunma sebebiyle 45 sayılı Kanun gereğince haklarında kovuşturma açılanlara, makbuz karşılığı ödemede bulundukları miktar ödettirilmez.

Açılan dâvalarda tazminata mahkûm edilenler hakkında da yukardaki fıkra hükmü uygulanır.

Çorum	Bolu
Abdurrahman Güler	Nihat Bayramoğlu
Trabzon	Tokat
Ekrem Dikmen	Osman Saraç

Amasya Nevzat Şener	Kastamonu Muzaffer Akdoğanlı
Sinop Mustafa Kaptan	Adana Turhan Dilligil
İzmir Enver Turgut	İçel Celâl Kılıç
Afyon Karahisar Şevki Güler	Kırklareli Mehmet Atagün
İçel Kadir Çetin	Tokat Mithat Çavdaroğlu

İzmir
Muzaffer Döşemeci

ABDURRAHMAN GÜLER (Çorum) — Geri alıyoruz efendim.

BAŞKAN — Okunan önergeyi geri mi alıyorsunuz efendim? Geriverilmiştir.

Şimdi, o halde, biraz evvel okunmuş olan Sayın Ali Karcı arkadaşımıza aidolan, yeni bir 19 ncu madde teklifi şöyledir :

«Halen Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi bulunanlar bu Af Kanunundan hiçbir şekilde faydalanamazlar.»

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Müsaade ederseniz, dün Başkanlıkça bize verilen takrirler arasında bunun gibi, ona yakın takrir vardır. Biz bunu istisnalar bölümünde 9 ncu madde içerisinde ele almak zannındayız. Kanun tekniği bakımından da bu şekilde ifade edilmektedir. O itibarla şimdi konuşulmaması lâzımdır.

BAŞKAN — Sayın Ali Karcı.. Yok.

Öyle ise efendim, şimdi kendisi burada yok. Bunu istiyor musunuz?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — 9 ncu madde ile ilgili mütalâa serd etmek kaydiyle istiyoruz efendim.

BAŞKAN — İstiyorsunuz, buyurun efendim. Muhterem arkadaşlarım, Af kanunu tasarısının iki yürürlük maddesi, bilâhara müzakere edilip oylarınıza sunulacaktır. Halen 9 ncu madde komisyondadır. 14 ncü madde de komisyonda idi, onu getirmişler, önergeyi okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

14 ncü maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Sözcü
Kastamonu
Sabri Keskin

Madde 14. — Bu kanun hükümleri bir ceza mahkûmiyeti olmasa ve faile ait bulunmasa dahi kanunen veya dış ticaret rejimi hakkındaki kararlara göre kullanılması, yapılması, taşınması, bulundurulması, satılması ve memlekete sokulması suç teşkil eden veya tekele tabi bulunan eşyanın müsaderesine mâni değildir.

Yukardaki fıkra haricinde kalan eşya gümrük ve diğer Devlet ve belediye vergi ve resimlerinin ödenmesi halinde sahiplerine verilir.

Resmî kayıtlara dayanılarak satınalınan taşıt araçları zapt ve müsadere olunamaz. Zaptedilmiş olanlar sahiplerine geriverilir. Geriverilirken kendilerinden masraf, vergi, resim ve prim alınmaz.

Kovuşturma sonunda suçlulukları anlaşılanlar bu hükümden faydalanamazlar.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, komisyonun metnini dinlediniz. Bu metin muvacehesinde Riyasete verilmiş olan ve Sayın Tevfik Koraltan, Sayın Mustafa Kaptan, Sayın Şadi Pehlivanoğlu, Sayın İzzet Oktay, Sayın Nihat Bayramoğlu ve 53 arkadaşına ait önerge var. Bu arkadaşlarımız önergelerinde ısrar ederler mi efendim?

MUSTAFA KAPTAN (Sinop) — Evet efendim.

BAŞKAN — Sayın Kadir Çetin ve Sayın Halim Aras da verdikleri bu madde ile ilgili önergede ısrar ederler mi komisyon metni muvacehesinde? (Yok sesleri) Burada yoklar.

Sayın Süleyman Arif Emre? O da burada yok.

Şimdi, o halde, Sayın Süleyman Arif Emre'nin verdiği önerge şudur, bunu evvelâ okuyorum :

«Müktesep hakların himayesini temin için, tasarının 14 ncü maddesine aşağıdaki cümlenin 2 nci fıkra olarak ilâvesini arz ve teklif ederim.

Bu kanunun meriyet tarihinden önce mahkemelerce sahiplerine iadesine karar verilmiş eşya üzerindeki müktesep haklar mahfuzdur.»

Komisyon buna katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler.., Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Halim Aras ve Sayın Kadir Çetin arkadaşlarımızın önergesi. Bu önergede de,

«Tasarının 14 ncü maddesinin birinci fıkrasının sonuna (inhisara tabi bulunan) kelimelerinden sonra ve (eşya) kelimesinden evvel, (ithali veya buna teşebbüs edilmesi zamanında dış ticaret rejimine göre yurda sokulması mümkün olmıyan) deyiminin eklenmesini arz ve teklif ederim» denilmektedir.

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor, oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Demin ifade ettiğim 53 arakadaşa ait önergede de 14 ncü maddenin 3 ncü fıkrasının şu şekilde değiştirilmesi isteniyor:

«Devlet kayıtlarına veya faturaya dayanılarak satınalınmış bilûmum mal ve taşıt araçları zapt ve müsadere olınamaz. Zapt ve müsadere olunmuşsa müsadere dosyasında fatura bulunmak şartiyle derhal sahiplerine geriverilir. Geriverilirken kendilerine masraf, resim, prim, vergi ve harç alınmaz. Bu fıkranın mal ve araçları yurda sokan kaçakçılara şümulü yoktur.»

Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor, oyunuza sunuyorum....

MUSTAFA KAPTAN (Sinop) — Söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Buyurun.

MUSTAFA KAPTAN (Sinop) — Muhterem arkadaşlarım, önergemize sadece 14 ncü maddenin 3 ncü fıkrasının tadiline munhasırdır. 1 ve 2 nci fıkralarla alâkalı yoktur... Meseleyi izah edebilmek için, evvelâ bugün Türkiye'de aynı mevzuda birbirine zıt mevzuatı izah etmek isterim.

Muhterem arkadaşlarım, bugünkü anamevzuatımız, Medeni Kanunumuz ve Türk Ceza Kanunumuz, mülkiyet rejimini esaslara bağlamıştır. Kanuni Medeninin 687 nci maddesi aynen şöyledir : «Menkulde mülkiyetin iktisabı için teslim şarttır. Bir kimse bir menkulü hüsnüniyetle ve malik olmak üzere tesellüm ettik de mülkiyetini iktisabetmiş olur. Velevki intikali yapan kimse o menkulün sahibi olmasın. Muhterem arkadaşlarım, yani Kanuni Medeninin 687 nci maddesi diyor ki, her hangi bir vatandaş bir malı hüsnüniyetle gider alırsa onun sahibidir. O malı veren kimse, veya satan devreden kimse o malın hakiki sahibi olsun veya olmasın. Bir kimse parasını verdiği faturasını aldığı, hüsnüniyetle tesellüm ettiği bir malın asli mahrecini tetkik etmeye mecbur değildir. Buna mütenazır hüküm, hukukçu arkadaslarım hâtırlar, Ceza Kanununda da vardır. Bir kimse açık pazardan bir mal aldığı zaman, bu mal hırsızlık dahi olsa onu iktisabetmiş olur. Malı adam getirmiş, benim malım diye pazara çıkarmış, açık artırmaya çıkarmış; ben parasını vermişim faturasını almışım, bunun maliki olmam lâzımdır. Altında da ilâve ettik, bu fıkranın mal ve araçları yurda sokan kaçakçılara şümulü yoktur. Bir mal, milyonlar değerinde bir mal, gümrük duvarlarını rahatça aşıyor. Hiçbir engele uğramıyor, 1 nci, 2 nci elden de geçiyor, yüzbinlerce ton eşya hiçbir engel görmeden Ankara'ya kadar geliyor. Ankara'da Amerikan açık pazarına çıkıyor, her gün bar bar bağırarak bu malı satıyorlar. O ana kadar bu mal kaçak mal olmuyor. Ne zaman ki, siz, Amerikan pazarından 10 000 lerce lira verip, malı satınalıp faturasını aldınız, evinize getirdiniz, bir saat sonra kaçak diye yakalıyorlar.

Bir misal daha vereyim. Yine siz gidip trafik kaydına bakıyorsunuz, trafikte bir araba kaydedilmiş Ahmet'in, Mehmet'in üzerine. Parasını verip alıyorsunuz, ama o araba aslında kaçak, hile ile, iltimasla, rüşvetle oraya kaydettirmişler, o kaydı yaptıran mesul değil, onu kimse sormuyor. Siz oradan aldıktan sonra araba kaçak oluyor, yapışıyorlar yakanıza. Yahu, bir kere trafik kaydını tetkik etmek salâhiyetiniz yok. Ona da mı güvenmiyeceksiniz? Dâvanın esası bu.

Bir misal daha vereyim muhterem arkadaşlarım :

Gaziantep'te farzımuhal, jandarmanın gözü önünde, gümrük memurunun gözü önünde mallar teşhir ediliyor. İstiyen alıyor, istiyen almıyor. Orada o mal kaçak değildir. İstiyen hiçkimse onu kaçak olarak görmüyor. Siz oradan malı alıyorsunuz, kolunuzda getirirken sınırı geçtiniz, o zaman kaçak oluyor. Meselenin aslı şu : Kaçakçılık yapanlar malın riskini veriyor ve bunu hiçkimse kaçak olarak yakalamıyor. Ne zaman ki, bu kaçak malı hüsnüniyetle siz alıyorsunuz, parasını veriyorsunuz, ondan sonra kaçak oluyor.

Şimdi muhterem arkadaşlarıma soruyorum; hangi arkadaşım Necati Mağazasından aldığı bir malın, asli kaynağının kaçak olduğunu araştırdı? Hangi trafiğe göre kaydedilmiş, normal bir kaydı yapılmış, malın, acaba bu kaçak mal mıdır, kaçak araba mıdır, nereden gelmiştir diye araştırmasını yaptı? Ve bunu yapmaya imkân var mı? Maddemiz buna aittir, hüsnüniyetle mal iktisabeden üçüncü şahısların himayesine mahsustur.

Peki bu neden oluyor diyeceksiniz? Muhterem arkadaşlarım, Medeni Kanunun bu açık hükmüne, Ceza Kanununun bu açık hükmüne rağmen 1918 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde bir hüküm var, «aslı kaçak olan bir malı nerede ve ne zaman bulursan yakala» diyor. İşte Medeni Kanun, bir mal hırsızlık da olsa, bir mal kaçak da olsa, hüsnüniyetle aldığın bu mal senindir diyor. Kaçakçılık Kanunu diyor ki, hayır, yüzüncü elde de bulsan, yüzbirinci elde de bulsan bir malın aslı, kaynağı kaçak ise, derhal onu yakala, birbirine zıt iki mevzuat muvacehesinde ezilen vatandaşlar oluyor.

Muhterem arkadaşlarım, bu kanunda kaçakçıların 2 500 liraya kadar ve 3 seneye kadar himaye edildiği kanun maddeleri tedvin edilmiştir. Ama, kaçakçılıkla uzaktan yakından alâkası olmıyan, hüsnüniyetle mal iktisabetmiş olan kimselerin hakları teslim edilmemiştir. Bunun birçok misalleri vardır. Bugün trafik kaydına güvenerek araba alan veya açık pazarlardan mal almış olan arkadaşların birçoklarının evinden eşyaları götürülmüştür; arabaları bir sene sonra ellerinden alınmıştır.

İşte, maddemizin esası buna aittir. Takdir Yüce Meclise aittir. Kaçakçının 2 500 liraya kadar himaye edildiği ve 3 seneye kadar himaye edildiği bir kanunda hüsnüniyetle, mal sahibi olmak maksadı ile açık pazardan, Amerikan pazarından veya trafik kayıtlarına bakarak mal alan kimselerin himaye edilmemesinin hakkaniyete uygun olmadığı kanaatindeyim. 53 imzalı takririmiz her arkadaşım tarafından okunmak suretiyle tasvip görmüştür. Yüksek Meclis tasvibederse bu arkadaşlarımız da kurtulur, etmese kaderi ile başbaşa kalır. Hepinizi hürmetle selâmlarım.

BAŞKAN — Şimdi muhterem arkadaşlarım, bu takrir münasebeti ile önerge sahibi Sayın Mustafa Kaptan'a söz verdim. Fakat arkasından Komisyon, ben de konuşmak istiyorum diyor. Arkasından Sayın Mustafa Uyar, ben de konuşmak istiyorum, diyor. Bu hususun çözümü ancak reylerinizle mümkündür. Zira, takririn sırası geldiği zaman sahibi onu tafsil eder. Heyeti Umumiye de bunu kabul ederse, müzakereye konur, diyor İçtüzük. Şimdi mademki Komisyon söz istiyor Sayın Mustafa Uyar da söz istiyor. Buna göre durumu Heyeti Umumiyenin oyuna arz ediyorum. Bu maddenin...

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ KEŞKİN (Kastamonu) — Bir tavzihimiz var efendim.

BAŞKAN — Efendim, bir veya yarım... İçtüzükte bu var. Siz kabule iştirak etmiyoruz, dediniz. İçtüzükte de böyle yazıyor. Sırası geldiğinde sahibi tafsil eder, şayet Heyeti Umumiye bunu kabul ederse müzakereye konur diyor İçtüzük. Bunun müzakereye konması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi bu önergeyi oylarınıza arz ediyorum. Bu önergeye Komisyon katılmıyor. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi Kmoisyonun önergesini oyunuza sunuyorum. Yalnız bunda...

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — Bir sorum var Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Sual mi efendim? Komisyondan mı, Hükümeten mi?

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — Hükümetten.

BAŞKAN — Evet...

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — Hükümet bu teklife iltihak ediyor mu, etmiyor mu?

BAŞKAN — Bir dakika efendim, duyamadım. Hükümet bu teklife iltihak ediyor mu, etmiyor mu, diye soruyorsunuz.

Sayın Hükümet, Sayın Nuri Kodamanoğlu diyor ki, Hükümet bu 14 ncü maddenin Komisyondan gelen metnine iltihak ediyor mu, etmiyor mu?

ADALET BAKANI HASAN DİNÇER (Konya) — Gümrük ve Tekel Bakanı arkadaşımız buradalar, kendileri arz edecekler.

BAŞKAN — Evet efendim.

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI İBRAHİM TEKİN (Adana) — Ediyoruz.

BAŞKAN — Ediyorlarmış efendim.

Şimdi bunu tekrar okuyup oylarınıza sunacağım efendim. Komisyonun teklifini tekrar okutuyorum.

(Adalet Komisyonunun yeni 14 ncü madde metni tekrar okundu)

BAŞKAN — Şimdi bu önergeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

Kabul edilmiş bulunan bu önergeyi 14 ncü madde olarak oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, Sayın Aziz Zeytinoğlu arkadaşımız yeni bir 19 ncu madde teklif eder. Sayın Faik Kırbaşlı ve Sayın Şevki Güler, Sayın Osman Atillâ, Sayın Ali İhsan Ulubahşi arkadaşlarımızın müştereken verdiği bir önergede keza yeni bir 19 ncu madde teklif ederler.

Sayın Aziz Zeytinoğlu'nun önergesi Sayın Komisyon, yeni bir 19 ncu madde teklif ediyor ve diyor ki; «Türkiye'deki bütün belediyelere ait tahakkuk etmiş cezalar da affedilmiştir.»

Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor, oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Demin okuttuğum Sayın Faik Kırbaşlı ve Sayın Şevki Güler arkadaşlarımıza ait önergede ise her hangi bir tashihat yoktur. Yeni bir madde teklif ediyorum veya etmiyorum diye birşey yoktur. Sadece temenni mahiyetinde diyor ki; «Görüşülmekte olan bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki kanun tasarısına, Toprak Mahsulleri Ofisi memuru olmıyan eksperler marifetiyle satınalınan afyonlarda tesbit edilen tasnif hatalarından mütevellit borçlar affedilmiştir, metninin bir madde olarak eklenmesini istiyoruz» diyor.

Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Efendim mesele şu: Dün biz bunun ayrı bir madde halinde oylanması lâzımdır dedik ve o madde içinde itibar etmedik. Şimdi arkadaşımız geri getirmiş. Biz bunu tetkik etmek üzere, ayrı bir madde olması bakımından geri istiyoruz. (A. P. si sıralarından «geri olmaz, oylatın» sesleri)

BAŞKAN — Geri istiyor musunuz?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Heyeti Umumiye vâkıayı bildiğine göre oya koyunuz efendim.

BAŞKAN — Katılmıyorsunuz?

Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Arkadaşlar şimdi burada iki yürürlük maddesinden birisini, yani 19 ncu maddeyi okutuyorum efendim.

MADDE 19. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Bu madde hakkında söz istiyen? Yok. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Bir tek yürürlük maddesi kaldı, bir de 9 ncu madde kaldı.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Efendim, 9 ncu madde sebebi ile aldığımız takrirleri Başkanlığa takdim ettik. Yalnız bu hususta ufak bir mâruzatımız olacak. Ondan sonra müzakeresine geçilebilir.

BAŞKAN — Yalnız, Başkanlığın da sizden bir ricası var; şimdi bu kanunun müzakeresi sırasında bâzı maddeler tayyedildi, bâzı madde ilâvesi oldu. Bu vesile ile sadece maddenin sıra numaraları değil, aynı zamanda her madde bünyesindeki atıf maddelerinde de birçok değişiklikler oldu. Bu konuda Komisyonun tam bir ayıklama yaparak 109 ncu maddeye göre nihai

kabulden evvel bu hususları halleden bir teklif vermesi icabediyor. Bu konuda Komisyon hazır mıdır?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNTL (İstanbul) — Hazırlıyoruz efendim, hazırız. Maddenin müzakeresinden evvel takdim edeceğiz. Arkadaşlarım hazırlıyorlar.

BAŞKAN — Bu hususlarda hazırsınız.

Şimdi arkadaşlar, bu 9 ncu madde ile ilgili olarak 62 tane önerge vardır. Bu arkadaşlarımızdan bâzıları konuşma arzusu izhar ediyorlar. Zaten her arkadaşımız verdiği önergenin izahı münasebetiyle söz söylemek hakkını haizdirler, istiyeceklerdir. Şayet o izahat sırasında..

FERDA GÜLEY (Ordu) — 89 ncu madde gereğince söz rica ediyorum.

BAŞKAN — Söz mü?

FERDA GÜLEY (Ordu) — Evet.

BAŞKAN — Ben izahatımı tamamlayım da çünkü ayrı bir talepte bulunuyorsunuz.

Kendi takrirlerini izah sadedinde söz istiyebilirler. Demin de tatbikatını yaptığımız gibi kendi takrirlerini izah ederlerken Heyeti Umumiye bunun müzakereye vaz'ını uygun görürse o meseleler müzakere de edilebilir.

Şimdi bu açıklamayı yaptıktan sonra; sizin usule ait bir itirazınız mı var?

FERDA GÜLEY (Ordu) — Var efendim.

BAŞKAN — Nasıl, buyurun efendim?.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Müsaade ediniz de konuşayım.

BAŞKAN — Hayır, itirazınızın şeklini anlıyalım da ondan sonra... Şu beyanımda bir usulsüzlük mü gördünüz?

FERDA GÜLEY (Ordu) — Komisyona tadilnameler takdim edildikten sonra; yani Riyasetçe havale edildikten sonra İçtüzük gereğince bu tadilnamelerin sahipleri tarafından Komisyona mütalâa serdi talep edilirse bunları dinlemek zorunluluğu vardır. Ve böyle bir talebe muhatabolmuştur. Bunları arz edeceğim.

BAŞKAN — Evet, şimdi bu dediğiniz husus, Heyeti Umumiyede yapılmış bir usulsüzlük meselesi değildir.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Efendim, arz edeyim müsaadenizle. 89 ncu madde gereğince Yüksek Başkanlıktan rica ediyorum.

BAŞKAN — Şimdi efendim size söz vereyim. Fakat durum şu : 89 ncu madde Heyeti Umumiyeden idare vazifesini gören Reisin bu İçtüzükte yazılı usul kaidelerine riayet etmemiş olması sebebi ile kendisini ikaz sadedinde söz istemektir, 89 ncu madde budur. Ben de size soruyorum, biz Reis olarak İçtüzüğe aykırı bir tatbikat mı yaptık? Evet diyorsanız buyur diyeceğim efendim.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Evet diyorum efendim, bizarure, sebebini size arz edeceğim.

BAŞKAN — Bizarure demeyin efendim, yani bunu bir vesile saymayın.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Müsaade edin, arz edeceğim.

BAŞKAN — Efendim, müsaade edeceğim, fakat anlamıyorum ki talebinizi.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Sayın Başkanım, şimdi müsaade buyurduğunuz takdirde arz edeceğim gibi, tadilname sahipleri, komisyona, bu tadilnamem üzerinde mütalâada bulunmak istiyorum dedikleri takdirde, İçtüzüğün 120 nci maddesi gereğince bu mütalâanın Komisyon tarafından dinlenmesi zaruridir ve tadilname sahiplerinden biri olarak bendeniz Komisyona, size verdiğim tadilname üzerinde mütalâada bulunacağım, diye beni dinleyiniz rica ederim diye yazılı müracaatta bulundum: Bu müracaattan sonra Komisyonun, benim ve benim gibi tadilname veren bütün önerge sahiplerinin dinlenmesi için, eğer başkaları vermiyecekse sadece benim dinlemem için Komisyon halinde teşekkül etmesi, beni dinlemeleri 120 nci madde gereğince zaruridir. Böyle olmasına rağmen, kendilerine talebte bulunmuş olmama rağmen, 9 ncu madde üzerinde hazırız, görüşülsün demektedirler.

İşte bundan dolayı 120 nci maddenin savunucusu durumuna giriyorum ve Yüksek Başkanlık bizzarure bu meseleyi bu cephesiyle bilmediklerinden dolayı haklı olarak böyle söylüyorsunuz. Bendeniz de haklı olarak böyle söylüyorum.

BAŞKAN — Anladım efendim.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Müsaade ederseniz...

BAŞKAN — Şimdi Sayın Komisyon, bundan evvel de bize intikal etmiş olan bir önergeyi size göndermiştik. Yani, bu meseleler üze-

rinde Komisyon olarak toplanıp mütalâalar tesbit etiniz mi?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Sayın Başkanım, buradan, Komisyon sırasından ayakta konuşmak zor oluyor; müsaade ederseniz oturarak konşayım.

BAŞKAN — Hayır mikrofonu dümdüz ya parsanız ayakta konuşmanıza mâni bir hal yok Mamafih isterseniz oturarak da konuşabilirsiniz.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Teşekkür ederim.

Efendim, bu konu tasarının 4 ncü maddesi sebebi ile ele alınmıştı. Komisyon üyesi bir arkadaşımız bu beyanda bulundu ve meseleyi hal lettik. Bugüne kadar Meclisin teamülü bu yoldadır.

Saniyen arkadaşımız Ferda Güley, takrir sahibi olduğundan bahisle bu konuşmasında beş dakika önce bendenize bir yazı getirdi. Bunu aldım. Bunun dışında bugüne kadar yapılmış olan çalışmalara göre, çıkan kanunlarda aynı muamele yapılmıştır. Komisyonlardan henüz teklif ve tasarıların mazbata halinde hazırlanmasından evvelki durumla sonraki durum farklıdır. Buna da Heyeti Umumiye karışır. Takrir sahibi arkadaşlarımız tadilnameler verdikleri takdirde, yine mücmelen beyana aidolan madde sebebiyle konuşma haklarına sahiptirler. Bu tasarı. Heyeti Umumiyenin malı olmuştur. Komisyonumuzdan çıkmıştır. Aksi takdirde tatbik imkânı yoktur. Bugüne kadar teamül de odur. Hatalı bir yolda değiliz.

BAŞKAN — Sayın Güley, siz bu önergeniz münasebetiyle burada konuşarak Heyeti Umumiye huzurunda izahat verebilirsiniz.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Usul bakımından söz rica ediyorum.

BAŞKAN — Hayır, şu dediğim şekilde mutabık olamıyor muyuz? Yani önergeniz okunduktan sonra çıkın Heyeti Umumiyede izahat yapın efendim.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Hayır efendim, bir nizamnamenin tatbikini temin için sizden söz rica ediyorum.

BAŞKAN — O halde ben şimdi beyanda bulunuyorum efendim; bahsettiğiniz madde, esasen bizim tüzüğümüzde bütün tadilnameler, mesele komisyonda müzakere edildiği sırada verilir. Fakat bu tüzük hükmüne rağmen şimdiye kadar Heyeti Umumiyede müteaddit defalar tadilnameler verilmiştir ve böyle bir tatbikat devam edegelmektedir. Sizin bahsettiğiniz husus ,işte tüzüğün o hükmü gereğincedir. O hükmü ise tadilnamelerin Heyeti Umumiyede verilmesi yolundaki çeşitli tatbikatla böyle bir duruma girmiştir. Şimdi yapılacak iş, sizin önergeniz okunduğu zaman sırası geldiğinde Heyeti Umumiyeye izahat vermeniz ve meselenin ehemmiyetini tebarüz ettirmeniz şeklinde mümkün olacaktır.

Şimdi Riyaset olarak usulî görüşümü açıkladım, bu şekilde muamele yapılacaktır. Usulî görüşüm budur.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Söz vermenizi rica ediyorum.

BAŞKAN — Şimdi buyurun efendim. (Gürültüler.) Bu beyanımı usulsüz bulabilir muhterem arkadaşlarım, hakkıdır tabiî, konuşacak.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Muhterem arkadaşlarım, tüzüğün 119 ncu maddesini Yüksek Heyetinize okuyorum:

«Birinci ve ikinci müzakerenin cereyanı sırasında takdim olunan tadilnamelerin encümene havalesi, encümen tarafından istenmediği halde tadilâtın esbabı mucibesi sahipleri tarafından mücmelen beyan olunur.» Diğer dört fıkrayı okumuyorum. Encümen, Adalet Komisyonu, filhal 9 ncu madde üzerinde verilen tadilnameleri peşinen Komisyona istemiştir, yani birinci ve ikinci müzakerenin cereyanı sırasında takdim olunan tadilnamelerin encümene havalesi, «encümen tarafından istenmediği halde» denilen fıkra yoktur. Eğer, bu maddeye göre komisyon tadilnameleri istemeseydi, istememiş bulunsaydı, benim kanaatime göre ancak bu takdirde, tadilname sahipleri Yüce Meclis huzuruna çıkıp tadilnamelerinde ileri sürdükleri fikirleri mücmelen savunabilirlerdi. Mademki komisyon tadilnameleri toptan istemiştir ve Riyaset bu tadilnameleri Komisyona havale buyurmuştur. Bu takdirde, tadilname sahiplerinin, benim anlayışıma göre, 119 ncu madde gereğince, tadilnamelerini mücmelen savunmaları imkânı kalkmış olur.

120 nci maddeyi okuyorum: «Tadilât teklif edenler, tadilnamelerin havale olunduğu encümende fikirlerini beyan etmek isterlerse mütalâalarının dinlenmesi zaruridir.» Bu kadar açık bir tüzük emri az olur. Zamanı bahis mevzuu değil, ne vakit, nerede verileceği bahis mevzuu değil. Sayın Başkanımızın ifade buyurdukları gibi, bu tasarı ilk komisyonda görüşüldüğü zaman komisyon üyeleri veya komisyon üyeleri dışındaki milletvekilleri verebilirler. Bilâhara Meclise sevk edildikten sonra verilebilir, ki, bizimkiler öyle verilmiştir. Hattâ bunların dışında şu anda her hangi bir milletvekili arkadaşımız dokuzuncu madde ile ilişkin olarak bir tadilname verebilir. Bendeniz tadilname vermiş bir arkadaşınızım ve grupum adına verdim. Affın kapsamı dışında kalan fiilleri tanzim eden dokuzuncu maddeye şu, şu, şu fiillerin de dâhil edilmesini isteriz diyoruz. C. H. P. Grupu adına. Bunu Komisyona izah etmek, Komisyonu tadilnamemize imale hakkımdır, hakkı sarihimdir. Yüce Heyetinizin huzuruna gelmeden evvel bir teknik heyet olan Komisyona tadilnamemizin gerekçesini anlatırsak ve o teknik heyeti fikirlerimize adapte edersek heyet buraya gelerek, hayır demez evet diyebilir halde bulunursa işte bu tüzüğün istihdaf ettiği, amaç edindiği hal tarzı budur.

Bundan yarım saat kadar evvel, belki daha evvel, şöyle bir talepte bulundum: «Adalet Komisyonu Başkanlığına, C. H. P. Meclis Grupu adına Yüksek Meclis Başkanlığına takdim edilen ve talebiniz üzerine komisyonunuza havale buyurulan tadil önergemiz üzerinde mütalâada bulunmak istiyorum. Komisyonunuzda dinlenilmemi saygılarımla arz ve rica ederim.»

Ordu Milletvekili
Ferda Güley

Böyle bir talebe muhatabolduktan sonra ve 120 nci maddenin açık emri muvacehesinde bir komisyonun, hemen sonra, daha sonra, kendi tensip ve tâyin edeceği bir zaman içerisinde Tüzüğün gerektirdiği nisabı bulup toplanması ve bu talepte bulunan âzayı huzuruna kabul ederek dinlemesi zaruridir. İşte mâruzatım budur. Bu noktalara istinadetmektedir. Öyle zannediyorum ki, benim bu talebimden sonra başka tadilname sahipleri de bu ihtiyacı duyacaklar, duymuş olanlar bu mekanizma işlediği takdirde bundan faydalanacaklardır. Bundan faydalanmak Yüksek Meclisin çlışmalarına ancak kolaylık getirmiş olacaktır. Benim teknik bir heyeti ikna etmem mi kolaydır, yoksa siyasi bir heyet olan Yüce Heyetinizi ikna etmek mi daha kolaydır? Şüphesiz ki, meseleyi daha evvel teknik heyete götürebilmeliyim. Götürmem için de nizamname benim yanımdadır, 120 nci madde beni emniyet altına almaktadır. Bunu arz etmek için yüce huzurunuza çıktım. Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Sayın Kodamanoğlu, buyurun efendim.

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Başkanlığın beyanının İçtüzüğümüze niçin aykırı olduğunu kısaca arza çalışacağım. İçtüzüğümüzün dokuzuncu babı, tadilnamelerin ne suretle muamele göreceğini birkaç maddede ifade etmiş bulunmaktadır. 116 nci maddeye nazaran kanun teklif ve tasarılarının Heyeti Umumiyede müzakeresinden önce, bir tadilname vermek bahis mevzuu ise ne yolda muamele göreceğini açıklamıştır ve 116 nci maddenin ilk fıkrasına nazaran, bu tadilnamelerin Riyasete verilmesi mecburidir, encümene. Bu tadilnamenin mucip sebepleri de Yüce Heyete sunulurken tıpkı tasarı gibi mucip sebebiyle birlikte bastırılmak lâzımdır, diyor.

117 nci madde, «Kanun lâyihası veya teklifinin birinci müzakeresi bittikten sonra arz olunan yeni tadilnameler o lâyihanın tetkikine memur encümene verilmek lâzımdır.» diyor. O halde, bu iki madde Heyeti Umumiyeye gelişinden önce ve birinci müzakeresinden sonra verilmesi lâzımgelen tadilnamelerin encümene verileceğini ifade ediyor ve ne suretle muamele göreceğini anlatıyor.

Şimdi 118 nci maddeyi okuyorum: «Birinci ve ikinci müzakerenin cereyanı sırasında takdim olunan tadilnamelerin aidolduğu encümene havalesini mazbata muharriri talebederse bu havale mecburidir.» diyor. Şimdi, Sayın Ferda Güley'in ve bendenizin grup adına verdiğimiz tadilnameler tasarının birinci müzakeresi sırasında verilmiş tadilnamelerdir ve mazbata muharririnin talebi üzerine de ilgili encümene havale edilmiştir. 119 ncu madde, eğer havale edilmezse, yani böyle bir havale talebedilmez-

se ne suretle muamele göreceğine dair hükümler ihtiva ediyor ve takrir sahibine mücmelen esbabı mucibesini arz etmek imkânını bağışlıyor?

Şimdi 120 nci maddeyi birlikte okuyalım: «Tadilât teklif edenler, tadilnamelerin havale edildiği encümende fikirlerini beyan etmek isterlerse mütalâalarının dinlenmesi zaruridir.» diyor. O halde, 120 nci madde; sarahaten havale edilen tadilnameler üzerinde tadilname teklifi yapanların dinlenmesiyle alâkalıdır.

Bu dört maddede pek açık olarak belli olan iki husus vardır. Birisi, tadilnamelerin encümene verilmesiyle ilgili muameleler; ikincisi, tadilnamelerin havalesinden doğan birtakım muamelelerdir. O halde, 118 nci maddeye göre, birinci müzakere sırasında verilmiş olan bu tadilnameler encümenin talebi üzerine kendilerine havale edildiğinden ve 120 nci maddede havale olunan takrirler üzerinde takrir sahibi izahat vermek isterse encümen tarafından dinlenmek mecburiyetini vaz'ettiğinden, Sayın Güley'in bu encümende dinlenmesi İçtüzüğümüz bakımından kaçınılmaz bir mecburiyettir ve Yüksek Başkanlığımızın bu istikamette içtihadını değiştirmesi lâzımgeldiği kanaatindeyim. Saygılarımla.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, Sayın Ferda Güley ve Sayın Nuri Kodamanoğlu arkadaşlarımızın usuli görüşüne iştirake imkân yoktur. Şimdiye kadar Heyeti Umumiyede bu türlü bir misal verilmemiştir, Heyeti Umumiyede tadil önergesi veren bir üyenin; ben bu tadil önergem dolayısiyle komisyonda dinlenmek istiyorum demiş olması, celsenin talikini mucibtir. Şu anda Sayın Ferda Güley'in, kendi ifadesiyle, yarım saat önce verdim dediği önerge dolayısiyle, «Komisyon toplansın, ben bu mesele hakkında izahat vereceğim» demesi Millet Meclisinin inikadına aravermek ve orada izahatta bulunmak, ondan sonra tekrar toplanıp devam etmek demektir. Bu türlü bir tatbikat hiç olmamıştır.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Şimdi konuşmalar yapıldı efendim. Tüzük gereğince iki kişi konuştu. Şimdi siz ısrar ediyorsanız, bu görüşünüzü oy ile hallederim, başka yolu yok. Ama ikna olduk, anlaştıysak mesele yok.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Usul hakkında söz istiyorum. Tekrar konuşup meseleyi aydınlatacağım.

BAŞKAN — Şimdi efendim mümkün değil. Beyefendiler... (A. P. sıralarından «oylayın» sesleri.) Arkadaşlar, müsaade buyurun, rica ederim... («Oyla» sesleri.) Muhterem arkadaşlar, bu türlü konuşmalardan vazgeçmenizi rica ederim. Ne yapacaksak yapacağız efendim. Usulsüz bir şey yapıyorsak usulüne uygun olarak söz istenir ve söylenir efendim.

Muhterem arkadaşlar; bir usul müzakeresi yaparken, bir usule ait itirazda bulunulurken usulsüzlük yapılmaması âzami dikkat edilmesi lâzımgelen bir iştir. Şimdi usule ait bir itiraz oldu ve 89 ncu maddeye istinadedildi. Orada lehte, aleyhte iki kişi konuşur diyor. İki kişi de konuştu. Israr edilirse, reye konması icabediyorsa reyle halledilir. Eğer müzakerelerde anlaşmamışsak oya koyup halledelim efendim.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Oturduğum yerden şu mütalâamı lûtfen dinleyiniz.

BAŞKAN — Mümkün değil efendim.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Ben komisyonun talimatnameye göre takrir sahibi olarak beni bu 120 nci madde mucibince çağıracaklarını bekledim. Çağırılmadığım için bu önergeyi yarım saat evvel verdim.

BAŞKAN — Sayın Güley, o dediğiniz durum yok. Çağıracak diye değil, talebederlerse. İsterseniz...

FERDA GÜLEY (Ordu) — Çağırılmadığım için yarım saat evvel bu önergeyi bizzarure verdim.

BAŞKAN — Bu karşılıklı konuşmalarımız usule uygun olmuyor Sayın Güley, lûtfen efendim oturunuz yerinize. Madem ki oya konmak hususunda bir talebiniz de yok.

Şimdi arkadaşlar önergeleri okutuyorum efendim.

İSMAİL HAKKI AKDOĞAN (Yozgat) — Son beyanınız usule aykırıdır, usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Efendim her şey usule uygun, söz vermiyorum efendim.

İSMAİL HAKKI AKDOĞAN (Yozgat) — Tutumunuzun usule aykırı olduğunu iddia ediyorum.

BAŞKAN — Söz vermiyorum. (Gürültüler) Arkadaşlar niçin böyle yerinizden müdahale ediyorsunuz?

İSMAİL HAKKI AKDOĞAN (Yozgat) — Beyanımızın usule aykırı olduğunu iddia ediyorum ve söz istiyorum.

BAŞKAN — Esasını söyleyiniz. Hangi beyanım?

İSMAİL HAKKI AKDOĞAN (Yozgat) — Usule aykırı hareket ediyorsunuz. Söz veriniz izah edeyim.

BAŞKAN — Oradan bir sürü söz söylüyorsunuz. Esasını söyleyin lûtfen, hangi beyanımız usule aykırıdır?

İSMAİL HAKKI AKDOĞAN (Yozgat) — Bir sürü söz değil, söz söylüyorum, Reis Bey. Usul hakkında bir müzakere açtınız. Milletvekili arkadaşlarımız görüşlerini beyan ettiler. Oylamaya otomatik olarak gidebilirdiniz. Fakat Riyaset olarak söze karıştınız, mütalâa beyan ettiniz. Son söz milletvekilinindir. Reis kendi görüşünü belirtmez. (Gürültüler, gülüşmeler.)

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, zapta geçtiği için bu hususu tavzih edeyim: (Son söz milletvekilinindir) ibaresi Riyasetten sonra son sözü de milletvekili söyliyecektir mânasında değildir. (Gürültüler) Efendim müsaade buyurun, şu cümlemizi tamamlıyalım. Bu da usule uygun bir şeydir beyefendi. Usulsüzlük iddiası yaparken usulsüzlük yapılmaz.

Şimdi bu komisyon ve Hükümet için mevzuubahsolan bir husustur. Kaldı ki, muhterem arkadaşlarım, Anayasamız 84 ncü maddesi ile, Riyaset eden arkadaşlarınızın esasen görevinin yerine getirilmesini gerektiren haller dışında da Meclis tartışmalarına katılmıyacağını beyan etmekle ancak burada görev yaparken icabında milletvekilleriyle tartışmaya katılabileceğini beyan etmiştir. Bu sebeple Riyasette bulunan arkadaşınız tamamiyle Anayasanın esprisi içinde hareket ediyor.

Şimdi ben bu önergeleri okutuyorum...

İSMAİL HAKKI AKDOĞAN (Yozgat) — Bu fikre iştirak etmiyorum, söz istiyorum.

BAŞKAN — Önergeleri okutuyorum efendim.

İSMAİL HAKKI AKDOĞAN (Yozgat) — İçtüzük hükmüne göre söz istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, bu iş halledilmiştir, lûtfen yerinize oturunuz.

63 tane önerge vardır, hepsini okuyacağız efendim.

Sayın Başkanlığa

9 ncu maddenin tasarıdaki affı eşit, âdil, geniş tutmak için komisyona iadesini teklif ederim.

Erzurum
Nihat Diler

Gerekçe :

Adalet herkese lâyık olanı verdiren üstün bir ruh faziletidir. Sulh ahkâmların seyyididir. Büyük Atatürk; Yurtta sulh, cihanda sulh diyerek sulhün ne kadar üstün bir prensip olduğunu ifade etmiştir. Af sulhün en pürüzsüz, noksansız gerçekleşme şeklidir. Af, günahların, suçların bağışlanması unutulmasıdır. Affı yapanlar, daima yüce ve üstündürler. Affa mazhar olanlar maddi cezalardan fazla en büyük mânevi ceza ile cezalanmış sayılırlar. Bu yönleriyle af, hem adaletten hem de sulhten üstün bir müessesedir. Afta adaleti, afta eşitliği sağlamak kaçınılmaz bir zarurettir. Modern Ceza Hukuku ilminin mûtasına göre, cezalar suçluya eziyet ve cefa vermek için değil, suçlunun ruhunda mevcut suçluluğu öldürmek, suçluyu namuslu, cemiyete yarıyan bir insan olarak avdet etmesini temin etmek içindir. Af âdil ve eşit şekilde gerçekleşirse, toplum düzenine, Devlete, Hükümete karşı en nankör duygular taşıyan vicdanı boş, ruhu karanlık insanların üzerinde müspet bir tesir icra ederek toplum düzenine Devlete, Hükümete karşı ister istemez bir sevgi ve sempati yaratır. Hiç tesir altında kalmıyanların üzerinde demokratik rejimde af faziletinin ışıkları bu rejimi inkâr edenlerin gözlerini yarasalar gibi görmez hale getirir, menfi tesirlerini bu suretle ortadan kaldırır. Bu itibarla afta gani, cömert davranmak gerekir. Afta, gani ve cömert davranmanın sayısız içtimai faydası vardır.

Kaldı ki, Devlet ve toplum düzeni bozuk olan veya istikrara kavuşmamış olan memleketimizde suç, suçlunun saf muhtar iradesinin mahsulü değil, hukukî, içtimai ve iktisadi menfi şartların bir muhassalası olarak çoğu defa bir sosyal zaruret olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu vasat yani, kültürel, toplumsal ve Devlet ve hukuk düzeni istikrara kavuşturulmadığı takdirde veya Devlet mekanizmasının her organı kendine düşen vazifeyi bir ahenk içerisinde tam

olarak ifa edecek şekle getirilmediği takdirde, daima suç işlemek mümkün ve mukadder olacaktır. Afla mütenebbih olan suçlular birçok yönlerden suç işlenmemesi için bir ibreti müessire olarak rol oynıyacaktır. Suç işleme miktarını bu itibarla azaltacaktır. Afta istisna, eşitsizlik ve adaletsizlik bundan istifade edemiyenleri ebedi bir kin ve nefret duygusiyle sosyal nizama, düzene, Devlete, Hükümete karşı dolduracaktır. Cezalarını çekip çıktıktan sonra, fırsat buldukları takdirde Devletin, Hükümetin nizamın en büyük düşmanları olarak gizli, aşikâr faaliyetlerini sarf edeceklerdir. Kendileri muvaffak olmasalar bile bunu çocuklarına telkin edeceklerdir.

İşte böyle vahîm bir durumdan Devletimizi, Hükümetimizi, rejimimizi korumak mecburiyetindeyiz. Affı eşit, âdil ve cömertçe çıkardığımız takdirde, en nankör, en katı ruhlu insanların bile rejime karşı, Devlete karşı, Hükümete karşı sempartisini artırmış olacağız. Bundan memleket bünyesinde Büyük Atatürk'ün ifade ettiği ideal mânada «Yurtta sulh» fikri gerçekleşecektir. Devlet mekanizması da kısa zamanda ıslah edilir, vazife ile yükümlü bulunanlar çoluk - çocuklarını geçindirebilecek bir maaş ve ücret sistemine ulaştırılır, plânın öngördüğü iktisadi hamleler tam olarak yerine getirilirse, af içtimai bünyemize hem bir atıfet, hem de bir huzur, bir saadet, birlik ve beraberlik meydana getirir. Bunu gerçekleştirenler de ne mutlu affedene, mânevi şerefinin en yüksek zirvesine ve bahtiyarlığına ulaşmış olacaklardır. Bu yönden 9 ncu maddenin istisna kıldığı bâzı hükümleri çıkarmak affı eşit, âdil ve geniş tutarak gerçekleştirmek mecburiyetindeyiz. Komisyona iadesini bu mülâhazalarla, arz ve teklif etmiş bulunuyorum. Saygılarımla.

Sayın Başkanlığa

Sözlü olarak arz ettiğim sebeplerle, Türk Ceza Kanununun 125 ilâ 166 ncı maddelerinde yazılı suçların da affın kapsamına alınmasını mümkün kılacak şekilde hazırlanması için; tasarının 9 ncu maddesinin Komisyona iadesini arz ve teklif ederim.

Kars
Cengiz Ekinci

BAŞKAN — Komisyon bunları sıraya koydu mu efendim?

KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Sıraya koyduk, isterseniz izah edeyim.

BAŞKAN — Mamafih okunduktan sonra da sıraya konabilir. Hepsi okunsun da.

SADIK TEKİN MÜFTÜOĞLU (Zonguldak) — Her okunan önerge muameleye konsun, diğerine ondan sonra geçelim.

BAŞKAN — Hayır, mümkün değildir, efendim.

Muhterem arkadaşlar, bu, İçtüzüğün bir hükmüdür. Bütün önergeler okunur. Esasında işin nazariyatı budur. Böyle bir hususi mevzu dolayısiyle değil, bütün önergeler okunur, Heyeti Umumiye bunları dinler, birbiriyle mukayese eder hangi önergeye oy vereceğini bütün önergeleri dinliyerek öğrenir, ondan sonra sırasiyle oya konur. Bu türlü bir şey olmaz.

Şimdi ikinci önergeyi okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki kanun tasarısının 9 ncu maddenin (A) bendindeki (163 ncü maddenin 1 nci fıkrasında) ibaresinin maddeden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Kastamonu
İsmail Hakkı Yılanlıoğlu

Başkanlığa

Dokuzuncu maddenin (A) fıkrasında, af dışı bırakılan Türk Ceza Kanununun (153-154) ncü maddelerine ilişkin fiillerin de af şümulüne alınması maksadı ile, fıkra metninden (153-154) ncü maddelerinin çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Amasya — Nevzat Şener
Rize — İsmail Sarıgöz

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Af tasarısının 9 ncu maddesinde T.C.K. nunun 153 ncü maddesi affın şümulü dışında bırakılmaktadır. Aynı tasarı 21 Mayıs harekâtına iştirak edip mahkûm olanları da affetmektedir.

Ceza Kanununun 153 ncü maddesi muhtevası göz önüne alındığında suçu irtikâbedenleri affederken, teşvik edenleri affın şümulü dışında bırakmanın, hukuk mantığı ile kabilitelif olmadığı açık bulunduğundan T.C.K. nun 153 ncü maddesinin de af şümulüne sokulmasını arz ve teklif ederz.

Bolu — Hami Tezkan
Erzurum — İ. Hakkı Yıldırım

Millet Meclisi Başkanlığına

Aftan istisna edilen maddeleri gösteren 9 ncu maddenin (A) fıkrasında mevcut Türk Ceza Kanununun 153 ncü maddesinin affın kapsamına alınmasını arz ve teklif ederim.

Tokat
Osman Saraç

Millet Meclisi Başkanlığına

Anayasayı ihlâle ve T.B.M.M. ni devirmeye mütedair fiilleri ihtiva eden T.C.K. nun 146 ncı maddesinin affın şümulüne alınması karşısında, sadece askerleri kanuna karşı tahrik fiilini ihtiva eden ve şu haliyle 146 ncı maddeden çok hafif olan 153 ncü maddenin de affın şümulüne alınması hak ve adalet icabıdır.

Bu itibarla 153 ncü maddenin istisnaları havi 9 ncu maddeden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Adıyaman
Süleyman Arif Emre

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Af Kanunu tasarısının 9 ncu maddesi (A) bendinde affın sümulü dışında bırakılan T.C.K. 171 nci maddesi ile mahkûmiyet ve takibata maruz kalma hali 146 ncı maddeye mütüfiyetiyle affın şümulüne soktuğuna göre;

T.C.K. 171 nci maddesine giren suçları tadadederek T.C.K. 146 ncı maddesine mümas fiillerin failinin affın şümulü içine alınmasını arz ve teklif ederim.

Eskişehir
İsmet Angı

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Bâzı suçların affına dair tasarının 9 ncu maddesinin (A) bendinde affın dışında kalan suçlara dair tadadedilen maddeler içinde 171 nci madde için, bu maddenin yanına, 171 nci madde 2 nci bendinin hariç tutulmasını arz ve teklif ederim.

Eskişehir
İsmet Angı

Not : Evvelce bu hususta verdiğim önergeyi geri alıyorum.

Yüksek Başkanlığa

Bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki tasarının affın kapsamı dışında kalacak suçlara ait 9 ncu maddesinin (A) fıkrasından, T.C.K. nunun 506, 508 ve 510 ncu maddelerinin çıkarılmasının oya sunulmasını arz ve teklif ederim.

İstanbul
Kaya Özdemir

Yüksek Başkanlığa

Bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki kanun tasarısının 9 ncu maddesinin (A) bendinde sayılan suçlardan T.C.K. 508 ve 510 ncu maddelerindeki emniyeti suiistimal suçunun (müstelzim olduğu cezanın azlığı ve suçun mahiyeti itibariyle) affın şümulüne alınmasını saygı ile arz ve teklif ederim.

Siirt
Hüsnü Oran

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Bâzı suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarısının 9 ncu maddesinde yazılı olup affın şümulü dışında bırakılan;

1. T.C.K. nun 503, 506, 508, 510 ncu maddelerinin,
2. İcra ve İflâs Kanununun 337, 338, 339, 340, 344 ncü maddelerinin,
3. 551 sayılı Markalar Kanununda yazılı suçlara ait maddelerin, madde metninden çıkarılmalarını arz ve teklif ederiz. Saygılarımızla.

Samsun
Şevki Yücel

Ordu
Kemal Şensoy

Sayın Başkanlığa

Müzakeresi yapılan Af Kanununun 9 ncu maddesindeki istisnalar arasından (T.C.K. 503 - 506, 508 - 510) maddelerinin metinden çıkarılmasını saygı ile arz ederim.

Burdur
İsmail Boyacıoğlu

Başkanlığa

9 ncu maddenin (A) fıkrasında yer alan T.C.K. nun 153, 429 ve 430 ncu maddelerinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Amasya
Nevzat Şener

Millet Meclisi Başkanlığına

Bâzı suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarısının 9 ncu maddesinin (A) bendi 1 nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Maraş
Hüseyin Yaycıoğlu

Çorum
Hasan Lâtif Sarıyüce

1. 429, 430, 431 nci maddelerle ilgili suçlardan evli kadınlarla çocuk ve erkeklere karşı işlenmiş suçlar hariç tutulmak üzere, kaçırılan kimsenin ırzına geçilmediği.

Millet Meclisi Başkanlığına

Af Kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin (A) fıkrasındaki, (414) rakamından sonra, «bu maddeye mümas, evlenme maksadı ile vukubulan birleşmelerde; kadının mümanaatı ile nikâh yapılamamış olması halleri hariç» ibaresinin ilâvesini arz ve teklif ederim.

İzmir
Mustafa Uyar

Not : Söz istiyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki kanun tasarısının 9 ncu maddesi (A) bendinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

«Kaçırılan kimsenin ırzına geçilmediği ve 416 ncı maddenin son fıkrasının asli hüküm olarak tatbik edildiği»

Konya	Bolu
İsmet Kapısız	Hasan Özcan
Sinop	Trabzon
Hilmi İşgüzar	Ahmet Çebi
Sivas	Hakkâri
Gıyasettin Duman	Ali Karahan
Maraş	Kırşehir
Hüseyin Yaycıoğlu	Memduh Erdemir
Adana	Çorum
Mahmut Bozdoğan	Hasan Lâtif Sarıyüce
Giresun	Manisa
Kudret Bosuter	Sami Binicioğlu

Afyan Karahisar
Muzaffer Özdar

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin (A) bendindeki istisnalar arasına, Türk Ceza Kanununun 163 ncü maddesinin bütün fıkralariyle eklenmesini arz ve teklif ederiz.

C.H.P. Grupu adına

Kayseri	İstanbul
Turhan Feyzioğlu	Coşkun Kırca

C.H.P. Grupu adına
İstanbul
Reşit Ülker

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Af Kanununun 9 ncu maddesinde şu değişikliklerin yapılmasını arz etmekteyim :

1. Maddenin (A) bendinde yer alan 163 ncü maddenin 1 numaralı fıkrası yerine 163 ncü maddenin tamamının konulmasını, yani burada sözü edilen (163 ncü maddenin 1 numaralı fıkrası) sözü yerine (163 ncü madde) yazılmasını istemekteyim.

Teklifim, Anayasanın 19 ncu maddesinde yer alan vicdan ve din hürriyeti ile ilgilidir. Devletin sosyal, iktisadi, siyasi veya hukukî temel düzeni ile münasebeti bulunan ve bunların bekçiliğini yapan kuralları taşıyan Türk Ceza Kanununun 163 ncü maddesi hakkındadır. Af Kanununun kapsamı dışında 163 ncü maddenin tamamı tutulmalıdır. Ticaniliğe, Nurculuğa bu vatan sathında yer verilmediğini, bu suçları işliyenler affedilmemek suretiyle gösterilmelidir.

2. Ağır suçlar, ağır hapis cezaları; (afta içtimai yarar vardır, af atıfettir) gerekçesiyle affın içine alınırken, kabahat nevinden olan suçların affın içine alınmaması, af konusunda adaletsizlikler doğuracak bir nitelik taşır. Bu itibarla, kabahat nevinden olan suçların tamamının affedilmesi ve bu arada; kanunun 9 ncu maddesi (G) bendinde yazılı kısmın tamamiyle maddeden çıkarılmasını,

3. Bu değiştirge hakkında söz verilmesini arz ve teklif ederim.

Edirne
Türkân Seçkin

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 9 ncu maddesinin (A) bendindeki 414 rakamından evvel 240 rakamının ilâvesini ve aynı bende, 4 ncü fıkra olarak aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve rica ederim.

Fıkra 4. — T.C. Kanununun 240 ncı maddesi gereğince vazifeyi suiistimalden meydana gelen zarar miktarı 10 000 liradan az olduğu

Aydın
Reşat Özarda

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Af Kanunun tasarısının 9 ncu maddesine aşağıdaki (J) bendinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

«J) 27 Mayıs 1960 tarihinden itibaren sıfat ve vazifeyi suiistimal suretiyle işlenen suçlar.»

C.H.P. Grupu adına

İstanbul Reşit Ülker — İstanbul Coşkun Kırca

Sayın Başkanlığa

İrtikâp ve rüşvet suçlarının affın şümulü dışında bırakılmasını arz ve teklif ederiz.

İstanbul Nuri Eroğan — Balıkesir Adnan Akın

İstanbul Ali Esat Birol

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Af Kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin (A) bendindeki istisnalar arasına Türk Ceza Kanununun rüşvet, irtikâp ve sahtecilikle ilgili 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 225, 226, 227, 339, 340, 341 ve 342 nci maddeleri ile 346 ncı maddesinin 342 nci maddesine atıfta bulunan şeklinin ve 348 nci maddenin 339 ve 342 nci maddelerine atıfta bulunan şekilleriyle ve 366, 367 ve 368 nci maddelerinin de eklenmesini arz ve teklif ederiz.

C.H.P. Grupu adına Sivas Nazif Arslan — C.H.P. Grupu adına İstanbul Reşit Ülker

İstanbul Coşkun Kırca

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Af Kanunu tasarısının 9 ncu maddesine aşağıdaki (M) bendinin eklenmesini arz ve teklif ederiz :

«M) 3 Mart 1340 tarihli ve 431 sayılı Hilâfetin ilgasına ve Hanedanı Osmanînin Türkiye Cumhuriyeti mameleki haricine çıkarılmasına dair Kanuna 16 Haziran 1952 tarihli ve 5958 sayılı Kanunla eklenen 4 ncü maddenin kapsamına giren suçlar.»

C.H.P. Grupu adına

İstanbul Reşit Ülker — İstanbul Coşkun Kırca

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Af Kanunu tasarısının 9 ncu maddesine aşağıdaki (L) bendinin eklenmesini arz ve teklif ederiz :

«L) Anayasanın 153 ncü maddesinde yazılı Devrim kanunlarını koruyan ceza hükümlerinin kapsamına giren suçlar.»

İstanbul Coşkun Kırca — İstanbul Reşit Ülker

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Af Kanunu tasarısının 9 ncu maddesine aşağıdaki (K) bendinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

«K) Anayasa nizamını, millî güvenlik ve huzuru bozan bâzı fiiller hakkındaki 5 Mart 1962 tarihli ve 38 sayılı Kanunun kapsamına giren suçlar.»

C.H.P. Grupu adına

Ordu Ferda Güley — İstanbul Coşkun Kırca

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Af Kanunu tasarısının 9 ncu maddesine aşağıdaki (N) bendinin eklenmseini arz ve teklif ederiz.

«N) T.B.M.M. üyeliği, mahallî idareler ve muhtarlık seçimlerine ilişkin kanunlar hükümlerini koruyan ceza hükümlerinin kapsamına giren suçlar.»

C.H.P. Grupu adına

İstanbul Coşkun Kırca — İstanbul Reşit Ülker

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Af Kanunu tasarısının 9 ncu maddesine aşağıdaki (İ) bendinin eklenmesini arz ve teklif ederiz :

«İ) 24 Temmuz 1953 tarihli ve 6187 sayılı Vicdan ve toplanma hürriyetinin korunması hakkındaki Kanunun kapsamına giren suçlar.»

C.H.P. Grupu adına

İstanbul Coşkun Kırca — İstanbul Reşit Ülker

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Af Kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin (A) bendinin 2 nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz :

«2. Türk Ceza Kanunu ile Askerî Ceza Kanununa göre zimmet ve ihtilâs suçlarından dolayı hükmedilmiş veya hükmedilecek zarar tamamiyle ödendiği takdirde, af, sadece asli ve

mütemmim cezalara şâmil olup mahkûmiyetin diğer sonuçlarına şâmil olmaz.»

C.H.P. Grupu adına

İstanbul İstanbul
Coşkun Kırca Reşit Ülker

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin (A) benindeki istisnalar arasına Türk Ceza Kanununun 146 ncı maddesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İstanbul C. H. P. Grupu adına
Coşkun Kırca İstanbul
Reşit Ülker

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin (A) bendindeki istisnalar arasına Türk Ceza Kanununun 158 nci maddesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

C. H. P. Grupu adına C. H. P. Grupu adına
İstanbul İstanbul
Coşkun Kırca Reşit Ülker

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin (A) bendindeki istisnalar arasına Türk Ceza Kanununun 159 ncu maddesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

C. H. P. Grupu adına C. H. P. Grupu adına
İstanbul İstanbul
Reşit Ülker Coşkun Kırca

C. H. P. Grupu adına
Samsun
Yaşar Akal

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesine aşağıdaki (P) bendinin eklenmesini arz ve teklif ederiz:

«P) İşbu af kanunun kapsamı dışında kalan ve cürüm sayılan neşriyatın naklolunmasına müteallik olmak üzere Türk Ceza Kanununun 162 nci maddesinin kapsamı içine giren suçlar.»

C. H. P. Grupu adına C. H. P. Grupu adına
İstanbul İstanbul
Reşit Ülker Coşkun Kırca

Yüksek Başkanlığa

Anayasamızın 131 nci maddesi orman suçları için genel affı yasaklamıştır. Bana paralel olarak, tasarının (B) bendinde, 3116, 5653 ve 6831 sayılı Orman kanunlarında yazılı suçların, affın kapsamı dışında bırakıldığı hükme bağlanmıştır.

Ancak, bir taraftan da yurdumuzun genellikle dağlık bölgelerinde yaşıyan ve çok güç şartlar içerisinde hayatlarını devam ettirme gayreti içinde bulunan, Devletin ve medeniyetin nimetlerinden en az faydalanan fakir köylülerimiz de, şu anda Yüksek Meclisin âtıfet ve şefkatinden bir şeyler beklemektedirler. O köylülerimiz ki, bugüne kadar kendilerine okul, öğretmen ve bu yoldan bilgi götürememişiz. Ormanın ekonomik değerini, bir milletin sağlığı ve yurdumuzun güzelleşmesi bakımından önemini anlatamamışız veya anlatmamışız.

Orman içinde yaşıyan o köylülerimiz ki, kendilerine maişetlerini temin edecek iş sahaları gösterememişiz, evinin, ahırının pek zaruri olan ihtiyaçlarını karşılıyacak imkânlar yaratmamışız; hattâ, yakacağını temin edecek bir yol dâhi gösterememişiz. Fakat her defasında, kanun hükümleriyle karşısına çıkarak o insanlara para cezaları kesmiş veya ceza evlerine göndermişiz.

Yüce milletimizin bu âsil insanları Türklüğe has derin bir anlayış içinde, kaderlerine rıza göstermişler, fakat her defasında, suçlarını da kabul ederek, göz yaşlarını içlerine akıtmışlardır.

Devletimiz orman mevzuunda, köylerimizin temel ihtiyaçlarını karşılayıcı köklü tedbirler almadıkça, orman dâvamız bir hal çaresine kavuşmıyacak, bu yüzden maişet endişesi ve ihtiyaç içinde kıvranan köylülerimizin dertleri ve şikâyetleri dinmiyecektir. Türk Parlâmentosunun sayın üyelerinin ve bütün milletimizin vicdanlarının bu meselelerden dolayı muazzeboldüğu bir vâkıadır.

Bu itibarla bir taraftan Yüksek Meclis ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetleri olarak, köylülerimizin orman ihtiyaçlarını ve mâişet tarzlarını düzenleme yoluna giderken, bir taraftan da, orman suçlarına sebebolan faktörleri göz önüne alarak bu suçları bilerek veya bilmiyerek işleme durumunda kalan köylü vatandaşlarımızın müşkül şartlarını değerlendirmek mecburiyetindeyiz. Bu durum karşısında, Anayasamızın 131 nci maddesine de tamamen sadık kalarak, Yüksek Meclisin, şefkat dolu elini, kaderi köylü

olduğu için orman suçunu işleme mecburiyetine düşen vatandaşlarımıza uzatmasının ve bu atıfetten kendilerini kısmen de olsa faydalandırmanın hak ve adalet duygulariyle bağdaşamıyacak bir tarafı bulunmadığına inanarak, 9 ncu maddenin (B) bendinde bir değişiklik yapılmasının faydalı ve lüzumlu mütalâa etmekteyim.

Bu suretle hiç olmazsa orman suçlarından ileri gelen para cezalarının affı ile, bu suçların işlenmesinde hiçbir kusur ve günahı bulunmıyan aile fertlerinin geçim şartlarını daha da güçleştirmiş olan bir sebep ortadan kaldırılmış ve bu mâsum kimselere de ayrıca maddi bir ceza verilmiş olması, önlenmiş olacaktır.

Orman içinde yaşıyan ve cezasını ödeme gücü bulunamıyan kimselerin bu cezalarını para olarak ödiyebilmek için ilk fırsatta gene de orman rücü edecekleri bir gerçektir.

Bunun için, para cezasını ödetme ve suçsuz kimselerin geçim şartlarını daha da güçleştirme ve ne de yeniden ormana zarar verdirme şeklinde tecelli etmemelidir.

Bu gerçeklere dayanarak, 9 ncu maddenin (B) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve eklif ederim.

Uşak
Fahri Uğrasızoğlu

9 ncu maddenin değişik (B) bendi:

3116, 5653 ve 6831 sayılı Orman kanunlarında yazılı suçlardan dolayı, verilmiş para cezaları hariç olmak üzere, hürriyeti bağlayıcı cezalar ile Türk Ceza Kanununun 369, 370 ve 373 ncü maddesinin 1 nci fıkrası ve 374 ncü maddesinde yazılı suçlar ve bunların 411, 412 ve 413 ncü maddelerinde gösterilen şekilleri.

Yüksek Başkanlığa

Tasarının 9 ncu maddesinin (B) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

B) «3116, 5653 ve 6831 sayılı Orman kanunlarında yazılı suçların mahkeme masrafları ve vekâlet ücretleri hariç suçları ile T. C. Kanununun 369, 370 ve 373 ncü maddelerinin 1 nci fıkrası ve 374 ncü maddesine yazılı suçlar ve bunların 411, 412 ve 413 ncü maddelerinde gösterilen şekilleri»

Çorum — Abdurrahman Güler
Edirne — İlhami Ertem
Tekirdağ — İlyas Demir

Yüksek Meclis Başkanlığına

Af tasarının 9 ncu madesinin aşağıdaki şekilde tadilini arz ve teklif ederiz.

Ordu — Ata Bodur
İstanbul — Kaya Özdemir

Madde 9. — Aşağıda yazılı bendlerde gösterilen suçlar; 4 ve 5 nci madde hükümleri saklı kalmak şartiyle; bu kanun hükümleri dışında bırakılmıştır:

I -

A) Türk Ceza Kanununun 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132 ve 133 ncü maddelerinde; 135 nci maddenin 2 nci bendinde ve 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156 ve 157 nci maddelerinde yazılı suçlar ve bunların 168, 171 ve 172 nci maddelerinde gösterilen şekilleri; 163 ncü maddenin 1 nci fıkrasında, 164, 165, 166 ncı maddelerle zimmet ve ihtilâs suçları; 414, 415, 416, 417, 418, 429 ve 430 ncu maddenin 1 nci fıkrası ile 431, 435, 436, 440, 441, 491, 492, 493, 495, 496, 497, 498, 499 ncu maddelerinde yazılı suçlar.

B) 3116, 5653 ve 6831 sayılı Orman kanunlarında yazılı suçlar ile T. C. Kanununun 309, 370 ve 373 ncü maddenin 1 nci fıkrası, 374 ncü maddesinde yazılı suçlar ve bunların 411, 412 ve 413 ncü maddesinde gösterilen şekilleri.

C) Bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki 218 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin (G) bendinde gösterilen şahısların Anayasa Mahkemesine intikal eden dâvalarına ilişkin suçlar.

Ç) Askerî Ceza Kanununun 55, 56, 59 ncu maddeleriyle 91, 131 ve 132 nci maddeleri ve 148 nci maddenin (B) bendi ve yukardaki bendlerde Türk Ceza Kanununun maddelerine atıf suretiyle cezalandırılan suçlar.

D) 5816 sayılı Atatürk aleyhinde işlenen suçlar hakkındaki Kanunun şümulüne giren suçlar.

E) İcra ve İflâs Kanununun 337, 338, 339, 340 ve 344 ncü maddelerinde yazılı suçlar.

F) 551 sayılı Markalar Kanununda yazılı suçlar.

II - Ancak:

A) Kaçırmanın evlenmek maksadiyle yapıldığı ve kaçırılan kimsenin ırzına geçilmediği

ve 416 ncı maddenin son fıkrasının aslî hüküm olarak tatbik edildiği;

B) T. C. Kanunu ile Askerî Ceza Kanununa göre zimmet ve ihtilâs suçlarından dolayı hükmedilmiş veya hükmedilecek zarar tamamen ödendiği;

C) T. C. Kanununun 491, 492, 493 ncü maddeelrinde yazılı suçların 18 yaşını bitirmemiş şahıslar tarafından işlendiği,

Hallerde bu kanunun birinci maddesi uygulanır. Ve (C) bendinde yazılı çocuklar hakkında adlî sicildeki hükümlülük kayıtları silinir.

III -

A) İrtikap ve rüşvet suçları ile T. C. Kanununun 339, 340 ve 341 nci maddelerinde yazılı suçlardan dolayı hükmedilmiş veya hükmedilecek olan hürriyeti bağlayıcı cezaların birer senesi ve para cezalarının üçte biri affedilmiştir.

B) Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki 1567 sayılı Kanunun şümulüne giren 2 500 liraya kadar (2 500 lira dâhil) kıymet kaçakçılığı suçları veya bu kanuna göre çıkarılan kararname ve tebliğlere aykırı fiiller veya miktarı ne olursa olsun döviz veya Türk parasının ziyaını intacetmemiş bilûmum fiiller veya önceden çıkarılan kararname ve tebliğlere göre suç sayılıp da sonradan çıkarılan kararname ve tebliğlere göre suç sayılmıyan fiiller, istimal veya istilâk maksadiyle işlenmiş kaçakçılık fiilleri ile 6829 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinin I, II. III ncü bendleri ve IV ncü bendinin I nci fıkrası hükmü, tekel kaçakçılığı, CIF kıymeti 2 500 ilrayı geçmiyen (2 500 lira dâhil) gümrük kaçakçılığı suçları hakkında bu kanunun 1 nci madesi uygulanır.

Kaçakçılığın men ve takibine dair 1918 ve Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki 1567 sayılı kanunlar ile bunların ek ve tadilleri hükümlerini ihlâl eyliyen ve yukardaki fıkranın dışında kalan fiillerden dolayı verilmiş veya verilecek olan hürriyeti bağlayıcı cezaların birer senesi ile para cezalarının üçte biri affedilmiştir.

Başkanlığa

Görüşülmekte olan kanuna yeni bir 19 ncu madde olarak aşağıdaki hükmün eklenmesini, önergemin gerekçesini açıklıyabilmem için de söz verilmesini, saygılarımla rica ederim.

Adana
Ali Karcı

Madde 19. — Halen T. B. M. M. Üyesi bulunanlar, bu Af Kanunundan hiçbir şekilde faydalanamazlar.

ALİ KARCI (Adana) — Sayın Başkan, bu 9 ncu madde içinde mütalâa edilmek üzere ele alınmıştır. Halbuki ben 19 ncu madde olarak teklif etiğime göre 9 ncu madde içinde müzakeresi yapılamaz. Bunu hatırlatmak için konuştum.

BAŞKAN — Şimdi sizin böyle bir önergeniz vardı. Bir de ayrıca aynı önergeyi 19 ncu madde olarak teklif eden ikinci sırada başka bir önergeniz daha vardı.

ALİ KARCI (Adana) — Hayır, öyle bir şey yok, birbirine karıştırıldı. Benim 9 ncu maddenin «C» fıkrasına ilişkin bir tadil önergem vardı, onu geri aldım. Halbuki bu 19 ncu maddedir, T. B. M. M. üyelerinden suçlu bulunanları affetmemek hususundadır. Ayrıca bu yönden de 9 ncu madde içinde mütalâa edilemez. Öbir önergem 9 ncu maddenin C fıkrasına aittir. Önergemi geri istiyorum.

BAŞKAN — Hangisini geri istiyorsunuz Sayın Karcı?

ALİ KARCI (Adana) — 9 ncu maddenin C fıkrasına aidolan değiştirge önergesini. Oysa bu 9 ncu madde yeni bir madde getiriyor. T. B. M. M. nde suç işlemiş üyelere dair.

BAŞKAN — Şimdi Sayın Ali Karcı, siz iki tane önerge vermişsiniz. Birisi 9 ncu madde ile ilgili. Öbür önergeniz de...

ALİ KARCI (Adana) — Evet, onu geri istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, şunu bir tekmilliyelim de sonra anlaşalım.

İkinci önergeniz de yeni bir 19 ncu madde teklif eden önergedir. Şimdi 9 ncu madde ile ilgili olarak verdiğiniz önergeyi geri istediğinize dair bir önerge vermişsiniz. Şimdi bu muameleye göre bu önergenin ikisini birden geri veriyoruz.

ALİ KARCI (Adana) — Yalnız 9 ncu madde ile ilgili önergemi geri istiyorum.

BAŞKAN — Peki, sadece 9 ncu madde ile ilgili önerge geriverilmiştir.

Şimdi Sayın Komisyon, sizin mütalâanız o merkezde olmıyabilir. Sayın Ali Karcı arkadaşımız ben bu dediğim hususu bir 19 ncu madde olarak teklif ederim diyor, ayrı bir madde olarak.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Sayın Başkanım belki bir kolaylık olur diye arz ediyorum, aynı konu ile ilgili C. H. P., M. P. Grupu ve müstakillen Mustafa Uyar, Tahsin Argun, Kenan Esengin, Nazif Arslan arkadaşlarımızın 5 tane takriri vardır. Bu madde içinde mütalâa edilecektir. Meclis iki defa muamele yapmasın diye arz ediyorum.

BAŞKAN — Efendim, işitilmediyse ben tekrar edeyim.

Sayın Komisyon Sözcüsü tahminen 7 - 8 arkadaşımızın ismini okuyarak, bu mealde birkaç önergenin verildiğini ve...

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — T. İ. P. Grupu adına da verilmiş olacak.

BAŞKAN — Efendim umumiyetle o ismini okuduğu arkadaşlar Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlardır. Bu mealdeki önergelerin 9 ncu madde içinde mütalâa edilmesini istediğini söyledi şimdi de teknik olarak burada mütalâa edilmesi lâzımdır, diyor.

Sayın Ali Karcı, bütün bunlara rağmen behemahâl ben müstakil bir madde isterim mi diyorsunuz?

ALİ KARCI (Adana) — Evet efendim.

BAŞKAN — Arkadaşlarım o zaman durum şudur: 9 ncu maddenin müzakeresi sırasında bu husus karara bağlanırsa yeni bir 19 ncu madde olarak sizin vermiş olduğunuz önerge hakkında muamele yapmak imkânı kalkar. Bu husus karar bağlanmazsa o zaman ayrıca mevzuubahsedilebilir. Çünkü Heyeti Umumiye burada karar verirse bu mesele bitmiş olur.

ALİ KARCI (Adana) — Yalnız, Sayın Başkanım, hatırlanacağı üzere, kelime kelime verilen önergeler birbirine benzemezler. Ben hepsinin birleştirilmesi hususundaki talebinize uymadığıma göre, bunun 19 ncu madde olarak oylanması lâzımdır. Siz bunu ilk talepte bulunduğumuz zaman oylamadınız. Ben burada bulunmadığım zaman dahi 19 ncu madde olarak bunu oylamanız gerekirdi, fakat oylamamışsınız.

BAŞKAN — Şimdi lûtfen oturun, buna ait usulî itirazınız, görüşleriniz varsa sırası geldiği zaman dermeyan edersiniz. Ben sizin bu kadar uzun konuşacağınızı tahmin etmediğim için müsamaha ile karşıladım.

Şimdi bu konu ile ilgili verilmiş mütaaddit önergeler vardır. Biz burada kelimeleri oya sunmuyoruz. Kelimeler birbirinden farklı olabilir. Esas mesele mühimdir. Bu meseleyi burada 9 ncu madde bünyesinde halledersek sizin önergeniz hakkında başkaca bir muamele yapmaya imkân kalmaz. Heyeti Umumiye kararını vermiş olur.

Şimdi önergelerin okunmasına devam ediyoruz.

Millet Meclisi Başkanlığına

Türk Ceza Kanununun 163/1 nci fıkrasının 9 ncu maddeden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Adıyaman
Süleyman Arif Emre

Yüksek Başkanlığa

Hükümet tasarısının 7 nci maddesinin (A) bendinde uyuşturucu madde imal ve ithali ile ilgili T. C. Kanununun 403, 404, 405, 406, 407, 408 nci maddelerine mümas fiiller doğru olarak af dışı bırakılmasına rağmen aynı maddeye tekabül etmek üzere komisyonca incelenen 9 ncu maddenin (A) bendinde yapılan değişiklikte bu fiilleri işliyen suçluların aftan istifade etmeleri kararlaştırılmıştır.

Bu sebeplerden Hükümet tasarısında olduğu gibi T. C. Kanununun 403, 404 (1 - 3), 405, 406, 407 ve 408 nci maddelerine mümas fiillerin 9-A maddesine ithali suretiyle affın kapsamı dışarısına çıkartılmasını saygı ile arz ve teklif ederiz.

İstanbul	Balıkesir
Osman Nuri Ulusoy	Adnan Akın
İzmir	Erzurum
Settar İksel	Turhan Bilgin
İstanbul	İstanbul
Ali Esat Birol	Aydın Yalçın
Ankara	Çanakkale
Recai Ergüder	Muammer Baykan
Hatay	Muğla
Sabahattin Adalı	İzzet Oktay
İzmir	Tekirdağ
Muzaffer Döşemeci	İlyas Demir

İzmir
Mehmet Ali Aytaş
İzmir
Enver Turgut
Manisa
Muammer Dirik
Giresun
İ. Ethem Kılıçoğlu
Muş
Kâmil Özsarıyıldız

Balıkesir
İbrahim Aytaç
Balıkesir
Ahmet İ. Kırımlı
Tekirdağ
Halil Başol
Kayseri
Vedat Âli Özkan
Kırşehir
Mehmet Güver

İstanbul
Kaya Özdemir
İstanbul
Mehmet Yardımcı
İstanbul
Nurettin Bulak

Kocaeli
Şevket Ustaoğlu
Afyon Karahisar
Osman Atilla
Kastamonu
A. Şevket Bolıça

Adıyaman
Süleyman Arif Emre
Kastamonu
Muzaffer Akdoğanlı

Sivas
Nihat Doğan
Kars
Sevinç Düşünsel
Mardin
Seyfi Güneştan

Yüksek Başkanlığa

Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin bend ve fıkralarının İçtüzüğün 108 nci maddesi gereğince ayrı ayrı oylanmasını arz ve talebederim.

C. H. P. Grupu adına
İstanbul
Coşkun Kırca

Yüksek Başkanlığa

Af tasarısının 9 ncu maddesinin istisnaları tadadeden (A) bölümüne Hükümet tasarısında olduğu gibi uyuşturucu madde imal eden ve kaçakçılığını yapanlarla ilgili maddelerin ithali ile istisnalar arasına alınmasına, Türk neslini ve gençliğini tehdideden uyuşturucu madde imal ve kaçakçılarının af kapsamına alınmamalarını arz ve teklif ederiz.

Afyon Karahisar
Osman Atillâ
İstanbul
Ali Esat Birol

İstanbul
Osman Nuri Ulusoy
İzmir
Şinasi Osma

Trabzon
İmza okunamadı

Erzurum
Turhan Bilgin

İsparta
Ali İhsan Balım

İstanbul
Orhan Seyfi Orhon

Siirt
Halim Aras

İstanbul
Nurettin Bulak

Kayseri
Vedat Ali Özkan

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesine aşağıdaki (O) bendinin eklenmesini arz ve teklif ederiz :

«O) İşbu kanunun 1 nci maddesinde yazılı tarihten önce Bakanlar Kurulu üyeliği sıfatını taşıyanların her çeşit suçları ile 10 Ekim 1965 tarihinden itibaren Cumhuriyet Senatosu veya Millet Meclisi üyeliği sıfatını taşımış olanların her çeşit suçları.»

C. H. P. Grupu adına
Yozgat
Nuri Kodamanoğlu

İstanbul
Coşkun Kırca

İstanbul
Reşit Ülker

Millet Meclisi Başkanlığına

Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin (A) fıkrasının 8 nci satırındaki (163 ncü maddenin 1 nci fıkrasında) tabirinin maddeden çıkarılmasını istiyen önergelerin açık oya sunulmasını arz ederiz.

Kastamonu
İsmail Hakkı Yılanlıoğlu
İsparta
İrfan Aksu
Erzurum
Nihat Diler

Adıyaman
S. Arif Emre
Mardin
Seyfi Güneştan
Çankırı
Mehmet Ali Arsan

Çorum
Hasan Lâtif Sarıyüce
Hakkâri
Ali Karahan
Kars
Cengiz Ekinci

Afyan Karahisar
Muzaffer Özdağ
Kars
Sevinç Düşünsel
Gümüşane
Ali İhsan Çelikkan

Ankara
Hüseyin Balan
Tokat
İrfan Solmazer

Kastamonu
Hüsnü Özkan
Samsun
Bahattin Uzunoğlu

Trabzon
Ahmet Çebi

Sinop
Cemil Karahan

Ağrı
Abdülbâri Akdoğan

Siirt
Âdil Yaşa

Amasya
Ahmet Demiray

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Bâzı suç ve cezaların affına dair kanun tasarısının 9 ncu maddesinin (C) fıkrasının aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmesini dilerim.

Konya
Yunus Koçak

C) Kaçakçılığın men ve takibine dair 1918 sayılı Kanunun 18 nci maddesine ve Türk parasının kıymetinin korunmasına dair 1567 sayılı Kanuna göre işlenen her türlü döviz ve kambiyo kaçakçılığı ile diplomatik muafiyetlere istinaden yurda sokulan bilûmum istihlâk ve istimal eşyalarının ve taşıma araçlarının başkasına devir ve satışından doğan suç ve cezalar döviz kaybı olup olmadığına bakılmaksızın bu kanunun kapsamı dışındadır.

Ancak, tütün, kahve, çay ve tuz inhisarı kanunlarına göre yerli ürünlerin istimal ve satışından doğan cezalar ve suçlarla, kıymet itibariyle 2 500 lira değerinde veya bundan aşağı değerde malların kaçakçılığından doğan suçlar ve cezalar bütün hukukî neticeleriyle affedilmişlerdir.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

9 ncu maddenin (C) fıkrası döviz kaçakçılığı ile gümrük ve tekel kaçakçılığı suçlarının 2 500 liraya kadar olanlarını affın şümülüne tabi tuttuğu hâlde bu fıkranın son bendi munhasıran 1567 sayılı Kanuna giren döviz kaçakçılığı suçlarını işliyenlerin üçer senesi ile para cezalarının 1/3 ünü ilâveten affın kapsamına almak suretiyle yukardaki eşitlik kaidesinin dengesini bir taraf lehine ihlâl eder görünmektedir.

Bu sebeple (C) fıkrasının son bendine 1567 sayılı Kanun ile birlikte muaddel 1918 sayılı Kanunun da dâhil edilerek aynı nisbette bu kanuna giren suçların da üçer senesi ile para cezalarının 1/3 ünün affedilmesine hukukun eşitlik ve umumilik prensibi yönünden muaddel 1918 sayılı Kanun fıkrasının ilâve edilmesini saygı ile arz ve talebederiz.

Bolu — Ahmet Çakmak
Adana — Tahir Yücekök
Çorum — Abdurrahman Güler

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Af kanun tasarısının 9 ncu madedsinin sonuna (I) fıkrası olarak aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve rica ederim.

Madde 9. I - fıkrası :

3116, 5653 ve 6831 sayılı orman kanunları ile orman sınırı içine alınıp da bugüne kadar ağaçlandırılmıyan tarlaları, eski sahiplerine iade edilir. Bu işlemden doğmuş bulunan hapis ve para cezaları affedilmiştir.

Ankara
Hüseyin Balan

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Görüşülmekte bulunan bâzı suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarısının 9 ncu maddesinin (D) bendini aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ankara
Kemal Bağcıoğlu

Madde 9. — D) Askerî Ceza Kanununun 55, 56 ve 59 ncu maddeleriyle 91 nci maddesinin 2, 3 ve 4 ncü fıkraları, 131, 132 nci maddeleri 148 nci maddesinin (B) bendi ve yukarıdaki bendlerde Türk Ceza Kanununa atıf suretiyle cezelandırılan suçlar.

Sayın Başkanlığa

Af Kanununun 9 ncu maddesinin (A) bendi 3 ncü fıkrasının kabul edilmis bulunan 3 ncü madde muvacehesinde tamamen metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Samsun — Şevki Yücel
Trabzon — Salâhattin Güven

Yüksek Başkanlığa

Şifahen arz edeceğim gibi Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesi sonuna (İ) fıkrası alarak aşağıdaki hükmün ilâvesini arz ve teklif ederim.

Ankara
Hasan Tez

(İ) Bu maddede yazılı fiiller, Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Teşkilâtı Konfederasyonu mensupları, Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği mensupları, İktisadi Devlet Teşekülleri, Bakanlar ve ilgili Devlet memurları tarafından her türlü kota yoliyle yapılmakta olan ithalât ile ilgili suçlar işlenmişse bunlar aftan faydalanamaz.

Millet Meclisi Başkanlığına

Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederim

Saygılarımla.

İzmir
Mustafa Uyar

Ek fıkra :

T. B. M. M. de dokunulmazlıklarının kaldırılması hakkında dosyası bulunan Cumhuriyet Senatosu üyeleri ve milletvekilleri ile, bu dönem Parlâmentoda bulunan Cumhuriyet Senatosu üyeleri ve milletvekillerinin işlemiş oldukları suçlar.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Müzakere edilmekte bulunan, bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki, kanun tasarısının 9 ncu maddesinde aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ek fıkra :

Bu dönem Türkiye Büyük Milelt Meclisi üyesi bulunanlar işbu kanundan faydalanamazlar.

İsparta — Tahsin Argun
Zonguldak — Kenan Esengin
Sivas
Nazif Arslan

Milet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Bâzı suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarısının 9 ncu maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederim.

Millet Partisi Grupu adına

Bolu — Hasan Özcan
Sinop — Hilmi İşgüzar

Madde 9. —

İ) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin işlediği suçlar.

Sayın Başkanlığa

İşçi ve sendika yöneticilerinin haklarını teminat altına alan, 274 sayılı Sendikalar Kanununun 19 ve 31 nci maddelerine göre suç işliyen işverenlerin, Af Kanununun 9 ncu maddesinin dışında bırakılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Ankara — Hasan Türkay
İstanbul — Kaya Özdemir
İzmir — Enver Turgut
Eskişehir — İsmet Angı
İstanbul — Mustafa Ertuğrul
Ordu — Şadi Pehlivanlıoğlu

GEREKÇE

274 sayılı Sendikalar Kanununun 19 ve 31 nci maddelerine göre bir işçinin sendikalaşma hürriyetine müdahale eden ve baskı yapan, saniyen sendika temsilicisi ve sendika yöneticesine vazifelerini bir hakkın yapmalarından mütevelit işverenler tarafından işlerine son verilen yüzlerce işçinin dâvaları ceza mahkemelerinde görülmektedir. Bu gibi işverenler Af Kanununun şümulüne girdiği takdirde, dâvalar ortadan kalkmış olacak ve mağdurların durumu muallâkta kalacaktır.

Bu itibarla yukarıda zikredilen suçları işliyen işverenlerin Af Kanununun dışında bırakılmasını veya bırakılmadığı takdirde, dâva konusu olan işçi ve sendika yöneticilerinin işlerine iade edilmesi hususunda Af Kanunu 9 ncu maddesine bir fıkra ilâve edilmesinin eşitlik prensiplerine uygun olacağı kanaatindeyiz.

Sayın Başkanlığa

Eşitlik prensibi ve işçi haklarını teminat altına almak bakımından işçiler ile sendika temsilcilerinin işten atılma korkusunu önlemek için Af Kanununun 9 ncu maddesine (i) bendinin eklenmesini dilerim.

Saygılarımla.

Ankara
Rıza Kuas

1. Bilindiği gibi 274 sayılı Sendikalar Kanununun 19 ncu maddesine aykırı hareket eden işverenlere, aynı kanunun 31 nci maddesi ile ceza tâyin edilmiştir.

2. Bir işçi temsilcisinin görevini korkusuzca yapabilmesi için kanuni tek teminat vardır; bu da, işverenin 19 ncu maddeye aykırı olarak temsilcinin akdini feshettiği hususu 31 nci madde ile verilen cezanın kesinleşmesi suretiyle sabit olursa, işçi temsilcisinin talebi üzerine işine iadesini zorunlu kılan 274 sayılı Kanunun 20 nci maddesidir.

3. Görüldüğü üzere bir işverenin 274 sayılı Kanunun 19 ncu maddesine muhalefet suçundan mahkûm olması keyfiyeti, icabında bir işçi temsilcisinin kişisel hakkını koruyabilmesi için kanuni şart olarak aranılmaktadır.

4. Genel bir af ile bâzı suçlar ve cezaları kaldırılırken yukarıda açıklanan şekilde, affedilenin karşısında bulunan mağdura ikinci bir mağduriyet (işine iade hakkından yoksun kalma) yüklenemez.

Bu sebeple, 274 sayılı Kanunun 19 ncu maddesine muhalefet suçundan açılmış ceza dâvalarının af ile kalkmaması veya kalksa bile mağdur işçi temsilcilerinin aynı kanunun 20 nci madesine göre doğacak işe iade haklarına zarar gelmemesi için ayrı bir fıkra eklenmesi icabeder. Böylece hem genel hukuk ve ceza kurallarını, hem de işçi haklarını korumuş oluruz. Türk işçilerinin işten atılma korkusu altında fedakârca görev yapan bütün temsilcileri için çok önemlidir.

5. Yukarıda saydığım gerekçeden de anlaşıldığı gibi tam eşitlik prensibini sağlamak ve hem de işçi haklarını teminat altına almak bakımından Af Kanununun 9 ncu maddesine (i) bendi eklenmesi icabetmektedir.

«Madde 9. — (i) 274 sayılı Sendikalar Kanununun 19 ve 31 nci maddelerinde yazılı suçlar.»

Millet Meclisi Başkanlığına

Bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki kanun tasarısının 9 ncu maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederim.

Bolu
Hasan Özcan

Sinop
M. P. Grupu adına
Hilmi İşgüzar

Madde 9. — i) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ve bakanların işledikleri suçlar.

Yüksek Başkanlığa

Tasarının (C) fıkrasında «gümrük kaçakçılığı ile tekel kaçakçılığı suçları...» ele alınmıştır. Hükümet teklifinde «Tekel kaçakçılığı. .» deyimi yoktur.

«Tekel kaçakçılığı...» nın, maddedeki CİF kıymet ölçüsü ile değerlendirilmesi mümkün değildir.

Bu ölçü tekel kaçakçılığı suçlarına ait kanun maddelerindeki ceza nitelikleri ve aynı fıkrada bahsedilen 3078 ve 3437 sayılı kanunlar dikkate alınarak fıkranın düzeltilmesi için maddenin Adalet Komisyonuna iadesini arz ve rica ederim.

Siirt
Halim Aras

İçel
Kadir Çetin

Yüksek Başkanlığa

Af kanunu tasarısının 9/C maddesinde, 6829 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin de af kapsamına alınmasını arz ve teklif ederim.

Van
Salih Yıldız

9 ncu maddenin (C) fıkrası hakkında önerge :

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Tasarının 9 ncu maddesinin (C) fıkrasına sırf vuzuh verilebilmesi için, «... Döviz» kelimesinden sonra «... Ve Türk Parası» ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Ordu
Ata Bodur

Millet Meclisi Başkanlığına

9 ncu maddenin (C) fıkrası hakkında ekli teklifimin sırası gelince Heyeti Umumiyeye arzını istirham ederim.

Samsun
Bahattin Uzunoğlu

Millet Meclisi Başkanlığına

Bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki Kanunun 9 ncu maddesinin (C) fıkrasında yer alan döviz kaçakçıları ile, istimal veya istihlâk maksadiyle işlenmiş kaçakçılık fiilleri vatana ihanet fiillerinden farksızdır. Hattâ bunların Af Kanununun içine alınmasını temin için çalışan milletvekili avukatların da bulunduğu şaibesi de dikkate alınarak Af Kanununun dışında bırakılmasını arz ve teklif ederim.

Samsun
Bahattin Uzunoğlu

Yüksek Başkanlığa

Görüşülmekte olan tasarının 9 ncu maddesinin (C) bendinin 2 nci fıkrasının kanundan çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Çok önemli olan bu kanunun gerekçesini izah için söz verilmesini rica ederim.

Aydın
Reşat Özarda

Yüksek Başkanlığa

Tasarının 9 ncu maddesinin (Ç) bendinin çıkartılmasını arz ve teklif ederim.

İstanbul
Coşkun Kırca

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin (C) bendinin 2 nci fıkrasının metinden tamamiyle çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

C.H.P. Grupu Adına
İstanbul
Reşit Ülker

C.H.P. Grupu Adına
İstanbul
Coşkun Kırca

Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan «bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki kanun tasarısının» istisnalarla ilgili 9 ncu maddesinden T. C. Kanununun 141 nci maddesinin çıkarılmasını ve tasarıya aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Urfa
Behice Boran

Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki kanun tasarısının istisnalarla ilgili 9 ncu maddesinden T. C. K. nun 142 nci maddesinin çıkarılmasını ve tasarıya aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Urfa
Behice Boran

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Tasarının 9 ncu maddesinin (A) bendindeki 141 - 142 - 153 ve 163 ncü maddenin 1 nci fıkrasında ibarelerinin maddeden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Afyon
Muzaffer Özdağ

Sayın Başkanlığa

Bâzı suçların affına dair tasarıda yer alan 9 ncu madde içindeki aftan istisna maddelerinden aşağıdaki fıkranın istisnaların istisnası şümulüne alınmasını arz ve teklif ederim.

Hakkâri
Ali Karahan

Fıkra : A) Türk Ceza Kanununun 141/4 ve 142/4 fıkralarınca mahkûm olanlar veya hakkında takibat açılanlar bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten tasarının birinci maddesinden aynen istifade ederler.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin ilk fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

«MADDE 9. — Aşağıda yazılı bendlerde gösterilen suçlar, bu Kanun hükümleri dışında bırakılmıştır.»

C.H.P. Grupu Adına
İstanbul
Coşkun Kırca

C.H.P. Grupu Adına
İstanbul
Reşit Ülker

FERDA GÜLEY (Ordu) — Biraz evvelki takririmiz tamamen okunsun efendim. Aşağıdaki şeyler... Önemli olan budur.

BAŞKAN — Bir dakika efendim. Var efendim, var, eki de var.

«Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin ilk fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 9. — Aşağıda yazılı bendlerde gösterilen suçlar bu kanunun hükümleri dışındadır».

Bunun dışında hiçbir şey yoktur, mesele bundan ibarettir. Bunda birşey unutulmuş değil, takrir doğrudur efendim, eksiklik yok.

Millet Meclisi Başkanlığına

9 ncu maddeye aşağıdaki fıkranın eklenmesini talebederim.

«27 Mayıs 1960 tarihinden itibaren bakanların sıfat ve vazifeyi suistimal suretiyle istedikleri suçlar affın şümulü dışında bırakılmıştır.»

Erzurum
Ahmet Mustafaoğlu

Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin değiştirilmesine dair Adalet Komisyonu Başkanlığı önergesinin :

9/A fıkrasının 4 ncü sayılı bendinin tamamen çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Erzurum
Ahmet Mustafaoğlu

Millet Meclisi Başkanlığına

9 ncu maddenin 1 Nolu bendinin, reşit olmıyan 15 yaşında veya daha yukarı yaşta mümeyiz kızın rızasiyle ve evlenmek maksadiyle kaçırılması veya alıkonulması halinde erkeğin evlenme ehliyeti olduğu ve evlenmeye kadının muvafakat etmemesi halinde bu gibi suçların da afın kapsamına girecek şekilde tadilini teklif ederim.

Konya
Yunus Koçak

Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki kanun tasarısında 9 ncu madde ile ilgili komisyonca verilmiş olan değiştirge önergesinin son fıkrasının tamamen kaldırılmasını arz ve teklif ederiz.

Bolu	Erzurum
Hâmi Tezkan	Ahmet Mustafaoğlu
Manisa	Gümüşane
Önol Şakar	Sabahattin Savacı
Kars	İzmir
Celâl Nuri Koç	Şinasi Osma
Kütahya	Antalya
Mehmet Ersoy	Osman Yüksel
İzmir	Çanakkale
Şükrü Akkan	A. Nihat Akay

Maraş
Enver Kaplan

Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bâzı suçların affı hakkındaki kanun tasarısının 9 ncu maddesine son fıkra olarak:

«Yüksek Adalet Divanınca 1567 sayılı Kanunla ek ve tadillerine muhalefetten dolayı hükmedilmiş olan para cezaları affedilmemiştir. Bunlar hakkında 5 nci maddenin 2 nci fıkrası hükmü uygulanmaz.»

Fıkrasının eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Erzurum	Kayseri
Ahmet Mustafaoğlu	Mehmet Ateşoğlu
Çorum	Antalya
Abdurrahman Güler	Osman Yüksel
Gümüşane	İzmir
Sabahattin Savacı	Şinasi Osma
Çanakkale	İzmir
Nihat Akay	Şükrü Akkan

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlar, Sayın Kırca verdiği bir önerge ile, daha evvel vermiş olduğu ve tasarının 9 ncu maddesinin (Ç) bendinin çıkarılmasına dair önergesini geri istiyorlar. Geriverilmiştir.

Muhterem arkadaşlar, daha evvel açık oylarınıza sunulmuş iki tane aktarma kanunu tasarısı vardı. Bunlardan 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının (sıra sayısı: 130) açık oylamasına 288 üye katılmış; 277 kabul, 5 ret, 6 çekinser oy kullanılmıştır. Tasarı kanunlaşmıştır.

Açık oyunuza sunulan ikinci tasarı; Ankara Üniversitesi 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki Kanun idi. (Sıra sayısı: 129) Bunun açık oylamasına da 278 üye katılmış; 272 kabul, 5 ret, 1 çekinser oy kullanılmıştır. Bu tasarı da kanunlaşmıştır.

Muhterem arkadaşlarım, şimdi bu okunmuş olan önergeler hakkında muamele yapmadan bir hususu açıklamak istiyorum. Bütün önergeler okunup bitmiştir. Önergesi olup da, «benimki okunmadı» diyen arkadaşımız var mı efendim?.. Biraz evvel ona benzer bir şey duyuldu, onun için soruyorum. Yok. Şu andan itibaren verilmiş olan önergeler hakkında muamele yapılmıyacak, yalnız bu önergeler hakkında muamele yapılacaktır.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, birisi Sayın Nihat Diler'e, birisi Sayın Halim Aras ve Kadir Çetin'e, diğeri de Sayın Cengiz Ekinci'ye ait önergelerin üçü de bu maddenin komisyona geriverilmesi hakkındadır.

Bunlara komisyon katılıyor mu?..

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Bu üç önergeyi birden oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi bir hususu da tavzih etmenizi rica ediyorum. Sayın mümzilerden Muzaffer Özdağ, Nihat Diler, Hasan Lâtif Sarıyüce, Ali Karahan, Cengiz Ekinci ve saire... Bu arkadaşlar bir önerge vererek, «163 ncü maddenin birinci fıkrasında tâbirinin maddeden çıkarılmasını

istiyen önergelerin açık oya sunulmasını isteriz.» diyorlar.

Şimdi bu önergede «163 ncü maddenin birinci fıkrasında» tâbirinin maddeden çıkarılmasını istiyen önergelerin açık oya sunulması istenmiştir. Halbuki, 163 ncü madde ile ilgili ve yine açık oya sunulmasını istiyen başka önergeler vardır. Bunların hepsi hakkında aynı muamele yapılacaktır. Yani, birlikte demek istiyoruz.

Şimdi muhterem arkadaşlarım; 163 ncü maddenin birinci fıkrası ibaresinin dokuzuncu maddenin (A) bendinden çıkarılmasını istiyen önergelerinin açık oya sunulmasını istiyor. C. H. P. Grupunun vermiş olduğu ve ayrıca üzerinde açık oy talebi bulunan takrir ise Ceza Kanununun 163 ncü maddesinin bütün fıkraları ile dokuzuncu maddenin (A) bendindeki istisnalar arasına alınmasına mütalliktir. Binaenaleyh, açık oylaması istenen hususlar birbirinden tamamen farklıdır. Zannediyorum yine ayrı ayrı açık oya sunulması icabedecektir.

BAŞKAN — Sırası geldikte bu itirazımız nazarı itibara alınarak bir karar verilecektir.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Sayın Başkan, bendeniz bir tasnif yaptım, mümkünse takdim edeyim. Belki daha çabuk neticeye varırız.

BAŞKAN — Tasnifinizi bir kâğıtla mı bize vereceksiniz, konuşacak mısınız?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — İsterseniz yanınıza geleyim, isterseniz kâğıt ile göndereyim.

BAŞKAN — Tamamen verin, efendim tasnifinizi.

Şimdi efendim, bir önergeyi okutuyorum. Bunu, şu tasnifi kolaylaştırmak için yapıyorum. Bu önerge sahibi de zaten takririni izah sadedinde söz istemiş sonunda. O konuşma sırasında hem dinlemek, hem de tasnifi yapma imkânını bulmuş olacağını zannediyorum. Şayın Türkân Seçkin'in önergesini okutuyorum.

(Edirne Milletvekili Türkân Seçkin'in önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Seçkin.

TÜRKÂN SEÇKİN (Edirne) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

Af Kanununun bâzı maddelerinin, bâzı suçların affı konusundaki tasarının incelenmesini dikkatle yaptığımda gördüm ki, dokuzuncu madde kanunun en ağır tarafıdır. Bunu nitekim dünden beri kürsüye gelen çeşitli gruplara mensup milletvekilleri de aynen ifade ettiler. Bu maddenin bütün ağırlığına rağmen, bunun üzerinde geniş bir konuşmanın açılmayışı, önergelerin doğrudan komisyona verilişi üzüntümü muciboldu.

Dokuzuncu maddenin taşıdığı kurallar, affın kapsamı dışında bırakılanlar ile kapsamı içine alınan suçlar yönünden gereken karşılaştırmaların yapılarak, adalet esaslarına, cezalardaki denge esaslarına uygun ve özellikle Anayasanın koyduğu hukuk düzenini bozucu ve vatanımıza yerleşen Atatürk ilkelerini yokedici, bütün toplum üstünde etkilerini gösteren suçlar ile kişisel suçları birbirlerinden ayırarak ona göre yeni bir hüküm düzenlenmesi gerektiği fikrinde idim. Önergemin iki maddesi vardır : Birincisi 9 ncu maddenin (G) fıkrası hakkındadır, ikincisi de 9 ncu maddenin (A) fıkrası hakkındadır.

Ben burada maddenin düzenlenişindeki bâzı dengesizliklerden söz edeceğim.

Maddenin (G) bendinde İcra ve İflâs Kanununun bâzı madedlerinin affın dışında bırakıldığını gördüm. Acaba bu maddelerin hükümleri ve koyduğu kurallar nelerdir diye özellikle ve merakla kanuna bakmak ihtiyacını duydum. O zaman gördüm ki, affın dışında tutulan bu suçlar, suç bile değil, kabahatmiş. Şöyle ki; ödenmesi gereken bir borcun taksidinin yatırılmaması, borcu karşılıyacak ne gibi malları olduğunun, borçlunun yol ve usul bilmediğinden, bildirilmemesi gibi hallerde beş gün hafif hapis cezası verilmiş. Bu cezaları, affın dışında tutma neye yarar?. Bir tarafta, adam öldürenin, kolsuz, bacaksız bırakanın cezasından büyük indirimler, adedleri sene olarak konuşulan indirimler yapılır. Öbür taraftan ise beş günlük hafif hapis cezası affedilmiyor... Nedir bunun gerekçesi? Her halde, ağır suçlar hakkında yapılan indirimlere bulunan gerekçeler karşısında bu hafif suçların af dışında bırakılması yönünden bir gerekçe bulunabilir mi? Nerede bunun sosyal yararı, neden bu zavallı beş gün hafif hapis cezalılarının af atıfetinden faydalandırılmamaları? Bunun atıfet neresinde değerli arkadaşla-

rım? Onun için dokuzuncu maddenin (G) fıkrasının, İcra ve İflâs Kanununun 337, 338, 339, 340 ve 344 ncü maddelerinin tamamen affın içine alınmasını teklif ediyorum arkadaşlar. Çünkü bunlar suç değil, kabahattir. Usul ve hukukî bâzı kaideleri bilmemenin ifadesidir. Cemiyet içinde herkes elbetteki hukukçu olamaz.

BAŞKAN — Sayın Seçkin bir dakika.

Muhterem arkadaşlarım, bir hanım arkadaşımız konuşuyor. Bunu özel surette nazarı itibara almanızda özel bir mâna vardır. İkincisi, muhterem arkadaşlarım, bu Meclisteki her zaman kürsüye ilk defa çıkan mebus bugün de bulunur, yarın da bulunur. İlk defa çıkmış olmanın veya ikinci, üçüncü defa çıkmış olmanın her arkadaş üzerinde özel bir haleti ruhiye telkininde bulunabilir. Bunu nazarı itibara alarak hareket etmek ve bunların bir parlömanter teamül haline getirilmesine yardımcı olmak sizlerin vazifesidir. Çok rica ederim. (Alkışlar.)

Buyurun Sayın Seçkin.

TÜRKÂN SEÇKİN (Devamla) — Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Asıl Af kanununun dokuzuncu maddesinin ağırlığını teşkil eden (A) fıkrasındaki 163 ncü maddeye geçeceğim.

Sayın arkadaşlarım, Anayasa yönünden affın kapsamını belli etmemiz gerekir. Bugün ve yarın en önemli suçlar daima vatanın sosyal, iktisadi ve siyasi düzenini bozanlar olacaktır. Komünistlik propagandası suçunu affın kapsamı dışında bırakmak elbette yerindedir ve isabetlidir. Anayasaya aykırı her eylem elbette en önemli suçları teşkil edecektir. Dikkatle ve hassasiyetle üzerinde durulacak hürriyetlerden birisi de (vicdan ve din hürriyetidir). Anayasanın 19 ncu maddesinde:

(Kimse, Devletin sosyal, iktisadi, siyasi veya hukukî temel düzenini, kısmen de olsa, din kurallarına dayandırarak veya siyasi veya şahsi çıkar veya nüfuz sağlamak amaciyle, her ne suretle olursa olsun, dini veya din duygularını yahut dince kutsal sayılan şeyleri istismar edemez veya kötüye kullanamaz.

Bu yasak dışına çıkan veya başkasını bu yolda kışkırtanlar kanuna göre cezalandırılır; dernekler, yetkili mahkemece ve siyasi partiler de Anayasa Mahkemesince temelli kapatılır.)

Anayasanın koyduğu bu kurallar çok önemlidir. Bu önem, vatan sathında gün begün daha da önem kazanmaktadır. Atatürk düşmanlığı, Atatürk ilkelerini yıkma yolundaki sevdalar, Cumhuriyet düzenini ortadan kaldırmak için yapılan gayretler hep vicdan ve din hürriyetinin istismarından ileri gelmektedir. Vatan sathında bir nurculuk hareketi mevcuttur ve varlığı ilâmlarla ispatlanmıştır. Bu kara korkunç heyulâ artık durdurulmalı ve ezilmelidir. Bundan önce de Ticaniler tarafından aynı yolda hareketler olmuştu. O hareketleri affetmek iyilikler mi getirdi arkadaşlarım?

Bu gibi suçları işliyenler, yani Anayasanın 19 ncu maddesinde gösterilen suçları işliyenler aftan istifade ettirilmemelidirler. Anayasanın bu hükmünün muhafızlığını yapan kanun maddesi Türk Ceza Kanununun 163 ncü maddesidir. Öyleyse, bu maddenin tamamına giren suçları işliyenler aftan istifade ettirilmemelidirler.

Birkaç gün önce duyduk ki, A. P. Grupunda sadece 163 ncü maddenin 1 nci fıkrasının af dışı tutulduğu münakaşa mevzuu olmuştur. Bunu dahi kabul eden arkadaşlarımızın A. P. içinde bulunmuş olması memnuniyetimizi mucibolmuştur. (A. P. sıralarından gürültüler.) Bu maddenin tamamına giren suçları işleyenler mutlaka aftan istifade ettirilmemelidir. Tehlikenin büyüklüğünü Sayın Cumhurbaşkanı 10 Temmuz 1966 günü TRT'ye verdikleri beyanlarında da açıkladılar ve şöyle dediler: (Türkiye Cumhuriyeti lâiktir. Herkes, vicdan ve dinî inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir. Cumhuriyetimizin bu niteliği dini inkâr mahiyeti taşımaz. Lâiklik, dinin Devlet işlerine karışmasını ve aklî olmıyan kaynakların yani hurafelerin hukuku etkilemesini reddeder. İşte bunun içindir ki, rejimimizin niteliklerine aykırı siyasi maksatlar güden nurculuk Anayasaya aykırıdır. Dolayısiyle suçtur.)

BAŞKAN — Sayın Seçkin sizden bir ricada bulunmak istiyorum. Tabiî önergenizin getirdiği hususiyet dolayısiyle söz almış bulunuyorsunuz.

TÜRKÂN SEÇKİN (Edirne) — Önergemle ilgili efendim.

BAŞKAN — Sadece o hususiyeti tebârüz ettirmelisiniz, yeni baştan müzakere yapılıyormuş durumunda olmadan efendim lûtfen.

TÜRKÂN SEÇKİN (Devamla) — Bu kadar ısrarla ve önemle üzerinde durulan suçların affedilmemesi lâzımdır. Çünkü onların affedilme-

si demek. Toplum içinde fiillerinin devam fırsat temin etmektir. Dinimize ve Atatürk ilkelerine düşman olan nurcuların hakikatleri tahrif ederek cahil halkı münevvere düşman yapmasına imkân vermemeliyiz. Hepiniz değerli arkadaşlarım münevver kütlesi adı altında bu Parlâmentoda bulunuyorsunuz. Hepimizle ilgili bir maddedir bu. (Gürültüler)

BAŞKAN — Bir dakika efendim.

Muhterem arkadaşlarım, tabiî hem bunları tasnif edip hem de dinleme bakımından yetemiyorum, özür dilerim .Sizin hangi sözünüze reaksiyon gösterildi efendim?

Siz o dediğiniz hususu lûtfen tavzih edin, Sayın Seçkin, ne söyledinizse onu.

TÜRKÂN SEÇKİN (Devamla) — Efendim, ben aydın kişiyi münevver sayarım. O bakımdan Parlâmentodaki bütün arkadaşlarımı aydın kabul ettiğim için münevverlik vasfını onlara lâyik gördüm Eğer onlar lâyik değillerse diyeceğim yok... (Gürültüler)

BAŞKAN — Şimdi Sayın Seçkin, tavzih ederken tekrar meseleye girmiyelim. Bütün arkadaşlarımızı münevverliğe lâyik görmediniz mi efendim siz? mesele bu değil mi?

TÜRKÂN SEÇKİN (Devamla) — Lâyık gördüğümü ifade ettim.

BAŞKAN — Tamam efendim, ondan sonra «değilse» falan demeden devam edin lûtfen efendim.

TÜRKÂN SEÇKİN (Devamla) — Muhterem arkadaşlarım, hepimizin dini vardır, müslümansız, diğer dinlere de hürmetkârız; ancak, din istismarı, din propagandaları yolları ile Anayasaya karşı yapılan saygısızlığa, Devletimize karşı işlenilen bu yolla vâki düşmanlığa elbette karşıyız ve o hareketleri boğmakta da azimliyiz. O halde arkadaşlar; nasıl ki, komünistlik, komünistlik propagandası suçları affın dışında ise, 163 ncü maddeye giren suçların tümünün de affın dışında tutulması lâzımdır.

Nurculuk hakkındaki ilâmdan şunları öğreniyoruz. Nurcular memleket sathında maalesef şu propagandaları yapmaktalar:

Çok kadınla evlenilecek. (A. P. sıralarından gülüşmeler, «bravo» sesleri)

Ama buna karşıyız. Bütün Türk kadınları olarak buna karşıyız. Toplumumuzun sosyal düzeni için buna karşıyız. Aile düzenini sarsmamak için buna karşıyız.

Boşanma ve miras işleri şeriat hükümlerine tabi olacak, faiz dinde yasak, yasak olduğuna göre bankalar kapatılacak. Buyurun bir iktisadi düzeni sarsıcı propaganda... (A. P. sıralarından gürültüler, gülüşmeler.)

Modern mahkemeler yerine şer'iye mahkemeleri kurulacak, (Soldan «bravo» sesleri)

Saltanat ve hilâfet geri getirilecek, (Soldan «bravo» sesleri)

Kuran dışında bir Anayasaya ihtiyacolmıyacak.

Bunların hepisini nurcular telkin ediyorlar ve siz de tasvibeder gibi alkışlıyorsunuz arkadaşlar. (Soldan «bravo» sesleri, gülüşmeler) Bu propagandalar ilâmda var efendim.

BAŞKAN — Sayın Seçkin, sizin konuşmanız daha uzayacak mı efendim? Bu önergenizi tavzih için yaptığınız konuşma...

TÜRKÂN SEÇKİN (Devamla) — Bağlıyorum efendim, bitiyor.

BAŞKAN — Lûtfen...

TÜRKÂN SEÇKİN (Devamla) — Yani gerici bir Türkiye, yobazların elinde idare edilecek bir Türkiye hayal ediyorlar, bunun propagandası içindeler. Hiçbiriniz, başka kadın üye arkadaşlarımız olmak üzere, bunları affedebilirmisiniz? Elbette hayır. Cumhuriyetin ilelebet yaşaması Atatürk ilkeleri ile mümkündür; yani Atatürk ilkelerini dil ile ifade değil taklitcisi olmakla mümkündür. Atatürk'ü Millet gözünde düşman yapmak istiyen Saidi Nursi'nin müritlerinin işledikleri suçları mı affedeceğiz? Bunlardan gelecek reyler hükümetlerin başına telâfisi mümkün olmıyan dertler getireceğinden eksik olsun arkadaşlarım. Fakat bugünkü modern, lâik Türkiye Cumhuriyeti ilelebet yaşasın ve varolsun. (Alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, 22 Ekimde bu kürsüde milletvekilliğizi lâik Cumhuriyet ilkelerine bağlı kalacağımıza dair ettiğimiz yeminle tescil ettirdik, onun için lâik Cumhuriyet ilkelerinin savunucusu olan arkadaşlarımın bu maddenin af dışında bırakılmasına iltifadeceklerine inanıyorum. Saygılar sunarım. (Bravo sesleri, alkışlar)

BAŞKAN — Komisyon bu önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Aynı mealde başka önergeler de vardır. Müsaade ederse-

niz onlar da okunsun, ondan sonra arzı cevabedeyim.

BAŞKAN — Şimdi muhterem arkadaşlarım, C. H. P. Grupu adına verilmiş bir önerge var. Bu önergede; «Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin ilk fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.» deniyor. Ve teklif ettikleri ilk fıkra da şudur: «Aşağıda yazılı bendlerde gösterilen suçlar bu kanun hükümleri dışında bırakılmıştır.»

Şimdi bu önergeye Komisyon katılıyor mu?..

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Affedersiniz, anlıyamadım.

BAŞKAN — Birinci fıkrasının tadilini istiyen bir önerge bu. Diyor ki: «Aşağıdaki yazılı bendlerde gösterilen suçlar bu kanunun hükümleri dışında bırakılmıştır.» Katılıyor musunuz?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Türkân Seçkin arkadaşımızın önergesi, ona benzer diğer önergelerle sırası geldiği zaman müştereken muameleye konacaktır.

İkinci önergeler de şudur efendim: Bunlardan bir tanesi Sayın Behice Boran arkadaşımıza aittir. Sayın Behice Boran arkadaşımız diyorlar ki: «Görüşülmekte olan Bâzı Suç ve Cezaların affı hakkındaki kanun tasarısının istisnalarla ilgili 9 ncu maddesinin Türk Ceza Kanununun 141 nci maddesinin çıkarılmasını ve tasarıya aşağıdaki maddenin eklenmesini...» Sayın Boran'ın bu yeni madde eklenmesi hakkındaki önergesi reddedildi... Yalnız diyor ki, 9 ncu maddenin, Türk Ceza Kanununun 141 nci maddesinin çıkarılmasını istiyor. Yine ikinci önerge de Sayın Behice Boran'a aittir. O da 142 nci maddenin çıkarılmasını istiyor.

Sayın Muzaffer Özdağ da 141, 142, 153 ve 163 ncü maddenin birinci fıkrasının ibaresinin maddeden çıkartılmasını istiyor.

Sayın Ali Karahan «141/4, 142/4 fıkralarından mahkûm olanlar veya hakkında takibat açılanlar bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte tasarının birinci maddesinden aynen istifade ederler.» demek suretiyle...

ALİ KARAHAN (Hakkâri) — Benimki tamamen ayrı olduğu için izah edeceğim.

BAŞKAN — Peki efendim, evvelâ şunları bir halledelim de...

Şimdi Sayın Behice Boran tarafından verilmiş olan 141 ve 142 nci maddelerin maddeden çıkarılmasını istiyen, Sayın Muzaffer Özdağ'ın önergesinde de 141, 142, 153 ve 163 deniliyor. Bu önergenin sadece 141 ve 142 diyen kısmı ile, Sayın Behice Boran'ın 141 ve 142 nci maddelerin affa alınmasını istiyen önergelerini birlikte oya sunmak istiyorum. Komisyon katılıyor mu efendim?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Sayın Cengiz Ekinci tarafından verilmiş bir takrir vardır; Türk Ceza Kanununun 125 ten 166 ya kadar olan maddelerdeki suçların affını talebetmektedir, bu itibarla o takririn de buna ilâve edilerek oya sunulmasını istirham ederim. Ve katılmıyoruz.

MUZAFFER ÖZDAĞ (Afyon Karahisar) — Benim takririm bir bütündür ve parti görüşünü ifade eder, bölünmesine katılamam.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, Sayın Komisyon Başkanının ifade ettiği gibi biraz evvel oya sunulmuş olan Sayın Cengiz Ekinci'ye ait önerge metninde iki ayrı husus mevcut idi. Birincisi, 9 ncu madde Komisyona gitsin, diyordu. Bu husus oylanmış oldu. Diğeri de 125 ten 166 ncı maddeye kadar yazılı suçların af kapsamına alınmasını mümkün kılacak şekilde hazırlansın, diyordu. Şimdi bu kısmı da var. Komisyonun bu teklifine uyarak, Sayın Özdağ da, benim önergem ayrıdır, grup görüşüdür, diyor. Grup görüşü dahi olsa benzer kısımlarını müştereken oyunuza sunuyorum. Komisyon katılmıyor. Sayın Cengiz Ekinci tarafından verilmiş olup 125 ten 166 ya kadar affın içine alınmasını istiyen önerge ile Behice Boran tarafından 141 ve 142 nci maddenin çıkarılmasını istiyen önergeleri ve Sayın Özdağ'ın verdiği önergede 141, 142 nci maddelerin çıkarılmasını istiyen kısmı müştereken oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi Sayın Özdağ ayrıca «153, 163 ncü maddelerin birinci fıkrasında ibarelerinin» maddelerden çıkarılmasını istiyorum, diyor. Buna Komisyon katılıyor mu efendim?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Aynı tas-

nif yapma mecburiyetindeyim. Müsaadenizle notlarım var, takdim edeyim.

BAŞKAN — Burada şöyle bir durum var. Sayın Komisyon; aynı şeyi talebeden başka önergeler mi var?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Evet. Var.

BAŞKAN — Aynı şeyi talebeden başka önerge bize verdiğiniz tasnifte yok.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Efendim, bendenize intikal eden takrirlere nazaran, 8 numaralı takdir, - numara sizin tarafınızdan verilmiştir - Süleyman Ârif Emre tarafından takdim edildi Meclise. Ayrıca 37 numaralı bir tarkir var, bu da İsmail Hakkı Yılanlıoğlu'na aittir. Yine Cengiz Ekinci'nin aynı 125 - 166 maddelerinin içerisinde bu madde ile oya sunulması icabetmektedir. Bu itibarla Özdağ'ın takririyle birlikte 163/1 e taallûk eden kısmı...

BAŞKAN — Bir daha okur musunuz o numaraları efendim?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (Devamla) — 8 numaralı takrir Süleyman Ârif Emre tarafından verilmiş. 37 numaralı takrir, Sayın İsmail Hakkı Yılanlıoğlu tarafından verilmiş, 1/2 de kayıtlı, Sayın Cengiz Ekinci'nin biraz evvel okuduğunuz takriri.

BAŞKAN — O demin oylandı.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (Devamla) — Yalnız onun 141 ve 142 si oylandı, 125 - 166 ya kadar istemetkedir arkadaşımız, boşlukta kalmasın.

BAŞKAN — Şimdi bir önergeyi müteaddit defalar oylamıyalım arkadaşlar, bu, karışıklıklar yapar. Artık oylama suretiyle bunları halletmek mecburiyetindeyiz. Çok karışık çünkü. Önergelerde çeşitli hususlar var. Oylama suretiyle halledelim.

Şimdi yalnız bir hususu öğrenmek istiyorum, Sayın Muzaffer Özdağ'dan rica ediyorum; sizin bu biraz evvel 141 ve 142 nci madde hakkında oya sunduğumuz önergenizin devamında «153 ve 163 ncü maddenin birinci fıkrasında ibarelerinin maddeden çıkarılmasını istiyoruz.» diyorsunuz. Bir de açık oylama teklifiniz vardır.

MUZAFFER ÖZDAĞ (Afyon Karahisar) — Buna ait değildir.

BAŞKAN — Buna ait değil mi? Peki.

Şimdi Sayın Muzaffer Özdağ'ın önergesini oyluyorum. Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — 163/1 e taallûk eden bu önergeye aktılmıyoruz.

MUZAFFER ÖZDAĞ (Afyon Karahisar) — Hangi önerge efendim?

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor. 153 ve 163 ncü maddesinin 1 nci fıkrasının maddeden çıkarılmasını istiyen sizin önergeniz...

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Sayın Başkanım, müsaade ederseniz izahat vereyim. Oylamada hata yaparsak bu işin sonunu alamıyacağız. Bendeniz tasnif ettim. Bu önergede üç husus var: Bir 153, bir 141, 142 ve bir de 163/1.

141 ve 142 biraz evvel halledildi. Şimdi sadece 163/1 hakkında beyanda bulunuyorum. 153 e ait hususla beraber diğer önergeler de var, iştirak etmek niyetindeyiz. Bu itibarla madde, madde oylamak lâzım. Böylece eksik kısım kalmıyacak.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, bu karışıklığın önlenmesi için bütün bu önergeler Komisyona verildiği zaman, Komisyon bu önergeler muvacehesinde maddelere vereceği yeni şekli vuzuh ile ortaya koyardı. Ondan sonra da biz arkadaşlara derdik ki, verdiğiniz önergelerden Komisyonun benimseyip de yeni metne ithal ettiği hususlar varsa kendi önergelerinizden sarfınazar ediniz, ona göre bunu kolaylıkla halledelim, derdik. Arkadaşlar da sarfınazar ederlerse böylece mesele düzene girmiş olurdu. Fakat şu anda bütün bu karışıklıkların ortasında önergelerde değişik maddeler konmuş durumdadır. Biz bunu sadece şöyle yaparsak düzeltebiliriz; o takrire has bir muamele yapmak suretiyle halledilebilir belki. Takrir, takrir yapmak suretiyle.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Sayın Başkanım, Adalet Komisyonunda cereyan eden müzakereler sırasında da birbirleriyle çelişiklik arz eden ve bâzı noktalarda birleşen takrirleri, bunların madde madde prensibine başlanması suretiyle hallettik. Bunun başka çıkar yolu olacağına kaani değiliz. Bizim hazırlığımız vardır bu hususta, müsaade ederseniz bunları teker teker, bölüm bölüm takdim edelim. Hangi kısımların ne şekilde oylanacağı belli olsun. Biz hazırladık hepsini.

NİHAT DİLER (Erzurum) — Usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Her madde ile ilgili olan kısımdan ayrı bir tasnifini yaptınız mı?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Her teklifteki birleşik olan kısımları teker teker izah etik ve bunları ayrı ayrı yazdık. Bu itibarla madde madde oylanmasında fayda var. Bunları teker teker takdim etmeye âmadeyiz. Okuyorum, birleştiriniz lûtfen.

BAŞKAN — Şimdi muhterem arkadaşlar, Sayın Komsiyon Başkanının beyan ettiği şekil üzerinden hareket edilirse bir takriri birkaç defa oyunuza sunmak gibi bir zaruretle karşı karşıya geleceğiz. Çünkü her takririn içinde birden ziyade maddeler derpıs edilmiştir. Eğer madde madde oya sunulmak lâzımgelirse, bilfarz bir takrirde beş maddeden, diğer bir takrirde 10 maddeden bahsediliyorsa, 5 maddeden bahseden takriri 5 defa, 10 maddeden bahseden takriri 10 defa huzurunuza getirilmek durumuna düşeceğiz. Halbuki şimdi biz diyoruz ki, şu beyanlarla bir bağlayıcılığı olmadan, her takririn kendisine mahsus olmak üzere oylamalar, her takririn kendisine mahsus olmak üzere muamele görecektir, diyoruz. Böyle deyince meselâ şu takrir reddedildiği zaman, siz zaten beyanımızda bu takririn 163 ncü maddesi dolayısiyle iştirak etmiyoruz diyorsunuz, beyanınızı öyle yapıyorsunuz. İşte o madde geldiği zaman bazen iştirak ettiğini beyan ediyor, kabul edilirse bu da kabul edilmiş olacak efendim.

Şimdi şu halde de bu önergeyi, yani 153 ve 163 ncü maddenin 1 nci fıkrasında ibarelerinin maddeden çıkarılmasını istiyen önergenin 163 ncü madde dolayısiyle beyan edilen hususa iştirak etmiyor komisyon. Bu takriri şimdi oyunuza sunuyorum.

İSMAİL HAKKI AKDOĞAN (Yozgat) — Efendim, bu vaziyette reyimizi hangi istikamette vereceğiz? Bu vaziyette iki şekilde rey mi vereceğiz? Birinci olarak 153 ncü madde hakkında mı ve sonra da 163/1 e mi rey vereceğiz?

MUZAFFER ÖZDAĞ (Afyon Karahisar) — Sayın Başkanım, bir kolaylık olmak üzere önergemdeki 153 ncü madde ile ilgili hususu geri aldım.

BAŞKAN — 153 ncü madde kısmını geri aldınız. Şimdi Sayın Muzaffer Özdağ kendi takririnde tebarüz ettirdiği maddeler arasında sayılan 153 ncü maddeyi geri alıyor. Geriye bir 163/1 kalıyor. («Açık oylama» sesleri) Efendim bu önerge ile ilgili açık oylama yoktur.

Şimdi bu hususu, 163/1 fıkrasında ibareleri maddeden çıksın diyor. Bunu oyunuza sunuyorum. Kabul edenler.. (Gürültüler) Şimdi efendim bir hususun aydınlanmasında zaruret var:

Elimizde iki tane önerge var; birisi Sayın Muzaffer Özdağ'a aittir ve deminden beri sözünü ediyoruz. İkinci önergede de, Muzaffer Özdağ imzacılardan birisidir ve «Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin (A) fıkrasının sekizinci satırındaki, 163 ncü maddenin birinci fıkrasında, tâbirinin maddeden çıkarılmasını istiyen önergelerin açık oya sunulmasını istiyoruz, diyorlar.

Şimdi burada, 163 ncü maddenin birinci fıkrasında ibaresinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederim, diyorsunuz. Böyle olunca bunu açık oya sunmak durumundayız. Siz biraz evvel açık oya sunmaya bu dâhil değil, dediniz.

MUZAFFER ÖZDAĞ (Afyon Karahisar) — Daha başka da bu yolda önergeler geleceği için biran evvel halledilsin diye istinkâf ettim.

BAŞKAN — Şimdi muhterem arkadaşlarım, bu önerge ve bu önerge gibi 163 ncü maddenin birinci fıkrasında ibaresinin maddeden çıkarılmasını istiyen bu kalabalığın arasında ne kadar önerge varsa hepsi birden açık oya sunulacaktır. Burada (163 ncü maddenin birinci fıkrasında) ibaresinin maddeden çıkarılmasını istiyenler beyaz oy, çıkmasın diyenler kırmızı oy, müstenkif kalanlar yeşil oy kullanacaktır. Komisyon bu işe katılmıyor. İlerde bu maddeler geldiği zaman muamelesi bitti diye geçeceğiz. (Adalet Partisi sıralarından, «imzaları tamam mı?» sesleri)

BAŞKAN — Salih Ekmel Çetiner (Zonguldak). Zonguldak'tan başlıyoruz.

KENAN ESENGİN (Zonguldak) — Sayın Başkanım, oylamanın kutuların sıralar arasında dolaştırılarak yapılmasını teklif ediyorum.

İSMET SEZGİN (Aydın) — Oy renklerinin neye delâlet ettiğini anlıyamadık.

BAŞKAN — Efendim tekrar edeyim. Bir arkadaşımız reylerin rengini anlıyamadık diyor. (Gürültüler) Arkadaşlar, lûtfen yerinize oturunuz ve lûtfen sükûnetinizi de muhafaza ediniz efendim, çok gürültü oluyor.

Şimdi iki şey söylendi. Birisi arkadaşlarımız diyor ki, oy renkleri anlaşılmadı.. Tekrar edeyim: Efendim. Takrir 163 ncü maddenin birinci fıkrasının metinden çıkarılmasını istiyor. Yani affa dâhil olsun diyor. Takrir böyle söylüyor. Şimdi bu duruma göre tekrar söyliyeyim; 163 ncü maddenin birinci fıkrası metinden çıksın, diyor. Çünkü o metin, af dışı kalan hususları tanzim etmiştir. «Metinden çıksın» diyor. (Gürültüler) Arkadaşlar, lûtfen dinleyin efendim: 163 ncü maddenin birinci fıkrasının metinden çıkmasını kabul edenler beyaz oy kullanacaklardır, kabul etmiyenler kırmızı oy kullanacaklardır, istinkâf reyi kullananlar da yeşil oy kullanacaklardır.

İkinci bir husus: Sayın Kenan Esengin arkadaşımızın bir temennisi var; hiç ayağa kalkılmasın, kutular sıralar arasında dolaştırılsın diyor. Bunu uygun bulursanız bizim için kolaylık olur. («Dolaştırılsın» sesleri) O halde kutular sıralar arasında dolaştırılacaktır. Arkadaşlarımız lûtfen oylarını kullansınlar. Komisyon katılmıyor, bunu demin ifade ettik.

EROL YILMAZ AKÇAL (Rize) — Sayın Başkan, diğer oylamaların devamını teklif ediyorum. Bu oylama yapılırken diğer oylamaların devam etmesini teklif ediyorum.

BAŞKAN — Böyle bir şey mümkün değildir. Bir oylamanın neticesini bilmemiz lâzımdır, bir sürat sağlar belki ama...

(Kutular sıralar arasında dolaştırılmak suretiyle oylar toplandı.)

BAŞKAN — Oyunu kullanmamış arkadaşımız var mı efendim? Lûtfen biraz acele ediniz. Başka oyunu kullanmamış arkadaşımız var mı efendim? Yok. Oylama işlemi bitmiştir.

Açık oylamaya sunulması istenen 163 ncü maddenin 1 nci fıkrasının metinden çıkarılmasını istiyen önergenin açık oylamasına 257 sayın üye iştirak etmiş, 11 kabul, 246 ret oyu kullanılmıştır. Önerge reddedilmistir. Önerge ve bu önergede istenen 163 ncü maddenin 1 nci fıkrasındaki husus bütün önergeler oylanırken reddedilmiştir.

Şimdi Sayın Ali Karahan'ın vermiş olduğu bir önerge vardır. Bu önerge hakkında «bizimkinin hususiyeti var» demişlerdi. Bir fıkra istiyor: «Türk Ceza Kanununun 141/4, 142/4 ncü fıkralarından mahkûm olanlar veya hakkında takibat açılanlar bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte tasarının 1 nci maddesinden aynen istifade ederler» diyor. Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

ALİ KARAHAN (Hakkâri) — Önergemi izah için söz istiyorum.

BAŞKAN — Evet efendim öyle bir şey vardı, ama muamele yapıldığı zaman burada yoktunuz, sizin isminizi okuduk biz efendim.

Şimdi Şevki Yücel, Kemal Şensoy, İsmail Boyacıoğlu, Hüsnü Oran, Kaya Özdemir arkadaşlarımıza ait müşterek önergelerde Şevki Yücel ve Kemal Şensoy şu hususları istiyor: «Türk Ceza Kanununun 503, 506, 508, 510 ncu maddelerinin; İcra ve İflâs Kanununun 337, 338, 339, 340, 344 ncü maddelerinin; 551 sayılı Markalar Kanununda yazılı suçlara ait maddelerin madde metninden çıkarılmasını isterim» diyor.

Sayın Boyacıoğlu da Türk Ceza Kanununun 503, 506, 508, 510 ncu maddeleri metinden çıksın diyor.

Sayın Hüsnü Oran da «Türk Ceza Kanununun 508 ve 510 ncu maddelerindeki emniyeti suiistimal suçunun müstelzim olduğu cezanın azlığı veya suçun mahiyeti itibariyle affın şümulüne alınması» diyor. Yani metinden çıkarılsın diyor. Ve Sayın Kaya Özdemir de, Türk Ceza Kanununun 506, 508, 510 ncu maddelerinin çıkarılmasını istiyor. Bunların hepsini birden oyunuza sunuyorum. Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyo, oyunuza sunuyorum... Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi Sayın Hüseyin Yaycıoğlu, Sayın Hasan Lâtif arkadaşlarımızın önergesi vardır. Bu Önergelerinde diyorlar ki; «429, 430, 431 nci maddelerle ilgili suçlardan evli kadınlarla çocuk ve erkeklere karşı işlenmiş suçlar hariç tutulmak üzere kaçırılan kimsenin ırzına geçilmediği...» Bu hususun 9 ncu maddenin (A) bendinin birinci fıkrasına ifade etiğim şekilde değiştirilerek konulmasını istiyor.

Sayın Nevzat Şener de 9 ncu maddenin (A) fıkrasında yer alan Türk Ceza Kanununun 153, 429 ve 430 ncu maddelerinin çıkarılmasını istiyor. Sayın Şener buradalar mı?. («Evet» sesleri) Sayın Şener, siz de bu takrirdeki 153 ncü madde hususunu geri alırsanız Sayın Özdağ gibi, müştereken oya sunmak mümkün olacaktır.

NEVZAT ŞENER (Amasya) — Başka bir takrir verdiğimden, onu geri alıyorum.

BAŞKAN — Geri alıyorsunuz.

Şimdi bu iki önergeyi birden oyunuza sunacağım. Komsiyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor.

Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi Sayın Mustafa Uyar arkadaşımıza ait bir önerge var. Bu önergede deniliyor ki; «9 ncu maddenin (A) fıkrasındaki 414 rakamından sonra (bu maddeye mümas evlenme maksadiyle vukubulan birleşimlerde kadının mümanaatı ile nikâh yapılmamış olursa halleri hariç) ibaresinin ilâvesini isterim, diyor.

Siz bunu izahı sadedinde söz istediniz, yalnız sadece bu kısma aidolmak üzere buyurunuz efendim.

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Sayın arkadaşlarım, vermiş olduğum değiştirge önergesinin özeti şudur: Türk Ceza Kanununun 414 ncü maddesinin 1 nci fıkrası aynen; «Her kim 15 yaşını bitirmiyen bir küçüğün ırzına geçerse 5 seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasına mahkûm olur.» demektedir ve bu maddeye göre suç işlemiş olanlar affın şümulü dışındadır. Tamam, öyle olmalıdır, gönülden katılıyoruz.

Ancak kanunlar ve Af kanunu da sosyal bünyemizin bir icabı, bir zaruretin ifadesi olacağına göre, Anadolu'muzda, sosyal hayatımızda fiilî olarak karşılaştığımız olayları gözden uzak tutmamamız gerekir. Meselâ bilhassa Doğu - Anadolu'da, kısmen de Batı - Anadolu'da daha ziyade geri kalmış sosyal bünye içerisinde 15 yaşını bitirmemiş olan kızlarımız anasının, babasının muvafakatiyle başlık alınmak suretiyle, mahallî tâbirlere göre nişan yapılmak suretiyle, bütün halkın gözü önünde düğün ve dernek yapılarak evlendiriliyorlar. Ama medeni nikâh yok. Altı ay, bir sene beraber yaşıyorlar, fiilî cebir ve şiddet de yok. Her ne kadar 15 yaşından küçük olanların bu şekildeki halleri dahi kanunen cebir ve şiddet olarak kabul edilmekte ise de, fiilî cebir ve şiddet de yok. Altı ay, bir sene, iki sene beraber yaşıyorlar. Hattâ çoluk çocukları da oluyor. Erkek nikâh yapmak istiyor, fiilî evlenmeyi hukukî bir şekilde teminata bağlamak istiyor. Kadın buna yanaşmıyor veya babası vermiyor, yeniden para istiyor. Bu fiilî evlenme âkim kalıyor, hukukî evlenme şeklinde neticelenmiyor. Şimdi bunda hiçbir zamân 414 ncü maddenin 1 nci fıkrasında kanun vâzının maksadı yoktur. 15 yaşından küçük olan bir kimsenin rızası hilâfına bir götürme, ırzına geçme bahis mevzuu değildir. Binaenaleyh, bu gibi suçları hiç olmazsa affın içerisine almakta fayda vardır. Bendenizin vermiş olduğum değiştirge önergesi bununla ilgilidir. Ama zorla kaçırmış, kabahat erkekte, şehvet hissiyle, şu ile, bu ile; bunlar affedilmemelidir. Ama bu şekilde olanlar affedilmelidir kanısındayım. Takdir Yüce Heyetinizindir.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor, oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Arkadaşlar vuzuh hâsıl olmadı. Yeniden oylarınıza sunuyorum. Bu önergeyi kabul edenler lûtfen ellerini kaldırsınlar... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi Nevzat Şener ve İsmail Sarıgöz arkadaşlarımızın 153 ve 154 ncü maddelerin me-

tinden çıkarılmasını istiyen önergesi; Sayın İsmail Hakkı Yıldırım ve Hâmi Tezkan arkadaşlarımızın 153 ncü maddenin af şümulüne sokulmasını, yani metinden çıkarılmasını istiyen önergesi; Sayın Süleyman Arif Emre arkadaşımızın, 153 ncü maddenin istisnalar haricinde tutulmasını, yani 9 ncu maddeden çıkarılmasını istiyen önergesi, ve Sayın Osman Saraç'ın aynı şekilde önergeleri vardır. Komisyon buna katılıyor mu?

NEVZAT ŞENER (Amasya) — İzah etmek istiyorum efendim.

BAŞKAN — Bakalım komisyona bir soralım, komisyon belki katılır.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Bu konuda bir istirhamımız olacaktır. 153 ve 154 ncü maddelerin ayrı ayrı mütalâa edilmesi lâzımdır. 154 ncü madde için bir tek teklif vardı. 153 ncü madde için saydığınız önergeler mevcut. 153 e komisyon olarak katılıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon 153 ncü madde için katılıyor. Öyle ise 154 ncü madde için de teklif yapmışsınız, onu geri mi alıyorsunuz?

NEVZAT ŞENER (Amasya) — Geri alıyorum.

BAŞKAN — Geri alıyorsunuz. Sizin önergenizde, yani Sayın Nevzat Şener ve İsmail Sarıgöz'ün önergesi de burada yazılı olduğu gibi değil, şimdiki tavzih ettiğiniz şeklinize göre sadece 153 ncü madde için...

NEVZAT ŞENER (Amasya) — Tavzih ediyorum.

BAŞKAN — Tavzih ediyorsunuz. Şimdi bunların hepsini birden oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir. Ve diğer önergelerde 153 ncü maddenin metinden çıkarılmasını istiyen hususlar varsa onlara da şamil olmak üzere. Sayın Özdağ bu vesile ile sizin önergeniz de halledilmiş oldu.

Şimdi bir önerge var, Sayın Ahmet Mustafaoğlu bu önergesinde: «27 Mayıs 1960 tarihinden itibaren bakanların sıfat ve vazifeyi suiistimal suretiyle işledikleri suçlar affın şümulü dışında bırakılmıştır» ibaresini ilâve edelim diyor. Komisyon?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Buna mümasil takrirler vardır, birlikte mütalâa edilmesi icabeder.

BAŞKAN — Bu halledilince onlarda halledilmiş olacak, yani siz katılıyor musunuz?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Katılmıyorsunuz. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul emtiyenler... Bu ve aynı ibareyi teklif eden diğer önergelere de şâmil olmak üzere teklif kabul edilmemiştir.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, daha evvel verdiğiniz karar gereğince saat 20.00 ye geldi. Ben şu işin biran evvel bitmesi için bir saat veya 1,5 saat aradan sonra tekrar toplanılması hususunu Heyetinize teklif ediyorum. («Devam edilsin» sesleri) 1 - 1,5 saat ara da verelim, istirahate ihtiyacımız var. («Devam edelim» ve «yarına kalsın» sesleri) Arkadaşlar, müsaade buyurunuz, ben bir teklif yaptım, kabul etmezseniz sizin tekliflerinizi oylarız efendim. («Yarına bırakalım Başkan» sesleri)

21,30 da toplanılmak üzere Birleşime ara verme şeklini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Saat 21.30 da toplanılmak üzere Birleşime ara veriyorum.

Kapanma saati : 20.00

İKİNCİ OTURUM

Açılma saati : 21.30

BAŞKAN — Ferruh Bozbeyli

KÂTİPLER : Âdil Yaşa (Siirt), Şadi Binay (Bilecik)

BAŞKAN — Birleşime devam ediyoruz.

Dokuzuncu madde ile ilgili olarak verilmiş olan önergeler hakkında tâyini muameleye devam ediyoruz. Bunlardan bir tanesi Sayın Süleyman Ârif Emre'ye aidolup, «Türk Ceza Kanununun 163/1 nci fıkrasının dokuzuncu maddeden çıkarılmasını arz ve teklif ederim» diyor. Bu önerge daha evvel oylandığı için ayrıca bir muamele yapılmıyacaktır.

Sayın Reşit Ülker, Sayın Nazif Arslan imzası ile grupa aidolan bir önerge var. Arkadaşlarımızın biraz daha acele olarak yerlerini almalarını rica ederim.

Bu önergede deniyor ki, «Af Kanunu tasarısının dokuzuncu maddesinin (A) bendindeki istisnalar arasına Türk Ceza Kanununun rüşvet, irtikâp ve sahtecilikle ilgili 205, 206, 207, 208, 209. 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 225, 226, 227, 339, 340, 341 ve 342 nci maddeleriyle 346 ncı maddesinin 342 nci maddesine atıfta bulunan şeklinin ve 348 nci maddesinin 339 ve 342 nci maddelerine atıfta bulunan şekillerinin ve 336, 366, 367 ve 368 nci maddelerinin eklenmesini arz ve teklif ederim» diyor.

Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Efendim katılmıyoruz. Yalnız bizim hazırlıyacağımız metinde, zaten mevzu da yoktur halihazırdaki konuşma tarzımıza göre, bizim getirdiğimiz metin üzerinde konuyu oylamak lâzım.

BAŞKAN — Şimdi katılıyor musunuz buna?

ADALET KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Oya sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Açık oylamaya sunulması istenen dört tane önerge vardır. Bu dört önergeyi en sona bırakıyorum arkadaşlar. Diğer bir önerge yine grup adına Sayın Coşkun Kırca ve Sayın Reşit Ülker tarafından imzalanmış. Bu önergede, Af Kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin (A) bendindeki istisnalar arasına T. C. K. nunun 146 ncı maddesinin de eklenmesini arz ve teklif ederiz, diyor.

Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Yine Sayın Reşit Ülker ve Sayın Kırca ve Sayın Hasan Ünlü arkadaşlarımız tarafından grup adına verilen bir önerge: Af Kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin (A) bendindeki istisnalar arasına T. C. K. nunun 158 nci maddesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz, diyor. Komisyon katılıyor mu efendim?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Yine Sayın Reşit Ülker ve Sayın Coşkun Kırca ve Sayın Yaşar Akal arkadaşlarımızın C. H. P. Grupu adına verilen önergesi vardır. Bu önergede deniyor ki, Af Kanunu tasarısının 9 ncu madde (A) bendi istisnaları arasına Türk Ceza Kanununun 159 ncu maddesinin de eklenmesini teklif ediyoruz, diyor. Önerge münasebetiyle Sayın Yaşar Akal buyurun efendim.

YAŞAR AKAL (Samsun) — Sayın Başkan, Sayın milletvekili arkadaşlarım, hazırlanmış bulunan af tasarısında 159 ncu madde affın

kapsamı içerisine alınmıştır, yani 159 ncu maddedeki suçlar affedilecektir.

Şimdi, gözlerinizden kaçmış olması ihtimaline binaen, 159 ncu maddeyi, daha doğrusu 159 ncu maddedeki suç unsurlarını okuyacağım: «Türklüğü, Cumhuriyeti, Büyük Millet Meclisini Hükümetin mânevi şahsiyetini, bakanlıkları, Devletin askerî veya emniyet muhafaza kuvvetlerini veya adliyenin mânevi, şahsiyetini alenen tahkir veya tezyif edenler veya Büyük Millet Meclisinin meşruiyeti hakkında suizannı davet edecek şekilde alenen mütecavizane fiil ve hareketlerde bulunanlar bir yıldan 6 seneye kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılırlar.»

Şimdi arkadaşlarım, burada okuduğum suçlara nazarı dikkatinizi tekrar celbetmek isterim. Türklüğe hakaret eden affedilecektir. Anayasada anlamını bulan milliyetçiliğimiz, millî bir Devlet olmamızın temel ilkesidir. Milliyetçilik ilkesi varolmamızın esasını teşkil eder. Bizim milliyetimizi, bizim türklüğümüzü âlenen tahkir ve tezyif edeni Türk Milletinin mümessilleri ve kanun yapıcıları olarak, biz milletvekillerinin affetmememiz ğerekir. Hattâ bu affı düşünmememiz dahi gerekir.

Sayın arkadaşlarım, ayrıca Cumhuriyetimizi âlenen tahkir ve tezyif edenler de, bu tasarı kanunlaşırsa, affedileceklerdir. Değişmez Devlet şeklimiz olan Cumhuriyeti, Atatürk'ün gençliğe emanet ettiği ve hepimizin korumakla mükellef olduğumuz Devlet şeklimizdir. Cumhuriyetimizi âlenen tahkir ve tezyif edenleri, şu Meclis kürsüsünde Cumhuriyeti koruyacağımız yolunda yemin etmiş milletvekilleri olarak affetmememiz, yeminimizin bir icabı olarak vazifemizdir.

Aziz arkadaşlarım, ayrıca Devletimizin ve egemenliğimizin dayanağı olan şanlı ordumuza küfredenler de bu madde ile affedileceklerdir. Hâfızalarımızı tazelemek isterim. Bundan evvelki dönemde orduya küfretti diye, bir milletvekilinin teşriî dokunulmazlığı kaldırılmış ve mahkemeye sevk edilerek cezalandırılması temin edilmiş idi. Bir milletvekili için bu hassasiyeti gösteren Meclisin, ordumuza, emniyet kuvvetlerimize küfretmiş bulunan şahısları affedeceği düşünülemez. Büyük Millet Meclisinin mânevi şahsiyetini, Hükümetin mânevi şahsiyetini küçük düşürecek mahiyette âlenen tahkir ve tezyif edenler bu madde ile affediliyor. Şu çatısı altında bulunduğumuz ve egemenliğimizin tecelligâhı olan Meclisimize, Türkiye Büyük Millet Meclisini âlenen tahkir ve tezyif edenleri, Büyük Millet Meclisinin çatısı altında oturan ve millî iradenin temsilcisi olan bizler affetmemek durumundayız.

Sevgili arkadaşlarım, hepimizin biraz evvel arz ettiğim gibi, milliyetçi ve Türklüğe, Cumhuriyete, Büyük Millet Meclisine saygılı olduğumuz yolunda en ufak şüphem yoktur. Ve hattâ iktidar grupu mensupları içinde milliyetçilik sloganını kendisine bayrak yaparak kongrelerde, seçim meydanlarında büyük nutuklar çekmiş arkadaşlarımız vardır. Halk Partisi Grupu olarak affedilmemesini savunduğumuz bu suçluların, iktidar grupunca affedilmesi yoluna gidilmesini de ben gözden kaçmış bir durum olarak kabul ediyorum.

Arz ettim tekrar arz ediyorum, Büyük Meclisin, Türklüğümüze ordumuza, emniyet kuvvetlerimize, Büyük Millet Meclisine, Hükümete, Cumhuriyete küfreden ve tahkir eden, tezyif eden bu suçluları alelâde, basit, elinden bir kaza çıkmış suçlular gibi affedeceğine kaani değilim.

Oylandığı zaman nazarı dikkate alınması için maddeyi tekrar arz ediyorum : Maddenin numarası 159 dur. İstisnalar içinde sayılmamıştır. Bu maddenin istisnalar içine alınarak af kapsamı dışında bırakılmasını yüksek takdirlerinize arz ediyorum. Hepiniz saygı ile selâmlarım. (C. H. P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım; bu önergenin şimdi okunmuş olan ve Sayın Akal tarafından da, kendi önergesi olduğu için, izah edilen bu önergenin açık oya sunulması istenmiştir. Bu sebeple diğer önergeler gibi sonunda oylanacaktır.

Şimdi Eskişehir Milletvekili Sayın İsmet Angı'nın bir önergesi vardır. Bu önergesinde, 9 ncu maddenin (A) bendinde affına şümulü dışında bırakılan Türk Ceza Kanununun 171 nci maddesi ile mahkûmiyet ve takibata mâruz kalmak hali 146 ncı maddeye de muhalefetiyle affın şümulüne sokulduğuna göre Türk Ceza Kanununun 171 nci maddesine giren suçları tadadederek T. C. K. nun 146 ncı maddesine mümas fiillerin faillerinin affın şümulü içine alınmasını isterim, diyor.

Komisyon katılıyor mu?...

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Sayın Başkanım bu arkadaşımız aynı mealde iki önerge vermişti. Bunu tetkik ettik. Bunun aslı halihazırdaki komisyon metninde 146. affa dâhildir. 146 hakkında...

BAŞKAN — Bu kadar uzun izahat vermeyin lûtfen efendim.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Efendim; katılıp katılmama hususunda müşkül dürumda kalıyoruz. Şayet 146 affın dışında kalacaksa...

İSMET ANGI (Eskişehir) — Geri alıyorum.

BAŞKAN — Sayın İsmet Angı'nın geri aldığını söylediği bu önerge geriverilmiştir.

Sayın İsmet Angı'nın bir önergesi daha var.

İSMET ANGI (Eskişehir) — Geri aldım efendim.

BAŞKAN — Bu ikinci önergenizi de mi geri aldınız efendim?

İSMET ANGI (Eskişehir) — Evet, bu ikinci önergemi de geri aldım efendim.

BAŞKAN — Bu ikinci önerge de geriverilmiştir.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, Sayın Settar İksel, Sayın Recai Ergüder, Sayın Ali Esat Birol ve arkadaşlarına ait bir önerge var. («Geri alındı» sesleri).

Efendim müsade buyurun lûtfen. Önergeyi veren geri almak istiyorsa kalkıp söyler. Bu önergede deniyor ki, «Hükümet tasarısının 7 nci maddesinin (a) bendinde uyuşturucu madde imal ve ithal ile ilgili Türk Ceza Kanunun 403, 404, 405, 406, 407, 408 nci maddelerine mümas fiillere doğru olarak af dışı bırakılmasına rağmen aynı maddeye tekabül etmek üzere komisyonca incelenen 9 ncum addenin (A) bendinde yapılan değişikliklerde bu fiilleri işleyen suçluların aftan istifade etmeleri kararlaştırılmıştır. Bu sebeplerden Hükümet tasarısında olduğu gibi Türk Ceza Kanununun 403, 404, 1-3, 405, 406, 407, 408 nci maddelerine mümas fiillerin 9 (a) maddesine ithali suretiyle affın kapsamı dışında çıkarılmasını saygiyle arz ederim.» Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Ali Esat Birol ve arkadaşları tarafından verilen bu takrirde 404 ncü maddenin ikinci bendi ayrı kalmak kaydiyle katılıyoruz. Ayrıca maddeyi bu şekilde getireceğiz efendim.

BAŞKAN — Yani, bu önergeye katılıyor musunuz?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — 404 - 2 nci bend ayrı olmak üzere katılıyoruz.

BAŞKAN — 404/2 bendini önergenizden çıkarıyor musunuz?..

ALİ ESAT BİROL (İstanbul) — Çıkarıyoruz.

BAŞKAN — «Çıkarıyoruz» şeklindeki söyleyişleri önergede imzaları bulunan herkese şâmil olarak kabul ediyorum (Evet sesleri)

Komisyon buna katılıyor.

Önergeyi oyunuza sunuyorum. Bu önergeyi kabul edenler..... Etmiyenler..... Kabul edilmiştir.

Sayın Komisyon kabul edilen önerge iki oldu.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Evet Efendim.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, yeni bir önerge: İsmet Kapısız, Hasan Özcan, Hasan Lâtif Sarıyüce, Ahmet Çebi, Gıyasettin Duman ve arkadaşlarına ait burada deniyor ki, «Bazı suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarısının 9 ncu maddesinin (A) bendinin 1 nci fıkrasının şu aşağıdaki şekilde değiştirilmesini istiyoruz.» diyor. Bu esasen oya sunulmuştur fakat cümle değişikliği dolayısiyle okuyorum.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Fark var, ayrıca oya sunulması lâzımdır efendim.

BAŞKAN — Kaçırılan kimsenin ırzına geçilmediği ve 416 ncı maddenin son fıkrasına asli hüküm olarak tatbik edildiği ibaresini ilâve edelim, diyor. Komisyon katılıyor mu efendim?

ADALET KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılmıyoruz,

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor. Önergeyi oya sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler.... Kabul edilmiştir.

Sayın Yunus Koçak önergesinde, 9 ncu maddenin bir numaralı bendinin reşidolmıyan 15 yaşında veya daha yukarı yaşta mümeyyiz

kızın rızası ile evlenmek maksadiyle kaçırılması veya alıkonulması halinde erkeğin evlenme ehliyeti olduğu ve evlenmeye kadının muvafakat etmemesi halinde, bu gibi suçların da affın kapsamına girecek şekilde tadilini teklif ederim.» diyor.

Komisyon buna katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Oyunuza sunuyorum : Kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmemiştir.

Sayın Nuri Eroğan, Sayın Adnan Akın, Sayın Ali Esat Birol'un önergesi «İrtikâp ve rüşvet suçlarının affın şümulü dışında bırakılmasını arz ve teklif ederim.» diyor. Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Biraz evvel oylandı. C. H. P. Grupunun takririne müşabihtir.

ALİ ESAT BİROL (İstanbul) — Geri alıyorum.

BAŞKAN — Geriverilmiştir.

Sayın Osman Attila Sayın Ali Esat Birol, Sayın Osman Turan, Sayın Şinasi Osma ve arkadaşlarına ait bir önerge: bu önergede «Af tasırasının 9 ncu maddesinin istisnaları tadadeden (A) bölümüne, Hükümet tasarısında olduğu gibi uyuşturucu madde imal eden ve kaçakçılığı yapanlarla ilgili maddelerin ithaliyle istisnalar arasına alınmasına Türk neslini ve gençliğini tehdideden uyuşturucu madde imal ve kaçakçılarının af kapsamı.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İ. HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Sayın Başkan biraz evvel oylanmıştır.

BAŞKAN — Evet, oylandı; komisyon da buna katılmıştı, onunla birlikte muamele görecek.

Sayın Reşit Ülker, Sayın Kırca arkadaşlarımızın grup adına verdikleri önerge: «Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin (A) bendinin 2 nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini teklif ederiz.»

Teklif şu:

«2 nci: (iki nokta) Türk Ceza Kanunu ile Askeri Ceza Kanununa göre zimmet ve ihtilâs suçlarından dolayı hükmedilmiş veya hükmedilecek zarar tamamiyle ödendiği takdirde af sadece asli ve mütemmim cezalara şâmil olup mahkûmiyetin diğer sonuçlarına şâmil olmaz.»

Katılıyor mu Komisyon?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Bizim metnimizde daha düzgün ifadelisi vardır, bu itibarla katılmıyoruz.

BAŞKAN — Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Salâhattin Güven ve Şevki Yücel arkadaşlarımızın önergesi. Bu da...

ŞEVKİ YÜCEL (Samsun) — Geri alıyoruz efendim.

BAŞKAN — Geriverilmiştir.

Sayın Ahmet Mustafaoğlu arkadaşımızın önergesi: «Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin değiştirilmesine dair Adalet Komisyonu Başkanının önergesinin 9 (A) fıkrasının 4 sayılı bendinin tamamen çıkarılmasını istiyoruz.» diyor.

Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Efendim, anlıyamadık biz bunun neye tekabül ettiğini.

BAŞKAN — Diyor ki: «Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesindeki komisyon metninin 9 (A) fıkrasının 4 sayılı bendinin...»

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — 4 sayılı bend yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN — 4 sayılı bend yok diyor Sayın Mustafaoğlu, 3 bendden ibarettir, diyor.

AHMET MUSTAFAOĞLU (Erzurum) — Geri alıyorum.

BAŞKAN — Geriverilmiştir.

Sayın Fahri Uğrasızoğlu'nun önergesi, bu önergede Sayın Uğrasızoğlu arkadaşımız şunu istiyor: «9 ncu maddenin değişik (b) bendi 3116, 5653 ve 6831 sayılı Orman kanunlarında yazılı suçlardan dolayı verilmiş para cezaları haricolmak üzere hürriyeti bağlayıcı cezalar ile Türk Ceza Kanununun 369, 370 ve 373 ncü maddesinin 1 nci fıkrası ve 374 ncü maddesinde yazılı suçlar ve bunların 411, 412 ve 413 ncü maddelerinde gösterilen şekilleri.» diyor.

Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor, oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Abdurrahman Güler, İlhami Ertem ve sadece imza attığı için ismini okuyamadığım Tekirdağ Milletvekili imzasiyle verilmiş ve aynı mahiyette Orman Kanunu ile ilgili...

ABDURRAHMAN GÜLER (Çorum) — Geri alıyoruz efendim.

BAŞKAN — Geriverilmiştir.

Sayın Ahmet Çakmak, Sayın Tahir Yücekök, Sayın Abdurrahman Güler arkadaşlarımızın önergeleri. Bu önergede...

ABDURRAHMAN GÜLER (Çorum) — Geri alıyorum efendim.

AHMET ÇAKMAK (Bolu) — Ben geri almıyorum efendim.

BAŞKAN — Peki efendim, sadece Ahmet Çakmak Bey geri almıyor, onun için okuyoruz: «9 ncu maddenin (c) fıkrasının son bendine 1567 sayılı Kanun ile birlikte muaddel 1918 sayılı Kanunun da dâhil edilerek aynı nisbette bu kanuna giren suçların da üçer senesi ile para cezalarının 1/3 ünün affedilmesine hukukun eşitlik ve umumilik prensibi yönünden muaddel 1918 sayılı Kanun fıkrasının ilâve edilmesini saygı ile rica ederim.» diyor.

Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Kemal Bağcıoğlu arkadaşımızın da önergesi şu: «Tasarının 9 ncu maddesinin (D) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilsin.» diyor.

Madde 9. — (D) Askerî Ceza Kanununun 55, 56 ve 59 ncu maddeleri ile 91 nci maddesinin 2, 3 ve 4 ncü fıkraları, 131, 132 nci maddeleri, 148 nci maddesinin (B) bendi ve yukarıdaki bendlerde Türk Ceza Kanununa atıf suretiyle cezalandırılan suçlar.»

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılıyoruz efendim.

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — 91 nci maddenin tümü istisnalar arasında iken takrir sahibi arkadaşım bir kısmını istisnaların dışına çıkarmak istiyorlar. Ne olduğunu öğrenmek istiyoruz.

KEMAL BAĞCIOĞLU (Ankara) — İzah için söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Buyurunuz efendim, izah ediniz. (Gürültüler.) Arkadaşlar gürültü ediyorsunuz, çok rica ederim yapmayınız.

KEMAL BAĞCIOĞLU (Ankara) — Muhterem arkadaşlar, Askerî Ceza Kanununun 91 nci maddesi beş fıkradan ibarettir. 1 nci fıkrasında çok hafif hallerden bahsedilmekte. Onbaşı, çavuş ve er arasında geçen hâdiselere ait bir fıkra olarak bulunmaktadır. Önergemde 91 nci maddenin 1 nci fıkrasının bu sebeple affın şümulü içine alınmasını, diğer ağır olan subay ve üstsubaylara hakaretin de affın kapsamı içine alınmamasını teklif eden bu takririmin oylanması sırasında iltifat buyurulmasını istirham ederim.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Önerge reddedilmiştir.

Hâmi Tezkan, Önol Şakar, Ahmet Mustafaoğlu ve arkadaşlarına ait önerge...

HÂMİ TEZKAN (Bolu) — Önergemizi geri alıyoruz.

BAŞKAN — Geriverilmiştir.

Bir önerge var, Sayın Ahmet Mustafaoğlu, Sayın Mehmet Ateşoğlu, Sayın Abdurrahman Güler ve arkadaşlarına ait. Bu önergede...

MEHMET ATEŞOĞLU (Kayseri) — Geri alıyoruz efendim.

BAŞKAN — Bu önerge de geriverilmiştir.

ABDURRAHMAN GÜLER (Çorum) — Ben ısrar ediyorum efendim.

BAŞKAN — Sahipleri geri aldılar efendim.

ABDURRAHMAN GÜLER (Çorum) — Bende sahibiyim ve ısrar ediyorum.

BAŞKAN — Arkadaşlar, biz itiraz yok diye şey ediyoruz. Önergede imza çok. Bu Yassı ada mahkûmlerının 1567 sayılı Kanuna ek ve

tadillerine muhalefetten dolayı hükmedilmiş olan para cezaları idi.

ABDURRAHMAN GÜLER (Çorum) — Okunsun efendim, önergemiz okunsun.

BAŞKAN — Okuyoruz efendim, diyor ki, «Yüksek Adalet Divanınca 1567 sayılı Kanunla ek ve tadillerine muhalefetten dolayı hükmedilmiş olan para cezaları affedilmemiştir. Bunlar hakkında 5 nci maddenin ikinci fıkrası uygulanmaz, fıkrasının eklenmesini istiyoruz»

ABDURRAHMAN GÜLER (Çorum) — Ben ısrar ediyorum.

BAŞKAN — Siz gerialmıyorsunuz. Komisyon katılmıvor mu buna?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Efendim, özür dilerim, takibedemedim.

Ali İpar işi ise katılıyoruz. Ali İpar'ın aftan istisnasına taallûk eden bir madde ise buna katılıyoruz.

BAŞKAN — Efendim, ben maddeyi okuyayım, o madde midir, değil midir siz takdir edin. Bakın şimdi diyor ki; Yüksek Adalet Divanınca 1567 sayılı Kanunla ek ve tadillerine muhalefetten dolayı hükmedilmiş olan para cezaları affedilmemiştir. Bunlar hakkında 5 nci maddenin 2 nci fıkrası hükmü uygulanmaz.

ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılıyoruz efendim ve tanzim edeceğimiz madde ile de ayrıca takdim edeceğiz, bu hususu.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Komisyon bununla birlikte kabul edilen önergeler üç tane oldu.

Şimdi, Sayın Bahattin Uzunoğlu arkadaşımızın önergesi. Diyor ki...

BAHATTİNİ UZUNOĞLU (Samsun) — Komisyon katılıyorsa konuşmıyalım.

BAŞKAN — Okuyalım beyefendi, ondan sonra. Sayın Uzunoğlu bu önergesinde «Bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki kanunun 9 ncu maddesinin (C) fıkrasında yer alan döviz kaçakçılariyle istimal veya istihlâk maksadiyle işlenmiş kaçakçılık fiilleri vatana ihanet fiillerinden farksızdır. Hattâ bunların af kanunun içine alınmasını temin için çalışan milletvekillerinin... Af kanununun dışında bırakılmasını arz ve teklif ederim.» O ibarenizi okumadım efendim, Ayrı bir konu o...

BAHATTİN UZUNOĞLU (Samsun) — Döviz kaçakçıları affın şümulü dışında kalsın diyoruz, efendim .

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılmıyoruz efendim.

REŞAT ÖZARDA (Aydın) — Bendenizin bir teklifim var; (c) bendinin ikinci fıkrasının kaldırılması, diye. Bununla ilgili ise işin önemine binaen izah edeceğim diye kaydım var. Konuşmak istiyorum.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Arkadaşımızın teklifi ayrı, tümü hakkındadır.

BAŞKAN — Şimdi, Sayın Uzunoğlu'nun önergesine komisyon katılımıyor. Önergeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler...

BAHATTİN UZUNOĞLU (Samsun) — Önergemi izah sadedinde söz istiyorum,

BAŞKAN — Buyurun efendim. Peki buyurun...

BAHATTİN UZUNOĞLU (Samsun) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; bence döviz kaçakçısının vatana ihanet eden bir casustan farksız olduğu (A. P. sıralarından, «fasulyeden bahset, sesleri) Fasulyeden de konuşacağız sataşmayınız arkadaşlar. Biz de insanız. (A. P. sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Evet Sayın Uzunoğlu, siz konuşmanıza devam ediniz efendim, arkadaşlar siz de müdahale etmeyiniz .

BAHATTİN UZUNOĞLU (Devamla) — Yani, rüzgar ekiyorsunuz, fırtına biçiyorsunuz. Bu sataşmalarla bizi susturacağınızı zannediyorsanız hayır, bilâkis daha fazla sertleştiriyorsunuz. Rica ederim, istirham ederim yapmayınız bunu. (Gürültüler)

BAŞKAN — Evet, arkadaşlar müdahale etmeyiniz lûtfen. Sayın Uzunoğlu siz konuşmanıza devam ediniz efendim lûtfen.

BAHATTİN UZUNOĞLU (Devamla) — Sayın Başkan, bunlar fikre hürmet eden, söz dinleyen insanlar değil ki, günsüz doğmuşlar, analarının karninda nasıl durduklarına hayret ediyorum. (A. P. sıralarından gürültüler, bağırmalar)

BAŞKAN — Sayın Uzunoğlu...

BAHATTİN UZUNOĞLU (Devamla) — Ne kadar bağırsanız bağırsanız kuru patırtıya papuç kaptıracak cinsten değilim. (Gürültüler)

BAŞKAN — Sayın Uzunoğlu... Sayın Uzunoğlu... (Gürültüler) Sayın Uzunoğlu...

BAHATTİN UZUNOĞLU (Devamla) — Ne kadar bağırırsanız bağırın yine beni susturamazsınız.

BAŞKAN — Siz kendiniz müdahalelerden ve usulsüz taleplerden şikâyetçisiniz. Öte yandan herkesi şikâyetçi edecek «günsüz doğmuş» diye bir tâbiri kullanmakta perva görmüyorsunuz. Bu sözünüzü düzeltiniz, ondan sonra esas hakkında konuşmanıza geliniz. (Şiddetli gürültüler) Arkadaşlar siz de görüyorsunuz müdahaleleriniz nasıl bir netice veriyor ve meseleler hangi mecraya gidiyor. Bunu görünüz de siz de lûtfen müdahale etmeyiniz efendim.

Şimdi esas hakkında konuşunuz lûtfen ve kimseye erken doğmuş, geç doğmuş gibi bu türlü konuşmayınız efendim.

BAHATTİN UZUNOĞLU (Devamla) — Her nedense bizim konuşmalarımızdan gocunuyorlar.

BAŞKAN — Siz konuşmanızı yapın efendim, bırakınız o mevzuu artık.

BAHATTİN UZUNOĞLU (Devamla) — Sayın Başkan, müsaade buyurun da konuşalım. Eğer söz hakkı vermiyecekseniz, bırakalım, bildiğiniz gibi...

BAŞKAN — Hayır, size söz hakkı verdim, fakat takrir hakkında, o meseleyi deşmeyiniz artık.

BAHATTİN UZUNOĞLU (Devamla) — Bir ağaç keseni Anayasaya aykırıdır, diye affetmiyorsunuz. Zimmet ve rüşvet suçlarını affetmiyorsunuz, bu milletin parasını kaçıran döviz kaçakçılarını affediyorsunuz. Muhterem arkadaşlarım, döviz kaçakçılığı nihayet Devlete karşı, dolayısiyle millete karşı yapılmış, Türk Milletine, Türk fertlerine karşı yapılmıştır. Allah dahi kul hakkını affetmiyor da, siz nasıl bu milletin parasını kaçıran insanların affı cihetine gidiyorsunuz, ben buna hayret ediyorum.

BAŞKAN — Efendim, daha madde kabul edilmedi. Teklif bu. (Adalet Partisi sıralarından «yok öyle bir şey» sesleri) Bırakın efendim, müdahale etmeyin.

BAHATTİN UZUNOĞLU (Devamla) — Elbette bu teklifimi komisyon ve sayın üyeler müspet karşılarsa, ben de, bütün Türk Milleti de memnu kalacaklardır. (Adalet Partisi sıralarından, gülüşmeler) Fakat biraz evvelki sataşmalar yine devam ediyor. Dün grupumuz adına konuşan arkadaşın bir milletvekilini ithamı karşısında çok büyük hassasiyet gösteren Adalet Partili arkadaşların hassasiyetine hayret ettim.. (A. P. sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Sayın Uzunoğlu, mevzuun dışına çıkıyorsunuz.

BAHATTİN UZUNOĞLU (Devamla) — Neden efendim? Takririm de var, ispat edeceğim. Grupta yalnız af mevzuunda... (Gürültüler) (Hitabet kürsüsü mikrofonu Başkan tarafından kapatıldı.)

BAŞKAN — Arkadaşım, Sayın Uzunoğlu böyle konuşmayınız efendim, zorla konuşulmaz. Bu kürsüde zorla konuşmak istekleri rağbet bulmaz, yapmayınız efendim. Lûtfen şu takririniz hakkında konuşunuz. (Gürültüler)

BAHATTİN UZUNOĞLU (Devamla) — Ne hakında konuşuyorum? Bir milletvekilinin bu takrir münasebetiyle... (Gürültüler) Ben böyle de konuşurum... (Gürültüler)

BAŞKAN — Hayır, vereceğim efendim, vereceğim ama...

BAHATTİN UZUNOĞLU (Devamla) — İsterseniz vermeyin... (Gürültüler)

BAŞKAN — Bu şekilde tavırlar takınmayın.

BAHATTİN UZUNOĞLU (Devamla) — Fikirlere bu şekilde hürmet edilmez, siz... (Şiddetli gürültüler)

BAŞKAN — Bu şekilde konuşamazsınız efendim, yapmayınız böyle. Her şeyin bir nizamı vardır, her şeyin bir nizamı var. Açacağız bunu, açacağız, ama bu açılmadı diyerekten konuşmayınız. Arkadaşlar... (Gürültüler)

Muhterem arkadaşlarım, bu şekilde müzakereye devam etme imkânı yoktur. Bunu Heyeti Umumiyenize söylüyorum. Yerinizden defaatle sataşıyorsunuz, bu sataşmalar da konuşmaları başka bir mecraya götürüyor. Her defasında sataşıyorsunuz, bunu yapmayınız rica ederim.

Sayın Uzunoğlu, siz şu önergeniz hakkındaki mütalâanızı ikmal ediniz lûtfen efendim.

BAHATTİN UZUNOĞLU (Devamla) — Sayın Başkanım, önerge hakkında konuşuyorum.

Bir milletvekilinden bahsettim. Elbette bunun açıklanmasında fayda vardır. Benim de bu hususta bildiğim hususlar vardır.

BAŞKAN — Efendim, bir milletvekili hakkında bildiğinizi açıklıyamazsınız. Şu önergeyi anlatırsınız efendim, önergeyi.

BAHATTİN UZUNOĞLU (Devamla) — Sataşmıştır..

BAŞKAN — Sayın Uzunoğlu, size ikinci defa saded dışına çıktığınız için ihtar ediyorum

BAHATTİN UZUNOĞLU (Devamla) — Sağ olun. Maalmemnuniye kabul ettim.

BAŞKAN — Ben size bunun için söz vermedim, şu önerge hakkında konuşasınız diye söz verdim.

BAHATTİN UZUNOĞLU (Devamla) — N hakkında konuşuyorum Sayın Başkan?..

BAŞKAN — Siz sataşma hakkında konuşuyorsunuz. Kendi tâbirinizle; «dün bizim grupumuza sataşıldı» diyorsunuz. Bunun için de cevap vereceğim diyorsunuz. Bunu yapamazsınız. İkinci defa ihtar ediyorum size, lûtfen yapmayınız ve önergenizi izah ediniz. Bu bahsettiğiniz meselelerin de af dışında bırakılmasının esbabı mucibesini anlatınız.

BAHATTİN UZUNOĞLU (Devamla) — Vallâhi benim fazla bir şey diyecek vaktim yok Çünkü Sultan Ahmet Ceza Evinde döviz kaçakçılariyle kimlerin pazarlık ettiği Millet Partisi Grupunda şahitlidir. Onun için bu arkadaşın bu teklifini eğer kabul ediyorsanız, bu şekilde Heyeti Umumiye kabul edecekse, Allah bunu da mübarek etsin. Komisyonlar da sizlere kemali afiyetle yedirsin. Hürmetlerimle. (M. P. sıralarından, alkışlar)

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, şimdi önergeye komisyon katılmıyor. Bu önergeyi oyunuza sunuyorum... Kabul edenler... Etmiyenler.. Kabul edilmemiştir.

Şimdi Sayın Özarda arkadaşımızın önergesi Özarda arkadaşımız bu önergesinde : «9 ncu maddeninn (A) bendindeki 414 rakamından sonra....» (Gürültüler...) Efendim, isim söylemek suretiyle ihtar edeceğim. Lûtfen konuşulmasın, lûtfen sükûnet ihlâl edilmesin. Sayın Özarda arkadaşımız önergesinde, 9 ncu maddenin (A) bendindeki 414 rakamından evvel 240 rakamının ilâvesini ve aynı bende 4 ncü fıkra olarak da şu okuyacağım bendin eklenmesini istiyor. Bu bend şudur :

«Fıkra 4. — Türk Ceza Kanununun 240 ncı maddesi gereğince vazifeyi suiistimalden meydana gelen zarar miktarı 10 bin liradan az olduğu...» işte bu husus ilâve edilsin diyor ve söz istiyor.

Buyurun efendim.

REŞAT ÖZARDA (Aydın) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türk Ceza Kanununun 240 ncı maddesi memuriyet vazifesini suiistimalle ilgili hüküm getirmektedir. Vakaa bu maddenin içinde pek basit işlerden başlamak şartiyle pek büyük işlere kadar kapsamına geniş vazife suiistimallerini almaktadır. Meselâ; bir âmirin bir memuru bir yerden başka bir yere nakletmesi hali de icabında memuriyet vazifesini suiistimal olarak mütalâa edilebiliyor. Biz şimdi bunun bu gibi basit tarafları üzerinde durmuyoruz. Ancak bu maddeye göre memlekette işlenen yolsuzlukların en büyüğü maalesef bu maddenin arkasında saklı kalmaktadır. Bugün takibettiğiniz gazetelerden okuduğunuz gibi; Öğretmenler Bankasında 11 milyon liralık suiistimal dâvasına yeni başlandı, PTT de 11 milyon liralık suiistimal tahkikatı devam ediyor. Yine, geçenlerde gazetelerde okunuz, bir banka bugünlerde iflâs etti. Çünkü hiçbir karşılığı olmıyan bir ferde 14 milyon lira kredi açılmıştır ve daha bunun gibi birçok şahıslara da kredi açıldığı için ödiyememiş, banka iflâs etmiştir. Yine hepiniz biliyorsunuz, Ray Bank hakkında takibat vardır. Buradaki suiistimal miktarı 100 milyonları bulmaktadır.

Muhterem arkadaşlarım, bir banka yetkilileri kalkıyor, bir hanımefendiye veya beyefendiye, tüccar değil, gayrimenkul yok, karşılığı yok; 20 milyon, 30 milyon kredi açıyor. Bu krediler açılırken elbette bunlar parayı dağıtanlarla alânlar arasında paylaşılıyor. Ancak bunun zimmet, irtikâp, rüşvet gibi suçlarla ilgisi tesbit edilemediğinden ne oluyor? Netice geliyor memuriyet vazifesini suiistimal maddesinin içine giriyor.

Muhterem arkadaşlarım, bugün Devlet Demiryollarının kurduğu Raybankın sermayesi yollarda çalışan çavuşundan, makasçısından, kondoktöründen memuruna kadar ve bunların çoğundan mecburi olarak aylıklarından kesilmek suretiyle bu bankanın sermayesi teşkil edilmiştir. Bu zavallı vatandaşlar hâlâ daha kendi sermayelerinin yandığından, batırıldığından ha-

bersiz bir gün paramızı alacağız ümidi içinde avutulmaktadırlar. Böyle fakir ve yoksul vatandaşların, paralarını tasarruf etmek maksadiyle bankaya yatıran vatandaşların, Devletin sermaye olarak verdiği paraların muayyen şahısların, soyguncu bir zümrenin elinde sık sık suiistimal edilip yendiği vakıadır.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Sayın Başkanım, mevzuun dışına çıkıyor arkadaş.

BAŞKAN — Mevzuun dışına çıkıp çıkmadığı hususunu takdir Başkana aittir. Ancak Başkan sadece davet eder, başkası davet edemez.

Siz konuşunuz lûtfen.

REŞAT ÖZARDA (Devamla) — Muhterem arkadaşlar, öyle bir zihniyet hâkim olmaktadır ki memlekette, hırsızlık yapacaksan, büyük hırsızlık yap; suiistimal yapacaksan büyüğünü yap. Ancak küçük memur, evinde çoluk çocuğunu aç, sefil, 300 - 500 lira ile geçinmek mecburiyetindedir, 10 lira, 20 lira rüşvet aldı mı yakalanır. Fakat böyle 100 binleri, milyonları yiyenler maalesef kolay kolay yakalanmaz...

BAŞKAN — Sayın Özarda, bu önergeniz bu hususu hangi yönden temin ediyorsa, lûtfen onu söyleyiniz.

REŞAT ÖZARDA (Devamla) — Bunun neden alınmasını istiyorum, onu izah edeceğim.

Bunlar büyük müşkülâtla ve ortaya çıkan büyük sıkıntılar neticesinde zaman zaman suiistimal hâdisesi meydana çıkıyor, adalete intikal ediyor. Fakat arkasından sık sık gelen af kanunları bu maddeyi içine aldığı için bunlar kapanıp gidiyor. Diyecekler ki, biz tazminatları affetmiyoruz, ancak cezayı affediyoruz, suçu kaldırıyoruz, yine tazminat devam edecektir. Muhterem arkadaşlar, bu milyonlar, yüz binler, 100 milyonlar kimden tahsil edilebilir? Hiç kimseden tahsil edilemez. Bu maddenin içerisinde bu gibi vazife suiistimalini yapan kimselere karşı müebbeden memuriyetten ihracetme yetkisi var mahkemenin, cezası var. Bu maddenin içerisinde üç seneye kadar hapis cezası var. Binaenaleyh zaten bu suiistimal edilen paraları ilgililerden tahsil etmek mümkün olmadığına göre, - çünkü bunların miktarları çok büyük, milyon, on milyon, yirmi milyon, otuz milyon, yüz milyon - bunları kimden tahsil edeceksin? Alan saklar, kılıfını hazırlar. Bunu ancak tedibetmek için ortada bir ceza müeyyidesi, müebbeden memuriyetten ihraç müeyyidesi vardır. Şimdi bir af kanunu ile bunları ortadan kaldırdınız mı ne oluyor, bu beyefendiler bu fakir milletin, bu yoksul milletin yüzbinlerini, yüz milyonlarını soyan, yiyen insanlar yine şeref ve itibarla vazifesinde çalışıyor ve yine bunlar vazifesine devam ediyor.

BAŞKAN — Sayın Özarda, Sayın Özarda, bu sizin teklif ettiğiniz madde ve bahsettiğiniz ve etraflı şekilde anlattığınız meseleleri ne yönden bertaraf edecek, onu anlatınız. Çünkü önergenizi izah ederken çok uzun yollardan dolaşıyorsunuz. Bu önergeyi tavzih ediniz.

REŞAT ÖZARDA (Devamla) — Sayın Başkan, mesele, memuriyet vazifesinin suiistimali gibidir deyip de ufak tefek hâdiselerle örtbas edilecek kadar küçük değildir, çok büyüktür, çok vahîmdir, milletin yarasıdır. Binaenaleyh ben ne diyorum, bunların içinde memuriyet vazifesini suiistimalden millî bir zarar meydana gelmişse ve bu zarar 10 bin liradan fazla ise bunu affın içine sokmıyalım. Ancak 10 bin liraya kadar olan memuriyet vazifesinden dolayı meydana gelmiş zararları affın içine koyalım. İsterseniz bu 10 bini 50 bin yapın, 100 bin yapın. Ben 50 binlerin, 100 binlerin peşinde değilim, milyonların, yüz milyonların peşindeyim arkadaşlar.

Bu bakımdan ricam şudur : Bu milletin hakkı vardır, her tek kuruşunda bu paranın... Bu bakımdan bunu rica ederim, ama 10 bini az görürsünüz, daha fazla artırınız, ama mutlaka böyle bir istisna koyarak, memuriyet vazifesini suiistimalden meydana gelen zarar miktarı şu kadar liraya kadar olanlar ancak aftan istifade eder, fazlası edemez diyerek bu memleketin hakkını bir avuç insana yedirmiyelim. Mâruzatım budur, muhterem arkadaşlarım. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu efendim?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Efendim arkadaşımız Türk Ceza Kanununun 510 ncu maddesiyle ilgili bir konuşma yaptılar. 510 ncu madde af dışında bırakılmıştır. Takrir 240 ncı madde ile ilgilidir, konuşması ise 510 ncu madde ile ilgili olmuştur. Bu itibarla katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon izah ettiği sebeplerle katılmadığını beyan etti. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

REŞAT ÖZARDA (Aydın) — Belli olmadı efendim, tekrar oylayınız lûtfen.

BAŞKAN — Ne belli olmadı, yani oylamaya mı itiraz ediyorsunuz?

REŞAT ÖZARDA (Aydın) — Evet efendim.

BAŞKAN — Peki efendim yeniden oylıyalım. Maksat vuzuha varmaktır. Şimdi bu önergeyi tekrar okuyayım, bir fıkra eklenmesini istiyor : «Türk Ceza Kanununun 240 ncı maddesi gereğince vazifeyi suiistimalden meydana gelen zarar miktarı 10 bin liradan az olduğu...» bu fıkraya ilâve edelim diyor. Bunu şimdi kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir efendim. (Alkışlar) Komisyon buna filhal katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Efendim, Komisyon buna filhal katılmıyor, bunun kıstası yoktur, tatbik kabiliyeti olmaz, teknik bakımdan katılmıyoruz.

BAŞKAN — Filhal katılmıyorsa Komisyona verelim.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Diğer bir takrir vardır, o konuda, 27 Mayıs 1960 tan bu yana Türkiye Cumhuriyeti Hükümetlerinde bakanlık yapmış arkadaşlarımızın vazifeyi ihmal ve suiistimal suçlarını affın dışında bırakacağız.

BAŞKAN — Ne ise efendim, buna filhal katılmadığınıza göre Komisyona veriyoruz. Komisyon ya kendi görüşünde ısrar eder veyahut tekrar oya sunulur.

Şimdi efendim, diğer bir önerge...

REŞAT ÖZARDA (Aydın) — Başka kanunlarla ilgisi nasıl kurulur?

BAŞKAN — Efendim birbirinizle karşılıklı konuşmayınız. Buradan konuşuldu ve önergeniz de kabul edildi Sayın Özarda...

Diğer bir önerge Sayın Yunus Koçak arkadaşımıza aittir. Arkadaşımız bu önergesinde 9 ncu maddenin (C) fıkrasının değiştirilmesini istiyor. Değişikliğini istediği husus şudur :

C) Kaçakçılığın men ve takibine dair 1819 sayılı Kanunun 18 nci maddesine ve Türk parasının kıymetinin korunmasına dair 1567 sayılı Kanuna göre işlenen her türlü döviz ve kambiyo kaçakçılığı ile diplomatik muafiyetlere istinaden yurda sokulan bilûmum istihlâk ve istimal eşyalarının ve taşıma araçlarının başkasına devir ve satışlarından doğan suç ve cezalar döviz kaybı olup olmadığına bakılmaksızın bu kanunun kapsamı dışındadır. Ancak, tütün, kahve, çay ve tuz İnhisarı kanunlarına göre yerli ürünlerin istimal ve satışından doğan cezalar ve suçlarla kıymet itibariyle 2 500 lira değerinde veya bundan aşağı değerde malların kaçakçılığından doğan suçlar ve cezalar bütün hukukî neticeleriyle affedilmiştir.»

Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor... Önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler...

YUNUS KOÇAK (Konya) — İzah etmek için söz istiyorum.

BAŞKAN — Efendim daha evvel istemiyorsunuz, Komisyon katılmıyor diye, bunu takibediyorsunuz, katılmıyorsa söz istemeye kalkıyorsunuz.

Şimdi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Coşkun Kırca arkadaşımızın, Sayın Reşit Ülker ve Sayın Salih Yıldız arkadaşımızla birlikte grup adına verdiği önerge. Bu önergede, Af Kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin (C) bendinin ikinci fıkrasının metinden tamamiyle çıkarılmasını isteriz, deniyor.

Sayın Salih Yıldız söz istiyor. Buyurunuz efendim.

ABDURRAHMAN GÜLER (Çorum) — Benim de bu mealde bir önergem var.

BAŞKAN — Şimdi mi gönderdiniz efendim?

ABDURRAHMAN GÜLER (Çorum) — Evet.

BAŞKAN — Bu önergeler hakkında muamele yapamıyacağız. Yani vaktiyle bu beyanda bulunduk, bu sebeple önergeleriniz geriverilmiştir, yani muameleye konmamıştır. Buyurunuz Sayın Yıldız.

SALİH YILDIZ (Van) — Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki 1567 sayılı Kanuna ve bunun cezai hükümlerine aykırı fiil ve haerketler konusunda af tasarısının 9 ncu maddesinin (C) bendinde evvelâ hukuk ve tedvin tek-

niği bakımından büyük hata var. Saniyen de af kapsamına alınan ve aynı bendde tadadolunan suçlar bakımından 1567 sayılı Kanun hükümlerini ihlâl edenler lehine bâriz bir eşitsizlik vardır. Şöyle ki; 9 ncu maddenin (C) bendinin hemen başında Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki Kanunun şümulüne giren 2 500 liraya kadar (2 500 lira dâhil) kıymet kaçakçılığı suçları af kapsamına alınarak bu noktada bir hudut tâyin ve tesbit edildikten sonra, aynı bendin ikinci fıkrasında istisnanın istisnası mahiyetinde olarak şöyle bir hüküm vaz'edilmiştir. Hüküm aynen şöyledir : «Ancak 6 ncı maddenin 2 nci fıkrası hükmü aylık olmak üzere 1567 sayılı Kanuna muhalefet suçlarından dolayı hükmedilmiş veya edilecek olan hürriyeti bağlayıcı cezalardan üçer senesi ile para cezalarının 1/3 ü affedilmiştir.»

Şimdi sayın arkadaşlarım, bu hükümle 1567 sayılı Kanuna aykırı fiil ve hareketler konusunda 2 500 liralık hadde taallûk eden bütün sınırlamalar fiilen ortadan kaldırılmış demektir. Ve bu kaldırma dolambaçlı yollardan yapılmıştır. Birkaç hususu yüksek dikkatlerinize arz etmek isterim.

1. Hükümet teklifinde bu husus yer almamıştır. Yani Hükümet böyle bir af teklif etmemiştir, bu hudut ve vüsatte...

2. Birçoğumuz tatbikattan geldik. Türk Milletinin geleneklerine ve fikrî temayüllerine uygun olarak sayın hâkimlerimiz, pek ender istisnalariyle, daima cezanın asgari haddini tatbik ederler. Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki 1567 sayılı Kanunun konumuzu ilgilendiren üçüncü maddesi, yedi aydan beş seneye kadar hapis cezası tâvin etmiştir. Şu hale nazaran ve üç yıllık hapis cezaları af kapsamına alınınca, mahkûmiyet kararlarında yedi aylık asgari haddin üstüne de çıkıldığını farz etsek 1567 sayılı Kanuna aykırı fiil ve hareketlerin hürriyeti bağlayıcı cezalara taallûk eden kısmı tamamen af kapsamına giriyor demektir. Ve bundan istifade edecekler de, sahsiyat yanmak istemiyorum, sayılı ve malûm şahıslardır, yani, suçlu olanları kastediyorum.

3. Büyük Türk Milletinin ve Devletinin mânevi şahsiyetinin unsurları arasında yer alan bu unsurlardan biri olan millî paramızın kıymet ve itibarına aykırı fiil ve hareketler konusunda hep beraber hahsas olmaya mecburuz.

Bu sebeplerle teklifimiz veçhile bu fıkranın metinden tayyedilmesinin lüzumuna C.H.P. Grupu olarak inanmaktayız ve teklif etmekteyiz. Bir misal olarak şunu arz etmek istiyorum: Tasarının 9 ncu maddesinin (C) bendinde kaçakçılık suçlarının genel af kapsamı içine alınanları sayarken, özellikle Doğu ve Güney - Doğu bölgemizde işlenen ve tasarının öz konusu hükmünde zikredildiği gibi 2 500 lirayı aşan kaçakçılık fiillerini af kapsamı dışında bırakmışızdır. Bu ölçü dairesinde kambiyo mevzuatına aykırı fillller affedilecekse, ki edilmemesini teklif ediyoruz, eşitlik ilkesi gereğince aynı ölçünün diğer kaçakçılık fillleri için de kullanılması gerekir idi. Ve bu kanunda eşitlik prensibine riayet edilmemiştir. Fakir Türk köylüsünün karnını doyurabilmek için, hudut boylarında büyük mahrumiyetler içinde sadece idamei hayat edebilmek için üç - beş kecisini otlatırken yakalanıp toplu kaçakçılıktan beşer seneye mahkûm edilirler ve bu af kapsamı dışında kalır, arz ettiğim bu husus ise af kapsamına alınır. Bu, her şeyden evvel memleket gerçeklerine, eşitlik ilkesine aykırıdır. Bu itibarla fıkranın tamamen metinden tayyedilmesini grup adına arz ve teklif ediyorum. Saygılarımla.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, bu önerge münasebetiyle Sayın Maliye Bakanı, bu maddede Komisyonun sözcüsü ve Sayın Reşat Özarda söz isterler. Bu önerge münasebetiyle, Heyeti Umumiyeniz bu hususu tasvibettiği takdirde söz vereceğim. Yani bu meselenin müzakereye konmasını Heyeti Umumiye kabul ederse müzakereye konacaktır, kifayet gelinceye kadar konuşulacaktır; kabul etmezse kimseye söz vermeden oylamak durumundayız.

REŞAT ÖZARDA (Aydın) — Benim de aynı fıkra hakkında teklifim vardır, ayrıca gerekçede söz talebim de mevcuttur.

BAŞKAN — Tamamen aynı mahiyette. Tasviplerinize sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi bu önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Sayın Başkanım, biz daha değişik bir metin getireceğiz, bu itibarla katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor efendim. (Soru soracağız sesleri) Bitti, efendim.

Efendim, Hükümete değil Komisyona soruluyor bu türlü sualler. Kifayeti müzakere sorulara da şâmildir diye bir hüküm var. Bu mesele bitmiş oluyor. Şimdi Komisyon katılmıyor. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Özarda'nın önergesi de aynı mahiyette olduğu için ayrıca muamele yapılmıyacaktır.

Sayın Salih Yıldız'ın, önergesi: Önergesinde Sayın Salih Yıldız, «Af Kanunu tasarısının 9/c maddesinde 6829 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin de af kapsamına alınmasını, affa dâhil edilmesini isterim.» diyor ve izah edecek buyurunuz efendim.

SALİH YILDIZ (Van) — Muhterem milletvekilleri, çok acı ve fakat tamamen gerçeklerin ifadesi olan bir noktaya temas etmek bakımından bu teklifi yapmış bulunuyorum. Aftan maksadın eşitlik prensibine riayet olduğunu takdir buyurursunuz. Hele hudut boylarında bütün maişetini hayvancılıktan temin eden Türk köylüsünün ihtiyaçlarını ve düştüğü müşkül durumları düşünmemiz icabeder.

Bu tasarıda böyle bir düşünceye ve hassasiyete raslamak mümkün değildir. Sizlere affın şümulüne alınmasını teklif ettiğim 6829 sayılı Kanunun 2 nci fıkrasını aynen arz ediyorum. «Birinci fıkradaki hal dışında iki veya daha fazla kimselerin toplu olarak kaçakçılık yapmaları halinde beş seneden on seneye kadar ağır hapis cezası hükmolunur.» Bu maddeye göre suçun tekevvün edebilmesi için iki veya daha fazla kimselerin önceden anlaşması şart değildir. İki veya daha fazla kimselerin, önceden anlaşıp kaçakçılık yapmaları teşekkül vücuda getirmektir ki, bunun için ayrı bir hüküm vardır. Bu maddede yazılı suç unsurlarının tekevvün edebilmesi için her ne suretle olursa olsun iki kişinin tesadüfen de olsa bir arada bulunması kâfidir. Ve tatbikattan gelen, gerek hâkimlik yapmak suretiyle, gerek avukatlık yapmak suretiyle tatbikattan gelen arkadaşlarımız pekâlâ bilmektedirler; Doğu ve Güney - Doğu Anadolu'da hapishanelerde bulunan mevkuf ve mahkûmların yüzde 80 ini bu şahıslar teşkil etmektedir. Bu itibarla bu maddenin af kapsamı içine alınmasında büyük faydalar mevcuttur. Biz maişetini hayvancılıktan temin eden vatandaşlarımızı, köylümüzü bir iç pazardan mahrum durumda bırakırken kendilerine en ufak bir iktisadi tedbir almazken, bunları bu kadar ağır cezalarla mahkûm etmeye haklı dahi değiliz.

Ben bu hakkı kendimizde göremiyorum. Ve hattâ bu madde af kapsamına şu şartla da alınabilir, müsadere hükümleri baki kalmak şartiyle. Mal, eğer müsadere edilmiş ise veya dâva devam ediyorsa, müsadere hükümleri aynen baki kalmak şartiyle sadece hürriyeti bağlayıcı cezaların affedilmesinde büyük içtimai fayda vardır, takdirlerinize arz ederim. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Komisyon bu önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Takibedemedik, afedersiniz efendim.

BAŞKAN — Peki tekrar okuyorum.

«Af Kanun tasarısının 9/C maddesinde 6829 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin de af kapsamına alınmasını isterim» diyor.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Ata Bodur arkadaşımız önergesinde diyor ki...

ATA BODUR (Ordu) — Önergemi geri alıyorum efendim.

BAŞKAN — Geriverilmiştir.

Sayın Hüseyin Balan arkadaşımızın önergesi: Arkadaşımız bu önergesinde diyor ki.. «3116, 5653 ve 6831 sayılı orman kanunlariyle orman sınırı içine alınıp da bugüne kadar ağaçlandırılmıyan tarlalar eski sahiplerine iade edilir. Bu işlemden doğmuş bulunan hapis ve para cezaları affedilmiştir.»

Komisyon buna katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Anayasaya aykırıdır, katılmıyoruz.

BAŞKAN — Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Hasan Tez arkadaşımızın önergesi; bu önergede Sayın Tez, 9 ncu maddeye bir (İ) fıkrası ekliyelim, diyor.

HASAN TEZ (Ankara) — Takririmi izah edeceğim.

BAŞKAN — Peki efendim, okuyalım da.. Ve eklenmesini sitediği (İ) fıkrası da şöyle: «Bu maddede yazılı fiiller Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Teşkilâtı Konfederasyonu mensupları, Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği mensupları, İktisadi Devlet Teşekkülleri, bakanlar ve ilgili Devlet memurları tarafından her türlü kota geliri ile yapılmakta olan ithalât ile ilgili suçlar işlenmişse bunlar aftan faydalanamaz.»

Buyurunuz izah ediniz efendim.

HASAN TEZ (Ankara) — Sayın Başkan, Sayın milletvekilleri; Af Kanununun 9 ncu maddesine eklenmesini teklif ettiğim fıkra, vazife görmekte olan teşekküllerin gazetelerde ve halk arasında bâzı dedikoduların devam etmesi, gerek teşekküllerin gerekse şahısların maksatlı, gayrihakiki, gazetelerde yer alan sütunların vatandaşlar üzerinde ve şahıslar üzerinde mesuliyeti varsa halkın, milletin, vatanın, Devletin, bu fakir milletin parasını yiyenlerin affedilmemesi lâzım. Bu gibi dedikodulara muhatabolanlardan birisi de benim arkadaşlar. (Alkışlar) Ama içinizde, partinize mensup Karadenizli milletvekili arkadaşlarım, benim asaletimi ve böyle bir şeye tenezzül edip etmiyeceğimi gayet iyi bilirler. (Bravo sesleri, alkışlar)

Aziz arkadaşlarım, başında bulunduğum müessese birçok isnadlara muhatabolmuş, bu kürsüye gelmiş, Türkiye'ye gelmiyen malların satıldığı partinize mensup mebuslarınız tarafından ifade edilmiş, müfettişleriniz tarafından aslı olmadığı meydana çıkmış. Her Hükümet değişikliğinde Konfederasyonumuz muhatap kılınmış, benim mensubu bulunduğum partinin iktidarında bir eski arkadaşları olarak ikaz etmiş doğru yolu alabilmişim, sizinkinde biraz müşkülât çekmekle beraber hemen samimiyetle ifade edeyim ki, Sayın Başbakan ve Sayın Sanayi Bakanı bu işe samimiyetle eğilmiş ama Ticaret Vekili partizanca hareket etmiş bu işi çelmelemeye çalışmıştır. (Gülüşmeler)

BAŞKAN — Sayın Hasan Tez, Lûtfen bu işi sayın hatip, size yöneltilmiş olan tenkidlere cevap vesilesi yapmayınız.

HASAN TEZ (Devamla) — Bana yöneltilmiş tenkid değil, bana isnadedilen gayrihakiki suçlardan ve bunu yazan gazetelerin sahiplerinden burada oturan bir milletvekilinin de utanması için mevzua girip affedilmemesini istiyorum. (Gürültüler)

BAŞKAN — Siz takririnize temas edin. Size yöneltilmiş meseleye burada temas etmeyiniz.

HASAN TEZ (Devamla) — Burada oturan gazeteci arkadaşım eğer bu isnatlarını ispat edemezse ya ben Molotof'un torunuyum, ya kendisi Molotof'un torunudur. (Gülüşmeler) Gazetenin adı Adalet Gazetesidir. Ben Allahtan başka insanlardan korkan adam değilim. Açık konuşurum. (Soldan müdahaleler, gülüşmeler)

BAŞKAN — Sayın Tez, siz lûtfen takririnizi izah edin. Gazetelerde, şurada burada yapılmış tarizlere, tecavüzlere cevap vermeyin.

HASAN TEZ (Devamla) — Muhterem Meclis Başkanımıza ta ilk gününden itibaren hürmet eden, kendisini sevmiş bir arkadaşınızım.

BAŞKAN — Efendim, teşekkür ederim. Ama beni sevmeniz biraz da bu önergenin ölçüsü içinde konuşmanıza bağlı Sayın Hasan Tez.

HASAN TEZ (Devamla) — Biraz evvel ifade ettim. Muhalif bir milletvekili olarak hakikatleri katiyen politik bir maksatla değiştirerek huzurunuzda konuşmuyorum. 1,5 milyon esnafın hakkının gasbedilmemesi için Sayın Başbakanın Sayın Sanayi Bakanı Mehmet Turgut'un gösterdiği hassasiyeti Sayın Ali Naili de göstermiş. Ama Ticaret Bakanı partizanca hareket etmiş arkadaşlarım. (Gürültüler) Şûrayı Devletin kararlarını tatbik etmemiş, Halk Partili dernekleri feshetmiş, kanunsuzluk yapmıştır arkadaşlarım. Ticaret Vekili bu. Rica ediyorum.

BAŞKAN — Şimdi Sayın Hasan Tez, rica etmekle olmaz bu iş Sayın Tez, çok rica ederim artık o meseleleri bitiriniz.

HASAN TEZ (Devamla) — Ben o meseleleri bitiremediğim için Konfederasyonda vazife göremez hale geldim. Adalet Gazetesine yalan yazıyor, diye ona bakıyorum. (Gülüşmeler) Her gün yalan yazıyorlar.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, bu türlü konuşmaların Umumi bir tasviple karşılandığını görüyorum. Hal böyle olunca, konuşma bu şekilde devam edebilir. Ama verilmiş bir önerge vardır. Bu önerge ile bir husus teklif edilmektedir. Ben sadece bunun için söz verdim. Sayın Hasan Tez'e, ne filân veya falan yerde filân gazetecinin yaptığı hücuma cevap ver-

me vesilesi yapabilir, ne de bunu yapabilir. Mümkün değildir. Sayın Hasan Tez, çok rica ederim, şu önergenizi izah edin lûtfen, bitirelim bu işi efendim. (Gürültüler)

Müdahale etmeyiniz efendim.

HASAN TEZ (Devamla) — Ticaret Vekilinden ben kredi istemiyeceğim, sen istiyeceksin sen kork. Ben tenezzül etmem, böyle şeye! (A. P. sıralarından gürültüler)

Aziz arkadaşlarım,

Dokuzuncu maddede, döviz kaçakçılığı ile döviz suiistimallerinin de af şümulüne alındığı derpiş edilmektedir. Maddenin bu hâli ile kabulünün döviz ısrafını ve dövizle alâkalı suiistimalleri önliyemiyeceği kanısında bulunmaktayım.

Dış ticaret açığımızın kapatılması teminen, istihsalin artırılması, ihracatın geliştrilmesi istikametinde milletçe sarf edilen gayretler sonunda elde olunan dövizlerin, tahsis yolu ile kullanılmasında gerek bakanların ve bakanlık mensuplarının ve bu meyanda Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Teşkilâtı Konfederasyonu mensupları ile Başkanının, Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları mensuplarının - öyle falan gazeteye 8 milyon lira kredi verip de hasım yapma değil (gürültüler) evet - ve İktisadi Devlet Teşekküllerinin, kendilerine yapılan tahsisleri, memleketin üstün menfaatlerini göz önünde tutmak suretiyle kullanıp kullanmadıkları hususunda hesap verme durumunda olmaları ve bunun için de aftan istifade ettirilmemeleri gerekmektedir. (Bravo sesleri) Evet, namuslu adamlara çelme atılmaz arkadaşlar. Evet! (Alkışlar, bravo sesleri, gülüşmeler) Yedi bin lira ile teslim aldım, on senede 7 bin lira, beş senede bir milyon lira oldu. (Gürültüler)

BAŞKAN — Sayın Tez çok rica ederim... (Gürültüler)

HASAN TEZ (Devamla) — İçinizde zamanında idare meclisi âzası olan arkadaşlar var. Yedi bin lira on senede, bir milyon lira üç senede. Namuslu adamlar böyle çalışır. (Gürültüler)

BAŞKAN — Sayın grup başkanvekillerinden rica ediyorum, grupunuzla meşgul olarak yerlerinden sataşmaları önleme bahsinde Riyasete lûtfen yardımcı olunuz.

HASAN TEZ (Devamla) — Cevap verece-ğim adamlar vardır.

BAŞKAN — Sayın Tez, siz konuşmanıza devam ediniz efendim. Size sataşma olmamıştır.

HASAN TEZ (Devamla) — Bunlar af dışında bırakılmalıdır. Bu teşekküller her zaman hesaplarını vermelidir.

Bunları af dışında bırakmanın ekonomik ve sosyal faydaları büyüktür. Çıkan dedikodular karşısında af bu teşekküllerin itibarını zedeliyecektir.

Takririme konu teşkil eden ve kamu hizmeti ifa etmekte olan teşekküller, politik mülâhazaların dışında vazife görmektedirler.

Zaman zaman bunlar aleyhinde yayınlanan ve suiistimal iddiaları taşıyan neşriyatın durdurulması ve müesseselerin kamu oyundaki itibarının korunması için bu afla dedikodular üzerine bir sünger çekip yeni dedikodulara hedef olmalarını önlemek için öyle zannediyorum ki, yapılan tahsislerin kullanılması bakımından, takririmde yer alan teşekküller hesaplarını şerefle vermelidirler. (Sağdan «bravo» sesleri.) Benden de hesap isteyin, Mecliste bir tahkikat komisyonu kurun, anamın ak sütü gibi hesap vereyim. Siz de verebilir misiniz? (A. P. sıralarından gürültüler.) Evet...

BAŞKAN — Sayın Hasan Tez sizi burada itham eden kimse yok. Neden kendinize göre hedefler ihdas ederek konuşuyorsunuz?

HASAN TEZ (Devamla) — Sayın Sanayi Bakanına huzurunuzda kat kat teşekkür ederim. Gayet iyi muamele yaptılar.

BAŞKAN — Sayın Hasan Tez, çok rica ederim. Siz önerge hakkında konuşmanızı bitirin.

HASAN TEZ (Devamla) — Başında bulunmakla iftihar duyduğum Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Teşkilâtı Konfederasyonu 1,5 milyon esnafiyle maksatlı yayınlara rağmen hesabını açık alınla verecektir.

Takririmin lehinde oy kullanmanızı memleketin menfaatleri bakımından ve bizim gibi namuslu adamların suizan altında kalmamalarını temin için... (Alkışlar.) Rica ediyorum. (Soldan gürültüler.) Arkadaşlarım, müsaade buyurun, benim alkışa ihtiyacım yok. Ben bu kürsüden yeni de konuşmuyorum arkadaşlar. Ben bu kürsüden ne zamanlarda konuştum. Şimdi ninem de konuşur burada.

Şimdi arkadaşlarım, ben eğer size dersem ki, beni de affedin, o zaman böyle alkışlayın, alay edin. Ama ben diyorum ki, başında mesuliyetini taşıdığım bir teşekkül var. Yedi bin lira ile aldım, bir milyon lira nakit para var. Şu kadar namuslu çalıştık, bunca hizmet ettik. Rica ediyorum affetmeyiniz diyorum. İstirhamım bu. Suçlular belli olsun. (C. H. P. den alkışlar.)

BAŞKAN — Şimdi bu önergeye komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Sayın Başkanım, hatip konuştu. Yalnız takdim ettiği önerge kendi arzusunu gerçekleştirecek nitelikte değildir. Bu maddede yazılı fiillerden bahsetmektedir. Bunlar esasen af dışındadır. Hakiki mânada bunu istiyorlarsa kendisinin birinci maddedeki fiillerden bahsetmesi lâzımdır. Onun için önergelerine iştirak etmiyoruz.

HASAN TEZ (Ankara) — Komisyon hangi maddeyi af dışında bırakırsa ben oradayım.

BAŞKAN — Peki efendim, lûtfen oturunuz yerinize. Oturunuz efendim. Böyle el kol hareketleri yapmayınız, lûtfen oturunuz. Bir takrir verdiniz, komisyon beyan ettiği mütalâalarla bu takrire katılmıyor. Esasen diyor, bu takrirde istenilen şey affın dışında bırakılmıştır. Bu sebeple katılmıyorum diyor.

Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Efendim diğer bir önerge. Sayın Coşkun Kırca ve Sayın Reşit Ülker imzalı grup adına: «Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesine aşağıdaki (İ) bendinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.»

«(İ) 24 Temmuz 1953 tarihli ve 6187 sayılı Vicdan ve toplanma hürriyetinin korunması hakkındaki Kanunun kapsamına giren suçlar.» Komisyon katılıyor mu efendim?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — 163 ncü maddenin 1 nci fıkrasının dışındaki hükümlerle bu konu halledilmiştir. Fakat katılmıyoruz, ayrı bir teklif.

BAŞKAN — Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

M. P. Grupu adına Sayın Hilmi İşgüzar'ın önergesi. Bu önergede Sayın İşgüzar ve Hasan Özcan diyor ki: «9 ncu maddeye aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 9. — (İ) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin işlediği suçlar.»

Şimdi arkadaşlar, bununla ilgili önerge bir tane değil. Birisi...

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — Aynı mahiyette önergem var, grup sözcüsü olarak söz rica ediyorum.

KENAN ESENGİN (Zonguldak) — Benim de önergem var. Önergem hakkında söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Şimdi Sayın Hasan Özcan ve Sayın Hilmi İşgüzar, siz bir tane yazı makinesiyle yazmışsınız, onda, «Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin işlediği suçlar» ibaresinin ayrı bir fıkra olarak ilâvesini istiyorsunuz. Bir de el yazısiyle yazmışsınız. Onda da, «Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ve Bakanların işledikleri suçlar.» diyorsunuz. Yani bunlar ayrı ayrı şeyler midir?

HİLMİ İŞGÜZAR (Sinop) — İkincisi esastır. Birincisini geri alıyoruz.

BAŞKAN — Birincisini geriverdik öyleyse.

HİLMİ İŞGÜZAR (Sinop) — Önergem üzerinde söz istiyorum.

BAŞKAN — Müsaade buyurunuz. Efendim bir dakika bununla ilgili olanlar da var. Sayın Kodamanoğlu sizi gördüm efendim, size söz vereceğim, Sayın Kenan Esengin'e de söz vereceğim, Sayın Hilmi İşgüzar'a da söz vereceğim. Yalnız kaç tane var, bu bir tane değil de onlara bakıyoruz efendim. Bunlardan birisi de Sayın Mustafa Uyar'a ait. Sayın Uyar da, «Türkiye Büyük Millet Meclisinde dokunulmazlıklarının kaldırılması hakkında dosyası bulunan Cumhuriyet Senatosu üyeleri ve milletvekilleri ile bu dönem Parlâmentoda bulunan Cumhuriyet Senatosu üyeleri ve milletvekillerinin işlemiş oldukları suçlar...» diyor.

Sayın Kenan Esengin, Sayın Tahsin Argun ve Nazif Arslan arkadaşlarımız da, «Bu dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi bulunanlar iş bu kanundan faydalanamazlar.» diyor. O da aynı mahiyette.

Sayın Kodamanoğlu sizin grup adına verdiğiniz bir önerge yok.

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — (O) bendinin eklenmesine dair bir önergemiz var.

BAŞKAN — Açık oy o.

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — Açık oydan ibaret değildir.

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Tamam o. Açık oylama da istiyoruz o önerge ile.

BAŞKAN — Şu mu efendim? «İşbu kanunun 1 nci maddesinde yazılı tarihten önce Bakanlar Kurulu üyeliği sıfatını taşıyan...» Bu değil mi efendim?

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — Evet efendim.

BAŞKAN — Bunun için açık oy istemişsiniz. Bunun hakkında en sonra muamele yapacağız, o zaman size söz veririm.

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — İzahları aynı anda yapalım, oylama sonra olsun.

BAŞKAN — Ama bunun hepsini birlikte oylamıyacağız. Üçünü birlikte oylayacağız, ama açık oyları en sonra bıraktık da onun için efendim. Yani bununla beraber mi oylayalım hepsini diyorsunuz?

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — Aynı mahiyette olduğu için izahları aynı anda yapalım, oylama sonra olsun.

BAŞKAN — Peki peki efendim, öbürlerine bağlayarak oylayalım.

ALİ KARCI (Adana) — 19 ncu madde olarak teklif ettiğim önergenin bununla birleştirilmesini teklif ediyorum.

BAŞKAN — Sizin 19 ncu madde diye teklif ettiğiniz önerge bu mahiyette değil ki..

ALİ KARCI (Adana) — Bu mahiyettedir efendim.

BAŞKAN — Evet, o zaman sizinle mutabık kaldık. Yani 9 ncu madde içinde mütalâa edeceğiz bunu. Sizin geri aldığınız bir tane önerge var, o 9 ncu madde diye, onunla bunu değiştirirsek tam mutabık kalıyoruz.

ALİ KARCI (Adana) — 19 ncu madde olarak verdiğim önergenin, bu 9 ncu maddeye (İ) fıkrası olarak eklenmesi...

BAŞKAN — Şu halde bize verdiğiniz bu önergede, bir 19 ncu madde olarak aşağıdaki hükmün eklenmesi, şeklindeki talebinizi kendi beyanınızla 9 ncu maddeye bir (İ) fıkrası eklenmesini istiyorum şeklinde tavzih ediyorsunuz değil mi efendim?

ALİ KARCI (Adana) — Evet efendim.

BAŞKAN — Şimdi muhterem arkadaşlar, bu konu ile ilgili olarak verilen önergeler şunlar: Şimdiki beyaniyle tavzih etmiştir, Sayın Ali Karcı diyor ki: «Halen Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi bulunanlar bu Af kanunundan hiçbir şekilde faydalanamazlar.» Sayın Mustafa Uyar'ın, Sayın Hilmi İşgüzar ile Sayın Hasan Özcan'ın önergelerini okudum. Sayın Tahsin Argun, Sayın Kenan Esengin ve Sayın Nazif Arslan'ın önergelerini de okudum. Sayın Nuri Kodamanoğlu, Coşkun Kırca, Reşit Ülker arkadaşlarımızın grup adına vermiş oldukları önergeyi de okuyorum:

«Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesine aşağıdaki bendin eklenmesini arz ve teklif ederiz:

İşbu kanunun birinci maddesinde yazılı tarihten önce Bakanlar Kurulu üyeliği sıfatını taşıyanların her çeşit suçlariyle 10 Ekim 1965 tarihinden itibaren Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi üyeliği sıfatını taşımış olanların her çeşit suçları...» diyor.

Evvelemirde arkadaşlarımız şu son okunan önergeye katılıyorlar mı? Bunu soruyorum kendilerine. Meselâ Sayın Hilmi İşgüzar, siz de bakanlar ve şey demişsiniz...

HİLMİ İŞGÜZAR (Sinop) — Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi ve Bakanlar Kurulu...

BAŞKAN — Aynı şekilde, «İşbu kanunun 1 nci maddesinde yazılı tarihten önce Bakanlar Kurulu üyeliği sıfatını taşıyanların her çeşit suçlariyle 10 Ekim 1965 tarihinden itibaren Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi üyeliği sıfatını taşımış olanların her çeşit suçları...» diyor.

HİLMİ İŞGÜZAR (Sinop) — Aynı mahiyettedir, yalnız hukuk tekniği bakımından...

BAŞKAN — Yani katılmıyorsunuz...

HİLMİ İŞGÜZAR (Sinop) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Peki efendim. Yani hep beraber oylayacağız da, hiç olmazsa bir metin olsun diye istiyorum. Tahsin Argun ve Kenan Esengin, siz katılıyor musunuz?

KENAN ESENGİN (Zonguldak) — Katılmıyorum.

BAŞKAN — Siz katılmıyorsunuz.

KENAN ESENGİN (Zonguldak) — Sayın Başkan, halen milletvekili olanlar...

BAŞKAN — Yani katılmıyorsunuz?

KENAN ESENGİN (Zonguldak) — Katılmıyorum.

BAŞKAN — Şimdi muhterem arkadaşlar, bu önergeleri vermiş olan arkadaşlar, gerekçelerini izah etmek istiyorlar. Sayın Nuri Kodamanoğlu, Sayın Özalp, Sayın Kenan Esengin, Sayın Hilmi İşgüzar ve Sayın Ali Karcı'ya söz vereceğim.

Buyurun Sayın Nuri Kodamanoğlu.

NURİ KODAMANOĞLU (Yozgat) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; önergemiz, Bakanlar ile T.B.M. Meclisi üyelerinin her çeşit suçlarının Af Kanunu kapsamı dışında bırakılmasına dairdir. Ve bendeniz bunun gerekçesini çok kısa olarak arz edebilmek için huzurunuzu işgal ediyorum.

Birtakım suçlar vardır ki, bu suçları işliyenler affedilseler dahi milletvekili veya senatör olamazlar. Bu, bir Anayasa hükmüdür. Anayasamızın 68 nci maddesini birlikte okuyalım :

«Ağır hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı kesin olarak hüküm giymiş olanlar ve - taksirli suçlar haricolmak üzere - beş yıldan fazla hapis cezası ile veya zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflâs gibi yüz kızartıcı suçlardan biriyle kesin olarak hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar dahi milletvekili seçilemezler». Anayasanın 68 nci maddesindeki hüküm aynen budur.

Yine, Anayasanın 78 nci maddesi aynı şartları senatörler için de koşmuş bulunmaktadır. Sayıları 150 yi bulan bâzı Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine yöneltilen suçların bir kısmı, bu maddede sözü edilen suçlarla ilgilidir. Eğer Af Kanunu imdada yetişmez ise, bu suçlar er geç kovuşturulacak, sabit olduğu takdirde de ilgililer milletvekili veya senatör ise bu sıfatları düşecek, değil iseler bir daha aday dahi olamıyacaklardır. («Tabiî Senatörler ne olacak» sesleri) Anayasayı değiştirdiğiniz zaman ne buyurursanız o olacak.

Af Kanunu bu gibileri kapsamına alırsa dâvalar düşecek, iddiaların sabit olup olmadığı tesbit edilemiyecek, böylece Anayasamızın ruhuna aykırı olarak bu suçlular, - eğer varsalar - millî iradeye temsilci olmak imkânını koruyacaklar ve dovam ettireceklerdir. Böylece bir imtiyazlı durum yaratılmış olacaktır.

Öte yandan Anayasanın; bâzı suçluları, affedilseler dahi seçilme yeterliğinden yoksun kılması sebepsiz değildir. Millî irade temsilciliği gibi son derece önemli bir kamu emanetinin böyle suçlulara teslim edilmemesi, bu emanete ihanet edebilecekleri düşüncesinden doğduğu kadar, kamu oyunda bu iradenin tecellisine karşı bir şüphe uyandırmamak kaygısından da ileri gelmektedir.

Aziz arkadaşlarım, biz burada milletin af ve atıfet duygusuna hukukî bir muhteva kazandırmaya çalışıyoruz. Bunun için de, millî iradenin en önemli organlarından birine üye olmak vasıf ve yetkimize dayanıyoruz. Karar ve kanaatlerimizin, millî iradenin tam ve sadık bir tercümanı olabilmesi, başka şartlar yanında hiç olmazsa şahsi sebep ve hesaplardan sıyrılabilmemize bağlıdır. Bunun her zaman kolay olmadığı bir gerçektir. Hele kamu oyunu buna inandırmaya mutlaka mecburuz.

Bir sayın üyenin, af hükümlerinden bizzat istifade etmek ihtiyacında ve mevkiinde olduğunu düşünelim. Bu zat, karar ve kanaatlerinde millî iradenin tecellisine vasıta mı oldu, yoksa millî irade denen emaneti şahsi ihtiyaç ve menfaatine vasıta mı yaptı? Bunu kendisi dahi kolay kolay ayırdedemiyecektir. Hele kamu oyu bundan haklı ve daimî olarak şüphe edecektir. Bu şüphenin Yüce Meclisin şahsiyeti mâneviyesine gölge düşüreceği muhakkaktır. Bu mahzuru asla küçümsememeliyiz aziz arkadaşlarım. Bartelmi ve Garo gibi ünlü hukuk bilginleri af kanunlarının parlâmentolarda alenen tartışılmasını dahi affın gayesi bakımından o derece mahzurlu görüyorlar ki, bu sebeple de böyle bir yetkinin parlâmentolara değil, başka organlara verilebileceğini savunuyorlar. Hele şahsi ve siyasi menfaatlere alet edilmesi, bu yetki hangi organda olursa olsun, af kanunlarının baş mâlûliyet sebebi olacaktır.

Sayın milletvekilleri, bâzı arkadaşlarımıza yöneltilen suçlardan bir kısmı öyle suçlardır ki; bu suçları sokaktaki adam dahi işlese affa lâyık görmek kolay değildir.

Bu konuda fazla vaktinizi almıyacağım. Partimiz sözcüleri uzun uzun anlatmaya çalıştılar. Ancak iki noktayı dikkatinize sunmakta fayda görüyorum :

Suçlamaların ezici çoğunluğu; dini politikaya alet etmek, 6187 sayılı Kanuna muhalefet. Türk Ceza Kanununun 163 ncü maddesini ihlâl gibi rejimimizin temel taşlarından biri olan lâikliğe karşı suçlarla ilgilidir.

Komisyon 163 ncü maddenin sadece birinci fıkrasını, yani cemiyet kuranları affın dışında bırakıp, propaganda yapanları affın şümulüne aldığı için, bu noktayı özellikle dikkatinize arz etmek isterim. Bu saydıklarıma, Anayasa ve onun temellerinin meşruiyetine karşı işlenmiş suçları da eklemeliyiz. Türk Devletinin temel nizamını herkesten önce ve herkesin başında korumak görevimiz iken, hemen hemen tamamı Adalet Partili olan bir kısım arkadaşlar bu göreve karşı gelmekle suçlandırılmaktadırlar. Biz bu ithamlara inanmak istemiyoruz. Ancak bunun böyle olduğunu, itham edilenler, tarafsız Türk yargıçları önünde beraet ederek ispat etmelidirler. Bırakınız, zimmetine para geçirdiği iddia edilen bir Bakan, sahte evrak tanzim ettiği iddia edilen bir elçi, affın vicdanlarda ebediyen bırakacağı «acaba» dan kurtulsunlar, beraet ederek kamu oyunun güven ve saygısını kazansınlar. Nasıl ki, biraz evvel Sayın Hasan Tez; «Bana yapılan ithamların açık alınla millet önünde ortaya çıkması için aftan istifade etmek istemiyorum» diye takrir verebiliyor... İşte bizim dileğimiz, bu hareketin bütün sanık arkadaşlarımıza teşmilinden ibarettir.

Aziz arkadaşlarım, af, siyasi prensiplerin ve sosyal zaruretlerin hâkim rol oynadığı bir hukukî müessesedir. Onun içindir ki, bu müesseseye muhteva verenler, temsil ettikleri milletin arzularını bilmezlikten gelemezler.

Bu millet artık başında, en ufak şüpheden masûn insanlar görmek istek ve hasreti içindedir. Atıfeti, menfaatini aşamıyan bir zihniyetten yana olamıyacağımıza inanıyoruz. Takririmiz işte böyle bir ihtiyacın cevabı, böylesine bir hasretin ifadesidir. İtibar edeceğinize inanarak hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Kenan Esengin.

KENAN ESENGİN (Zonguldak) — Sayın milletvekilleri, muhterem arkadaşlar; görüyorum ki, hepiniz sabırsız, hepiniz yorgun ve hepiniz bitkinsiniz. Bu yorgunluğun çalışmadan, fakat bu bitkinliğin de bu Af Kanununun vicdanlarımızda bıraktığı tortudan ileri geldiğini hissediyorum. Çünkü, bu Af Kanunu esas itibariyle siyasi suçluların affı için hazırlanmış ve gelmiştir. Fakat muhalefetin hemen hepsinin birleştiği ve birçok direnmelere rağmen bu af kanunu öyle bir hale getirildi ki, tek yönlü, maksatlı ve Türk Devletinin ahlâk temellerine dinamit koyacak bir kanun haline geldi, maalesef...

BAŞKAN — Sayın Esengin, siz önergeniz münasebetiyle söz aldınız. Bunu umumi bir konuşmaya vesile etmeyiniz.

KENAN ESENGİN (Devamla) — Sayın Başkanım, oradan kendimize geleceğiz. Kendimizi af ediyoruz ya..

BAŞKAN — O meseleyi anlatınız lûtfen.

KENAN ESENGİN (Devamla) — Evet efendim, orayı anlatacağım.

Muhterem arkadaşlar,, ben Parlâmento üyelerinin affını başka istikametten alacağım. Bugün Türkiye'de büyük bir dadikodu hâlindedir; bu; yazılır, söylenir. Bunu Hükümet veyahut da komisyon başka bir yönden getirerek bu arkadaşların yine affını sağlıyabilir, ama bir umumi af kanunu içerisinde Millet Meclisinin yahut Meclislerin üyelerinin af edilmesi dünyanın hiçbir tarafında görülmemiştir. Hiçbir tarihte dünyanın hiçbir yerinde bir demokratik parlâmentoda, Meclislerin kendi üyelerinin bir af kanunu ile af edildiği görülmemiştir. Esasen bu şekildeki bir af Anayasaya aykırıdır. Çünkü Anayasanın 82 nci maddesi ve onun anlam ve kavramını bilirsiniz, orada der ki : Bir Meclis aylık ve ödeneklerine her hangi bir şekilde ilâve yaparsa, o Meclis üyeleri ondan faydalanamaz, bir sonraki üyeler bundan faydalanır. Bunun gerçek esprisi şudur ki; hiçbir Meclis kendi menfaatine kanun çıkaramaz. 82 nci maddeyi hepiniz bilirsiniz. Başka yerlerde de zımnen buna benzer hükümler vardır. Ama 82 nci madde tamamen açıktır.

Muhterem arkadaşlarım, biz eğer Meclis üyelerini bu dedikodulardan, bu şaibelerden kurtarmak istiyorsak Meclis Başkanları bunların dosyalarını çabucak aşağıya getirirler, bunları gözden geçiririz ve devre sonuna bırakırız. Ve dolayısiyle Mecliste bu kadar dosyalı vardır, şu kadar af - edersiniz - hırsız vardır, diye mütemadiyen dedikodu olmaz. Ama, kabahat, üç beş seneden beri Meclislerin, Başkanların, komisyonların bu dosyaları buraya getirip de temize çıkarma veyahut neticelendirme yolunu tutmamasındadır. Eğer bu yolu seçersek ve bu affın içerisinden bunları çıkarırsak Meclisi bir şaibeden kurtarmış oluruz. Zaman zaman ben dahi «Mecliste 100 kişi, 150 kişi sanık vardır, suçlu vardır. Bu nasıl olur?» diye kendi kendime düşünmüşümdür.

BAŞKAN — Sayın Esengin, yalnız bir hususu tavzih ediniz. Her hangi bir dosya Meclise Meclis Başkanlığı tarafından getirilmez. İçtüzük hükmüne göre sıraya girer, gündeme girer gelir.

KENAN ESENGİN (Devamla) — Ama Sayın Başkan, ben size bir töhmet için söylemiyorum. Üç seneden beri, dört seneden beri bekliyen dosyalar var. Bunlar ya komisyona verilmiyor, ya da komisyonlar getirmiyor.

BAŞKAN — Ya komisyonda, ya da Heyeti Umumiye gündemindedir. Sırası gelirse görüşülür tabiî.

KENAN ESENGİN (Devamla) — Muhterem arkadaşlarım, Hükümetin getirdiği tasarı bidayette iyi idi. Fakat burada çeşitli önergelerle bâzı maksatlı davranışlarla af kanunu çok kötü bir duruma gelmiştir ve bunun içerisinde bilhassa siyasi suçluların hepsini af etmeye kalkışırken, bir 21 Mayısçıların affı için iktidar partisinin bu kadar dayanması çok calibi dikkat görülmüştür.

BAŞKAN — Şu önergeyle ilgili olsun, konuşmanız.

KENAN ESENGİN (Devamla) — İşte buradan oraya geliyorum Sayın Başkanım.

Böyle düşünen bir Parlâmento kendi üyelerini affa yanaşır da, siyasi suçluların diğer kanatlarını affeder de, ondan sonra 21 Mayısçıların affı için bu kadar inat gösterir ve bir nevi sanki Sayın Başbakan emir almış, başka kumandanlar buna emir vermiş de yapmıyor, şeklini memlekete yaymak hiçbir zaman doğru olmaz. (Adalet Partisi sıralarından gürültüler, «ne demek istiyorsun, açık konuş» sesleri) Ben her şeyi açık olarak söylüyorum. Vardır, yoktur onu siz bilirsiniz. Ama dışarıya akseden durum budur.

Bir Başbakan kalkar da, «Devlete silâh çekmiştir, onun için bunları affetmiyoruz.» derse, eğer Devlet normal düzeni içerisinde gidiyorsa hiç kimse Devlete silâh çekmez. Ama Devlet anormal bir duruma girer de....

BAŞKAN — Sayın Esengin, yine başka bir konuya girdiniz.

Sayın Esengin lûtfen şu takrir meselesi üzerinde konuşunuz.

KENAN ESENGİN (Devamla) — Peki efendim, bağlıyorum.

Eğer meşruluğu devam etmiyen bir iktidar hangi devirde olursa olsun çıkarsa, o takdirde Silâhlı Kuvvetler, silâhlı güçler böyle iktidarların bekçiliğini yapamaz arkadaşlarım. Yapmıyacaktır... Dün böyle olduğu gibi yarın da böyle olacaktır. Yeter ki hak ve hukukta herkese müsavi davranarak bu kanunu çıkarmalı idik.

Şimdi milletvekillerinin affı meselesine tekrar dönüyorum. Anayasanın kavram ve anlamına ve esprisine aykırıdır. 82 nci maddeye tamamen aykırıdır. Eğer bu Meclis, bu af kanununu çıkarırken bu üyeleri de affederse, kendi kendisini af etmiş, tarihe bir şaibe bırakmış bir Meclis olarak daima kalacağız. (Adalet Partisi sıralarından gürültüler)

OSMAN HACIBALOĞLU (Tokat) — Şaibe ne demek?

KENAN ESENGİN (Devamla) — Çok rica ederim, terbiyeli konuşunuz. Ben burada samimî olarak bir fikir beyan ediyorum. Terbiyeli konuşunuz.. Affetmeyi ben sizden daha çok istiyorum.

OSMAN HACIBALOĞLU (Tokat) — Şaibe ne demek?

KENAN ESENGİN (Devamla) — Şaibe şu demektir, ey benim koca oğlanım!.. Şaibe, gölge düşürmek demektir, gölge..

BAŞKAN — Efendim, bırakınız şimdi gramatik mütalâaları.

KENAN ESENGİN (Devamla) — Zâtiâliniz bunun mânasını daha iyi bilirsiniz. Şaibe demek, kara gölge düşürmektir.

BAŞKAN — Sayın Esengin, siz de lûtfen bitiriniz konuşmanızı.

KENAN ESENGİN (Devamla) — Arkadaşlar, tekrar ediyorum: milletvekilleri ve senatörlerin suçları veyahut dosyaları başka yollardan temizlenebilir. Ama bu af kanununun içinde getirilmemelidir. Bu af kanunu zaten sakat, zaten korkulu çıkmaktadır. Bir de ayrıca bu Meclisi bu şekilde yaralamayınız. Bugün Türkiye'de Parlâmentoya karşı, milletvekillerine karşı her yerde gayet ağır bir hava vardır. Bir de üstüne siz bunu eklemeyiniz. Bununla beraber çoğunluk sizdedir, arzu ederseniz çıkarırsınız. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Şimdi efendim....

OSMAN HACIBALOĞLU (Tokat) — Kocaoğlan diye bir tâbir kullandı....

KENAN ESENGİN (Zonguldak) — Sen benim eski teğmenim olduğun için orada söylediğimi burada da söyledim. Sen de çık bana ayni şeyi söyle. (Gülüşmeler)

BAŞKAN — Sayın Hilmi İşgüzar, buyurunuz.

HİLMİ İŞGÜZAR (Sinop) — Sayın Başkan ve muhterem milletvekilleri, Millet Partisi Meclis Grupu olarak, biz de, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleriyle, bakanların işlemiş oldukları suçların, 9 ncu maddenin bilhassa 5 ve 6 ncı madde hükümleri saklı kalmak şartiyle, bu kanunun hükümleri dışında bırakılmasını talebettik ve bu hususta bir de önerge verdik. Önergeyi verirken bilhassa bir milletvekili arkadaşımızın Sayın Meclis Başkanlığına vermiş olduğu bir soru önergesine almış olduğu cevap da; 148 tane parlâmento üyesinin sanık durumunda bulunduğu ve çeşitli suçlardan dolayı haklarında kovuşturma yapıldığı sabit olduğundan bilhassa bizi, 148 sanıklı bir Büyük Millet Meclisinin içinde bulunan milletvekilleri olarak, şayet bu kanun çıktığı zaman milletvekilleri, bakanlar bundan istifade ederse; o takdirde bugüne kadar müdafaasını yaptığımız millî iradenin temsilcilerinin bilhassa haysiyet ve gururuna bir zede olmuş addederiz.

Meclisin itibarını yükseltmek ve âmme efkârını bilhassa 7 - 8 aydan beri bulandırmaya çalışan kasıtlı veya kasıtsız çeşitli fikirler karşısında daha sağlam, daha iyi hareekt etmiş oluruz. Bir ikişi ki, hem sanık, hem de hâkim durumundadır. Elbetteki böyle bir şey olamaz. Yani sanık mevkiinde bulunan bir kimse hâkim mevkiinde bulunmakla kendisini beraet ettirmek yetkisini haiz olamaz. Bu bakımdan Yüce Meclisin hem sanık hem de hâkim mevkiinde olmamasını temenni ediyoruz. Bilhassa bir hâkimin bile, şahsını ilgilendiren bir mesele bahis konusu olduğu zaman, kendi kendini reddettiği de bir gerçektir. Esasında Yüksek Meclisin sayın üyeleri Anayasanın 79 ncu maddesiyle dokunulmazlığa haizdir. Gerek seçimden önce, gerek seçimden sonra işledikleri suçlar hakkındaki takibatlar için zaman aşımı mevzuu bahis değildir. Ancak bunlar devre sonuna bırakılabilir. Bu bakımdan Anayasanın 79 ncu maddesinin üyelere tanımış olduğu gerçek dokunulmazlık hakları muvacehesinde ve benden önce konuşan Sayın Esengin'in de temas ettiği gibi, malî hususlarda bile kendi maaşlarını artırabilmek için, Anayasanın 83 ncü maddesinde de öngörüldüğü gibi kendi dönemlerinde kendi maaşlarını artıramıyacakları Anayasanın gerçek hükümleri arasına girdiğine göre, biz bilhassa hangi partiye mensubolursa olsun, 148 sanıklı bir Meclisin temsilcisi olarak görünmekteyiz. Âmme efkârı bakımından ve bilhassa âmme vicdanının zedelenmemesi bakımından kendi haysiyet ve şereflerimiz bakımından bunun teklif ettiğimiz şekilde istisnai bir madde olarak (İ) fıkrasına alınmasını teklif ediyoruz. Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Sayın Ali Karcı.

ALİ KARCI (Adana) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, gerçekten bu af kanununun en önemli bir konusuna gelmiş bulunuyoruz. Suçlu görünen T. B. M. M. üyeleri kendilerini affedecekler mi... Şahsan şöyle düşünüyorum da buna hiç ihtimal vermiyorum. Biraz önce İşgüzar arkadaşımın da söylediği gibi bir insan hem hâkim, hem suçlu mevkiinde olamaz ve kendisi hakkında karar veremez. Bu kararı ancak bunun dışında olan kimselerin vermesi lâzım ve bizlerin bugün artık 88 sanıklı iktidar şeklinde bir deyim halini alan bir hale karşı elimizi kaldırmamamız birinci şart olarak karşımıza çıkmaktadır.

Muhterem arkadaşlarım, size, İkinci Dünya Harbinin en hızlı bir ânında Amerika'da geçen bir olaydan bahsedeceğim.

1943 yılında New York'ta bir gazeteye yazı yazan Eleanor Roosevelt Brezilya hakkında iyimser, Brezilya lehinde bâzı yazılar yazınca Amerika'nın birçok yazarları buna karşı çıkarak Eleanor Roosevelt'i şu şekilde itham ettiler. «Evet, Eleanor Roosevelt Brezilya hakkında, Brezilya lehinde yazı yazıyor. Çünkü el altından Brezilya ile viski ticareti yapıyor. (Soldan «Berezilya» değil, «Brezilya» sesi)

BAŞKAN — Efendim, müdahale etmeyiniz lûtfen, devam edin Sayın Karcı.

ALİ KARCI (Devamla) — Yani şöyle rahatlıkla dinlemek istemezsiniz. Biz burada sadece kelimelerin sürçülisanını yapıyoruz, ama sizler göreceksiniz biraz sonra vereceğiniz oylarla nelerin sürçünü yapacaksınız.

Sayın miletvekilleri, Eleanor Roosvelt bunları mahkemeye vermiyor, bunları söyliyenlerin haklarında dâva açmıyor. Kendi yazı yazdığı köşesinde hesap veriyor : «Bizim falan bankada şu kadar paramız var, eşim Roosvelt'in falan bankada şu kadar para

hesabı var. Eşim Cumhurbaşkanı olduğu vakit hesap durumu şu idi, bugün hesap durumu budur, diye.

Sayın milletvekilleri, bizde de bu şekilde hareket edileceğine inandığımızı bilhassa belirtmek isterim. Tüyü bitmemiş yetimlerin hakkından bahsedildiği bir sırada ihtilâstan, zimmetten, sahtecilikten bahsedildiği bir sırada kalkıp da elbetteki, kendimiz için beraet kararı vermeyiz, veremeyiz. Eğer kendimiz hakkında beraet kararını verecek olursak, burada beraet etmiş olsak bile, hiç unutmayınız ki, kamu oyu bizi yine mahkûm edecektir. Bu, tarafımızdan bilinmelidir. Saygılarımla.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, Sayın Adalet Bakanı, Başkanlığa sunduğu bir önerge ile : «Bakanların sıfat ve vazifeyi suiistimal suretiyle işledikleri suçların affın şümulü dışında bırakılmasına Hükümet olarak katıldığımızı arz ve izah etmek isterim.» diyor.

Ben sadece önergeyi Heyeti Umumiyeye arz ediyorum. Ayrıca söz verilemiyecektir.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, bu önergeler, yani Sayın Karcı, Sayın Esengin, Sayın Uyar, Sayın Tahsin Argun, Sayın Hilmi İşgüzar ve Halk Partisi Grupu tarafından verilen önergelerin tamamı, ve Halk Partisi Grupu tarafından verilen önergeye açık oylama istendiği için ona tab'an hepsi açık oylamaya sunulacaktır. (Adalet Partisi sıralarından, «15 kişi buradalar mı» sesleri.) Efendim olup olmadığını tahkik bize aittir. Eğer noksan olursa, noksan olduğunu söylüyoruz.

Şimdi efendim, C. H. P. Grupu tarafından verilen bir diğer önergeyi okuyorum : Bu önergede diyor ki, «9 ncu maddeye bir (P) bendi ekliyelim.» Bu (P) bendi şu : «İşbu Af Kanununun kapsamı dışında kalan ve cürüm sayılan neşriyatın naklolunmasına mütaallik olmak üzere Türk Ceza Kanununun 163 ncü maddesi kapsamı içine giren suçlar.»

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Önergeyi izah etmek üzere söz istiyorum.

BAŞKAN — Bunu izah mı etmek istiyorsunuz efendim?

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Evet efendim.

BAŞKAN — Kısa olmak şartiyle buyurunuz efendim.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Muhterem arkadaşlarım, dün de arz etmiştim, oy vermenizi kolaylaştırmak bakımından tekrar arz ediyorum : Türk Ceza Kanununun 162 nci madesi buraya istisnalar arasında konulmadığı takdirde, meselâ komünistlik suçu işlenen bir yazı naklen başka bir yerde çıkmış olsa, esas yazı affedilmiş olacak; fakat nakleden yazı, ki, aynı suçu işlemiş durumdadır - bu 162 nci madde nakil maddesi kanun metnine katılmadığı için af kapsamı içine girecektir. Ceza verilmişse ceza ortadan kalkacaktır. Onun için 162 nci maddenin buraya ithal edilmesinde zaruret vardır. Saygılarımla.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu, bu önergeye.

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önergeye komisyon katılmıyor. Önergeyi oyunuza sunuyorum... Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

C. H. P. Grupu adına verilmiş Sayın Reşit Ülker ve Sayın Coşkun Kırca imzalı başka bir önerge var. Bu önergede 9 ncu maddeye bir (M) fıkrası eklenmesi isteniyor. Eklenmesi istenen fıkra şudur :

«3 Mart 1340 tarihli ve 431 sayılı Hilâfetin İlgasına ve Hanedanı Osmaniyenin Türkiye Cumhuriyeti memâliki haricine çıkarılmasına dair Kanuna, 16 Haziran 1952 tarihli ve 5958 sayılı Kanunla eklenen 4 ncü ek maddenin kapsamına giren suçlar.»

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Önergeyi izah sadedinde söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Ülker. Eğer mümkünse oradan da söyliyebilirsiniz.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Peki efendim. Mezkûr kanunun 4 ncü maddesine göre, Türkiye'ye gelenler yani Hanedanı Osmaniyeden veya Türk vatandaşlığını iktisabedenlerden sultan, hanım sultan, kadın efendi, prens ve prenses gibi hanedanı ifade eden lâkapları kullanmaları memnudur. Bu, Cumhuriyetin ilkelerini koruması bakımından zaruridir. Bunun için bunları affın dışında bırakmamız lâzımdır.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Efendim, 113 ve 218 sayılı Kanunla esasen af kapsamı içine alınmıştır. Onun için katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Bir başka önerge Sayın Reşit Ülker ile Sayın Kırca tarafından verilmiştir. Bu Af Kanununun 9 ncu maddesine bir «J» fıkrasının eklenmesini istiyor. Eklenmesini istediği fıkra şudur:

«27 Mayıs 1960 tarihinden itibaren sıfat ve vazifei suiistimal suretiyle işlenen suçların tamamı...»

Buyurun Sayın Kırca.

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Muhterem arkadaşlarım, kamu idaresinde 27 Mayıs 1960 Devriminden sonra tam bir fazilet devrinin açılmış bulunması esastır. Gerçekten 27 Mayıs 1960 Devriminin getirdiği Anayasa ve o Anayasaya dayanan kanunlar hükümleri içerisinde hiçbir kamu hizmetlisinin şu veya bu baskı altında vazifeyi suiistimal suçunu işlemiş olması gibi bir mâzeret bahis konusu olamaz. Öte yandan, bizzat Sayın Adalet Bakanı hatırlıyacaklardır ki, kendilerinin Başbakan Yardımcısı sıfatı ile dâhil bulundukları İkinci İnönü Hükümeti zamanında 218 sayılı Af Kanunu çıkarılırken, bizzat Hükümet adına Başbakan Yardımcısı Feyzioğlu kürsüye gelmiş ve; bu hükmün eklenmesi Yüce Meclisçe kabul edilmediği takdirde, Bakanlar Kurulunun af kanunu tasarısını geriye isteme kararında olduğunu belirtmişti. Biraz evvel Muhterem Başkanımız burada Sayın Adalet Bakanının; bakanların vazifeyi suiistimal suçlarının Af Kanunu kapsamı dışında tutulmasına mütaallik bir önergeleri bulunduğunu söylediler. Eğer Sayın Adalet Bakanının bu önergesi; aynen; bakanların vazifeyi suiistimal suçları af kanunu kapsamı dışında kalmaktadır, tarzında ise, kendisinden istirham ediyorum Cumhuriyet Halk Partisi Grupu adına, Af Kanununun uygulama tarihi 5 Haziran 1966 olarak tesbit edilmiştir. Muhterem Bakanlar Kurulu üyelerinin kendilerini Af Kanununun kapsamı dışında bırakmak yolundaki bu hareketi, C. H. P. Grupu olarak büyük bir memnuniyetle karşılarız. Ancak şunu kendilerinden istirham ederiz: C. H. P. Grupu olarak kendi iktidar devremizde bakanlık yapmış olan muhtelif partilere mensup kimselerin suçları da kendi istekleri veçhile af kapsamı dışında tutulmalıdır. Eğer böyle suçlar, varsa - Bu bakımdan Sayın Bakandan istirhamımız; 218 sayılı Kanunda da esasen aynen yer almış bulunan ve kendilerinin de o zaman müşterek mesuliyet prensibi içinde faziletle müdafaa etmiş bulundukları bir hükmü, aynı zamanda 27 Mayıs 1960 tan bu yana kamu hizmeti ifa etmiş olan, ezcümle Bakanlık yapmış bulunan herkese teşmil etmek hususunda bizimle teşriki mesai yapsınlar ve bizim takririmize iştirak etsinler. C. H. P. Grupu olarak biz, bugünkü bakanların Af Kanununun kapsamı dışında tutulması yolundaki sarf etmiş oldukları gayreti memnunlukla karşılıyoruz. Ancak kendilerinden, bizim bakanlarımızın ve 27 Mayıs 1960 tarihinden bu yana iş başında bulunan bütün bakanların da vazifeyi suiistimal suçları bakımından Af Kanununun kapsamı dışında tutulması yolundaki ricamızı anlayışla karşılayacaklarını ümidetmetkeyiz efendim. (C. H. P. sıralarından, alkışlar.)

BAŞKAN — Okunmuş olan önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Bakanlar ayrı olmak üzere katılmıyoruz.

BAŞKAN — Şimdi efendim önerge aynen şu: Şartlı kabul falan diye bir şey yok. «27 Mayıs 1960 tarihinden itibaren sıfat ve vazifeyi suiistimal suretiyle işlenen suçlar» Bu mânada bir (J) fıkrası ekliyelim, diyor.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Efendim katılmıyoruz. Ayrıca Bakanlar hakkında metin getireceğiz.

BAŞKAN — Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Bir diğer önergede yine bir (K) fıkrası eklenmesi isteniyor. Bu fıkra şudur:

«Anayasa nizamını, millî güvenlik ve huzuru bozan bâzı fiiller hakkındaki 5 Mart 1962 tarihli ve 38 sayılı Kanunun kapsamına giren suçlar... Ferda Güley - Coşkun Kırca.»

Sayın Ferda Güley grup adına izahat vermek için söz istemişlerdir, buyurunuz efendim.

C. H. P. GRUPU ADINA FERDA GÜLEY (Ordu) — Muhterem arkadaşlarım;

Genel affın kapsamı dışında kalan suçları, fiilleri tanzim eden 9 ncu maddeye Anayasa niza-

mını, millî güvenlik ve huzuru bozan fiillerle ilgili 38 sayılı Kanunun kapsamına giren fiillerin ve buna bitişik olarak, biraz sonra arz edeceğimiz veçhile, Türk Silâhlı Kuvvetlerine ve Devlet Reisine müteveccih hakaret fiillerinin dâhil edilmemiş bulunmasını Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grupu esefle karşılamaktadır.

Bu fiiller ayrı ayrı görünmüş olmalarına rağmen, aslında bir yekparelik ve bütünlük içindedirler.

Devlet Başkanımız Millî Birliğin de başkanıdır. Millî Birliğin Başkanı aynı zamanda Türk Silâhlı Kuvvetlerinin de Başkanıdır. Böylece 27 Mayısın meşruiyeti ile ilgili fiilleri yasaklıyan 38 sayılı Kanun, bir yönden Türk Ceza Kanununun 158 ve 159 ncu maddelerinin kapsamına giren fiilleri de muhtevası içine alır tabiattadır, almış olur haldedir.

Şimdi size 38 sayılı Kanunun kapsamına giren ve bugün 9 ncu madde bu haliyle kabul edildiği takdirde, Yüce Meclis tarafından affedilecek olan ve büyük kısmı yukarıda uzun süreden beri bekliyen 88, sonra çoğalarak 148 haline gelmiş olan dosyalar içinde bekliyen suçlara ait bâzı örnekler okuyacağız ve bu suretle bu suçların nasıl bir bütünlük ve yekparelik içinde bulunduklarını aziz arkadaşlarımız görmüş olacaksınız, kabul buyuracaksınız.

Bu örnekleri Meclisin çok yorgun olduğu bu saatte, gecenin bu geç saatinde sizleri tahrik etmek için, bâzı arkadaşlarımızı teşhir etmek için okumıyacağız. Fakat neyi affettiğimizi, neleri affetmekte olduğumuzu hem Meclis olarak bizim bilmemize, hem de yüce milletin bilmeye hakkı vardır. Bu bakımdan çok mahdut sayıda bâzı örnekleri yüksek bilgilerinize kemali hürmetle takdim ediyoruz.

Yukarıdaki 88 dosyadan, 148 dosyadan alınmıştır. «Bu milletin...

BAŞKAN — Sayın Ferda Güley, isim vermek suretiyle mi açıklıyacaksınız?

C. H. P. GRUPU ADINA FERDA GÜLEY (Devamla) — Hayır efendim.

BAŞKAN — Evet, lûtfen efendim.

C. H. P. GRUPU ADINA FERDA GÜLEY (Devamla) — Bu milletin öyle kalleşçe oyunlara bir defa daha getirilmemesi ve memleketin sağlam müesseselerinin aldatılarak karışıklıklara sebebolunmaması için Sokaktaki Adam, rahmetli Başvekil Sayın Adnan Menderes'i konuşturarak ve onun ağzından bu günlerin tarihini yapmaya çalışacaktır.

Bir başka vesika: Bir alaca karanlığın kargaşalığından faydalanıp şerefli Türk Silâhlı Kuvvetlerinin göveni kötüye kullanan ve kendilerine ömür boyunca dokunulmazlık sağlayıp, millet kasasına yamanan sapıklar...

Bir başkası : Sizi kim seçti? Kime istinadediyorsunuz? Senatörlere ve milletvekillerine şirretçe tecavüz cesaretini nereden alıyorsunuz? Bu ilhamınızın kaynağı meşru mudur? Siz bu Millet Meclisi içinde meşru musunuz? (A. P. sıralarından «Doğru» sesleri.)

Doğru diyorsunuz... Evet, dönceğim o noktaya.

«İsmet Paşanın bugün yeniden başlıyan şikâyeti, ömrü vefa ettiği müddetçe binbir yalan ve iftiraya da bürünerek devam edecektir. Tâ ki, beklediği felâket yine olsun ve memleket altüst edilerek ayaklar başa, başlar ayağa geçip Devlet çarkı tersine döndürülüp parçalansın. (A. P. den «Doğru» sesleri.)

Doğru, pekâlâ.

BAŞKAN — Arkadaşlar, yerinizden doğrudur, değildir diye müdahalelerde bulunmayınız efendim. Hatip vermiş olduğu önergenin kabulü için bâzı esbabı mucibeler gösteriyor. Doğrudur, veya değildir. Bunun tahkikini de yapmak istemiyoruz ki. Yani ne siz doğru derseniz doğru olur, ne Sayın Güley doğru derse doğru olur. Bu ayrı bir şey, şahsi görüşler olur efendim. Müdahale etmeyiniz de konuşmalar tamamlansın.

FERDA GÜLEY (Devamla) — Çok kıymetli Sayın Başkanım, biz Adalet Partisinin Meclis çoğunluğunu teşkil eden sayın grupunun böyle okuduğumuz belgeleri, doğrudur, diye tasdik etmesini tarihin huzurunda yaptığımız bu konuşma için çok kıymetli bir destek saymaktayız. (Ortadan «Bravo» sesleri.)

Bir başka vesikadan: Bir çıkarcı ekibi bu memlekette ordusuyla, işçisiyle, öğrenicisi, çiftçisi, köylüsü ve kentlisiyle bu asil milleti bir sürü aldattı diye, sonuna kadar bu aldatıcı davranışlarına göz yumacak değiliz.»

Bir başkası; affedeceğiniz dosyalardan: «Anadolu'nun bağrında kök salmış soyların çocuklarına hırsız diye, soyguncu diye, çıkarcı diye toplayıp hapsetmişler. Onları oraya tıkan kuvvet

nasıl istemişse öyle suçlandırılmışlar, öyle cezalandırılmışlar. Kanun da, nizam da, hukuk da, insanlık da arkadan gelmiş. (A. P. sıradarından gürültüler ve «sizin dosyanız» sesleri.)

Bir başkası: «Şimdi söyleyin bakalım, memleketi komünistliğin ağzına atmak istiyenler mi canavar, ben mi canavar? Milletin silâhını millete çevirenler mi canavar, ben mi canavar? Babasının mezarını oğlundan saklıyanlar mı canavar, ben mi canavar? İnşallah, gün gelecek o canavarları kıratın önüne katıp muhakeme edeceğiz.»

Bir diğeri: «27 Mayıs ihtilâlini yapanlar, o zaman Menderes'in kasasını açtılar. İçinden - af buyurunuz - don çıkmadı, para çıktı. O parayı 27 Mayıs ihtilâlini yapanlar yağma ettiler.» Yani Gürsel ve Millî Birlik Komitesi, ihtilâli bunlar yaptılar. (A. P. sıralarından, gürültüler, «Tahrik yapıyorsun» sesleri.). («Ayıp değil mi?» sesleri.)

BAŞKAN — Ne ise, müdahale etmeyiniz.

FERDA GÜLEY (Devamla) — Bunlar size aidolan sözler. Dinlemek cesaretini göstereceksiniz, bunlar size aidolan sözler ve affedeceksiniz. Biraz sonra affedeceksiniz. Bunlar size ait.. Yazarlar, konuşucular, hatipler, bunların sahipleri aranızda!

BAŞKAN — Sayın Güley, bir hususu açıklamak istiyorum.

Muhterem arkadaşlar, müzakerelerin intizamını sağlamak Başkana ait bir görev olduğu muhakkaktır. Fakat ikinci defa söylüyorum, Başkan vazifesini yaparken grup başkanvekillerinin de, İdareci Üyelerin de buna yardımcı olmalarında büyük fayda vardır. Çok rica ediyorum, bu işi yalnız Meclis Başkanına bırakmayınız. Grup Başkanvekillerinin de lûtfen Başkana yardımcı olmalarını ve bu türlü müdahalelerle gecenin şu geç saatinde biraz daha uzatma gibi yollara sebebiyet verilmemesini rica ederim efendim.

Arkadaşlar çok rica ediyorum, bunları tekrar etmek için bir vesile olmayınız ve bitirelim şunu. Saat 24,00 e geliyor.

Buyurunuz efendim.

FERDA GÜLEY (Devamla) — «... 27 Mayıs İhtilâlini yapanlar yağma ettiler, 38 kişilik bir saltanat kurdular. Saltanatı paylaşamadılar, 14 kişiyi 20 bin lira maaşla dışarıya sürdüler.»

Bir başkası: «Ey Millî Birlik diye anılan haddini bilmez serkeşler ve onların isyanını hukuk içine alan hocalar ve ey, bütün bu cinayetleri aksi taraftan tescil eden hâkimler, kahrolunuz. Sizin yeriniz zindandır, sonunuz yok edilmektir. Mazlumların ahı bir gün elbet müstecap olacak ve siz günahlarınızın cezasını çekeceksiniz.»

Tazelerden: «Haysiyetsiz hukukçular, Gana'da da meşru iktidarın başının gafletinden istifade eden bâzı subaylar silâhlı müdahale ile iktidarı gasbettiler. İşin bu tarafı geri kalmış memleketlerde artık olağan hâdise sayılıyor. Yalnız dün ajansta bir haber verdiler. Bâzı hukukçular eski iktidarın meşruluğunu kaybettiği için yeni iktidarın meşru sayıldığına dair fetva vermişler. İşte önemli olan bu. Demek ki, Gana'da da haysiyetsiz ve şerefsiz hukuk mensupları varmış.» Bu en tazelerden, 1 Mart 1966...

BAŞKAN — Sayın Güley lûtfen konuşmanızı toplayınız.

FERDA GÜLEY (Devamla) — Konuşmamın gerekçesinin henüz mesnetlerini arz ediyorum. «Sokaktaki adam, bu yazısında belki de hiç duymadığımız kırk haramiler serüvenini anlatacaktı. Meselâ bir yere baskın yapıp, oranın meşru hükümdar kadrosunu bertaraf edip, yağma ve soygun devri açan bir neo klasik kırk haramiler macerası.

Bir başkası: «Milletin silâhını millete karşı kullananlara hesap soracağız... 10 Ekimden sonra bunları kır atın arkasında mahkemelere götüreceğiz. Fakat, bu defaki hâkim bir çingene olmıyacaktır.» (A. P. si sıralarından, «Doğru, doğru» sesleri.) Doğru diyorsunuz.

Bir sonuncusunu arz ediyorum: «1946, 1950, 1954, 1957, hattâ 1961 lere rağmen bu memlekette hâlâ tehdit Hükümetleri kuruluyor. Bu milletin iradesine rağmen bu milletin satılmış kumandanlariyle zoraki idareyi görüyorsunuz. Ona göre kararınızı verin.»

Muhterem arkadaşlarım, bu birkaç örnek, uzun süreden beri teşrîî muamele bekliyen, kazai muamele bekliyen yukarıdaki 88, 148 dosya içinden alınmıştır ve 9 ncu maddenin kapsamı içine 38 sayılı Tedbirler Kanunu ile ilişkin fiiller ihlâl edildiği için, 158 ve 159 ncu maddeler ithal edilmediği için, Devlet Reisine hakaret fiili ve Türklüğe, Cumhuriyete, Meclisin mânevi şahsiyetine ve Türk Silâhlı Kuvvetlerine mütevecih hakaret fiilleri affedilmiş olacaktır. Bir başka arkadaşımızın da değindiği gibi, Türkçülüğü ve milliyet-

çiliği kimseye bırakmıyan, herkesten fazla Türkçü ve milliyetçi olduğunu iddia eden ve kendisini buna inandıran Adalet Partisi Sayın Meclis Grupunun Türklüğe müteveccih hakaret fiillerini affın kapsamı içine almış olması şaşılacak bir şeydir. Fakat 159 ncu maddede yalnız Türklük değil, Hükümet değil, Meclis değil, aynı zamanda Türk Silâhlı Kuvvetleri de vardır ve bu fiiller şimdi örneklerini okuduğum bu belgelerdeki suçlar Türk Silâhlı Kuvvetlerine müteveccih olarak, onun başı olan Devlet Reisine müteveccih olarak işlenmiştir. (A. P. sıralarından «Yalan söylüyorsun» sesleri.) Hayır, arkadaşlar, sizi kemali hulûs ile temin etmek isterim ki, kemali hürmetle arz etmek isterim ki, maksadımız katiyen tahrik ve teşhir değildir. Neyi affetmekte olduğunuzu sizlere arz etmek, takdim etmek istiyorum. (A. P. sıralarından, gürültüler.)

BAŞKAN — Sayın Nuri Eroğan...

FERDA GÜLEY (Devamla) — Sayın Eroğan, evet.

Şimdi 27 Mayıs, bu belgelere göre, oyundur ve kalleşçe bir oyundur! (A. P. sıralarından «Sayın Başkan toparlasın artık» sesleri.) Meşru iktidarın gafletinden istifade eden subaylar...

BAŞKAN — Sayın Sarıgöz maddenin ifadesi, mücmelen değildir, mufassalandır efendim. «Tafsil eder» diyor. (C. H. P. sıralarından, «Bravo Başkan» sesleri.)

FERDA GÜLEY (Devamla) — Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım. Yani, Anayasaya gayrimeşru iktidar demektedir, millî aftan itibaren A. P. nin şeref imzası olan bütün tarihe mal olmuş belgeler böyle demektedir, fakat bu belgedeki Sayın Adalet Partili vatandaşımız, «Meşru iktidarın başının gafletinden istifade eden bâzı subaylar» demek suretiyle meşru iktidarı deviren harekete gayrimeşru demektedir.

Şimdi üniversite hocaları, hukukçular haysiyetsiz ve şerefsizdirler, bu mütecaviz vatandaşımıza göre. Çünkü, 27 Mayıs sabahı Ankara'ya gelmişlerdir, 27 Mayısın icracısı olan heyete «Harcketiniz meşrudur,» demişlerdir. («Gana'da» sesleri.) Evet, ajanslar haber verdiler, diyor, bâzı hukukçular eski iktidar meşruluğunu kaybettiği için yeni iktidarın meşru sayıldığına dair fetva vermişler. İşte önemli olan bu: Demek ki, Gana'da da... Oradaki «da» yok mu, «da»? (Gülüşmeler) Gülersiniz... Gana'da da haysiyetsiz ve şerefsiz hukuk mensupları varmış. Demek Yüce Adalet Divanı bu Anayasaya bilgilerinin cesaretlerinin, vatanperverliklerinin emeğini katmış olan hukukçular - şimdi hepsi üniversitededirler ve o vakit fetva vermişlerdir. - bunlar haysiyetsiz ve şerefsizdirler.

Yassıada Mahkemesi şenî mahkeme ithamına mâruz kalmıştı. Bu belgelerdeki arkadaşlarımız şenî mahkeme ithamını paylaşmaktadırlar. Doğrudur, diye kalabalık ses bekliyordum... «Haysiyetsiz ve şerefsiz hukuk mensupları...»

Biz C. H. P. Meclis Grupu olarak bu vesileyle ve yüksek sesle ve kemali hürmetle Yüce Meclise ve onun çoğunluk grupu olan Sayın Adalet Partisi Grupuna arz ve ifade ederiz ki, 27 Mayıs sabahı yaptığınız hareket meşrudur, çünkü gayrimeşru bir iktidarı devirdiniz, diye ve böyle fetva veren hukuk mensupları, büyük ölçüde şeref ve haysiyet sahipleridirler ve şereflerini, haysiyetlerini şeref ve haysiyet yoksunlarına dağıtmak mümkün olsa, binlercesi hisse ve pay alabilir. Sahiplerine de yine ebede kadar yetecek şeref ve haysiyet kalır. (Ortadan alkışlar.)

BAŞKAN — Sayın Güley, konuşmanız uzayacak mı efendim?

FERDA GÜLEY (Devamla) — Konuşmamı şöylece istikametlendiriyorum. Demek ki, bu mütecaviz vatandaşlara göre 27 Mayıs öncesi siyasi iktidar, bir daha iktidardan düşmemek için, milletin demokratik haklarını çiğnediği, bu hakları koruyan temel müesseseleri karşısına alarak, onları da bir bir tahribe kalkıştığı ve nihayet hangi zümre ve müessese içinde olursa olsun kendisine muhalefet edenleri, kendi partisinde muhakeme etmek derecesinde çılgınca Anayasayı çiğneyerek, Anayasasını koruyan aziz gençliğin temiz ve asil kanını dökerek, kendisini Anayasa ve hukuk dışı tutum ve davranışlariyle gayrimeşru bir iktidar haline getirdiği için değil de, kalleşce bir oyunla devrilmiştir. O halde devrilen meşru, deviren gayrimeşru. O halde, gayrimeşruun kurduğu Yüce Adalet Divanı, çıkardığı kanunlar, verdiği kararlar gayrimeşru. O halde, Kurucu Meclis gayrimeşru, onun yaptığı şu Anayasa gayrimeşru.

BAŞKAN — Şimdi, Sayın Güley...

FERDA GÜLEY (Devamla) — Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Ve o halde, bu Anayasa gayrimeşru olduğuna göre, bu Anayasanın getirdiği müesseseler, hukuk düzeni, bu düzen içinde yapılan seçimler, bu seçimlere göre seçilenler ve seçenler özellikle seçilenler gayrimeşru.

Bu tecavüzün ferasetli, pek akıllı sahipleri şimdi içimizde. Milletin vekilleridir, şu halde kendileri de gayrimeşrudurlar. (Soldan gürültüler)

Bu Anayasanın temelinde 27 Mayısın meşruluğu vardır sayın arkadaşlarım. Onu bunun altından çektiniz mi, bu Anayasa üstünde kurulu bütün düzenler yıkılır. Bütün düzen yıkılır. Bu Anayasanın temelindeki 27 Mayısa meşru demek, bu Anayasayı meşru demenin zaruretidir. Bu Anayasayı beğeniyorum demek, fakat bunun üstünde bulunduğu, bunun altında bulunan temele, 27 Mayısın meşruiyetine gayrimeşrudur demek Anayasaya gayrimeşru demekten farksızdır.

BAŞKAN — Sayın Ferda Güley, takrir noksanına gelin lûtfen efendim. Bu vesile ile bâzı şeyler de söylemek durumuna geçmeyiniz.

FERDA GÜLEY (Devamla) — Zaten takririn içindeyim Sayın Başkan.

Muhterem arkadaşlarım, Adalet Partisi yöneticileri, şüphesiz böyle diyen, böyle yazan, böyle nutuk veren arkadaşların, vatandaşların, hepsinin fikirlerini kafalarının içinde değiştiremez. Fakat bu sakat ve çarpık düşünceler, düşünce hududunu aşarak söz ve yazı halinde aksiyon kadrosuna geçince, derhal harekete geçmeye Adalet Partisinin yöneticileri mecburdurlar.

Kemali hürmetle soruyoruz: Mecbur değil midirler? Mecbur değil misiniz?

Muhterem arkadaşlarım, 27 Mayısa ve hemen hepsi şu Anayasanın yapıcıları olan hukukçulara, hâkimler bu kadar ağır tecavüz eden insanları bu Meclis affetmeli midir? (Soldan gürültüler) Okuduğum belgelerde kendisine hakaretler edilen hukukçu vatandaşlar, bu suçu işliyenlerin Yüce Adaletin huzuruna çıkaracaklarını ve şeref ve haysiyetlerinin korunacağını bekliyorlardı. Halbuki yarın gazetelerde bütün bu suçların affedilmiş olduğunu okuyacaklardır. Onların şeref ve haysiyetlerine yapılan bu hakaretleri siz affedeceksiniz. Bu hakaretleri yapanları biraz sonra bu madde oylanırken, veya yarın oylanırken parmaklarını kaldırarak kendi kendilerini de affedeceklerdir. Biraz evvel burada bir sayın arkadaşımızın ifade ettiği gibi bu nasafetle, hukuk anlayışı ile bağdaşır mı? Bu bir Meclisin, Anayasa nizamına müteveccih fiilleri, bu kadar ağır fiilleri irtikâbetmiş olan kendi mensuplarını affetmesi, bu Meclisin varlığını yapan fikir ile, gerçekle, nasyonla bağdaşabilir mi? (Soldan, A. P. sıralarından «bağdaşır» sesleri) Bağdaşır... Peki.

Muhterem arkadaşlar, «Bir yere baskın yapıp oranın meşru kadrosunu bertaraf etmek ve bir yağma ve soygun devri açmak» deniliyor.

C. H. P. Meclis Grupu, Anayasamızın ve bütün ondan sonraki vücut bulmuş hukuk vesikalarının, daha evvel A. P. liderlerinin imzası olan belgelerin şahadetine sığınarak demektedir ki, ve mâşerî hâfızaya iltica ederek demektedir ki, «27 Mayıs 1960 günü siyasi iktidarı, gayrimeşru bir iktidarın elinden teslim alanlar Kırkharami değildi, bir yağmacı ve soyguncu heyet değildi. Aksine, tarihin kaydettiği en büyük bir yağma ve soygun devrini kapatmış, insanlardır.»

BAŞKAN — Bitiyor mu? Sayın Güley? (Soldan gürültüler, sabırsızlanma ifadeleri)

FERDA GÜLEY (Devamla) — Bitiyor efndim. Hele bu milletin iradesine rağmen, bu milletin satılmış kumandanları ile zoraki idareyi görüyorsunuz. Ha, kim bu satılmış kumandanlar? (Soldan şiddetli gürültüler, «tahrik ediyor» sesleri) («Hep aynı şeyi tekrralıyor» sesleri)

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlar, müdahale etmeyin. Sayın Güley siz bu okuduğunuz şeyi kim yazdı ise onun fikri olarak okuyorsunuz. Ona bütün bir grupun iştirak ettiği mânasında değil. Kim yazdı ise yazan kimsenin fikri olarak burada okuyor.

FERDA GÜLEY (Devamla) — Sayın Başkanım, esasen mâruzatımıza başlarken tahrik etmek için, teşhir etmek için okumadığımızı, isim vermiyeceğimizi, yalnız kimi affetmekte olduğunu Meclisin ve dolayısiyle Milletin bilmesini istediğimiz için söylüyoruz. Ha, kim bu satılmış kumandarlar? Milleti, Meclisleri ve hükümetleri..

BAŞKAN — Sayın Güley, meseleyi çok yayıyor ve tahrikâmiz bir ölçüye götürüyorsu-

nuz. Bu nihayet bu yazıyı yazan kimsenin fikridir. Bu türlü şeyleri herkes söylemiş olabilir. Ona ait bir fikir. Bunu genişleterek ve «satılmış kumandanlar» sözünü tekrar tekrar söyliyerek bir tahrik havası vermeyin efendim. (Soldan devamlı itirazlar, gürültüler)

FERDA GÜLEY (Devamla) — Sayın Başkanım, bu okuduğum belgelerdeki bu suçların çoğu adalete intikal etmişlerdir ve Meclise sevk edilmiştir. Teşriî masuniyeti olan vatandaşlara aidolduğu için, yukarda... (Soldan gürültüler, müdahaleler, «mahiyeti nedir?» sesleri) 27 Mayısın meşruiyetine hakaret. Bu son okuduğum vesika, satılmış kumandanlar deyimini ihtiva eden dosya Türk Silâhlı Kuvvetlerine hakaret fiiliyle Meclise sevk edilmiştir. (Soldan, devamlı müdahaleler, bağırmalar)

BAŞKAN — Sayın Güley, şu konuşmalarınızı lûtfen tamamlayın efendim. (Gürültüler) Muhterem arkadaşlarım, sayın arkadaşlar, müdahale etmeyin. Bitiyor konuşma zaten.

FERDA GÜLEY (Devamla) — Adalet Partili arkadaşımız yaptığı konuşmada 38... (A. P. sıralarından «satılmış kumandan yoktur» sesleri) Elbette! Çok kıymetli arkadaşlarım Yüce Meclisin satılmış kumandan yoktur, bunu kabul etmeyiz diyen o çok kıymetli ve muhterem üyesi - ki bu ifadesini Meclis olarak paylaşmıyan tek kişi yoktur, yoktur ve yoktur. (A. P. sıralarından şiddetli gürültüler) O halde bunun delilini verelim Bağcıoğlu, bunun burhanını verelim. Affetmiyelim bunları.

A. P. SIRALARINDAN BİR MİLLETVEKİLİ — Terbiyesizlik yapma artık, yeter, yeter! («Ahlâksız, terbiyesiz adam» sesleri)

FERDA GÜLEY (Devamla) — Çocuğum, ben senin gibi daha çok kimseler gördüm. Ben hangi mücadele devrinin içinden geliyorum. Dur azıcık!

Bana terbiyesiz demekle ben terbiyesiz olmam, ama bu Yüce Meclisten sen terbiyesiz dersen kendine ihanet etmiş olursun. (Gürültüler) Canım efendim, ben kendimden bir şey demiyorum, size aidolan sözleri okuyorum. (A. P. sıralarının gerisinden «Ahlâksız herif» sesi)

BAŞKAN — Efendim, çok rica ederim, böyle şeyler söylemeyiniz.

FERDA GÜLEY (Devamla) — Yalan söylemiyorum. 38 sayılı...

(EKREM DİKMEN (Trabzon) — Bağırarak birtakım anlaşılmıyan sözler söyledi.) (Ayağa kalkmalar, müdahaleler, gürültüler)

FERDA GÜLEY (Devamla) — Meclise gelmiş affedilecek suçlarla ilişkin.

BAŞKAN — Arkadaşlar, bu tarzda müzakereye imkân kalmaz. Bu şekilde müzakere olmaz. (Gürültüler, anlaşılmıyan sözler)

Şimdi muhterem arkadaşlarım, bir sayın arkadaşımız, oturduğu yerden, bunlar Başkanın kabahatidir dedi. Bu arkadaşımız lûtfen ortaya çıksın ve Başkanın kabahatinin ne olduğunu oturduğu yerden değil, usule dair söz istiyerek buradan söylesin ve cevabını da alsın. Çok rica ederim, «Başkanın kabahati» diye konuşan kimse ortaya çıksın. Böyle gayrimesul beyanlarla oturduğu yerden kendini saklıyarak konuşan arkadaşın ortaya çıkması lâzımdır.

Başkan sabahtan şu saate kadar bu 63 önergenin halli için ne haldedir biliyor musunuz? Siz sadece oturduğunuz yerden çeşitli şeylere müdahale ediyorsunuz. Arkadaşlar, biz hem müdahaleleri, hem de bunları önlemeye çalışıyoruz.

Sayın Güley cümlelerinizi bağlayınız, önergeleri bitirmek imkânını elde edelim.

FERDA GÜLEY (Devamla) — Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Muhterem arkadaşlarım; orduya bu satılmış kumandanlar hakaretinin yapılması üzerine... (A. P. sıralarından şiddetli gürültüler, «yine başlama» sesleri) Başka bir bahse geçeceğim efendim.

BAŞKAN — Sayın Güley kendiniz de beyan ettiniz, «Bu Meclisteki hiçbir arkadaş bu iddiayı paylaşmaz» dediniz. Artık bu Meclisin önünde bunu söylemeyiniz tekrar efendim.

FERDA GÜLEY (Devamla) — Paylaşamadığımızı bu dosyayı affetmemek suretiyle ispat edeceğiz. Tabiî, buna inanıyoruz. (Gürültüler)

BAŞKAN — Lûtfen Beyefendi, oturun.

FERDA GÜLEY (Devamla) — Muhterem arkadaşlar, bu hâdiselerin yükselttiği tansiyon üzerine bugünkü Devlet Başkanımız, o günkü Genelkurmay Başkanımız bir mektup yazmıştır. Bundan evvelki dönemde bulunmayan arka-

daşlarımız bilmezler, okuyacak değilim, Meclis Başkanına hitaben yazılan bu mektup üzerine liderler Çankaya'da toplanmışlardır. Bir haftalık Genel Başkan olan Sayın Süleyman Demirel de bu liderler toplantısına A. P. Genel Başkanı olarak katılmışlardır. Bu meseleler görüşülmüştür. Sayın Süleyman Demirel liderler toplantısında şunları demektedir : «Biz Türkiye'nin, Türk halkının ve Türk müesseselerinin bir arada yaşaması arzusundayız. Şubat 1961 de Adalet Partisi kuruldu. İhtilâlin getirdiği Anayasa sayesinde kuruldu, ona minnettarız. Bu sebeple o Anayasaya ve onu vücuda getiren ihtilâle karşı olmamız mümkün değildir...» Ekrem Dikmen arkadaşımdan... (Gürültüler) Evet, mümkün değildir. «Birbirimize dayanmıya mecburuz. Biz? Hiçbir parti yok farz edemeyiz. Buna muvazi olarak bütün partiler de bizi yok farzedemezler. Gayrimesul beyanlar oluyorsa bunlar, Adalet Partisi Genel Merkezinin tervicettiği mânasına gelmez ve gelmemelidir.» İşte bugün bu suçları affın kapsamı dışında çıkarırsanız, bu sözün kapsamı içerisine girmiş olacaksınız.

«Biz yumuşak bir muhalefetin içindeyiz. Birbirimizi damgalamıyalım. Biz bu memleketin Cumhuriyet çocuklarıyız. Kötü damgalanmaya lâyık değiliz. Eğer Adalet Partisi kötü damgalı ise ve bunu hak ediyorsa ben bu parti içinde yokum.»

Sayın Başbakan biraz evvel burada bulunuyorlardı. Çok isterdim ki, bu önemli Anayasa rejimiyle ilgili önerge konuşulurken olsun, Mecliste bulunsunlar ve kendilerine yüzümü dönerek, «Bu çok akıllı ve çok güzel, vatanperverane sözleri Sayın Başbakan size ait değil mi?» diyebileyim. Elbette kendilerine aittir, kendilerine aidolmak lâzımdır. Bir Cumhuriyet Hükümetinin başı olmanın, Türk Başbakanı olmanın şu Anayasaya göre kurulmuş bir hukuk düzeninin seçtiği bir Heyetin başı olmanın asgari şartı bu sözleri söylemektir.

Parti disiplinini çiğniyen birini kolundan tutup atarsınız, her hangi bir parti atar, siz de atarsınız. Anayasa disiplinini çiğniyen birini yüce adalet huzuruna sevk etmek açık zorunluğu bir tarafa, bu Anayasaya göre yemin etmiş olan bir Hükümetin, bir iktidarın bu Anayasa disiplinini çiğnemiş olan bir suçluyu, gözleri ne kadar kara olursa olsun, ne kadar vazgeçilemiyecek değerde olursa olsun, kolundan tutup partisinin dışına atması gerekmez mi muhterem arkadaşlarım? Siz atmak şöyle dursun, şimdi hepsini affetme yoluna gitmektesiniz. Orduya söylenen bu hakaretler, bu sözler belki söylenmemiştir, belki böyle bir şey bahis mevzuuolmamıştır da uydurulmuştur. Ama affederseniz, filân kongrede söylenilmiş olan bu söz, bu Yüce Meclisin huzuruna gelerek hiç değilse devre sonuna bırakma muamelesi görmez de affedilmiş olursa, Meclis Başkanına, «Orduya hakaret yapılıyor, bize satılmış kumandanlar, deniliyor, onlar satılmışlardır» diye mektup yazmak mecburiyetinde bırakılmış olan Cevdet Sunay, şimdiki Devlet Başkanımız, bu kanun böylece öbür Meclisten geçerek Yüce Huzuruna gitmiş olsa dahi, imzasına saygının zarureti olarak bu kanunu veto etmeye mecbur değil midir? (Orta sıralardan, «bravo sesleri», alkışlar)

Biz Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grupu olarak bu kanunun Senatodan geçmiyeceğine ve bu kanun Cumhuriyet Senatosundan geçse dahi 9 ncu maddenin kapsamı içine, Türk Silâhlı Kuvvetlerine müteveccih hakaretler, 27 Mayısın meşruluğuna müteveccih hakaretler alınmadığı için Sayın Cevdet Sunay'ın, bugünkü Sayın Devlet Başkanımızın, vaktiyle Meclis Başkanına hitaben yazdığı mektuptaki muhterem imzasına saygının bir zorunluğu olarak veto edeceğine yürekten inanıyoruz ve samimiyetle inanmaktayız.

Muhterem arkadaşlarım, bakınız Hükümet, yani tasarısında bu suçları affetmek cömertliğini, Anayasadan sadaka vermek cömertliğini pervasızca yapan Hükümet programında ne diyor :

«Sayın milletvekilleri, programımızın izahına geçerken her şeyden evvel açıklanacak husus, Atatürk ilkelerine ve 27 Mayıs İnkilâbına dayanan ve millî iradenin tasvibine mazhar olan Anayasamızı ruhu ve metni ile hâkim kılmanın şaşmaz hedefimiz olduğudur.»

Bir Hükümet programında Atatürk ilkelerini ve 27 Mayıs İnkilâbını Anayasanın dayandığı temel olarak teşhis etmiştir ve bütün bu heyeti ile Anayasanın millî iradenin tasvibine mazhar olduğunu beyan etmiştir. Anayasaya müteveccih bu suçların suçlularını cezalandırmak için bu programın sahibi olan Hükümet kadar bu topraklar üzerinde hangi heyet daha çok sorumlu

olabilir? Hayır, affedelim diyor. Bu programla bu af çelişmektedir!

BAŞKAN — Sayın Güley, konuşmanız daha uzayacak mı?

FERDA GÜLEY (Devamla) — Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN — Lûtfen bitiriniz.

FERDA GÜLEY (Devamla) — Muhterem arkadaşlarım, kurulduğu günden beri 27 Mayıs öncesi devri ihya etmek, bir nevi basübadelmevte ulaştırmak için çalışan Adalet Partisi... (Soldan gürültüler) Bu af kanunu ile... (A. P. sıralarından bağrışmalar) Bu af kanunu ile (Gürültüler)...

BAŞKAN — Sayın Güley, konuşmanızda «Bir devri basübadel mevte kavuşturmak istiyen Adalet Partisi» dediniz. Bu sözü tavzih ediniz.

FERDA GÜLEY (Devamla) — Tavzih edeyim : Kurulduğu günden beri 27 Mayıs öncesi devri ihya etmek, bir nevi basübadel mevte ulaştırmak için çalışıyor intıbaı içine kendisini düşürmüş olan Adalet Partisi. Her halde intıbaı da reddetmezsiniz. (Gürültüler) Önümüzdeki günlerde bütün hayatı beraber yaşıyacağız, göreceğiz....

BAŞKAN — Sayın Güley, bitiriniz efendim.

FERDA GÜLEY (Devamla) — Bu kanunla Adalet Partisi Yassıada hükümlülerine Devletin bütün hizmet ve mevki kapılarını ardına kadar açarak, Hazinenin bu hükümlülere müteveccih milyonlara baliğ alacaklarını bir kalemde silerek...

BAŞKAN — Onlar takrir dışı, efendim.

FERDA GÜLEY (Devamla) — Konuşmamın düğüm noktasına geleceğim, son cümledir.

Ve yüz milyonları mütecaviz vergi ve döviz kaçakçılarını affederek, kurulduğu günden beri inatla, ısrarla diyeceğim, - belki bâzı arkadaşları (inat) kelimesi tedirgin edebilir - büyük cesaretle yürüdüğü yolun son merhalesine en yakın noktalara getirmiş bulunmaktadır. (Sağdan; «Allah Allah» sesleri) Anayasamızın temeli olan 27 Mayısın meşruluğu üstüne bilerek, istiyerek, kasıtlı olarak gölge düşürülmek istenilmiyorsa, ifade ettiğimiz gerekçelere, belgelere lûtfen değer vermenizi... Bir arkadaşımız, İsmet Angı arkadaşımız zannediyorum «Doğru» dedi, orduya müteveccih hakaret fiilini affedersek bu töhmet A. P. nin üstünde kalır anlamına anladım. (Gürültüler)

BAŞKAN — Sayın Güley, bitiyor mu?

FERDA GÜLEY (Devamla) — Bu belgelere lûtfen değer vermenizi Devlet Başkanına, Türk Silâhlı Kuvvetlerine ve 27 Mayısın meşruiyetine müteveccih hakaret suçlarını genel affın kapsamı dışına çıkarmanızı, bunun için de Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grupu olarak verdiğimiz tadilnameye olumlu oy kullanmanızı istirham eder, Yüce huzurlarınızda C. H. P. Meclis Grupu olarak saygı ile eğiliriz. (Ortadan alkışlar).

BAŞKAN — Buyurunuz, Sayın Komisyon.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Muhterem arkadaşlarım, Sayın Ferda Güley'in vermiş olduğu bir takrir sebebiyle burada arz ve izahına çalıştığı vakıaları ve bu vakıalardan çıkarmış olduğu neticeleri komisyon adına tekzibederim.

Yalnız iki konuya dokunmak zorundayım. Birincisi; arkadaşlarımız diyorlar ki, Türk Ceza Kanununun 158 nci maddesinde yazılı «Reisicumhura hakaret» ve 159 ncu maddesinde yazılı, «Türklüğü, Cumhuriyeti, Büyük Millet Meclisinin, Hükümetinin mânevi şahsiyeti, Bakanlıkları, Devletin askerî veya emniyeti muhafaza kuvvetlerini veya adliyenin mânevi şahsiyetini alenen tahkik ve tezyif edenler affedilmez.»

Arkadaşlarım, en fazla affa lâyık olan konular, Türkiye Cumhuriyeti mevzuatı dâhilinde, kurulduğundan beri bu konulardır. Bunun gerçek sebebi ve hukukî müstenidatı vardır. Türk Ceza Kanununun 160 ncı maddesini tetkik ederseniz, bu gibi suçları işleyenler hakkında takibat yapılabilmesi için bir baraj konmuş, Adalet Bakanının iznine ihtiyaç gösterilmiştir. Adalet Bakanı, yapmış olduğu tetkikatta böyle bir suçun takibinde âmme menfaati mülâhaza edilirse onun hakkında ancak izin verir, ondan sonra bu baraj aşılır ve dâvalar intikal eder. Ekseriya bunun gerekçesi de; böyle ulvi müesseselerin rakı sofralarında, sağda solda gelişigüzel ifade edilmesi ve kolaylıkla iftira suçunu teşkil etmesi itibariyle tekrarında mazarrat umulmasındandır. Bir meyhanede bir adam, her hangi birine şu şekilde bir lâf söyler, onun

arkasından bir tertip başlar. Tatbikatı böyledir. (Sağ ve orta sıralardan müdahaleler.) Ben teknik olarak mâruzatta bulunuyorum. Ondan sonra bir iftira formülü içinde savcılığa gider. Bunun hakkı aranmak lâzımdır.

Söylenmiş olsun veya olmasın, eğer bunun tekrar bir mahkeme safhasında aleniyet içerisinde, alenî duruşmalarda tekrarında âmme menfaati yok ise bunun tekrarlanmasına müsaade edilmez. Böyle ulvi müesseselerin gelişigüzel yıpratılmasına bizim mevzuatımız müsait değildir. (C. H. P. sıralarından, «ne mantık» sesleri.)

Bu itibarla bu konu tamamen hukukî müstenidata uygun olarak getirilmiştir.

Saniyen arkadaşım, «Buradaki kastınız, 27 Mayısı yapanları tahkir ve tezyif etmek, onların aleyhine suç ika eden kimseleri affetmek amacındasınız.» diyor.

27 Mayıs ihtilâlini yapan vatandaşlarımızın başı halen rahatsız bulunan Sayın Org. Cemal Gürsel'dir. Sayın Org. Cemal Gürsel'in, - ki bu konuda en fazla konuşma hakkına sahibolması iktiza eden bir kimsedir - Adalet Bakanlığına yazmış olduğu bir mektubu aynen size okuyorum:

«Adalet Bakanlığına: Bâzı vatandaşların benim şahsım ve fotoğraflarıma karşı sözle ve hareketle kötü davrandıkları ve bunların savcılıklarca takibata uğratıldıklarını haber alıyorum. Fevrî ve gayriiradi olduğuna kaani bulunduğum, şahsıma ait bu hareketlerden ötürü vatandaşlarım hakkında takibat yapılmamasını ve bu hususta savcılıklara bilgi verilmesini rica ederim.

Devlet ve Hükümet Başkanı
Org. Cemal Gürsel»

(A. P. sıralarından alkışlar.)

Şimdi arkadaşlarım, siz bir iddianın içerisindesiniz, ihtilâli yapan muvaffak olan insanlar da kendilerinin yapmış olduğu bu zaferin istismarından şikâyetçidirler. Bunu tekrarlamamanızı hassaten istirham ediyorum. (A. P. sıralarından «bravo» sesleri, alkışlar.)

Sayın Cemal Gürsel'in bu beyanından sonra ben buna ilâveten başka bir söz eklemiyorum.

Diğer taraftan, 38 sayılı Tedbirler Kanunu.. Sayın Ferda Güley arkadaşım, 38 sayılı Tedbirler Kanununun bu Meclise getiriliş şeklini bilirsiniz. Sayın İnönü'nün ve diğer parti liderlerinin konuşmalarını yakinen takibetmişizdir. Benim bir teklifim üzerine, komisyonda yapılan müzakereler harfiyen zaptedilmiş ve neşredilmiştir. Sayın İnönü'nün sözlerini bugün olduğu gibi aynen hatırlıyorum: «Bu bir devrin icabıdır. Anayasaya aykırı bir hüküm de getirmiş olabilir. Bunu zamanla telâfi ederiz. Bugün bu kanunu çıkarmak zorundayız.» demişlerdi ve o zaman kendisine iştirak etmiştik, antidemokratik de olabilir, Anayasaya aykırı da olabilir. Fakat bugün bu kanun... (C. H. P. sıralarından gürültüler.)

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Anayasaya aykırı değildir.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Anayasa Mahkemesi, «Anayasaya aykırı değildir» diye hükme bağladı.

BAŞKAN — Arkadaşlar müdahale etmeyiniz. Biraz evvel bu türlü bir müdahaleden siz şikâyetçi idiniz, şimdi siz müdahale ediyorsunuz. Çok rica ederim müdahale etmeyiniz.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (Devamla) — Sayın Başkanım, burada kıymetli bir arkadaşımız, «yalan söylüyor» dediler. Lûtfen sözlerini geri alsınlar.

Şimdi, 38 sayılı Kanun meridir, hükümlüdür, buna Türkiye Cumhuriyetinin bütün vatandaşlarının ittıba etme mecburiyeti vardır. Buna aykırı hareket edenler elbette ki kanun önünde suçlu olacaklardır, mahkemelere giderler.

Yalnız şunu hatırlatayım arkadaşlarım, bundan daha evvel C. H. P. iktidarı zamanında bir 218 sayılı Kanun çıkmıştır. O zaman da bu 38 sayılı Tedbirler Kanunu meriyette idi. Siz o zaman bu suçları affettiniz. Siz affettiğiniz zaman atıfet oluyor da, A. P. iktidara geldiği zaman affedince ihanet mi oluyor?.. (A. P. sıralarından şiddetli alkışlar, «bravo» sesleri.) Biz bu konuları getiriyorsak huzur için getiriyoruz. Bu itibarla sağda solda münferit vatandaşların tek başına yapmış oldukları ters çıkışları biz de tasvibetmeyiz. Ama bir Af kanunu çıkartılırken, bidayetinde, af genel olsun, eşidolsun istisnaları olmasın diye söylersiniz, ondan sonra müteaddit defalar kanunun esas prensiplerine aykırı istisnalar getirirsiniz.

Benim mâruzatım bundan ibarettir. Verilen takrire iştirak etmiyoruz. Hepinizi saygı ile selâmlarım. (A. P. sıralarından alkışlar, «bravo» sesleri.)

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Sayın Başkan, biraz evvel tadilname üzerinde bir müzakere açtığınız anlaşılıyor. Çünkü zatıâliniz pekâlâ takdir buyurursunuz ki, komisyonun bir tadilnameyi kabul edip etmediği hakkındaki mütalâası hiçbir vakit kürsüden bu derece uzun beyan edilmemişti. Kaldı ki, burada C. H. P. Genel Başkanına, açıkça hakikati tahrif edecek şekilde ve grupu izafe eder tarzda yanlış, hakikat dışı hususlar izafe edilmiştir. Grupumuza sataşma vardır, grup adına söz istiyorum.

YAŞAR AKAL (Samsun) — Komisyona soru sormak istiyorum Sayın Başkan. Soru soracağımı yazılı olarak arz etmiştim.

BAŞKAN — Evet, bize geldi efendim, söyliyeceğim. Sayın Yaşar Akal arkadaşımız sual soracağım demiş. Bu konu kifayetle halledilmiştir. Kifayet sorulara da şâmildir diye bir hüküm var. Ona göre size soru sormak imkânını veremiyeceğim.

YAŞAR AKAL (Samsun) — Konuştuğu için, müzakere mevzuu olduğu için soracağım.

BAŞKAN — Efendim böyle bir içtüzük hükmü var, size hatırlatıyorum.

Şimdi ikinci bir konu şu: Sayın Coşkun Kırca arkadaşımız, bu konuşmalarla Halk Partisi Grupuna sataşma olduğunu iddia etmiştir. Biz bu konuşmalarda bir sataşma olduğuna kaani değiliz. Şayet kendileri ısrar ederse oya sunmak durumundayız.

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Sayın Başkanım, zatıâliniz dahi Muhterem Genel Başkanımızın, Başbakan iken 38 sayılı Kanunun Anayasaya aykırı olduğu yolunda bir beyanda bulunmadığını biliyorsunuz. Bu bütün grupumuzun ve partimizin icraatını ilgilendiren bir husustur. Bu beyan açıkça gerçek dışı bir beyandır ve en hafif tâbiriyle gerçek dışı bir beyandır, sataşma vardır. (Gürültüler.)

BAŞKAN — Arkadaşlar müdahale etmeyiniz efendim.

Arkadaşlar, Sayın Kırca arkadaşımız sataşma olduğunda ısrar ediyor. Oyunuza sunuyorum. Sataşma olduğunu kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Muhterem arkadaşlarım, bu, üzerinde uzun uzun konuşulmuş olan ve tartışılmış olan önergenin açık oya sunulması istenmiştir. Ve 16 imzalı bir önerge verilmiştir. Bu, açık oya sunulacaktır, diğer açık oylarla birlikte.

Şimdi Sayın Ata Bodur ve Kaya Özdemir arkadaşlarımızın yeni bir madde teklif eden önergeleri var.

ATA BODUR (Ordu) — Geri alıyoruz.

BAŞKAN — Önerge geriverilmiştir.

Şimdi Sayın Hasan Türkay, Kaya Özdemir, Enver Turgut, İsmet Angı arkadaşlarımıza aidolup; «İşçi ve sendika yöneticilerinin haklarını teminat altına alan 274 sayılı Sendikalar Kanununun 19 ve 31 nci maddelerine göre suç işliyen işverenlerin af kanununun 9 ncu maddesinin dışında bırakılmasını.» istiyen bir önegesi ile, aynı mahiyette Sayın Rıza Kuas tarafından verilmiş olan ve: «Eşitli prensibi ve işçi haklarını teminat altına almak bakımından işçiler ile sendika temsilcilerinin işten atılma konusunu önlemek için Af Kanununun 9 ncu maddesine (f) bendi eklenmesini» istiyen bir önerge var. Bunlar birbirinden ayrı.

Evvelâ birinci önergeyi, yani Hasan Türkay, Kaya Özdemir, Enver Turgut arkadaşlarımızın önergesi.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Sayın Başkanım, bu iki önerge aynı mahiyettedir. Biz bunu benimsedik ve bir madde tanzim ettik. İkisi birdir, ayrı değildir.

BAŞKAN — Peki, bunun ikisine de komisyon iştirak ediyor. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir ve komisyona verilmiştir.

Şimdi bir önerge daha var, ondan sonra da açık oylamalı işler var.

Bu önerge C. H. P. Grupu adına Sayın Reşit Ülker ve Sayın Coşkun Kırca tarafından verilmiştir ve 9 ncu maddeye bir (l) fıkrası eklenmesi isteniyor. Bu fıkraya göre; «Anayasanın 153 ncü maddesine yazılı devrim kanunlarını koruyan ceza hükümlerinin kapsamına giren suçlar» diyor.

Buyurun Sayın Ülker.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Muhterem arkadaşlarım, bu getirdiğimiz fıkra ile, Devletin lâiklik düzeninde kalması, yani egemenliğin

Türk Milletinin üzerinde bulunması bakımından, Tevhidi Tedrisat Kanunu; Tekke ve Zaviyelerin İlgası hakkındaki Kanun; Şapka Giyilmesi hakkındaki Kanun; Türk Kanunu Medenisine göre Evlenme Akdinin yapılması hakkındaki kanun; Beynelmilel Rakkamlarla İlgili Kanun; Türk Harfleri Kanunu; efendi, bey paşa gibi lâkap ve unvanların kaldırılmasına dair kanun ve bâzı kisvelerin giyilmesine dair kanunlardan doğan suçların af dışında bırakılması lâzımdır, rejimin devamı bakımından. Bunun C. H. P. Grupu olarak Yüce Meclisten, buraya «egemenlik kayıtsız şartsız ulusundur» diye yazmayı şeref bilmiş Meclisten rica ediyoruz. Saygılarımla.

BAŞKAN — Bu önergeye komisyon katılıyor mu efendim.

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Muhterem arkdaşlarım, şimdi hakkında açık oylamaya sunulması talebi ile önerge verilmiş olan diğer önergelere sıra geldi. Bunlar:

1. T. B. M. M. üyelerinin ve Bakanların bu af kanunundan faydalanmamasını derpiş eden önergeler.

İkincisi biraz evvel müzakeresini ikmal ettiğimiz ve bir (K) fıkrasının ilâvesini istiyen: «Anayasa nizamını, millî güvenlik ve huzuru bozan bâzı fiiller hakkındaki 5 Mart 1962 tarihli ve 38 sayılı Kanunun kapsamına giren suçlar...» Bu ibareyi bir ek fıkra olarak teklif eden önergedir. Bunun da açık oya sunulması isteniyor.

Üçüncüsü: «Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin (A) bendindeki istisnalar arasına, Türk Ceza Kanununun 163 ncü maddesinin bütün fıkralariyle eklenmesini arz ve teklif ederiz.» diyor.

Dördüncü açık oylamaya sunulacak husus: «9 ncu maddeye bir (N) fıkrası eklensin» diyor. Bu fıkra şudur: «T. B. M. M. üyeliği, mahallî idareler ve muhtarlık seçimlerine ilişkin kanunlar hakkında, kanunlar hükümlerini koruyan ceza hükümlerinin kapsamına giren suçlar.»

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — İzahat için bu konuda söz rica ediyorum.

BAŞKAN — Şimdi efendim, bunlardan, T. B. M. M. üyelerinin suçlarının af dışında bırakılmasını istiyen önerge ile, bir (K) fıkrasının ilâvesini istiyen önerge hakkında müzakereler bitti. Bunun ikisinin birden açık oya sunulması şeklini, kutular yan yana konularak, birinci ve ikinci diye numara verilerek...

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — «İkinci» buyurduğunuz hangisi efendinm?

BAŞKAN — İkinci; bu (K) fıkrası ilâvesini istiyendir. Birincisi de T. B. M. M. üyelerinin af dışında bırakılmasını istiyendir.

Biz bir ve iki numara veriyoruz. (Soldan «kupalar sıralar arasında dolaştırılsın» sesleri.) Peki efendim, kupalar dolaştırılacaktır. Muhterem arkadaşlarım, bir numaralı kutu T. B. M. M. üyelerinin ve bakanların af kapsamı dışında bulunmasını istiyen önergelerin oylamasına aittir. Burada beyaz oy önergelerin kabulünü, kırmızı reddini, yeşil oy da istinkâfı ifade etmektedir.

İki numaralı kutu, bir (K) fıkrası ilâvesini istiyen önergenin kabulü beyaz, reddi kırmızı ve çekinser de yeşildir. Bu iki önerge açık oylarınıza sunulmuştur, kutular sıralar arasında dolaştırılacaktır.

Şimdi Sayın Kırca bu hususta söz mü istiyorsunuz?

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Seçim sonuçlarının dışında tutulmasına dair söz istiyorum.

BAŞKAN — Evet, bu konuda söz istiyorsunuz, buyurunuz.

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Muhterem arkadaşlarım, C. H. P. Grupu olarak şimdi Sayın Başkanın okuduğu önerge ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliği, mahallî idareler ve mahalle muhtarlıkları ile ilgili bilcümle seçimlerde seçim kanunlarının hükümlerini koruyan ceza hükümlerini ihlâl etmiş olan kimselerin Af Kanununun kapsamı dışında tutulmasını talebediyoruz.

Muhterem arkadaşlarım, C. H. P. Grupu için bu kürsüden devamlı surette millî irade edebiyatı yapan ve sandıktan çıkmayı demokratik bir idare ve meşru bir idare olmanın tek şartı sayan bir Hükümetin seçim suçları konusunda hiçbir hassasiyet göstermiyen bir tasarıyı sevk etmesinden duyduğumuz hayreti gizliyemiyeceğimizi belirtmek zorundayız. Üstelik daha önce kabul edilen bu tasarının birinci maddesiyle affın şümulünü 29 Ekim 1965 ten, 5 Haziran 1966

gününe kadar genişletmiş bulunuyorsunuz. Yani böylelikle geçen Senato seçimleri sırasında işlenmiş olan bilcümle seçim suçlarını da affın kapsamı içine alıyorsunuz. Bunun ifade ettiği mâna şudur : Seçimler sırasında seçim suçları işlenecek, ancak bu seçim suçlarını işliyenler iktidar partisinin çoğunluk oylariyle bu suçlarının affedileceğini peşin olarak bilecekler... Bunu, sık sık burada tekrar edilen millî irade nazariyesine bağlı bir Hükümete en aşağısından yakıştırmak mümkün değildir arkadaşlar. Kaldı ki, Yüksek Seçim Kurulunun aldığı bir kararla da sabit olduğu veçhile, bizzat Başbakan ve Ticaret Bakanı, 298 sayılı Kanun hükümlerine aykırı olarak bir bildiriyi Devlet Radyolarından neşrederek vatandaş oyuna kanunsuz şekilde tesir etmek suçu ile isnat altındadırlar.

Muhterem arkadaşlarım, eğer hakikaten çoğunluk partisi ve onun hükümeti millî irade denilen nazariyeye bağlı iseler, eğer hakikaten samimiyetle sandıktan çıkma fikrine bağlı iseler, seçim suçlarını, hele bu kanunun kapsamını 5 Haziran 1966 yaparak, yani Senato seçimlerine kadar uzattıktan sonra bu takririmize oy verirler. Aksi halde kendi partizanlarını himaye etmek isnadından hiçbir zaman kurtulamıyacaklardır, arkadaşlar. (C. H. P. sıralarından, alkışlar)

BAŞKAN — Şimdi muhterem arkadaşlarım, Sayın C. H. P. Grupu tarafından verilmiş olan ve 9 ncu maddeye bir (N) bendi ilâvesini istiyen önerge için kezalik açık oya sunulma talebi vardır, bu da açık oylarınıza sunulacaktır. Bu önergede ilâvesi istenilen (N) maddesi şudur : «T. B. M. M. üyeliği, mahallî idareler ve muhtarlık seçimlerine ilişkin kanunlar hükümlerini koruyan ceza hükümlerinin kapsamına giren suçlar.» Önergeyi kabul edenler beyaz, reddedenler kırmızı oy kullanacaklardır. 3 numaralı kutu sıralar arasında dolaştırılacaktır.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — 163 ile ilgili söz istiyorum.

BAŞKAN — Şimdi şu meseleyi bitirelim, ondan sonra size söz vereyim Sayın Ülker.

Şimdi bir önerge daha var : «Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin (A) bendindeki istisnalar arasına, Türk Ceza Kanununun 159 ncu maddesinin de eklenmesini isteriz.» diye grup adına bir önerge var.

Bu önergeye komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Bu önerge de açık oylarınıza sunulmuştur. Dört numaralı kutu sıralar arasında dolaştırılacaktır.

Şimdi 163 e geldik efendim.

Şimdi muhterem arkadaşlar, bir diğer önerge daha var. Bu öngergede deniyor ki : «Af kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin (A) bendindeki istisnalar arasına, Türk Ceza Kanununun 163 ncü maddesinin bütün fıkralariyle eklenmesini arz ve teklif ederiz.»

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Bu hususta Sayın Reşit Ülker söz istemiştir. Buyurunuz. (A. P. sıralarından, «daha evvel konuştu» sesleri) Hayır efendim, bunun hakkında konuşulmadı. 163/1 konuşuldu. Bu, «tamamını» diyor.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Değerli arkadaşlarım, kısaca arz ediyorum. Bir defa Sayın Bilgehan, gazetelerden okuduğumuza göre, biz Hükümet olarak aşırı uçların, yani 161/1 ve 141 142 nci maddelerin affın dışında bırakılmasına taraftarız, buyurmuşlardır. Onun yanında Sayın Adalet Partisi Sözcüsü de dün burada 161 nci madde esaslarına Adalet Partisinin saygılı olduğunu ifade ettiler ve biz de kendilerini alkışladık. Ama diğer tarafta bir hakikat de var ki, Millî Güvenlik Kurulu ve Genelkurmay Başkanının orduya yaptığı tamim, onun yanında Cumhurbaşkanının 19 Mayıs nutku ve nihayet son nutku ile bu 163 ncü maddenin içinde bulunan suçların bir kısmının köklerinin dışarda olduğu ve Türkiye'yi bölmek ve yıkmak amacında olduğu ifade edilmiştir. Şimdi, aşırı uçların karşısında olduğunu ifade eden Hükümet gerçekte bir noktada bir aşırı uçta bulunmaktadır. Şimdi getirilen 163 ncü maddenin birinci fıkrasına göre bugün bir tek açılmış dâva yoktur. Buna mukabil 163 ncü maddenin 4 ncü fıkrasına göre 1962 de 20, 1963 te 36, 1964 te 108, 1965 te 125 açılmış dâva vardır. Öyle ise A. P. Grupu ve onun sayın bakanının ifade ettiği gerçeği, yani aşırı sağda olmamayı reddedebilmeniz için bu maddeyi af kapsamının dışına çıkarmamız lâzımdır. Aksi takdirde A. P. si Grupu sağ uçta-

dır, aşırı sağdadır, irticaı destekler bir durumun içerisine girmiştir.

Saygılarımla. (C. H. P. sıralarından alkışlar), (A. P. sıralarından, gürültüler)

BAŞKAN — Efendim lûtfen gürültü yapmayınız.

Muhterem arkadaşlar, bu 163 ncü maddenin, Türk Ceza Kanununun 163 ncü maddesinin affın şümulü dışında bırakılmasını istiyen, bütün fıkralariyle bu maddedeki suçların affın şümulü dışında bırakılmasını istiyen önergenin de açık oya konulması istenmiştir. Bu da açık oylarınıza sunulacaktır. Beş numaralı kutu da sıralar arasında dolaştırılacaktır.

Şimdi bundan sonra bir açık oy daha kaldı. O da; maddenin açık oya sunulmasıdır. 1 ve 2 numaralı kutulara oylarını kullanmamış arkadaşlarımız var mı? Yok. 1 ve 2 numaralı kutularda oylama işlemi bitmiştir.

Sayın komisyon, biraz evvel nazarı mütalâaya alınmasına karar verilen ve Sayın Reşat Özarda tarafından verilmiş olan önergeye iltihak ediyor musunuz? Filhal katılmadınız.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Filhal katılmıyoruz, gene ısrar ediyoruz. Kanunun düzeni bozulacaktır, objektif bir kıstas değildir.

BAŞKAN — Şu halde bu eski durumda ısrar hususunu oya sunacağım. Bu reddedildiği takdirde artık bunu kabul etmek ve ona göre bir metin hazırlamak durumundasınız.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Evet efendim.

BAŞKAN — Şimdi bu önerge sizde mi efendim?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Gönderdik efendim.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, Sayın Reşat Özarda tarafından verilmiş olup, Heyetiniz tarafından nazarı mütalâaya alınması kaydiyle kabul edilmiş olan önergeye komisyon filhal katılmadığı için komisyona verilmiştir. Komisyon kendi görüşünde ısrar ediyor, ben buna katılmam, diyor. Bu önerge şu idi : Bir dördüncü fıkra eklenmesini istiyor idi. «Türk Ceza Kanununun 240 ncı maddesi gereğince vazifei suiistimalden meydana gelen, zarar miktarı on bin liradan az olduğu» ibaresinin eklenmesini istiyor.

Şimdi komisyon, «buna katılmıyoruz» dedi. Bunu tekrar oylarınıza sunacağım. Kabul halinde komisyon, bunun da dâhil olacağı şekilde maddeyi hazırlıyacaktır. Bu önerge yani komisyonun ısrar fikrinin zıddı olan bu önergeyi tekrar oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?.. Kabul etmiyenler?.. Kabul edilmemiştir.

3 ve 4 numaralı kutulara oylarını kullanmamış arkadaşımız var mı?.. Yok. 3 ve 4 numaralı kutularda oylama işlemi bitmiştir.

5 numaralı kutuda oylarını kullanmamış arkadaşımız var mı?.. Yok. 5 numaralı kutuda da oylama işlemi bitmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, açık oylarınıza sunulmuş olan önergelerin oylama sonuçlarını arz ediyorum. Birincisi, bir numaralı kutuda yani T. B. M. M. üyelerinin ve Bakanların kanunun kapsamı dışında tutulmasını istiyen önergenin açık oylamasına (257) üye katılmış 54 kabul 198 ret, 5 çekinser oy kullanılmıştır. Bununla ilgili olarak verilmiş olan önergeler reddedilmiştir.

İkincisi, dokuzuncu maddeye bir (K) bendinin eklenmesini istiyen önergenin açık oylamasına 253 üye iştirak etmiş, 43 kabul, 210 ret oyu kullanılmıştır. Önerge reddedilmiştir.

Üçüncüsü; af kanun tasarısının 9 ncu maddesine bir (N) fıkrası ilâvesini istiyen önergenin açık oylamasına da 254 üye katılmış, 44 kabul, 210 ret oyu kullanılmıştır. Önerge reddedilmiştir.

Dördüncü sıradaki açık oylama; af kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin (A) bendindeki istisnalar arasına, Türk Ceza Kanununun 159 ncu maddesinin de eklenmesini itsiyen önergenin açık oylamasına 255 üye katılmış, 41 kabul, 214 ret oyu kullanılmıştır. Önerge reddedilmiştir.

Beş No. lu sırada; af kanunu tasarısının 9 ncu maddesinin (A) bendindeki istisnalar arasına Türk Ceza Kanununun 163 ncü maddesinin bütün fıkralariyle eklenmesi teklifini ihtiva eden önergenin açık oylamasına 255 üye katılmış, 33 kabul, 222 ret oyu kullanılmıştır. Önerge reddedilmiştir.

Şimdi komisyon metnini okutuyorum :

Yüksek Başkanlığa

Tasarının 9 ncu maddesinin aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmesini saygı ile arz ve teklif ederim.

Adalet Komisyonu Başkanı
İstanbul
İsmail Hakkı Tekinel

MADDE 9. — Aşağıda yazılı bendlerde gösterilen suçlar; 2, 4 ve 5 nci madde hükümleri saklı kalmak şartiyle, bu kanun hükümleri dışında bırakılmıştır.

A) Türk Ceza Kanununun 125, 126 127, 128, 129, 130, 131, 132 ve 133 ncü maddelerinde; 135 nci maddenin ikinci bendinde ve 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 145, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 154, 155, 156 ve 157 nci maddelerinde yazılı suçlar ve bunların 168, 171 ve 172 nci maddelerinde gösterilen şekilleri: 163 ncü maddenin birinci fıkrası ile 164, 165 ve 166 ncı maddelerde yazılı suçlar; zimmet, ihtilâs, irtikâp ve rüşvet suçları; 339, 340, 341, 403, 404 (2 nci bend birinci fıkrası hariç), 405, 406, 407, 408, 414, 415, 416, 417, 418, 429 ve 430 ncu maddenin birinci fıkrası ile 431, 435, 436, 440, 441, 491, 492, 493, 495, 496, 497, 498, 499, 503, 506, 508 ve 510 ncu maddelerinde yazılı suçlar. Ancak;

1. Kaçırmanın, evlenmek maksadiyle yapıldığı ve kaçırılan kimsenin ırzına geçilmediği ve 416 ncı maddenin son fıkrasının asli hüküm olarak tatbik edildiği,

2. Türk Ceza Kanunu ile Askerî Ceza Kanununa göre zimmet ve ihtilâs suçlarından dolayı, hükmen tesbit edilmiş zararın tamamen ödendiği,

3. Türk Ceza Kanununun 491, 492 ve 493 ncü maddelerinde yazılı suçların, 18 yaşını bitirmemiş bulunanlar tarafından işlendiği,

hallerde bu kanunun 1 nci maddesi uygulanır.

4. İrtikâp ve rüşvet suçları ile Türk Ceza Kanununun 339, 340, 341, 503 ve 508 nci maddelerinde yazılı suçlardan dolayı hükmedilmiş veya hükmedilecek olan hürriyeti bağlayıcı cezaların üçte ikisi ve para cezalarının tamamı affedilmiştir.

Ancak, hürriyeti bağlayıcı cezadan yapılacak indirme on aydan az ve üç seneden fazla olamaz.

B) 3116, 5653 ve 6831 sayılı Orman kanunlarında yazılı suçlar ile Türk Ceza Kanununun 369, 370 ve 373 ncü maddesinin birinci fıkrası ve 374 ncü maddesinde yazılı suçlar ve bunların 411, 412 ve 413 ncü maddelerinde gösterilen şekilleri.

C) Askerî Ceza Kanununun 55, 56 ve 59 ncu maddeleriyle 91, 131, 132 nci maddeleri, 148 nci maddenin (B) bendi ve yukardaki bendlerde Türk Ceza Kanununun maddelerine atıf suretiyle cezalandırılan suçlar.

D) 5816 sayılı Atatürk aleyhinde işlenen suçlar hakkındaki Kanunun şümulüne giren suçlar.

E) İcra ve İflâs Kanununun 337, 338, 339, 340 ve 344 ncü maddelerinde yazılı suçlar.

F) 551 sayılı Markalar Kanununda yazılı suçlar.

G) 15 . 7 . 1963 tarihli ve 274 sayılı Sendikalar Kanununun 19 ncu maddesine aykırı hareketten dolayı aynı kanunun 31/3 ncü maddesi gereğince açılan dâvalara ilişkin suçlar. Ancak mahkûmiyet halinde aynı kanunun 20 nci maddesinin (C) bendi hükümleri uygulanır. Şu kadar ki, verilen ceza infaz edilmez.

H) Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki Kanunun şümulüne giren 2 500 liraya kadar (2 500 lira dâhil) kıymet kaçakçılığı suçları veya bu kanuna göre çıkarılan kararname ve tebliğlere aykırı fiiller veya miktarı ne olursa olsun döviz veya Türk parasının ziyaını intacetmemiş bilûmum fiiller veya önceden çıkarılan kararname ve tebliğlere göre suç sayılıp da sonradan çıkarılan kararname ve tebliğlere göre suç sayılmıyan fiiller; istimal ve istihlâk maksadiyle işlenmiş kaçakçılık fiilleriyle 6829 sayılı Kanunun ek ikinci maddesinin I, II, III ncü bendleri ve IV ncü bendinin birinci fıkrası hükmü, tekel kaçakçılığı, CIF kıymeti 2 500 lirayı geçmiyen (2 500 lira dâhil) gümrük kaçakçılığı suçları hariç, Kaçakçılığın men ve takibine dair 1918 ve Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki 1567 sayılı kanunlar ile bunların ek ve tadilleri hükümlerini ihlâl eyliyen fiiller.

Türkp arasının kıymetinin korunması hakkındaki 1567 sayılı Kanunla ek ve tadilleri hükümlerini ihlâl eyliyen ve yukardaki fıkranın dışında kalan fiillerden dolayı verilmiş veya verilecek olan hürriyeti bağlayıcı cezaların altışar ayı ile para cezalarının üçte biri affedilmiştir.

Ancak, Yüksek Adalet Divanınca 1567 sayılı Kanunla ek ve tadillerine muhalefetten dolayı

hükmedilmiş olan para cezaları affedilmemiştir. Bunlar hakkında 5 nci maddenin 2 nci fıkrası hükmü uygulanmaz.

İ) 27 Mayıs 1960 tarihinden itibaren, Bakanların sıfat ve vazifeyi suiistimal suretiyle işledikleri suçlar.

BAŞKAN — Bu önergeyi tadilât önergesi olarak oylarınıza sunuyorum : Kabul eednler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, şimdi kabul ettiğiniz bu önergeyi 9 ncu madde olarak oylarınıza sunacağız. Ancak verilmiş olan bir önerge ile 9 ncu madde olarak oya sunarken bunun açık oya sunulmasını istiyen bir önerge verilmiştir. Yalnız ondan evvel halledilmesi lâzımgelen bir husus; 9 ncu maddeyi oya sunarken fıkra fıkra oya sunulması hakkında bir önerge var. Bunu oyunuza sunuyorum : Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi biraz evvel kabul ettiğiniz komisyonun tadilât önergesi 9 ncu madde olarak oylarınıza sunulacaktır. Böylelikle bir açık oylama var.

Bir de tasarının tamamının açık oya sunulmasını istiyen bir önerge var. Fakat esasen tasarı mahiyeti itibariyle açık oya sunulacaktır. Çünkü bilhassa 5 nci maddede ve 7 nci maddede açık oya sunulmasını icabettiren fıkralar vardır. Zaten muamele yapmıyacağız bu önerge hakkında, kendiliğinden açık oya sunulacaktır. Onun için bu önergeyi geri veriyorum.

Şimdi okuduğumuz maddeyi açık oya sunuyoruz.

Bu maddeyi kabul edenler beyaz, reddedenler kırmızı oy kullanacaklardır. Yeşil de çekinseri ifade edecektir. 6 numaralı kutu olarak dolaştırılacaktır. 6 numaralı iki kutu sıralar arasında dolaştırılacaktır. Lûtfen arkadaşlarımız oylarını kullansınlar...

6 numaralı kutulara oylarını kullanmamış arkadaş var mı? Yok. 6 numaralı kutulara oylama işlemi bitmiştir.

Açık oylarınıza sunulmuş olan tasarının 9 ncu maddesinin oylama sonucunu arz ediyorum.

Oylamaya 258 üye iştirak etmiş, 215 kabul, 42 ret, 1 çekinser oy kullanılmış ve bir pusla da boş çıkmıştır. Madde kabul edilmiştir.

Muhterem arkadaşlar, tasarının 20 nci maddesini okutuyorum. Son yürürlük maddesi :

MADDE 20. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi tasarının tümü hakkında...

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI TEKİNEL (İstanbul) — Atıf maddesi takriri vardır.

BAŞKAN — Evet, muhterem arkadaşlarım, tasarıdaki bâzı tay ve ilâveler dolayısiyle komisyon 109 ncu madde uyarınca bir önergeyle tashihat istiyor. Bu önergedeki ifade edilen hususlar şudur :

Yüksek Başkanlığa

Tasarının 2 nci maddesinin tayyı ve ihtiva ettiği hükümlerin 9 ncu maddede yeniden düzenlenmesi sebebiyle madde numaralarında ve maddeler içerisindeki atıflarda değişiklikler yapılması mecburiyeti hâsıl olmuştur.

Bu sebeple tasarının üçüncü maddesinin 2, 4 ncü maddesinin 3, 5 nci maddesinin 4, 6 ncı maddesinin 5, 7 nci maddesinin 6 ncı madde olarak düzeltilmesini ve bu sebeple yapılacak değişiklikten sonra 3 ncü maddenin sondan 2 nci satırındaki «7 nci maddesi» kelimelerinin (6 ncı maddesi) olarak tashihini saygı ile arz ve teklif ederim.

Adalet Komisyonu Başkanı
İstanbul
İsmail Hakkı Tekinel

BAŞKAN — Bu önergeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi tasarının tümü hakkında aleyhte evvelâ Millet Partisi Grupu adına Sayın Hilmi İşgüzar söz istemiştir. Sayın Hilmi İşgüzar?.. Burada yoklar.

HASAN LÂTİF SARIYÜCE (Çorum) — Grup adına ben konuşacağım.

BAŞKAN — Efendim, bize verilen yazılı belgede, «Grup adına Hilmi İşgüzar konuşacaktır» deniliyor. O size mi verdi sırasını, siz mi konuşacaksınız? Buyurun efendim. («Vazgeç, vazgeç» sesleri),

HASAN LÂTİF SARIYÜCE (Çorum) — O halde vazgeçiyorum.

BAŞKAN — Efendim, vaz mı geçiyorsunuz?

HASAN LÂTİF SARIYÜCE (Çorum) — Efendim, söz vermediğiniz zaman gayet tabiîdir ki vazgeçeceğim. Ben söylüyorum ki, Hilmi İş-

güzar'ın yerine ben konuşacağım. Söz sırasını bana verdi.

BAŞKAN — Peki anlaşıldı efendim, yani siz öfke ile vazgeçtim dediniz, mademki siz Millet Partisi Grupu adına konuşacaksınız, buyurun konuşun.

M. P. GRUPU ADINA HASAN LÂTİF SARIYÜCE (Çorum) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Millet Partisi Grupu olarak af kanununun tümü üzerindeki görüşlerimizi daha evvel belirtmiştik. Kanunun müzakeresinde geçen seyirde görüşümüzün dışında bir durum tesbit edemedik. Bu bakımdan kanunun müzakeresi üzerindeki görüşümüz aynen devam etmektedir.

Biz Millet Partisi olarak 27 Mayıs ve 21 Mayıs suçluları arasında bir fark görmemekteyiz.

Örtülü ödenekten çocuklarının tahsil masrafını yaptıran ve bugün bu masrafını ödemek kudretinde olanların affedilmeyip çeşitli sebeplerle tahsilini tamamlıyamamış olan yoksul ve fakir vatandaşların borçlarının ödenmesinin af dışında bırakılması, Adalet Partisi grupunun af üzerindeki zihniyetini, görüşünü, maksadını açıkça ortaya koyar.

Diğer taraftan kendi oylarını kullanarak kendi kendisinin suçunu affeden milletvekilleri hukuk nizamı ve anlayışı ile bağdaşamıyacak bir hareket yapmaktadırlar. 27 Mayıs Anayasasının ruhuna aykırı mütalâa ettiğimiz bu af tasarısını Millet Partisi Grupu olarak tasvibetmiyoruz.

Yüce Heyete Millet Partisi Grupu adına saygılarımızı sunarız. (Alkışlar)

BAŞKAN — Şimdi muhterem arkadaşlarım, tasarının tümü açık oylarınıza sunulacaktır. Kutular sıralar arasında dolaştırılacaktır.

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Reyimi izhar sadedinde söz rica ediyorum.

BAŞKAN — Oylamaya geçtik Sayın Kırca. Daha evvel reyini izhar sadedinde söz istemiş arkadaşlar burada olmadığı için sormadık. Burada hiçbirisi yoktu. Oylamaya geçtik, kutular dolaşmaya başladı.

Oyunu kullanmıyan arkadaşımız var mı? (Var, sesleri)... Lûtfen kullansınlar....

Açık oylamaya oyunu kullanmıyan sayın üye var mı?.. Yok. Oylama işlemi bitmiştir.

Bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki kanun tasarısının tümünün açık oylamasına 261 sayın üye katılmış, 217 kabul, 44 ret, oyu kullanılmıştır. Tasarı Meclisimizce kabul edilmiştir. Allah hayırlı eylesin... (A. P. sıralarından şiddetli ve sürekli alkışlar)

Muhterem arkadaşlarım, bugün 20 Temmuz 1966 Çarşamba günü saat 15.00 te toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati : 02,05

Bâzı suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarısına yeni bir 11 nci madde teklif eden Urfa Milletvekili Behice Boran'ın önergesine verilen oyların sonucu

(Önerge reddedilmiştir.)

Üye sayısı :	450
Oy verenler :	241
Kabul edenler :	20
Reddedenler :	221
Çekinserler :	0
Oya katılmıyanlar :	208
Açık üyelikler :	1

[Kabul edenler]

ADANA
Ali Karcı

ANKARA
Hüseyin Balan
Rıza Kuas

DİYARBAKIR
Yusuf Azizoğlu
Tarık Ziya Ekinci

HAKKÂRİ
Ali Karahan

HATAY
Yahya Kanbolat

ISPARTA
İrfan Aksu

İSTANBUL
Çetin Altan
Sadun Aren
Mehmet Ali Aybar

KARS
Sevinç Düşünsel
Cengiz Ekinci

KONYA
Yunus Koçak

MALATYA
Şaban Erik

SAKARYA
Ekrem Alican

TEKİRDAĞ
Kemal Nebioğlu

URFA
Behice Hatko (Boran)

YOZGAT
Yusuf Ziya Bahadınlı

ZONGULDAK
Kenan Esengin

[Reddedenler]

ADANA
Hasan Aksay
Sabahattin Baybura
Ali Bozdoğanoğlu
Turhan Dilligil
Tahir Yücekök

AFYON KARAHİSAR
Osman Attila
Şevki Güler
Ali İhsan Ulubahşi

AĞRI
Nevzat Güngör

AMASYA
Nevzat Şener
Ali Celâlettin Topala
Kâzım Ulusoy

ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Orhan Alp
Kemal Bağcıoğlu
Ali Rıza Çetiner
Musa Kâzım Coşkun
Ahmet Dallı
Orhan Eren
Zühtü Pehlivanlı
Hasan Tez
H. Turgut Toker
Hasan Türkay
M. Kemal Yılmaz

ANTALYA
Hasan Akçalıoğlu
İhsan Ataöv
Hasan Fehmi Boztepe
Ahmet Torgay
Osman Zeki Yüksel

ARTVİN
Turgut Altunkaya
Sabit Osman Avcı
Mustafa Rona

AYDIN
Sinan Bosna
Nahit Menteşe
Kemal Ziya Öztürk
İsmet Sezgin

BALIKESİR
İbrahim Aytaç
Fennî İslimyeli
Ahmet İhsan Kırımlı
Cihat Turgut
Mevlüt Yılmaz
Mehmet Zeki Yücetürk

BİTLİS
Cevdet Geboloğlu

BOLU
Ş. Nihat Bayramoğlu
Halil İbrahim Çop
Hami Tezkan

BURDUR
İ. Hakkı Boyacıoğlu
Faik Kırbaşlı

BURSA
Nilüfer Gürsoy
Cemal Külâhlı
Barlas Küntay
Kasım Önadım
Ö. Doğan Öztürkmen
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel

ÇANAKKALE
Ahmet Nihat Akay
Kaya Özdemir
Muammer Baykan
Refet Sezgin

ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu
Nurettin Ok

ÇORUM
Abdurrahman Güler
Arslan Topçubaşı
Ahmet Uysal

DENİZLİ
Fuat Avcı
Mehmet Salih Baydil
Zafer Nihat Özel

DİYARBAKIR
Aydın Turgut Artuç
Metin Cizreli
Feyzi Kalfagil

EDİRNE
İlhamı Ertem
Nazmi Özoğul

Türkân Seçkin

ELAZIĞ

Ömer Eken
Samet Güldoğan
Kevni Nedimoğlu

ERZİNCAN

Hüsamettin Atabeyli
Sadık Perinçek

ERZURUM

Turhan Bilgin
Gıyasettin Karaca
Ahmet Mustafaoğlu
Cevat Önder
Nihat Pasinli
Adnan Şenyurt
İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR

Mehmet İsmet Angı
Şevket Asbuzoğlu

GAZİANTEP

Kâmil Ocak
Naşit Sarıca
Mahmut Uygur
Süleyman Ünlü

GİRESUN

Nizamettin Erkmen
İ. Etem Kılıçoğlu
Ali Köymen

GÜMÜŞANE

Sabahattin Savacı

HATAY

Sabahattin Adalı
Talât Köseoğlu
Şemsettin Mursaloğlu

İSTANBUL

Ali İhsan Balım

İÇEL

Burhan Bozdoğan
Kadir Çetin
Celâl Kılıç

İSTANBUL

Ali Fuat Başgil
Sadettin Bilgiç
Ali Esat Birol
Nurettin Bulak
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Mustafa Ertuğrul
Orhan Seyfi Orhon
Osman Özer
İ. Hakkı Tekinel
Reşit Ülker
Aydın Yalçın
Mehmet Yardımcı

İZMİR

Şükrü Akkan
Mehmet Ali Aytaş
Muzaffer Döşemeci
Osman Zeki Efeoğlu
Ali Naili Erdem
Hüsamettin Gümüşpala
İhsan Gürsan
Settar İksel
Nihad Kürşad
Şinasi Osma
Mustafa Uyar

KARS

Abbas Ali Çetin
Celâl Nuri Koç
Âdil Kurtel

KASTAMONU

Ahmet Şevket Bohça
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay

KAYSERİ

Mehmet Ateşoğlu
A. Atıf Hacıpaşaoğlu
Feyyaz Köksal
Vedat Âli Özkan

KIRKLARELİ

Mehmet Atagün
Arif Hikmet Güner

KIRŞEHİR

Memduh Erdemir
Mehmet Güver
Süleyman Onan

KOCAELİ

İsmail Arar
Sedat Akay
Süreyya Sofuoğlu
Şevket Ustaoğlu

KONYA

Bahri Dağdaş
Hasan Dinçer
İhsan Kabadayı
İsmet Kapısız
Faruk Sükan

KÜTAHYA

Ahmet Can Bilgin
Himmet Erdoğmuş
Mesut Erez
Mehmet Ersoy
İ. Hakkı Yıldırım

MALATYA

Hamit Fendoğlu

MANİSA

Neriman Ağaoğlu
Ertuğrul Akça
Sami Binicioğlu
Süleyman Çağlar
Önol Şakar
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAŞ

Kemalî Bayazıt

MARDİN

Esat Kemal Aybar
İbrahim Aysoy

MUĞLA

Adnan Akarca
İzzet Oktay

MUŞ

Kâmil Özsarıyıldız

NEVŞEHİR

İbrahim Boz

NİĞDE

Yaşar Arıbaş
Ruhi Soyer

ORDU

Ata Bodur
Ferda Güley
Hamdi Mağden
Şadi Pehlivanoğlu
Kemal Şensoy

RİZE

Erol Yılmaz Akçal
İsmail Sarıgöz
Cevat Yalçın

SAKARYA

Nuri Bayar
Kadri Eroğan
Muslihittin Gürer
Şerafeddin Paker

SAMSUN

Ali Fuat Alişan
Yaşar Akal
Melâhat Gedik
Salâhattin Kılıç
Süreyya Uluçay
Bahattin Uzunoğlu
Şevki Yücel

SİİRT

Abdülhalim Aras
Hüseyin Hüsnü Oran

SİNOP

Hilmi İşgüzar
Mustafa Kaptan

SİVAS

Kâzım Kangal
Tevfik Koraltan
Gültekin Sakarya
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ

Halil Başol
İlyas Demir

TOKAT

Fethi Alacalı
M. Şükrü Çavdaroğlu
Osman Hacıbaloğlu
Osman Saraç

TRABZON

A. İhsan Birincioğlu
Selâhattin Güven
Hamdi Orhon

URFA

Halil Balkıs
Cemal Güven
Ramazan Tekeli

UŞAK

M. Fahri Uğrasızoğlu

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
Turgut Nizamoğlu

ZONGULDAK

Talât Asal
S. Ekmel Çetiner
Fevzi Fırat
Cahit Karakaş
Kemal Doğan Sungun

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Mahmut Bozdoğan
Kasım Gülek
Kemal Sarıibrahimoğlu (İ.)
İbrahim Tekin (B.)
Ahmet Topaloğlu (B.)
Bekir Tünay

ADIYAMAN
M. Arif Atalay
Nazım Bayılıoğlu
Süleyman Arif Emre
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR
Mustafa Akalın (İ.)
Mehmet Göbekli
Murat Öner
Muzaffer Özdağ

AĞRI
Abdülbâri Akdoğan
Kasım Küfrevi

AMASYA
Ahmet Demiray

ANKARA
Osman Bölükbaşı
Recai Ergüder
İ. Sıtkı Hatipoğlu
Emin Paksüt
İlyas Seçkin
Alparslan Türkeş
Ahmet Üstün

ANTALYA
Hüseyin Avni Akın (Yüzbaşı)
Rafet Eker

AYDIN
Mustafa Şükrü Koç
Yüksel Menderes
Reşat Özarda
M. Kemal Yılmaz

BALIKESİR
Adnan Akın
Cihat Bilgehan (B.)
Enver Güreli
Süreyya Koç
Mesut Ozansü

BİLECİK
Şadi Binay
İsmail Selçuk Çakıroğlu

BİNGÖL
M. Emin Gündoğdu
Cemal Yavuz

BİTLİS
Zarife Koçak

BOLU
Ahmet Çakmak
Kemal Demir
Hasan Özcan

BURDUR
Fethi Çelikbaş

BURSA
Sadrettin Çanga (İ. Ü.)
İbrahim Öktem
Bahri Yazır

ÇANAKKALE
Cihad Baban
Şefik İnan

ÇANKIRI
Tahir Akman
Mehmet Ali Arsan

ÇORUM
Hilmi İncesulu
Hasan Lâtif Sarıyüce
Nejdet Yücer

DENİZLİ
Muzaffer Karan
Hüdai Oral (İ.)
Remzi Şenel
Âtıf Şohoğlu

DİYARBAKIR
Hasan Değer (İ.)
Recai İskenderoğlu

EDİRNE
Ahmet Bilgin (Bşk. V.)

ELÂZIĞ
Nurettin Ardıçoğlu
Kemal Satır

ERZİNCAN
Nafiz Giray
Âdil Sağıroğlu

ERZURUM
Nihat Diler
Necati Güven

ESKİŞEHİR
Hayri Başar
Seyfi Öztürk (B.)
Ertuğrul Gazi Sakarya
Aziz Zeytinoğlu (İ.)

GAZİANTEP
Ali İhsan Göğüş
Hüseyin İncioğlu
Hüseyin Yılmaz

GİRESUN
Kudret Bosuter
Ali Cüceoğlu (İ.)
M. Kemal Çilesiz

GÜMÜŞANE
Necati Akagün
Ali İhsan Çelikkan
Sabri Özcan San

HATAY
Abdullah Cilli
Reşat Mursaloğlu (İ.)
Hüsnü Özkan

İSPARTA
Tahsin Argun
Süleyman Demirel (Başbakan)

İÇEL
Mazhar Arıkan
Kemal Ataman
İsmail Çataloğlu
C. Sadık Kutlay

İSTANBUL
Hüseyin Ataman
Suphi Baykam
Orhan Birgit
Ferruh Bozbeyli (Başkan)
Orhan Erkanlı
Orhan Eyüboğlu
Muhiddin Güven
A. Coşkun Kırca
Abdurrahman Şeref Lâç
İlhami Sancar
Selim Sarper
Fuad Sirmen
Ahmet Tahtakılıç
Osman Nuri Ulusay

İZMİR
Şevket Adalan
Şeref Bakşık
Arif Ertunga
Cemal Hakkı Selek
Enver Turgut
Lebit Yurdoğlu

KARS
Lâtif Aküzüm
Turgut Göle
Muzaffer Şamiloğlu
Osman Yeltekin

KASTAMONU
A. Muzaffer Akdoğanlı
Adil Aydın
Âdil Toközlü
İ. Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ
Fehmi Cumalıoğlu
Turhan Feyzioğlu
Cengiz Nayman
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ
Orhan Türkkan
Hasan Tahsin Uzun

KOCAELİ
Nihat Erim

KONYA
Lütfi Akdoğan
Selçuk Aytan
M. Ziyaeddin İzerdem
Mehmet Necati Kalaycı
Mekki Keskin
Nazif Kurucu
Seyit Faruk Önder (İ.)
Fakih Özfakih
Vefa Tanır
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA
Kemal Kacar

MALATYA
Mehmet Delikaya
Hüseyin Doğan (İ.)
Lûtfi Evliyaoğlu
İsmet İnönü

MANİSA
Muammer Dirik
Mithat Dülge
Muammer Erten
Şevket Raşit Hatipoğlu
Mustafa Ok

MARAŞ
Veysi Kadıoğlu
Enver Kaplan
Hacı Ahmet Özsoy
Vefik Pirinççioğlu
Hüseyin Yaycıoğlu

MARDİN
Rifat Baykal
Seyfi Güneştan
Nazmi Oğuz
Fuat Uluç

MUĞLA
Seyfi Sadi Pencap
Turan Şahin
İlhan Tekinalp

MUŞ
Kemal Aytaç
Nermin Neftçi

NEVŞEHİR
S. Hakkı Esatoğlu
Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE
Mehmet Altınsoy
Haydar Özalp
Oğuzdemir Tüzün (İ.)

ORDU
Raif Aybar
Feridun Cemal Erkin (İ.)
Arif Hikmet Onat

RİZE
Mazhar Basa

SAKARYA
Hayrettin Uysal

SAMSUN
Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç (İ.)
Osman Şahinoğlu
Namık Kemal Tülezoğlu

SİİRT
Misbah Ongan
Âdil Yaşa

SİNOP
Cemil Karahan
Niyazi Özgüç

SİVAS
Nasuh Nazif Arslan
Nihat Doğan
Gıyasettin Duman
Orhan Kabibay
Seyfi Kurtbek
Cevad Odyakmaz
M. Kemal Palaoğlu

TEKİRDAĞ
Orhan Öztrak

TOKAT
Cevdet Aykan
Bedrettin Karaerkek
İrfan Solmazer

TRABZON
Ahmet Çebi
Ekrem Dikmen
Ahmet Şener (İ.)
Osman Turan
Ömer Usta
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ
Kenan Aral
Hasan Ünlü

URFA
Atalay Akan
Necmettin Cevheri
Mahmut Çetin

UŞAK
Ali Rıza Akbıyıkoğlu
Orhan Dengiz (B.)

VAN
Mehmet Emin Erdinç
Muhlis Görentaş (İ. Ü.)
Kinyas Kartal
M. Salih Yıldız

YOZGAT
Nuri Kodamanoğlu
Celâl Sungur (İ.)
Neşat Tanrıdağ

ZONGULDAK
Bülent Ecevit
Kâmil Kırıkoğlu
Sadık Tekin Müftüoğlu

[Açık üyelik]

Çorum	1
Yekûn	**1**

1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Tasarı kanunlaşmıştır.)

Üye sayısı :	450
Oy verenler :	288
Kabul edenler :	277
Reddedenler :	5
Çekinserler :	6
Oya katılmıyanlar :	161
Açık üyelikler :	1

[Kabul edenler]

ADANA
Hasan Aksay
Sabahattin Baybura
Ali Bozdoğanoğlu
Turhan Dilligil
Kasım Gülek
Ali Karcı
İbrahim Tekin
Bekir Tünay
Tahir Yücekök

ADIYAMAN
M. Arif Atalay
Nazım Bayıllıoğlu
Süleyman Arif Emre

AFYON KARAHİSAR
Osman Attila
Şevki Güler
Ali İhsan Ulubahşi

AĞRI
Abdülbâri Akdoğan
Nevzat Güngör

AMASYA
Ahmet Demiray
Nevzat Şener
Ali Celâlettin Topala
Kâzım Ulusoy

ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Orhan Alp
Kemal Bağcıoğlu
Hüseyin Balan
Ali Rıza Çetiner
Musa Kâzım Coşkun
Ahmet Dallı
Orhan Erem
Recai Ergüder
Rıza Kuas
Zühtü Pehlivanlı
Hasan Tez
H. Turgut Toker
Hasan Türkay
Ahmet Üstün
Mustafa Kemal Yılmaz

ANTALYA
Hasan Akçalıoğlu
Hüseyin Avni Akın (Yüzbaşı)
İhsan Ataöv
Hasan Fehmi Boztepe
Rafet Eker

ARTVİN
Turgut Altunkaya
Sabit Osman Avcı
Mustafa Rona

AYDIN
Sinan Bosna
Yüksel Menderes
Nahit Menteşe
Reşat Özarda
Kemal Ziya Öztürk
İsmet Sezgin

BALIKESİR
İbrahim Aytaç
Cihat Bilgehan
Enver Güreli
Fennî İslimyeli
Ahmet İhsan Kırımlı
Mevlüt Yılmaz
Mehmet Zeki Yücetürk

BİLECİK
Şadi Binay
İsmail Selçuk Çakıroğlu

BİNGÖL
M. Emin Gündoğdu
Cemal Yavuz

BİTLİS
Cevdet Geboloğlu

BOLU
Ş. Nihat Bayramoğlu
Halil İbrahim Cop
Ahmet Çakmak

BURDUR
İ. Hakkı Boyacıoğlu
Faik Kırbaşlı

BURSA
Nilüfer Gürsoy
Cemal Külâhlı
Kasım Önadım
Ö. Doğan Öztürkmen
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel

ÇANAKKALE
Ahmet Nihat Akay
Cihad Baban
Muammer Baykan
Refet Sezgin

ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu
Tahir Akman
Mehmet Ali Arsan

ÇORUM
Abdurrahman Güler
Aralan Topçubaşı
Ahmet Üysal

DENİZLİ
Fuat Avcı
Mehmet Salih Baydil
Zafer Nihat Özel
Remzi Şenel

DİYARBAKIR
Aydın Turgut Artuç
Metin Cizreli
Tarık Ziya Ekinci
Feyzi Kalfagil

EDİRNE
Ahmet Bilgin
İlhami Ertem
Nazmi Özoğul
Türkân Seçkin

ELÂZIĞ
Ömer Eken
Samet Güldoğan
Kevni Nedimoğlu

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Nafiz Giray

ERZURUM
Nihat Diler
Gıyasettin Karaca
Ahmet Mustafaoğlu
Cevat Önder
Nihat Pasinli
Adnan Şenyurt
İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Şevket Asbuzoğlu
Hayri Başar

Ertuğrul Gazi Sakarya
Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP
Kâmil Ocak
Naşit Sarıca
Mahmut Uygur
Süleyman Ünlü

GİRESUN
M. Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen
İ. Etem Kılıçoğlu
Ali Köymen

GÜMÜŞANE
Necati Akagün
Sabahattin Savacı

HAKKÂRİ
Ali Karahan

HATAY
Yahya Kanbolat
Talât Köseoğlu

ISPARTA
İrfan Aksu
Ali İhsan Balım

İÇEL
Mazhar Arıkan
Celâl Kılıç

İSTANBUL
Çetin Altan
Sadun Aren
Mehmet Ali Aybar
Ali Fuat Başgil
Ali Esat Birol
Nurettin Bulak
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Mustafa Ertuğrul
Orhan Seyfi Orhon
Osman Özer
Kaya Özdemir
Osman Nuri Ulusay
Aydın Yalçın
Mehmet Yardımcı

İZMİR
Şükrü Akkan
Mehmet Ali Aytaş
Şeref Bakşık
Muzaffer Döşemeci
Osman Zeki Efeoğlu
Ali Naili Erdem
Hüsamettin Gümüşpala
İhsan Gürsan
Settar İksel
Nihad Kürşad
Şinasi Osma
Enver Turgut
Mustafa Uyar

KARS
Abbas Ali Çetin
Cengiz Ekinci
Turgut Göle
Celâl Nuri Koç
Âdil Kurtel
Osman Yeltekin

KASTAMONU
A. Muzaffer Akdoğanlı
Adil Aydın
Ahmet Şevket Bohça
Sabri Keskin
Âdil Toközlü
İ. Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ
Mehmet Yüceler
A. Atıf Hacıpaşaoğlu
Feyyaz Köksal
Vedat Âli Özkan

KIRKLARELİ
Mehmet Atagün
Arif Hikmet Güner
Orhan Türkkan

KIRŞEHİR
Mehmet Güver
Süleyman Onan

KOCAELİ
İsmail Arar
Sedat Akay
Nihat Erim
Şevket Ustaoğlu

KONYA
Bahri Dağdaş
İhsan Kabadayı
İsmet Kapısız
Mekki Keskin
Yunus Koçak
Faruk Sükan

KÜTAHYA
Ahmet Can Bilgin
Mesut Erez
Mehmet Ersoy
İ. Hakkı Yıldırım

MALATYA
Şaban Erik
Lûtfi Evliyaoğlu
Hamit Fendoğlu

MANİSA
Neriman Ağaoğlu
Ertuğrul Akça
Sami Binicioğlu
Süleyman Çağlar
Muammer Erten
Önol Şakar
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAŞ
Kemalî Bayazıt
Veysi Kadıoğlu
Enver Kaplan
Hacı Ahmet Özsoy

MARDİN
İbrahim Aysoy

MUĞLA
Adnan Akarca
İzzet Oktay
Turan Şahin
İlhan Tekinalp

MUŞ
Kâmil Özsarıyıldız

NEVŞEHİR
İbrahim Boz
S. Hakkı Esatoğlu

NİĞDE
Yaşar Arıbaş
Ruhi Soyer

ORDU
Raif Aybar
Ata Bodur
Ferda Güley
Hamdi Mağden
Kemal Şensoy

RİZE
İsmail Sarıgöz
Cevat Yalçın

SAKARYA
Ekrem Alican
Kadri Eroğan
Nuri Bayar
Muslihittin Gürer
Şerafeddin Paker

SAMSUN
Ali Fuat Alişan
Yaşar Akal
Melâhat Gedik
Salâhattin Kılıç
Süreyya Uluçay
Şevki Yücel

SİİRT
Hüseyin Hüsnü Oran
Âdil Yaşa

SİNOP
Hilmi İşgüzar

SİVAS
Nasuh Nazif Arslan
Kâzım Kangal
Cevad Odyakmaz
Giyasettin Duman
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ
Halil Başol
İlyas Demir
Kemal Nebioğlu
Orhan Öztrak

TOKAT
Fethi Alacalı
M. Şükrü Çavdaroğlu
Osman Hacıbaloğlu
Bedrettin Karaerkek
Osman Saraç

TRABZON
A. İhsan Birincioğlu
Ahmet Çebi
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Osman Turan
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ
Hasan Ünlü

URFA
Halil Balkıs
Behice Hatko (Boran)
Cemal Güven

UŞAK
Orhan Dengiz
M. Fahri Uğrasızoğlu

VAN
Mehmet Emin Erdinç

Muhlis Görentaş
M. Salih Yıldız

YOZGAT
İsmail Hakkı Akdoğan
Yusuf Ziya Bahadınlı

Turgut Nizamoğlu

ZONGULDAK
Ta'ât Asal
Kenan Esengin

Fevzi Fırat
Cahit Karakaş
Sadık Tekin Müftüoğlu
Kemal Doğan Sungun

[Reddedenler]

İZMİR
Lebit Yurdoğlu

KASTAMONU
Osman Zeki Oktay

KIRŞEHİR
Memduh Erdemir

MARDİN
Esat Kemal Aybar
Fuat Uluç

[Çekinserler]

AFYON KARAHİSAR
Murat Öner

İSTANBUL
Orhan Birgit
A. Coşkun Kırca

Ahmet Tahtakılıç

KAYSERİ
Turhan Feyzioğlu

SAMSUN
Bahattin Uzunoğlu

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Mahmut Bozdoğan
Kemal Sarıibrahimoğlu (İ.)
Ahmet Topaloğlu (B.)

ADIYAMAN
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR
Mustafa Akalın (İ.)
Mehmet Göbekli
Muzaffer Özdağ

AĞRI
Kasım Küfrevi

ANKARA
Osman Bölükbaşı
İ. Sıtkı Hatipoğlu
Emin Paksüt
İlyas Seçkin
Alparslan Türkeş

ANTALYA
Ahmet Torgay
Osman Zeki Yüksel

AYDIN
Mustafa Şükrü Koç
M. Kemal Yılmaz

BALIKESİR
Adnan Akın
Süreyya Koç
Mesut Ozansü
Cihat Turgut

BİTLİS
Zarife Koçak

BOLU
Kemal Demir

Hasan Özcan
Hami Tezkan

BURDUR
Fethi Çelikbaş

BURSA
Sadrettin Çanga (İ. Ü.)
Barlas Küntay
İbrahim Öktem
Bahri Yazır

ÇANAKKALE
Şefik İnan

ÇANKIRI
Nurettin Ok (Bşk. V.)

ÇORUM
Hilmi İncesulu
Hasan Lâtif Sarıyüce
Nejdet Yücer

DENİZLİ
Muzaffer Karan
Hüdai Oral (İ.)
Âtıf Şohoğlu

DİYARBAKIR
Yusuf Azizoğlu
Hasan Değer (İ.)
Recai İskenderoğlu

ELÂZIĞ
Nurettin Ardıçoğlu
Kemal Satır

ERZİNCAN
Sadık Perinçek
Âdil Sağıroğlu

ERZURUM
Turhan Bilgin

Necati Güven

ESKİŞEHİR
Seyfi Öztürk (B.)

GAZİANTEP
Ali İhsan Göğüş
Hüseyin İncioğlu
Hüseyin Yılmaz

GİRESUN
Kudret Bosuter
Ali Cüceoğlu (İ.)

GÜMÜŞANE
Ali İhsan Çelikkan
Sabri Özcan San

HATAY
Sabahattin Adalı
Abdullah Cilli
Reşat Mursaloğlu (İ.)
Şemsettin Mursaloğlu
Hüsnü Özkan

İSPARTA
Tahsin Argun
Süleyman Demirel (Başbakan)

İÇEL
Kemal Ataman
Burhan Bozdoğan
İsmail Çataloğlu
Kadir Çetin
C. Sadık Kutlay

İSTANBUL
Hüseyin Ataman
Suphi Baykam
Sadettin Bilgiç

Ferruh Bozbeyli (Başkan)
Orhan Erkanlı
Orhan Eyüboğlu
Muhiddin Güven
Abdurrahman Şeref Lâç
İlhami Sancar
Selim Sarper
Fuad Sirmen
İ. Hakkı Tekinel
Reşit Ülker

İZMİR
Şevket Adalan
Arif Ertunga
Cemal Hakkı Selek

KARS
Lâtif Aküzüm
Sevinç Düşünsel
Muzaffer Şamiloğlu

KAYSERİ
Fehmi Cumalıoğlu
Cengiz Nayman
Mehmet Ateşoğlu

KIRKLARELİ
Hasan Tahsin Uzun

KOCAELİ
Süreyya Sofuoğlu

KONYA
Lütfi Akdoğan
Selçuk Aytan
Hasan Dinçer (B.)
M. Ziyaeddin İzerdem
Mehmet Necati Kalaycı

Nazif Kurucu
Seyit Faruk Önder (İ.)
Fakih Özfakih
Vefa Tanır
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA
Himmet Erdoğmuş
Kemal Kacar

MALATYA
Mehmet Delikaya
Hüseyin Doğan (İ.)
İsmet İnönü

MANİSA
Mithat Dülge
Muammer Dirik
Şevket Raşit Hatipoğlu
Mustafa Ok

MARAŞ
Vefik Pirinççioğlu
Hüseyin Yaycıoğlu

MARDİN
Rifat Baykal
Seyfi Güneştan
Nazmi Oğuz

MUĞLA
Seyfi Sadi Pencap

MUŞ
Kemal Aytaç
Nermin Neftçi

NEVŞEHİR
Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE
Mehmet Altınsoy
Oğuzdemir Tüzün (İ.)
Haydar Özalp

ORDU
Feridun Cemal Erkin (İ.)
Arif Hikmet Onat
Şadi Pehlivanoğlu

RİZE
Erol Yılmaz Akçal
Mazhar Basa

SAKARYA
Hayrettin Uysal

SAMSUN
Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç (İ.)
Osman Şahinoğlu
Namık Kemal Tülezoğlu

SİİRT
Abdülhalim Aras
Misbah Ongan

SİNOP
Mustafa Kaptan
Cemil Karahan
Niyazi Özgüç

SİVAS
Nihat Doğan
Gültekin Sakarya
Orhan Kabibay
Tevfik Koraltan
Seyfi Kurtbek
M. Kemal Palaoğlu

TOKAT
Cevdet Aykan
İrfan Solmazer

TRABZON
Hamdi Orhon
Ahmet Şener (İ.)
Ömer Usta

TUNCELİ
Kenan Aral

URFA
Atalay Akan
Necmettin Cevheri
Mahmut Çetin
Ramazan Tekeli

UŞAK
Ali Rıza Akbıyıkoğlu

VAN
Kinyas Kartal

YOZGAT
Nuri Kodamanoğlu
Celâl Sungur (İ.)
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK
S. Ekmel Çetiner
Bülent Ecevit
Kâmil Kırıkoğlu

[Açık üyelikler]

Çorum	1
Yekûn	1

Ankara Üniversitesi 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki Kanuna verilen oyların sonucu

(Tasarı kanunlaşmıştır.)

Üye sayısı :	450
Oy verenler :	278
Kabul edenler :	272
Reddedenler :	5
Çekinserler :	1
Oya katılmıyanlar :	171
Açık üyelikler :	1

[Kabul edenler]

ADANA
Hasan Aksay
Sabahattin Baybora
Ali Bozdoğanoğlu
Turhan Dilligil
Kasım Gülek
Ali Karcı
İbrahim Tekin
Bekir Tünay
Tahir Yücekök

ADIYAMAN
M. Arif Atalay
Nazım Bayıllıoğlu
Süleyman Arif Emre

AFYON KARAHİSAR
Osman Attilla
Şevki Güler
Murat Öner
Ali İhsan Ulubahşi

AĞRI
Abdülbâri Akdoğan
Nevzat Güngör

AMASYA
Ahmet Demiray
Nevzat Şener
Ali Celâlettin Topala

ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Orhan Alp
Kemal Bağcıoğlu
Hüseyin Balan
Ali Rıza Çetiner
Musa Kâzım Coşkun
Ahmet Dallı
Orhan Eren
Recai Ergüder
Rıza Kuas
Zühtü Pehlivanlı
Hasan Tez
H. Turgut Toker
Hasan Türkay
Ahmet Üstün
M. Kemal Yılmaz

ANTALYA
Hasan Akçalıoğlu
Hüseyin Avni Akın (Yüzbaşı)
İhsan Ataöv
Hasan Fehmi Boztepe
Rafet Eker
Osman Zeki Yüksel

ARTVİN
Turgut Altunkaya
Sabit Osman Avcı
Mustafa Rona

AYDIN
Sinan Bosna
Yüksel Menderes
Nahit Menteşe
Reşat Özarda
Kemal Ziya Öztürk
İsmet Sezgin

BALIKESİR
İbrahim Aytaç
Cihad Bilgehan
Enver Güreli
Fennî İslimyeli
Ahmet İhsan Kırımlı
Mevlüt Yılmaz
Mehmet Zeki Yücetürk

BİLECİK
Şadi Binay
İsmail Selçuk Çakıroğlu

BİNGÖL
M. Emin Gündoğdu
Cemal Yavuz

BİTLİS
Cevdet Geboloğlu

BOLU
Ş. Nihat Bayramoğlu
Halil İbrahim Cop
Ahmet Çakmak
Hami Tenkan

BURDUR
Faik Kırbaşlı

BURSA
Nilüfer Gürsoy
Cemal Külâhlı
Barlas Küntay
Ö. Doğan Öztürkmen
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel

ÇANAKKALE
Ahmet Nihat Akay
Cihad Baban
Muammer Baykan
Refet Sezgin

ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu
Tahir Akman

ÇORUM
Arslan Topçubaşı
Ahmet Uysal

DENİZLİ
Fuat Avcı
Mehmet Salih Baydil
Zafer Nihat Özel
Remzi Şenel

DİYARBAKIR
Aydın Turgut Artuç
Metin Cizreli
Tarık Ziya Ekinci
Feyzi Kalfagil

EDİRNE
Ahmet Bilgin
İlhami Ertem
Nazmi Özoğul
Türkân Seçkin

ELÂZIĞ
Ömer Eken
Samet Güldoğan
Kevni Nedimoğlu

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Nafiz Giray
Sadık Perinçek

ERZURUM
Nihat Diler
Ahmet Mustafaoğlu
Cevat Önder
Nihat Pasinli
Adnan Şenyurt
İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR
Şevket Asbuzoğlu
Ertuğrul Gazi Sakarya
Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP
Nagit Sarıca

Mahmut Uygur
Süleyman Ünlü

GİRESUN

M. Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen
İ. Etem Kılıçoğlu
Ali Köymen

GÜMÜŞANE

Necati Akagün
Sabahattin Savacı

HAKKÂRİ

Ali Karahan

HATAY

Sabahattin Adalı
Yahya Kanbolat
Talât Köseoğlu
Şemsettin Mursaloğlu

İSPARTA

İrfan Aksu
Ali İhsan Balım

İÇEL

Mazhar Arıkan
Kadir Çetin
Celâl Kılıç

İSTANBUL

Çetin Altan
Sadun Aren
Mehmet Ali Aybar
Ali Fuat Başgil
Orhan Birgit
Ali Esat Birol
Nurettin Bulak
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Mustafa Ertuğrul
O. Seyfi Orhon
Osman Özer
Kaya Özdemir
İ. Hakkı Tekinel
O. Nuri Ulusay
Aydın Yalçın
Mehmet Yardımcı

İZMİR

Şükrü Akkan
Mehmet Ali Aytaş
Şeref Bakşık
Muzaffer Döşemeci
Osman Zeki Efeoğlu
Ali Naili Erdem
Hüsamettin Gümüşpala
İhsan Gürsan
Settar İkşel
Nihad Kürşad
Şinasi Osma
Enver Turgut
Mustafa Uyar

KARS

Abbas Ali Çetin
Cengiz Ekinci
Turgut Göle
Celâl Nuri Koç
Âdil Kurtel
Osman Yeltekin

KASTAMONU

A. Muzaffer Akdoğanlı
Adil Aydın
Ahmet Şevket Bohça
Sabri Keskin
Âdil Toközlü
İ. Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ

Mehmet Ateşoğlu
A. Atıf Hacıpaşaoğlu
Feyyaz Köksal
Vedat Âli Özkan

KIRKLARELİ

Mehmet Atagün

KIRŞEHİR

Mehmet Güver

KOCAELİ

İsmail Arar
Sedat Akay

KONYA

Bahri Dağdaş
Hasan Dinçer
M. Ziyaettin İzerdem
İhsan Kabadayı
Mehmet Necati Kalaycı
İsmet Kapısız
Mekki Keskin
Faruk Sükan

KÜTAHYA

Ahmet Can Bilgin
Mesut Erez
Mehmet Ersoy
İ. Hakkı Yıldırım

MALATYA

Şaban Erik

MANİSA

Neriman Ağaoğlu
Ertuğrul Akça
Sami Binicioğlu
Süleyman Çağlar
Muammer Dirik
Önol Şakar
Nahit Yenişehrlioğlu

MARAŞ

Kemalî Bayazıt
Veysi Kadıoğlu
Enver Kaplan
Hacı Ahmet Özsoy

MARDİN

İbrahim Aysoy

MUĞLA

Adnan Akarca
İzzet Oktay
Turan Şahin
İlhan Tekinalp

MUŞ

Kâmil Özsarıyıldız

NEVŞEHİR

İbrahim Boz
S. Hakkı Esatoğlu

NİĞDE

Yaşar Arıbaş
Ruhi Soyer

ORDU

Raif Aybar
Ata Bodur
Ferda Güley
Hamdi Maden
Kemal Şensoy

RİZE

İsmail Sarıgöz
Cevat Yalçın

SAKARYA

Ekrem Alican
Nuri Bayar
Kadri Eroğan
Muslihiddin Gürer
Şerafettin Paker

SAMSUN

Ali Fuat Alişan
Yaşar Akal
Melâhat Gedik
Süreyya Uluçay
Şevki Yücel

SİİRT

Hüseyin Hüsnü Oran
Âdil Yaşa

SİNOP

Hilmi İşgüzar
Mustafa Kaptan

SİVAS

Nihat Doğan
Kâzım Kangal
Cevad Odyakmaz
Gültekin Sakarya
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ

Halil Başol
İlyas Demir
Kemal Nebioğlu
Orhan Öztrak

TOKAT

Fethi Alacalı
M. Şükrü Çavdaroğlu
Osman Hacıbaloğlu
Bedirettin Karaerkek
Osman Saraç

TRABZON

A. İhsan Birincioğlu
Ahmet Çebi
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ

Hasan Ünlü

URFA

Halil Balkıs
Behice Hatko (Boran)
Cemal Güven

UŞAK

Orhan Dengiz
M. Fahri Uğrasızoğlu

VAN

Mehmet Emin Erdinç
Muhlis Görentaş
M. Salih Yıldız

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
Nuri Kodamanoğlu
Turgut Nizamoğlu

ZONGULDAK

Talât Asal
S. Ekmel Çetiner
Fevzi Fırat
Cahit Karakaş
Sadık Tekin Müftüoğlu
Kemal Doğan Sungun

[Reddedenler]

GAZİANTEP
Ali İhsan Göğüş
İZMİR
Lebit Yurdoğlu

KASTAMONU
Osman Zeki Oktay
KIRŞEHİR
Memduh Erdemir

MARDİN
Esat Kemal Aybar

[Çekinser]

SAMSUN
Bahattin Uzunoğlu

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Mahmut Bozdoğan
Kemal Sarıibrahimoğlu
Ahmet Topaloğlu (B.)
ADIYAMAN
Ali Turanlı
AFYON KARAHİSAR
Mustafa Akalın
Mehmet Göbekli
Muzaffer Özdağ
AĞRI
Kasım Küfrevi
AMASYA
Kâzım Ulusoy
ANKARA
Osman Bölükbaşı
İ. Sıtkı Hatipoğlu
Emin Paksüt
İlyas Seçkin
Alparslan Türkeş
ANTALYA
Ahmet Torgay
AYDIN
Mustafa Şükrü Koç
Mustafa Kemal Yılmaz
BALIKESİR
Adnan Akın
Süreyya Koç
Mesut Ozansü
Cihat Turgut
BİTLİS
Zarife Koçak
BOLU
Kemal Demir
Hasan Özcan

BURDUR
İ. Hakkı Boyacıoğlu
Fethi Çelikbaş
BURSA
Sadrettin Çanga (İ. Ü.)
İbrahim Öktem
Kasım Önadım
Bahri Yazır
ÇANAKKALE
Şefik İnan
ÇANKIRI
Mehmet Ali Arsan
Nurettin Ok (Bşk. V.)
ÇORUM
Abdurrahman Güler
Hilmi İncesulu
Hasan Lâtif Sarıyüce
Nejdet Yücer
DENİZLİ
Muzaffer Karan
Hüdai Oral
Âtıf Şohoğlu
DİYARBAKIR
Yusuf Azizoğlu
Hasan Değer
Recai İskenderoğlu
ELÂZIĞ
Nurettin Ardıçoğlu
Kemal Satır
ERZİNCAN
Âdil Sağıroğlu
ERZURUM
Turhan Bilgin
Necati Güven
Gıyasettin Karaca

ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Hayri Başar
Seyfi Öztürk (B.)
GAZİANTEP
Hüseyin İncioğlu
Kâmil Ocak (B.)
Hüseyin Yılmaz
GİRESUN
Kudret Bosuter
Ali Cüceoğlu
GÜMÜŞANE
Ali İhsan Çelikkan
Sabri Özcan San
HATAY
Abdullah Cilli
Reşat Mursaloğlu
Hüsnü Özkan
ISPARTA
Tahsin Argun
Süleyman Demirel
(Başbakan)
İÇEL
Kemal Ataman
Burhan Bozdoğan
İsmail Çataloğlu
C. Sadık Kutlay
İSTANBUL
Hüseyin Ataman
Suphi Baykam
Sadettin Bilgiç
Ferruh Bozbeyli
(Başkan)
Orhan Erkanlı
Orhan Eyüboğlu

Muhiddin Güven
A. Coşkun Kırca
Abdurrahman Şeref Lâç
İlhami Sancar
Selim Sarper
Fuad Sirmen
Ahmet Tahtakılıç
Reşit Ülker
İZMİR
Şevket Adalan
Arif Ertunga
Cemal Hakkı Selek
KARS
Lâtif Aküzüm
Sevinç Düşünsel
Muzaffer Şamiloğlu
KAYSERİ
Fehmi Cumalıoğlu
Turan Feyzioğlu
Cengiz Nayman
Mehmet Yüceler
KIRKLARELİ
Arif Hikmet Güner
M. Orhan Türkkan
Hasan Tahsin Uzun
KIRŞEHİR
Süleyman Onan
KOCAELİ
Nihat Erim
Süreyya Sofuoğlu
Şevket Ustaoğlu
KONYA
Lütfi Akdoğan
Selçuk Aytan
Yunus Koçak

Nazif Kurucu
Seyit Faruk Önder
Fakih Özfakih
Vefa Tanır
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA
Himmet Erdoğmuş
Kemal Kacar

MALATYA
Mehmet Delikaya
Hüseyin Doğan
Lûtfi Evliyaoğlu
Hamit Fendoğlu
İsmet İnönü

MANİSA
Mithat Dülge
Muammer Erten
Şevket Raşit Hatipoğlu
Mustafa Ok

MARAŞ
Vefik Pirinççioğlu
Hüseyin Yağcıoğlu

MARDİN
Rifat Baykal
Seyfi Güneştan
Nazmi Oğuz
Fuat Uluç

MUĞLA
Seyfi Sadi Pencap

MUŞ
Kemal Aytaç
Nermin Neftçi

NEVŞEHİR
Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE
Mehmet Altınsoy
Oğuzdemir Tüzün
Haydar Özalp

ORDU
Feridun Cemal Erkin
Arif Hikmet Onat
Şadi Pehlivanoğlu

RİZE
Erol Yılmaz Akçal
Mazhar Basa

SAKARYA
Hayrettin Uysal

SAMSUN
Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç
Selâhattin Kılıç
Osman Şahinoğlu
Namık Kemal Tülezoğlu

SİİRT
Abdülhalim Aras
Misbah Ongan

SİNOP
Cemil Karahan
Niyazi Özgüç

SİVAS
Nasuh Nazif Arslan
Gıyasettin Duman
Orhan Kabibay
Tevfik Koraltan
Seyfi Kurtbek
M. Kemal Palaoğlu

TOKAT
Cevdet Aykan
İrfan Solmazer

TRABZON
Hamdi Orhon
Ahmet Şener
Osman Turan
Ömer Usta

TUNCELİ
Kenan Aral

URFA
Atalay Akan
Necmettin Cevheri
Mahmut Çetin
Ramazan Tekeli

UŞAK
Ali Rıza Akbıyıkoğlu

VAN
Kinyas Kartal

YOZGAT
Yusuf Ziya Bahadınlı
Celâl Sungur
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK
Bülent Ecevit
Kenan Esengin
Kâmil Kırıkoğlu

[Açık üyelik]

Çorum	1
Yekûn	1

Bazı suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarısının 9 ncu maddesinin (A) bendinden T. C. K. 163/1 maddesinin çıkarılması hakkındaki önergelere verilen oyların sonucu

(Önergeler reddedilmiştir.)

Üye sayısı :	450
Oy verenler :	257
Kabul edenler :	11
Reddedenler :	246
Oya katılmıyanlar :	0
Çekinserler :	192
Açık üyelikler :	1

[Kabul edenler]

ADIYAMAN
Süleyman Arif Emre
AFYON KARAHİSAR
Muzaffer Özdağ
AĞRI
Abdülbâri Akdoğan

ANTALYA
Osman Zeki Yüksel
BİNGÖL
M. Emin Gündoğdu

ERZURUM
Nihat Diler
GAZİANTEP
Süleyman Ünlü
HAKKÂRİ
Ali Karahan

ISPARTA
İrfan Aksu
KARS
Sevinç Düşünsel
Cengiz Ekinci

[Reddedenler]

ADANA
Sabahattin Baybura
Mahmut Bozdoğan
Ali Bozdoğanoğlu
Turhan Dilligil
Ali Karcı
İbrahim Tekin
Ahmet Topaloğlu
Tahir Yücekök
ADIYAMAN
M. Arif Atalay
AFYON KARAHİSAR
Murat Öner
AĞRI
Nevzat Güngör

AMASYA
Ahmet Demiray
Nevzat Şener
Ali Celâlettin Topala

ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Orhan Alp
Kemal Bağcıoğlu
Hüseyin Balan
Ali Rıza Çetiner
Musa Kâzım Coşkun
Ahmet Dallı
Orhan Eren
Recai Ergüder
Rıza Kuas
Zühtü Pehlivanlı
Hasan Tez
H. Turgut Toker
Hasan Türkay
M. Kemal Yılmaz
ANTALYA
İhsan Ataöv
Ahmet Torgay
ARTVİN
Turgut Altunkaya
Sabit Osman Avcı
Mustafa Rona

AYDIN
Sinan Bosna
Yüksel Menderes
Nahit Menteşe
Kemal Ziya Öztürk
İsmet Sezgin

BALIKESİR
Adnan Akın
İbrahim Aytaç
Cihad Bilgehan
Ahmet İhsan Kırımlı
Cihat Turgut
Mehmet Zeki Yücetürk
BİLECİK
Şadi Binay
İsmail Selçuk Çakıroğlu
BOLU
Ş. Nihat Bayramoğlu
Halil İbrahim Çop
Ahmet Çakmak
BURDUR
İ. Hakkı Boyacıoğlu
Faik Kırbaşlı
BURSA
Nilüfer Gürsoy
Kasım Önadım
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel
ÇANAKKALE
Ahmet Nihat Akay
Muammer Baykan
Refet Sezgin

ÇANKIRI
Tahir Akman
Nurettin Ok

ÇORUM
Abdurrahman Güler
Ahmet Uysal
DENİZLİ
Fuat Avcı
Mehmet Salih Baydil
Zafer Nihat Özel
Remzi Şenel
DİYARBAKIR
Aydın Turgut Artuç
Metin Cizreli
Tarık Ziya Ekinci
Feyzi Kalfagil
EDİRNE
İlhami Ertem
Nazmi Özoğul
Türkân Seçkin
ELAZIĞ
Ömer Eken
Samet Güldoğan
Kevni Nedimoğlu
Kemal Satır
ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Sadık Perinçek
Âdil Sağıroğlu
ERZURUM
Turhan Bilgin
Cevat Önder
Nihat Pasinli
Adnan Şenyurt

ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Hayri Başar
Ertuğrul Gazi Sakarya
Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP
Kâmil Ocak
Naşit Sarıca
Mahmut Uygur

GİRESUN
M. Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen
Ali Köymen

GÜMÜŞANE
Sabahattin Savacı

HATAY
Sabahattin Adalı
Abdullah Cilli
Yahya Kanbolat
Talât Köseoğlu
Şemsettin Mursaloğlu

ISPARTA
Ali İhsan Balım

İÇEL
Mazhar Arıkan
Burhan Bozdoğan
İsmail Çataloğlu
Kadir Çetin
Celâl Kılıç

İSTANBUL
Çetin Altan
Sadun Aren
Ali Fuat Başgil
Orhan Birgit
Ali Esat Birol
Nurettin Bulak
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Mustafa Ertuğrul
Muhiddin Güven
A. Coşkun Kırca
O. Seyfi Orhon
Osman Özer
Kaya Özdemir
İ. Hakkı Tekinel
O. Nuri Ulusay
Reşit Ülker
Aydın Yalçın
Mehmet Yardımcı

İZMİR
Şükrü Akkan
Mehmet Ali Aytaş
Şeref Bakşık
Muzaffer Döşemeci
Osman Zeki Efeoğlu
Ali Naili Erdem
Arif Ertunga
Hüsamettin Gümüşpala
İhsan Gürsan
Nihad Kürşad
Şinasi Osma
Enver Turgut
Mustafa Uyar
Lebit Yurdoğlu

KARS
Lâtif Aküzüm
Abbas Ali Çetin
Celâl Nuri Koç
Osman Yeltekin

KASTAMONU
A. Muzaffer Akdoğanlı
Ahmet Şevket Bohça
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay
Âdil Toközlü

KAYSERİ
Mehmet Ateşoğlu
Turan Feyzioğlu
A. Atıf Hacıpaşaoğlu
Feyyaz Köksal
Vedat Âli Özkan

KIRKLARELİ
Mehmet Atagün
M. Orhan Türkkan

KIRŞEHİR
Mehmet Güver
Süleyman Onan

KOCAELİ
İsmail Arar
Sedat Akay
Nihat Erim
Süreyya Sofuoğlu
Şevket Ustaoğlu

KONYA
Bahri Dağdaş
Hasan Dinçer
M. Ziyaeddin İzerdem
İhsan Kabadayı
Mehmet Necati Kalaycı
Mekki Keskin
Yunus Koçak
Farük Sükan
Vefa Tanır
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA
Ahmet Can Bilgin
Himmet Erdoğmuş
Mesut Erez
İ. Hakkı Yıldırım

MALATYA
Şaban Erik
Lûtfi Evliyaoğlu

MANİSA
Neriman Ağaoğlu
Ertuğrul Akça
Süleyman Çağlar
Muammer Dirik
Mithat Dülge
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAŞ
Hacı Ahmet Özsoy

MARDİN
Esat Kemal Aybar
İbrahim Aysoy

MUĞLA
İzzet Oktay
Turan Şahin

MUŞ
Nermin Neftçi
Kâmil Özsarıyıldız

NEVŞEHİR
İbrahim Boz
S. Hakkı Esatoğlu

NİĞDE
Yaşar Arıbaş
Haydar Özalp
Ruhi Soyer

ORDU
Ata Bodur
Ferda Güley
Hamdi Mağden

RİZE
Erol Yılmaz Akçal
Mazhar Basa
İsmail Sarıgöz
Cevat Yalçın

SAKARYA
Nuri Bayar

SAMSUN
Yaşar Akal
Melâhat Gedik
Süreyya Uluçay

SİİRT
Abdülhalim Aras
Hüseyin Hüsnü Oran
Âdil Yaşa

SİVAS
Kâzım Kangal
Cevad Odyakmaz
M. Kemal Palaoğlu
Gültekin Sakarya
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ
Halil Başol
İlyas Demir
Kemal Nebioğlu

TOKAT
Fethi Alacalı
M. Şükrü Çavdaroğlu
Osman Hacıbaloğlu
Bedrettin Karaerkek

TRABZON
Selâhattin Güven
Ömer Usta

TUNCELİ
Hasan Ünlü

URFA
Halil Balkıs
Cemal Güven
Ramazan Tekeli

UŞAK
Orhan Dengiz
M. Fahri Uğrasızoğlu

VAN
Mehmet Emin Erdinç
Kinyas Kartal
M. Salih Yıldız

YOZGAT
Yusuf Ziya Bahadınlı
Nuri Kodamanoğlu
Turgut Nizamoğlu
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK
Talât Asal
S. Ekmel Çetiner
Kenan Esengin
Fevzi Fırat
Cahit Karakaş
Sadık Tekin Müftüoğlu
Kemal Doğan Sungun

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Hasan Aksay
Kasım Gülek
Kemal Sarıibrahimoğlu (İ.)
Bekir Tünay

ADIYAMAN
Nazım Bayıllıoğlu
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR
Mustafa Akalın (İ.)
Osman Attila
Mehmet Göbekli
Şevki Güler
Ali İhsan Ulubahşi

AĞRI
Kasım Küfrevi

AMASYA
Kâzım Ulusoy

ANKARA
Osman Bölükbaşı
İ. Sıtkı Hatipoğlu
Emin Paksüt
İlyas Seçkin
Alparslan Türkeş
Ahmet Üstün

ANTALYA
Hasan Akçalıoğlu
Hüseyin Avni Akın (Yüzbaşı)
Hasan Fehmi Boztepe
Rafet Eker

AYDIN
Mustafa Şükrü Koç
Reşat Özarda
M. Kemal Yılmaz

BALIKESİR
Enver Güreli
Fennî İslimyeli
Süreyya Koç
Mesut Ozansü
Mevlüt Yılmaz

BİNGÖL
Cemal Yavuz

BİTLİS
Cevdet Geboloğlu
Zarife Koçak

BOLU
Kemal Demir
Hasan Özcan
Hami Tezkan

BURDUR
Fethi Çelikbaş

BURSA
Sadrettin Çanga (İ. Ü.)
Cemal Külâhlı
Barlas Küntay
İbrahim Öktem
Ö. Doğan Öztürkmen
Bahri Yazır

ÇANAKKALE
Cihad Baban
Şefik İnan

ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu
Mehmet Ali Arsan

ÇORUM
Hilmi İncesulu
Hasan Lâtif Sarıyüce
Arslan Topçubaşı
Nejdet Yücer

DENİZLİ
Muzaffer Karan
Hüdai Oral (İ.)
Âtıf Şohoğlu

DİYARBAKIR
Yusuf Azizoğlu
Hasan Değer (İ.)
Recai İskenderoğlu

EDİRNE
Ahmet Bilgin (Bşk. V.)

ELÂZIĞ
Nurettin Ardıçoğlu

ERZİNCAN
Nafiz Giray

ERZURUM
Necati Güven
Gıyasettin Karaca
Ahmet Mustafaoğlu
İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR
Şevket Asbuzoğlu
Seyfi Öztürk (B.)

GAZİANTEP
Ali İhsan Göğüş
Hüseyin İncioğlu
Hüseyin Yılmaz

GİRESUN
Kudret Bosuter
Ali Cüccoğlu (İ.)
İ. Etem Kılıçoğlu

GÜMÜŞANE
Necati Akagün
Ali İhsan Çelikkan
Sabri Özcan San

HATAY
Reşat Mursaloğlu (İ.)
Hüsnü Özkan

İSPARTA
Tahsin Argun
Süleyman Demirel (Başbakan)

İÇEL
Kemal Ataman
C. Sadık Kutlay

İSTANBUL
Hüseyin Ataman
Mehmet Ali Aybar
Suphi Baykam
Sadettin Bilgiç
Ferruh Bozbeyli (Başkan)
Orhan Erkanlı
Orhan Eyüboğlu
Abdurrahman Şeref Lâç
İlhami Sancar
Selim Sarper
Fuad Sirmen
Ahmet Tahtakılıç

İZMİR
Şevket Adalan
Settar İksel
Cemal Hakkı Selek

KARS
Turgut Göle
Âdil Kurtel
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Adil Aydın
İ. Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ
Fehmi Cumalıoğlu
Cengiz Nayman
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ
Arif Hikmet Güner
Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR
Memduh Erdemir

KONYA
Lütfi Akdoğan
Selçuk Aytan
İsmet Kapısız
Nazif Kurucu
Seyit Faruk Önder (İ.)
Fakih Özfakih

KÜTAHYA
Mehmet Ersoy
Kemal Kacar (İ.)

MALATYA
Mehmet Delikaya
Hüseyin Doğan (İ.)
Hamit Fendoğlu
İsmet İnönü

MANİSA
Sami Binicioğlu
Muammer Erten
Şevket Raşit Hatipoğlu
Mustafa Ok
Önol Şakar

MARAŞ
Kemalî Bayazıt
Veysi Kadıoğlu
Enver Kaplan
Vefik Pirinççioğlu

Hüseyin Yaycıoğlu

MARDİN

Rifat Baykal
Seyfi Güneştan
Nazmi Oğuz
Fuat Uluç

MUĞLA

Adnan Akarca
Seyfi Sadi Pencap
İlhan Tekinalp

MUŞ

Kemal Aytaç

NEVŞEHİR

Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE

Mehmet Altınsoy
Oğuzdemir Tüzün (İ.)

ORDU

Raif Aybar
Feridun Cemal Erkin (İ.)
Arif Hikmet Onat
Şadi Pehlivanoğlu
Kemal Şensoy

SAKARYA

Ekrem Alican
Kadri Eroğan
Muslihiddin Gürer
Şerafettin Paker
Hayrettin Uysal

SAMSUN

Ali Fuat Alişan (B.)
Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç
Salâhattin Kılıç
Osman Şahinoğlu
Namık Kemal Tülezoğlu
Bahattin Uzunoğlu
Şevki Yücel

SİİRT

Misbah Ongan

SİNOP

Hilmi İşgüzar
Mustafa Kaplan
Cemil Karahan
Niyazi Özgüç

SİVAS

Nasuh Nazif Arslan
Nihat Doğan
Gıyasettin Duman
Orhan Kabibay
Tevfik Koraltan
Seyfi Kurtbek

TEKİRDAĞ

Orhan Öztrak

TOKAT

Cevdet Aykan
Osman Saraç
İrfan Solmazer

TRABZON

A. İhsan Birincioğlu
Ahmet Çebi
Ekrem Dikmen
Hamdi Orhon
Ahmet Şener (İ.)
Osman Turan
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ

Kenan Aral

URFA

Atalay Akan
Behice Hatko **(Boran)**
Necmettin Cevheri
Mahmut Çetin

UŞAK

Ali Rıza Akbıyıkoğlu

VAN

Muslih Görentaş (İ. Ü.)

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
Celâl Sungur (İ.)

ZONGULDAK

Bülent Ecevit
Kâmil Kırıkoğlu

[Açık üyelikler]

Çorum	1
Yekûn	1

Bâzı suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarısının 9 ncu maddesine (O) bendi eklenmesine dair C. H. P. Grupu önergesine verilen oyların sonucu

(Önerge reddedilmiştir.)

Üye sayısı :	450
Oy verenler :	257
Kabul edenler :	54
Reddedenler :	198
Çekinserler :	5
Oya katılmıyanlar :	192
Açık üyelikler :	1

[Kabul edenler]

ADANA
Ali Karcı

AFYON KARAHİSAR
Murat Öner

AĞRI
Nevzat Güngör

ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Rıza Kuas
Hasan Tez

AYDIN
Reşat Özarda

BİLECİK
İsmail Selçuk Çakıroğlu

ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu

DENİZLİ
Fuat Avcı

DİYARBAKIR
Metin Cizreli
Tarık Ziya Ekinci
Feyzi Kalfagil

EDİRNE
Türkân Seçkin

ELÂZIĞ
Kevni Nedimoğlu

ERZİNCAN
Âdil Sağıroğlu

ERZURUM
Adnan Şenyurt

ESKİŞEHİR
Hayri Başar

GAZİANTEP
Ali İhsan Göğüş

GÜMÜŞANE
Ali İhsan Çelikkan
Sabahattin Savacı
Reşit Ülker

İSTANBUL
Sadun Aren
Orhan Birgit
A. Coşkun Kırca

İZMİR
Şeref Bakşık
Arif Ertunga

KARS
Osman Yeltekin

KASTAMONU
Âdil Toközlü

KOCAELİ
İsmail Arar
Sedat Akay
Nihat Erim
Süreyya Sofuoğlu

KONYA
Yunus Koçak

MALATYA
Mehmet Delikaya
Şaban Erik
Lûtfi Evliyaoğlu

MARDİN
İbrahim Aysoy

MUŞ
Nermin Neftçi

ORDU
Ferda Güley

RİZE
Mazhar Basa

SAKARYA
Nuri Bayar

SAMSUN
Yaşar Akal

SİNOP
Hilmi İşgüzar

SİVAS
Gıyasettin Duman
Kâzım Kangal
M. Kemal Palaoğlu

TEKİRDAĞ
Kemal Nebioğlu

TOKAT
Fethi Alacalı

TRABZON
Ahmet Çebi

VAN
M. Salih Yıldız

YOZGAT
Yusuf Ziya Bahadınlı

ZONGULDAK
Kenan Esengin
Fevzi Fırat

[Reddedenler]

ADANA
Hasan Aksay
Sabahattin Baybura
Ali Bozdoğanoğlu
İbrahim Tekin
Ahmet Topaloğlu
Tahir Yücekök

ADIYAMAN
M. Arif Atalay

AFYON KARAHİSAR
Osman Attila
Mehmet Göbekli
Şevki Güler
Ali İhsan Ulubahşi

AMASYA
Nevzat Şener
Ali Celâlettin Topala

ANKARA
Orhan Alp
Kemal Bağcıoğlu
Ali Rıza Çetiner
Musa Kâzım Coşkun
Orhan Eren
Recai Ergüder
Zühtü Pehlivanlı
H. Turgut Toker
Hasan Türkay
M. Kemal Yılmaz

ANTALYA
Hasan Akçalıoğlu
İhsan Ataöv
Hasan Fehmi Boztepe
Ahmet Torgay

ARTVİN
Sabit Osman Avcı
Mustafa Rona

AYDIN
Sinan Bosna

Nahit Menteşe
Kemal Ziya Öztürk

BALIKESİR

Adnan Akın
İbrahim Aytaç
Ahmet İhsan Kırımlı
Cihat Turgut
Mevlüt Yılmaz
Mehmet Zeki Yücetürk

BİLECİK

Şadi Binay

BİTLİS

Cevdet Geboloğlu

BOLU

Ş. Nihat Bayramoğlu
Halil İbrahim Çop
Ahmet Çakmak

BURDUR

İ. Hakkı Boyacıoğlu

BURSA

Nilüfer Gürsoy
Cemal Külâhlı
Kasım Önadım
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut

ÇANAKKALE

Ahmet Nihat Akay
Muammer Baykan
Refet Sezgin

ÇANKIRI

Tahir Akman

ÇORUM

Abdurrahman Güler
Arslan Tonçubaşı
Ahmet Uysal

DENİZLİ

Mehmet Salih Baydil
Zafer Nihat Özel
Remzi Şenel

EDİRNE

İlhami Ertem
Nazmi Özoğul

ELÂZIĞ

Samet Güldoğan

ERZİNCAN

Hüsamettin Atabeyli
Sadık Peringek

ERZURUM

Turhan Bilgin
Ahmet Mustafaoğlu
Cevat Önder
Nihat Pasinli
İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR

Mehmet İsmet Angı
Ertuğrul Gazi Sakarya

GAZİANTEP

Kâmil Ocak
Naşit Sarıca
Mahmut Uygur
Süleyman Ünlü

GİRESUN

Nizamettin Erkmen
İ. Etem Kılıçoğlu
Ali Köymen

GÜMÜŞANE

Sabri Özcan San

HATAY

Sabahattin Adalı
Abdullah Cilli
Talât Köseoğlu

İSPARTA

Ali İhsan Balım

İÇEL

Mazhar Arıkan
Kadir Çetin
Celâl Kılıç

İSTANBUL

Sadettin Bilgiç
Ali Esat Birol
Nurettin Bulak
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Mustafa Ertuğrul
Orhan Seyfi Orhon
Osman Özer
Kaya Özdemir
İ. Hakkı Tekinel
Osman Nuri Ulusay
Aydın Yalçın
Mehmet Yardımcı

İZMİR

Şükrü Akkan
Mehmet Ali Aytaş
Muzaffer Döşemeci
Osman Zeki Efeoğlu
Ali Naili Erdem
Hüsamettin Gümüşpala
İhsan Gürsan
Nihad Kürşad
Şinasi Osma
Enver Turgut

KARS

Lâtif Aküzüm
Abbas Ali Çetin
Celâl Nuri Koç

KASTAMONU

A. Muzaffer Akdoğanlı
Ahmet Şevket Bohça
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay

KAYSERİ

Mehmet Ateşoğlu
A. Atıf Hacıpaşaoğlu
Feyyaz Köksal
Vedat Âli Özkan

KIRKLARELİ

Mehmet Atagün
Arif Hikmet Güner
Orhan Türkkan

KIRŞEHİR

Mehmet Güver

KONYA

Bahri Dağdaş
Hasan Dinçer
M. Ziyaeddin İzerdem
Mehmet Necati Kalaycı
Mekki Keskin
Faruk Sükan
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA

Ahmet Can Bilgin
Mesut Erez
Mehmet Ersoy
İ. Hakkı Yıldırım
Kemal Kacar

MANİSA

Neriman Ağaoğlu
Ertuğrul Akça
Süleyman Çağlar
Muammer Dirik
Mithat Dülge
Önol Şakar
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAŞ

Veysi Kadıoğlu
Enver Kaplan
Hacı Ahmet Özsoy

MARDİN

Esat Kemal Aybar

MUĞLA

İzzet Oktay

MUŞ

Kâmil Özsarıyıldız

NEVŞEHİR

İbrahim Boz

NİĞDE

Yaşar Arıbaş
Haydar Özalp

ORDU

Ata Bodur
Hamdi Mağden
Şadi Pehlivanoğlu
Kemal Şensoy

RİZE

Erol Yılmaz Akçal
İsmail Sarıgöz
Cevat Yalçın

SAKARYA

Kadri Eroğan
Muslihiddin Gürer

SAMSUN

Ali Fuat Alişan
Melâhat Gedik
Osman Şahinoğlu
Namık Kemal Tülezoğlu
Süreyya Uluçay
Şevki Yücel

SİİRT

Abdülhalim Aras
Hüseyin Hüsnü Oran

SİVAS

Tevfik Koraltan
Cevad Odyakmaz
Gültekin Sakarya
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ

Halil Başol
İlyas Demir

TOKAT

M. Şükrü Çavdaroğlu
Osman Hacıbaloğlu
Bedrettin Karaerkek
Osman Saraç

TRABZON
A. İhsan Birıncioğlu
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Osman Turan
Ömer Usta

URFA
Halil Balkıs
Cemal Güven
Ramazan Tekeli

UŞAK
Orhan Dengiz

M. Fahri Uğrasızoğlu

VAN
Kinyas Kartal

YOZGAT
Turgut Nizamoğlu

ZONGULDAK
Talât Asal
S. Ekmel Çetiner
Cahit Karakaş
Sadık Tekin Müftüoğlu
Kemal Doğan Sungun

[Çekinserler]

ANKARA
Ahmet Dallı

AYDIN
İsmet Sezgin

BURSA
Ahmet Türkel

ELÂZIĞ
Ömer Eken

İZMİR
Settar İksel

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Mahmut Bozdoğan
Turhan Dilligil
Kasım Gülek
Kemal Sarıibrahimoğlu (İ.)
Bekir Tünay

ADIYAMAN
Nazım Bayıllıoğlu
Süleyman Arif Emre
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR
Mustafa Akalın (İ.)
Muzaffer Özdağ

AĞRI
Abdülbari Akdoğan
Kasım Küfrevi

AMASYA
Ahmet Demiray
Kâzım Ulusoy

ANKARA
Hüseyin Balan
Osman Bölükbaşı
İ. Sıtkı Hatipoğlu
Emin Paksüt
İlyas Seçkin
Alparslan Türkeş
Ahmet Üstün

ANTALYA
Hüseyin Avni Akın (Yüzbaşı)
Rafet Eker
Osman Zeki Yüksel

ARTVİN
Turgut Altunkaya

AYDIN
Mustafa Şükrü Koç
Yüksel Menderes
M. Kemal Yılmaz

BALIKESIR
Cihad Bilgehan (B.)
Enver Güreli
Fennî İslimyeli
Süreyya Koç
Mesut Ozansü

BİNGÖL
M. Emin Gündoğdu
Cemal Yavuz

BİTLİS
Zarife Koçak

BOLU
Kemal Demir
Hasan Özcan
Hami Tezkan

BURDUR
Fethi Çelikbaş
Faik Kırbaşlı

BURSA
Sadrettin Çanga (İ. Ü.)
Barlas Küntay
İbrahim Öktem
Ö Doğan Öztürkmen
Bahri Yazır

ÇANAKKALE
Cihad Baban
Şefik İnan

ÇANKIRI
Mehmet Ali Arsan
Nurettin Ok (Bşk. V.)

ÇORUM
Hilmi İncesulu

Hasan Lâtif Sarıyüce
Nejdet Yücer

DENİZLİ
Muzaffer Karan
Hüdai Oral (İ.)
Âtıf Şohoğlu

DİYARBAKIR
Aydın Turgut Artuç
Yusuf Azizoğlu
Hasan Değer (İ.)
Recai İskenderoğlu

EDİRNE
Ahmet Bilgin (Bşk. V.)

ELÂZIĞ
Nurettin Ardıçoğlu
Kemal Satır

ERZİNCAN
Nafiz Giray

ERZURUM
Nihat Diler
Necati Güven
Gıyasettin Karaca

ESKİŞEHİR
Şevket Asbuzoğlu
Seyfi Öztürk (B.)
Aziz Zeytinoğlu (İ.)

GAZİANTEP
Hüseyin İncioğlu
Hüseyin Yılmaz

GİRESUN
Kudret Bosuter
Ali Cüceoğlu (İ.)
M. Kemal Çilesiz

GÜMÜŞANE
Necati Akagün

HAKKÂRİ
Ali Karahan

HATAY
Yahya Kanbolat
Reşat Mursaloğlu (İ.)
Hüsnü Özkan

ISPARTA
İrfan Aksu
Tahsin Argun
Süleyman Demirel (Başbakan)

İÇEL
Kemal Ataman
Burhan Bozdoğan
İsmail Çataloğlu
C. Sadık Kutlay

İSTANBUL
Çetin Altan
Hüseyin Ataman
Mehmet Ali Aybar
Ali Fuat Başgil
Suphi Baykam
Ferruh Bozbeyli (Başkan)
Orhan Erkanlı
Orhan Eyüboğlu
Muhiddin Güven
Abdurrahman Şeref Lâç
İlhami Sancar
Selim Sarper
Fuad Sirmen
Ahmet Tahtakılıç

İZMİR
Şevket Adalan

Cemal Hakkı Selek
Mustafa Uyar
Lebit Yurdoğlu

KARS

Sevinç Düşünsel
Cengiz Ekinci
Turgut Göle
Âdil Kurtel
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU

Adil Aydın
İ. Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ

Fehmi Cumalıoğlu
Turhan Feyzioğlu
Cengiz Nayman
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ

Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR

Memduh Erdemir
Süleyman Onan

KOCAELİ

Şevket Ustaoğlu

KONYA

Lütfi Akdoğan
Selçuk Aytan
İhsan Kabadayı
İsmet Kapısız
Nazif Kuruca
Seyit Faruk Önder (İ.)
Fakih Özfakih
Vefa Tanır

KÜTAHYA

Himmet Erdoğmuş

MALATYA

Hüseyin Doğan (İ.)
Hamit Fendoğlu
İsmet İnönü

MANİSA

Sami Binicioğlu
Muammer Erten
Şevket Raşit Hatipoğlu
Mustafa Ok

MARAŞ

Kemalî Bayazıt
Vefik Pirinççioğlu
Hüseyin Yaycıoğlu

MARDİN

Rifat Baykal
Seyfi Güneştan
Nazmi Oğuz
Fuat Uluç

MUĞLA

Adnan Akarca
Seyfi Sadi Pencap
Turan Şahin
İlhan Tekinalp

MUŞ

Kemal Aytaç

NEVŞEHİR

S. Hakkı Esatoğlu
Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE

Mehmet Altınsoy
Ruhi Soyer
Oğuzdemir Tüzün (İ.)

ORDU

Raif Aybar
Feridun Cemal Erkin (İ.)
Arif Hikmet Onat

SAKARYA

Ekrem Alican
Şerafeddin Paker
Hayrettin Uysal

SAMSUN

Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç (İ.)
Salâhattin Kılıç
Bahattin Uzunoğlu

SİİRT

Misbah Ongan
Âdil Yaşa

SİNOP

Mustafa Kaptan
Cemil Karahan
Niyazi Özgüç

SİVAS

Nasuh Nazif Arslan
Nihat Doğan
Orhan Kabibay
Seyfi Kurtbek

TEKİRDAĞ

Orhan Öztrak

TOKAT

Cevdet Aykan
İrfan Solmazer

TRABZON

Hamdi Orhon
Ahmet Şener (İ.)
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ

Kenan Aral
Hasan Ünlü

URFA

Atalay Akan
Behice Hatko (Boran)
Necmettin Cevheri
Mahmut Çetin

UŞAK

Ali Rıza Akbıyıkoğlu

VAN

Mehmet Emin Erdinç
Muhlis Görentaş (İ. Ü.)

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
Nuri Kodamanoğlu
Celâl Sungur (İ.)
Neşat Tanrıdağ

ZONGULDAK

Bülent Ecevit
Kâmil Kırıkoğlu

[Açık üyelik]

Çorum	1
Yekûn	1

Bâzı suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarısının 9 ncu maddesine (K) bendi eklenmesine dair C. H. P. Grupu önergesine verilen oyların sonucu

(Önerge reddedilmiştir.)

Üye sayısı :	450
Oy verenler :	253
Kabul edenler :	43
Reddedenler :	210
Çekinserler :	0
Oya katılmıyanlar :	196
Açık üyelikler :	1

[Kabul edenler]

ADANA
Ali Karcı
AFYON KARAHİSAR
Murat Öner

ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Rıza Kuas
Hasan Tez

AYDIN
Reşat Özarda

BİLECİK
İsmail Selçuk Çakıroğlu

ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu

DİYARBAKIR
Metin Cizreli
Tarık Ziya Ekinci
Feyzi Kalfagil

EDİRNE
Türkân Seçkin

ERZİNCAN
Âdil Sağıroğlu

ERZURUM
Adnan Şenyurt

ESKİŞEHİR
Hayri Başar

GAZİANTEP
Ali İhsan Göğüş

GÜMÜŞANE
Ali İhsan Çelikkan

ISTANBUL
Sadun Aren
Orhan Birgit
A. Coşkun Kırca
Reşit Ülker

İZMİR
Şeref Bakşık
Arif Ertunga

KARS
Osman Yeltekin

KASTAMONU
Âdil Toközlü

KOCAELİ
İsmail Arar
Nihat Erim

MALATYA
Mehmet Delikaya
Lûtfi Evliyaoğlu

MARDİN
İbrahim Aysoy

MUŞ
Nermin Neftçi

ORDU
Ferda Güley

RİZE
Mazhar Basa

SAMSUN
Yaşar Akal

SİNOP
Hilmi İşgüzar

SİVAS
Gıyasettin Duman
Kâzım Kangal
M. Kemal Palaoğlu

TEKİRDAĞ
Kemal Nebioğlu

TOKAT
Fethi Alacalı

TRABZON
Ahmet Çebi

VAN
M. Salih Yıldız

ZONGULDAK
Kenan Esengin

[Reddedenler]

ADANA
Hasan Aksay
Sabahattin Baybura
Ali Bozdoğanoğlu
İbrahim Tekin
Ahmet Topaloğlu
Tahir Yücekök

ADIYAMAN
M. Arif Atalay

AFYON KARAHİSAR
Osman Attila
Mehmet Göbekli
Şevki Güler
Ali İhsan Ulubahşi

AĞRI
Nevzat Güngör

AMASYA
Nevzat Şener
Ali Celâlettin Topala

ANKARA
Orhan Alp
Kemal Bağcıoğlu
Ali Rıza Çetiner
Musa Kâzım Coşkun
Ahmet Dallı
Orhan Eren
Recai Ergüder
Zühtü Pehlivanlı
H. Turgut Toker
Hasan Türkay
M. Kemal Yılmaz

ANTALYA
Hasan Akçalıoğlu
İhsan Ataöv
Hasan Fehmi Boztepe
Ahmet Torgay

ARTVİN
Sabit Osman Avcı
Mustafa Rona

AYDIN
Sinan Bosna
Yüksel Menderes
Nahit Menteşe
Kemal Ziya Öztürk
İsmet Sezgin

BALIKESİR
Adnan Akın
İbrahim Aytaç
Ahmet İhsan Kırımlı
Cihat Turgut
Mevlüt Yılmaz
Mehmet Zeki Yücetürk

BİLECİK
Şadi Binay

BİTLİS
Cevdet Geboloğlu

BOLU
Ş. Nihat Bayramoğlu
Halil İbrahim Cop
Ahmet Çakmak

BURDUR
İ. Hakkı Boyacıoğlu
Faik Kırbaşlı

BURSA
Nilüfer Gürsoy
Cemal Külâhlı
Barlas Küntay
Kasım Önadım
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel

ÇANAKKALE
Ahmet Nihat Akay
Muammer Baykan
Refet Sezgin

ÇANKIRI
Tahir Akman
Nurettin Ok

ÇORUM
Abdurrahman Güler
Arslan Topçubaşı
Ahmet Uysal

DENİZLİ
Fuat Avcı
Mehmet Salih Baydil
Zafer Nihat Özel
Remzi Şenel

EDİRNE
İlhami Ertem
Nazmi Özoğul

ELÂZIĞ
Ömer Eken
Samet Güldoğan
Kevni Nedimoğlu

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Sadık Perinçek

ERZURUM
Turhan Bilgin
Ahmet Mustafaoğlu
Cevat Önder
Nihat Pasinli
İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Ertuğrul Gazi Sakarya

GAZİANTEP
Kâmil Ocak
Naşit Sarıca
Mahmut Uygur
Süleyman Ünlü

GİRESUN
Nizamettin Erkmen
İ. Etem Kılıçoğlu
Ali Köymen

GÜMÜŞANE
Sabri Özcan San
Sabahattin Savacı

HATAY
Sabahattin Adalı
Abdullah Cilli
Talât Köseoğlu
Şemsettin Mursaloğlu

İSPARTA
Ali İhsan Balım

İÇEL
Mazhar Arıkan
Kadir Çetin
Celâl Kılıç

İSTANBUL
Sadettin Bilgiç
Ali Esat Birol
Nurettin Bulak
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Mustafa Ertuğrul
Muhiddin Güven
Orhan Seyfettin Orhon
Osman Özer
Kaya Özdemir
İ. Hakkı Tekinel
Mehmet Yardımcı

İZMİR
Şükrü Akkan
Mehmet Ali Aytaş
Muzaffer Döşemeci
Osman Zeki Efeoğlu
Ali Naili Erdem
Hüsamettin Gümüşpala
İhsan Gürsan
Settar İksel
Nihad Kürşad
Enver Turgut

KARS
Lâtif Aküzüm
Celâl Nuri Koç

KASTAMONU
A. Muzaffer Akdoğanlı
Ahmet Şevket Bohça
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay

KAYSERİ
Mehmet Ateşoğlu
A. Atıf Hacıpaşaoğlu
Feyyaz Köksal
Vedat Âli Özkan

KIRKLARELİ
Mehmet Atagün
Arif Hikmet Güner
M. Orhan Türkkan

KIRŞEHİR
Memduh Erdemir

KOCAELİ
Sedat Akay
Süreyya Sofuoğlu
Şevket Ustaoğlu

KONYA
Bahri Dağdaş
Hasan Dinçer
M. Ziyaettin İzerdem
Mehmet Necati Kalaycı
Mekki Keskin
Faruk Sükan
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA
Ahmet Can Bilgin
Mesut Erez
Mehmet Ersoy
İ. Hakkı Yıldırım

MANİSA
Neriman Ağaoğlu
Ertuğrul Akça
Süleyman Çağlar
Muammer Erten
Mithat Dülge
Önol Şakar
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAŞ
Veysi Kadıoğlu
Enver Kaplan
Hacı Ahmet Özsoy

MARDİN
Esat Kemal Aybar

MUĞLA
İzzet Oktay

MUŞ
Kâmil Özsarıyıldız

NEVŞEHİR
İbrahim Boz

NİĞDE
Yaşar Arıbaş
Haydar Özalp

ORDU
Ata Bodur
Hamdi Mağden
Şadi Pehlivanoğlu
Kemal Şensoy

RİZE
Erol Yılmaz Akçal
İsmail Sarıgöz
Cevat Yalçın

SAKARYA
Nuri Bayar
Kadri Eroğan
Muslihittin Gürer

SAMSUN
Ali Fuat Alişan
Melâhat Gedik
Osman Şahinoğlu
Namık Kemal Tülezoğlu
Süreyya Uluçay
Şevki Yücel

SİİRT
Abdülhalim Aras
Hüseyin Hüsnü Oran

SİVAS
Tevfik Koraltan
Cevad Odyakmaz
Gültekin Sakarya

TEKİRDAĞ
Halil Başol
İlyas Demir

TOKAT
M. Şükrü Çavdaroğlu
Osman Hacıbaloğlu
Bedrettin Karaerkek
Osman Saraç

TRABZON
A. İhsan Birincioğlu
Ekrem Dikmen

Selâhattin Güven
Ömer Usta

URFA

Halil Balkıs
Cemal Güven
Ramazan Tekeli

UŞAK

Orhan Dengiz
M. Fahri Uğrasızoğlu

VAN

Kimyas Kartal

YOZGAT

Turgut Nizamoğlu

ZONGULDAK

Talât Asal
Salih Ekmel Çetiner
Fevzi Fırat
Cahit Karakaş
Sadık Tekin Müftüoğlu
Kemal Doğan Sungun

[Oya katılmıyanlar]

ADANA

Mahmut Bozdoğan
Turhan Dilligil
Kasım Gülek
Kemal Sarıibrahimoğlu (İ.)
Bekir Tünay

ADIYAMAN

Nazım Bayıllıoğlu
Süleyman Arif Emre
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR

Mustafa Akalın (İ.)
Muzaffer Özdağ

AĞRI

Abdülbâri Akdoğan
Kasım Küfrevi

AMASYA

Ahmet Demiray
Kâzım Ulusoy

ANKARA

Hüseyin Balan
Osman Bölükbaşı
İ. Sıtkı Hatipoğlu
Emin Paksüt
İlyas Seçkin
Alparslan Türkeş
Ahmet Üstün

ANTALYA

Hüseyin Avni Akın (Yüzbaşı)
Rafet Eker
Osman Zeki Yüksel

ARTVİN

Turgut Altunkaya

AYDIN

Mustafa Şükrü Koç
Mustafa Kemal Yılmaz

BALIKESİR

Cihad Bilgehan (B.)
Enver Güreli
Fennî İslimyeli
Süreyya Koç
Mesut Ozansü

BİNGÖL

M. Emin Gündoğdu
Cemal Yavuz

BİTLİS

Zarife Koçak

BOLU

Kemal Demir
Hasan Özcan
Hami Tezkan

BURDUR

Fethi Çelikbaş

BURSA

Sadrettin Çanga (İ. Ü.)
İbrahim Öktem
Ö. Doğan Öztürkmen
Bahri Yazır

ÇANAKKALE

Cihad Baban
Şefik İnan

ÇANKIRI

Mehmet Ali Arsan

ÇORUM

Hilmi İncesulu
Hasan Lâtif Sarıyüce
Nejdet Yücer

DENİZLİ

Muzaffer Karan
Hüdai Oral
Âtıf Şohoğlu

DİYARBAKIR

Aydın Turgut Artuç
Yusuf Azizoğlu
Hasan Değer (İ.)
Recai İskenderoğlu

EDİRNE

Ahmet Bilgin (Bşk. V.)

ELÂZIĞ

Nurettin Ardıçoğlu
Kemal Satır

ERZİNCAN

Nafiz Giray

ERZURUM

Nihat Diler
Necati Güven
Gıyasettin Karaca

ESKİŞEHİR

Şevket Asbuzoğlu
Seyfi Öztürk (B)
Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP

Hüseyin İncioğlu
Hüseyin Yılmaz

GİRESUN

Kudret Bosuter
Ali Cüceoğlu
M. Kemal Çilesiz

GÜMÜŞANE

Necati Akagün

HAKKÂRİ

Ali Karahan

HATAY

Yahya Kanbolat
Reşat Mursaloğlu (İ.)
Hüsnü Özkan

İSPARTA

İrfan Aksu
Tahsin Argun
Süleyman Demirel (Başbakan)

İÇEL

Kemal Ataman
Burhan Bozdoğan
İsmail Çataloğlu
C. Sadık Kutlay

İSTANBUL

Çetin Altan
Hüseyin Ataman
Mehmet Ali Aybar
Ali Fuat Başgil
Suphi Baykam
Ferruh Bozbeyli (Başkan)
Orhan Erkanlı
Orhan Eyüboğlu
Abdurrahman Şeref Lâç
İlhami Sancar
Selim Sarper
Fuad Sirmen
Ahmet Tahtakılıç
Osman Nuri Ulusay
Aydın Yalçın

İZMİR

Şevket Adalan
Şinasi Osma
Cemal Hakkı Selek
Mustafa Uyar
Lebit Yurdoğlu

KARS

Abbas Ali Çetin
Sevinç Düşünsel
Cengiz Ekinci
Turgut Göle
Âdil Kurtel
Muzaffer Şan loğlu

KASTAMONU

Adil Aydın
İ. Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ

Fehmi Cumalıoğlu
Turan Feyzioğlu
Cengiz Nayman
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ

Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR
Mehmet Güver
Süleyman Onan

KONYA
Lütfi Akdoğan
Selçuk Aytan
İhsan Kabadayı
İsmet Kapısız
Yunus Koçak
Nazif Kurucu
Seyit Faruk Önder (İ)
Fakih Özfak'h
Vefa Tanır

KÜTAHYA
Himmet Erdoğmuş
Kemal Kacar

MALATYA
Hamit Fendoğlu (İ.)
Şaban Erik
Hamit Fendoğlu
İsmet İnönü

MANİSA
Sami Binicioğlu
Muammer Dirik
Şevket Raşit Hatipoğlr
Mustafa Ok

MARAŞ
Kemalî Bayazıt
Vefik Pirinççioğlu
Hüseyin Yaycıoğlu

MARDİN
Rifat Baykal
Seyfi Güneştan
Nazmi Oğuz
Fuat Uluç

MUĞLA
Adnan Akarca
Seyf. Sadi Pencap
Turan Şahin
İlhan Tekinalp

MUŞ
Kemal Aytaç

NEVŞEHİR
S. Hakkı Esatoğlu
Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE
Mehmet Altınsoy
Ruhi Soyer
Oğuzdemir Tüzün

ORDU
Raif Aybar
Feridun Cemal Erkin
Arif Hikmet Onat

SAKARYA
Ekrem Alican
Şerafettin Paker
Hayrettin Uysal

SAMSUN
Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç (İ.)
Selâhattin Kılıç
Bahattin Uzunoğlu

SİİRT
Misbah Ongan
Âdil Yaşa

SİNOP
Mustafa Kaptan
Cemil Karahan
Niyazi Özgüç

SİVAS
Nasuh Nazif Arslan
Nihat Doğan
Orhan Kabibay
Seyfi Kurtbek
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ
Orhan Öztrak

TOKAT
Cevdet Aykan
İrfan Solmazer

TRABZON
Hamdi Orhon
Ahmet Şener (İ.)
Osman Turan
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ
Kenan Aral
Hasan Ünlü

URFA
Atalay Akan
Behice Hatko (Boran)
Necmettin Cevheri
Mahmut Çetin

UŞAK
Ali Rıza Akbıyıkoğlu

VAN
Mehmet Emin Erdinç
Muhlis Görentaş (İ. Ü.)

YOZGAT
İsmail Hakkı Akdoğan
Yusuf Ziya Bahadınlı
Nuri Kodamanoğlu
Celâl Sungur
Neşet Tanrıdağ

DİYARBAKIR
Bülent Ecevit
Kâmil Kırıkoğlu

[Açık üyelikler]

Çorum	1
Yekûn	1

Bâzı suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarısının 9 ncu maddesine (N) bendi eklenmesine dair C. H. P. Grupu önergesine verilen oyların sonucu

(Önerge reddedilmiştir.)

Üye sayısı : 450
Oy veren'er : 254
Kabul edenler : 44
Reddedenler : 210
Çekinserler : 0
Oya katılmıyanlar : 195
Açık üyelikler : 1

[Kabul edenler]

ADANA
Ali Karcı
AFYON KARAHİSAR
Murat Öner

ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Hasan Tez

BİLECİK
İsmail Selçuk Çakıroğlu

ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu

DİYARBAKIR
Metin Cizreli
Tarık Ziya Ekinci
Feyzi Kalfagil

EDİRNE
Türkân Seçkin

ERZİNCAN
Âdil Sağıroğlu

ERZURUM
Adnan Şenyurt

ESKİŞEHİR
Hayri Başar

GAZİANTEP
Ali İhsan Göğüş

GÜMÜŞANE
Ali İhsan Çelikkan

İSTANBUL
Sadun Aren
Orhan Birgit
A. Coşkun Kırca

İZMİR
Şeref Bakşık
Arif Ertunga

KARS
Cengiz Ekinci
Osman Yeltekin

KASTAMONU
Âdil Toközlü

KOCAELİ
İsmail Arar
Sedat Akay
Nihat Erim

KONYA
Yunus Koçak

MALATYA
Mehmet Delikaya
Şaban Erik
Lûtfi Evliyaoğlu

MARDİN
İbrahım Aysoy

MUŞ
Nermin Neftçi

ORDU
Ferda Güley

RİZE
Mazhar Basa

SAMSUN
Yaşar Akal

SİNOP
Hilmi İşgüzar

SİVAS
Giyasettin Duman
Kâzım Kangal
M. Kemal Palaoğlu

TEKİRDAĞ
Kemal Nebioğlu

TOKAT
Fethi Alacalı

TRABZON
Ahmet Çebi

VAN
M. Salih Yıldız

ZONGULDAK
Kenan Esengin

[Reddedenler]

ADANA
Hasan Aksay
Sabahattin Baybura
Ali Bozdoğanoğlu
İbrahim Tekin
Ahmet Topaloğlu
Tahir Yüceökök

ADIYAMAN
M. Arif Atalay

AFYON KARAHİSAR
Osman Attila
Mehmet Göbekli
Şevki Güler
Ali İhsan Ulubahşi

AĞRI
Nevzat Güngör

AMASYA
Nevzat Şener
Ali Celâlettin Topala

ANKARA
Orhan Alp
Kemal Bağcıoğlu
Ali Rıza Çetiner
Musa Kâzım Coşkun
Ahmet Dallı
Orhan Eren
Recai Ergüder
Zühtü Pehlivanlı
H. Turgut Toker
Hasan Türkay
M. Kemal Yılmaz

ANTALYA
Hasan Akçalıoğlu
İhsan Ataöv
Hasan Fehmi Boztepe
Ahmet Torgay

ARTVİN
Sabit Osman Avcı
Mustafa Rona

AYDIN
Sinan Bosna
Yüksel Menderes
Nahit Menteşe
Kemal Ziya Öztürk
İsmet Sezgin

BALIKESİR
Adnan Akın
İbrahim Aytaç

Ahmet İhsan Kırımlı
Cihat Turgut
Mevlüt Yılmaz
Mehmet Zeki Yücetürk

BİLECİK

Şadi Binay

BİTLİS

Cevdet Geboloğlu

BOLU

Ş. Nihat Bayramoğlu
Halil İbrahim Çop
Ahmet Çakmak

BURDUR

İ. Hakkı Boyacıoğlu
Faik Kırbaşlı

BURSA

Cemal Külâhlı
Barlas Küntay
Kasım Önadım
Ö. Doğan Öztürkmen
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel

ÇANAKKALE

Ahmet Nihat Akay
Muammer Baykan
Refet Sezgin

ÇANKIRI

Tahir Akman
Nurettin Ok

ÇORUM

Arslan Topçubaşı
Ahmet Uysal

DENİZLİ

Fuat Avcı
Mehmet Salih Baydil
Zafer Nihat Özel
Remzi Şenel

EDİRNE

İlhami Ertem
Nazmi Özoğul

ELÂZIĞ

Ömer Eken
Samet Güldoğan
Kevni Nedimoğlu

ERZİNCAN

Hüsamettin Atabeyli
Sadık Perinçek

ERZURUM

Turhan Bilgin
Ahmet Mustafaoğlu
Cevat Önder
Nihat Pasinli
İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR

Mehmet İsmet Angı
Ertuğrul Gazi Sakarya

GAZİANTEP

Kâmil Ocak
Naşit Sarıca
Mahmut Uygur
Süleyman Ünlü

GİRESUN

Nizamettin Erkmen
İ. Etem Kılıçoğlu
Ali Köymen

GÜMÜŞANE

Sabri Özcan San
Sabahattin Savacı

HATAY

Sabahattin Adalı
Abdullah Cilli
Talât Köseoğlu
Şemsettin Mursaloğlu

ISPARTA

Ali İhsan Balım

İÇEL

Burhan Bozdoğan
Kadir Çetin
Celâl Kılıç

İSTANBUL

Sadettin Bilgiç
Ali Esat Birol
Nurettin Bulak
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Mustafa Ertuğrul
Muhiddin Güven
Orhan Seyfi Orhon
Osman Özer
Kaya Özdemir
İ. Hakkı Tekinel
Osman Nuri Ulusay
Mehmet Yardımcı

İZMİR

Şükrü Akkan
Mehmet Ali Aytaş
Muzaffer Döşemeci
Osman Zeki Efeoğlu
Ali Naili Erdem
Hüsamettin Gümüşpala
İhsan Gürsan
Settar İksel
Nihad Kürşad
Şinasi Osma
Enver Turgut

KARS

Lâtif Aküzüm
Abbas Ali Çetin
Celâl Nuri Koç

KASTAMONU

A. Muzaffer Akdoğanlı
Ahmet Şevket Bohça
Sabri Keskin
Osman Zeki Okta

KAYSERİ

Mehmet Ateşoğlu
A. Atıf Hacıpaşaoğlu
Feyyaz Köksal
Vedat Âli Özkan

KIRKLARELİ

Mehmet Atagün
Arif Hikmet Güner
Orhan Türkkan

KIRŞEHİR

Mehmet Güver

KOCAELİ

Süreyya Sofuoğlu
Şevket Ustaoğlu

KONYA

Bahri Dağdaş
Hasan Dinçer
M. Ziyaeddin İzerdem
Mehmet Necati Kalaycı
Mekki Keskin
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA

Ahmet Can Bilgin
Mesut Erez
Mehmet Ersoy
İ. Hakkı Yıldırım

MANİSA

Neriman Ağaoğlu
Ertuğrul Akça
Süleyman Çağlar
Muammer Dirik
Mithat Dülge
Önol Şakar
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAŞ

Veysi Kadıoğlu
Enver Kaplan
Hacı Ahmet Özsoy

MUĞLA

İzzet Oktay

MUŞ

Kâmil Özsarıyıldız

NEVŞEHİR

İbrahim Boz

NİĞDE

Yaşar Arıbaş
Haydar Özalp

ORDU

Ata Bodur
Hamdi Mağden
Şadi Pehlivanoğlu
Kemal Şensoy

RİZE

Erol Yılmaz Akçal
İsmail Sarıgöz
Cevat Yalçın

SAKARYA

Nuri Bayar
Kadri Eroğan
Muslihittin Gürer

SAMSUN

Ali Fuat Alişan
Melâhat Gedik
Osman Şahinoğlu
Namık Kemal Tülezoğlu
Süreyya Uluçay
Şevki Yücel

SİİRT

Abdülhalim Aras
Hüseyin Hüsnü Oran

SİVAS

Tevfik Koraltan
Cevad Odyakmaz
Gültekin Sakarya
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ

Halil Başol
İlyas Demir

TOKAT
M. Şükrü Çavdaroğlu
Osman Hacıbaloğlu
Bedrettin Karaerkek
Osman Saraç

TRABZON
A. İhsan Birincioğlu
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Osman Turan
Ömer Usta

URFA
Halil Balkıs
Cemal Güven

Ramazan Tekeli

UŞAK
Orhan Dengiz
M. Fahri Uğrasızoğlu

VAN
Kinyas Kartal

YOZGAT
Turgut Nizamoğlu

ZONGULDAK
Talât Asal
S. Ekmel Çetiner
Fevzi Fırat
Cahit Karakaş
Sadık Tekin Müftüoğlu
Kemal Doğan Sungun

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Mahmut Bozdoğan
Turhan Dilligil
Kasım Gülek
Kemal Sarıibrahimoğlu (İ)
Bekir Tünay

ADIYAMAN
Nazım Bayıllıoğlu
Süleyman Arif Emre
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR
Mustafa Akalın (İ.)
Muzaffer Özdağ

AĞRI
Abdülbari Akdoğan
Kasım Küfrevi

AMASYA
Ahmet Demiray
Kâzım Ulusoy

ANKARA
Hüseyin Balan
Osman Bölükbaşı
İ. Sıtkı Hatipoğlu
Rıza Kuas
Emin Paksüt
İlyas Seçkin
Alparslan Türkeş
Ahmet Üstün

ANTALYA
Hüseyin Avni Akın (Yüzbaşı)
Rafet Eker
Osman Zeki Yüksel

ARTVİN
Turgut Altunkaya

AYDIN
Mustafa Şükrü Koç
Reşat Özarda
M. Kemal Yılmaz

BALIKESİR
Cihat Bilgehan (B.)
Enver Güreli
Fennî İslimyeli
Süreyya Koç
Mesut Ozansü

BİNGÖL
M. Emin Gündoğdu
Cemal Yavuz

BİTLİS
Zarife Koçak

BOLU
Kemal Demir
Hasan Özcan
Hami Tezkan

BURDUR
Fethi Çelikbaş (İ.)

BURSA
Sadrettin Çanga (İ. Ü.)
Nilüfer Gürsoy
İbrahim Öktem
Bahri Yazır

ÇANAKKALE
Cihad Baban
Şefik İnan

ÇANKIRI
Mehmet Ali Arsan

ÇORUM
İhsan Akhun
Abdurrahman Güler
Hilmi İncesulu
Hasan Lâtif Sarıyüce
Nejdet Yücer

DENİZLİ
Muzaffer Karan
Hüdai Oral (İ.)
Âtıf Şohoğlu

DİYARBAKIR
Aydın Turgut Artuç
Yusuf Azizoğlu
Hasan Değer (İ.)
Recai İskenderoğlu

EDİRNE
Ahmet Bilgin (Bşk. V.)

ELÂZIĞ
Nurettin Ardıçoğlu
Kemal Satır

ERZİNCAN
Nafiz Giray

ERZURUM
Nihat Diler
Necati Güven
Gıyasettin Karaca

ESKİŞEHİR
Şevket Asbuzoğlu
Seyfi Öztürk (B.)
Aziz Zeytinoğlu (İ.)

GAZİANTEP
Hüseyin İncioğlu
Hüseyin Yılmaz

GİRESUN
Ali Cüceoğlu (İ.)
M. Kemal Çilesiz

GÜMÜŞANE
Necati Akagün

HAKKÂRİ
Ali Karahan

HATAY
Yahya Kanbolat
Reşat Mursaloğlu
Hüsnü Özkan

ISPARTA
İrfan Aksu
Tahsin Argun
Süleyman Demirel (Başbakan)

İÇEL
Mazhar Arıkan
Kemal Ataman
İsmail Çataloğlu
C. Sadık Kutlay

İSTANBUL
Çetin Altan
Hüseyin Ataman
Mehmet Ali Aybar
Ali Fuat Başgil
Suphi Baykam
Ferruh Bozbeyli (Başkan)
Orhan Erkanlı
Orhan Eyüboğlu
Abdurrahman Şeref Lâç
İlhami Sancar
Selim Sarper
Fuad Sirmen
Ahmet Tahtakılıç
Reşit Ülker
Aydın Yalçın

İZMİR
Şevket Adalan
Cemal Hakkı Selek
Mustafa Uyar
Lebit Yurdoğlu

KARS
Sevinç Düşünsel
Turgut Göle
Âdil Kurtel
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Adil Aydın
İ. Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ
Fehmi Cumalıoğlu
Turhan Feyzioğlu
Cengiz Nayman
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ
Hasan Tahsin Uzun (İ.)

KIRŞEHİR
Memduh Erdemir
Süleyman Onan

KONYA
Lütfi Akdoğan
Selçuk Aytan
İhsan Kabadayı
İsmet Kapısız
Nazif Kurucu
Seyit Faruk Önder (İ.)
Fakih Özfakih
Faruk Sükan (B.)
Vefa Tanır

KÜTAHYA
Himmet Erdoğmuş
Kemal Kacar

MALATYA
Hüseyin Doğan (İ.)
Hamit Fendoğlu
İsmet İnönü

MANİSA
Sami Binicioğlu
Muammer Erten
Şevket Raşit Hatipoğlu
Mustafa Ok

MARAŞ
Kemalî Bayazıt
Vefik Pirinççioğlu
Hüseyin Yaycıoğlu

MARDİN
Esat Kemal Aybar
Rifat Baykal
Seyfi Güneştan
Nazmi Oğuz
Fuat Uluç

MUĞLA
Adnan Akarca
Seyfi Sadi Pencap
Turan Şahin
İlhan Tekinalp

MUŞ
Kemal Aytaç

NEVŞEHİR
S. Hakkı Esatoğlu
Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE
Mehmet Altınsoy
Ruhi Soyer
Oğuzdemir Tüzün (İ.)

SAKARYA
Ekrem Alican
Şerafeddin Paker
Hayrettin Uysal

SAMSUN
Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç (İ.)
Salâhattin Kılıç
Bahattin Uzunoğlu

SİİRT
Misbah Ongan
Âdil Yaşa

SİNOP
Mustafa Kaptan
Cemil Karahan
Niyazi Özgüç

SİVAS
Nasuh Nazif Arslan
Nihat Doğan
Orhan Kabibay
Seyf. Kurtbek

TEKİRDAĞ
Orhan Öztrak

TOKAT
Cevdet Aykan
İrfan Solmazer

TRABZON
Hamdi Orhon
Ahmet Şener (İ)
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ
Kenan Aral
Hasan Ünlü

URFA
Atalay Akan
Behice Hatko (Boran)
Necmettin Cevheri
Mahmut Çetin

UŞAK
Ali Rıza Akbıyıkoğlu

VAN
Mehmet Emin Erdinç
Muhlis Görentaş (İ. Ü.)

YOZGAT
İsmail Hakkı Akdoğan
Yusuf Ziya Bahadınlı
Nuri Kodamanoğlu
Celâl Sungur (İ.)
Neşat Tanrıdağ

ZONGULDAK
Bülent Ecevit
Kâmil Kırıkoğlu

[Açık üyelikler]

Çorum	1
Yekûn	1

Bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki kanun tasarısının 9 ncu maddesinin (A) fıkrasına T. C. K. 159 ncu maddenin ilâvesine dair C. H. P. Garupu önergesine verilen oyların sonucu

(Önergeler reddolunmuştur.)

Üye sayısı : 450
Oy veren'er : 255
Kabul edenler : 41
Reddedenler : 214
Çekinserler : 0
Oya katılmıyanlar : 194
Açık üyelikler : 1

[Kabul edenler]

ADANA
Ali Karcı
AFYON KARAHİSAR
Murat Öner
ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Hasan Tez
AYDIN
Reşat Özarda
BİLECİK
İsmail Selçuk Çakıroğlu
ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu
DİYARBAKIR
Metin Cizreli
Tarık Ziya Ekinci
Feyzi Kalfagil
EDİRNE
Türkân Seçkin
ERZİNCAN
Âdil Sağıroğlu
ERZURUM
Adnan Şenyurt
ESKİŞEHİR
Hayri Başar
GAZİANTEP
Ali İhsan Göğüş
GÜMÜŞANE
Ali İhsan Çelikkan
İSTANBUL
Sadun Aren
Orhan Birgit
A. Coşkun Kırca
Reşit Ülker
İZMİR
Şeref Bakşık
Arif Ertunga
KARS
Osman Yeltekin
KASTAMONU
Âdil Toközlü
KOCAELİ
İsmail Arar
Nihat Erim
MALATYA
Mehmet Delikaya
Şaban Erik
MARDİN
İbrahim Aysoy
MUŞ
Nermin Neftçi
ORDU
Ferda Güley
RİZE
Mazhar Basa
İsmail Sarıgöz
SAMSUN
Yaşar Akal
SİVAS
Kâzım Kangal
M. Kemal Palaoğlu
TEKİRDAĞ
Kemal Nebioğlu
TOKAT
Fethi Alacalı
TRABZON
Ahmet Çebi
VAN
M. Salih Yıldız
ZONGULDAK
Kenan Esengin

[Reddedenler]

ADANA
Hasan Aksay
Sabahattin Baybura
Ali Bozdoğanoğlu
Turhan Dilligil
İbrahim Tekin
Ahmet Topaloğlu
Tahir Yücekök
ADIYAMAN
M. Arif Atalay
AFYON KARAHİSAR
Osman Attila
Mehmet Göbekli
Şevki Güler
Ali İhsan Ulubahşi
AĞRI
Nevzat Güngör
AMASYA
Nevzat Şener
Ali Celâlettin Topala
ANKARA
Orhan Alp
Kemal Bağcıoğlu
Ali Rıza Çetiner
Musa Kâzım Coşkun
Ahmet Dallı
Orhan Eren
Recai Ergüder
Zühtü Pehlivanlı
Hayrettin Turgut Toke
Hasan Türkay
Mustafa Kemal Yılmaz
ANTALYA
Hasan Akçalıoğlu
İhsan Ataöv
Hasan Fehmi Boztepe
Ahmet Torgay
ARTVİN
Sabit Osman Avcı
Mustafa Rona
AYDIN
Sinan Bosna
Yüksel Menderes
Nahit Menteşe
Kemal Ziya Öztürk
İsmet Sezgin
BALIKESİR
Adnan Akın
İbrahim Aytaç
Ahmet İhsan Kırımlı
Cihat Turgut
Mevlüt Yılmaz

Mehmet Zeki Yücetürk

BİLECİK

Şadi Binay

BİTLİS

Cevdet Geboloğlu

BOLU

Ş. Nihat Bayramoğlu
Halil İbrahim Cop
Ahmet Çakmak

BURDUR

Fethi Çelikbaş

BURSA

Nilüfer Gürsoy
Cemal Külâhlı
Barlas Küntay
Kasım Önadım
Ö. Doğan Öztürkmen
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel

ÇANAKKALE

Ahmet Nihat Akay
Muammer Baykan
Refet Sezgin

ÇANKIRI

Tahir Akman
Nurettin Ok

ÇORUM

Abdurrahman Güler
Arslan Topçubaşı
Ahmet Uysal

DENİZLİ

Fuat Avcı
Mehmet Salih Baydil
Zafer Nihat Özel
Remzi Şenel

EDİRNE

İlhami Ertem
Nazmi Özoğul

ELÂZIĞ

Ömer Eken
Samet Güldoğan
Kevni Nedimoğlu

ERZİNCAN

Hüsamettin Atabeyli
Sadık Perinçek

ERZURUM

Turhan Bilgin
Ahmet Mustafaoğlu
Cevat Önder
Nihat Pasinli
İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR

Mehmet İsmet Angı
Ertuğrul Gazi Sakarya

GAZİANTEP

Kâmil Ocak
Naşit Sarıca
Mahmut Uygur
Süleyman Ünlü

GİRESUN

Nizamettin Erkmen
İ. Etem Kılıçoğlu
Ali Köymen

GÜMÜŞANE

Sabri Özcan San
Sabahattin Savacı

HATAY

Sabahattin Adalı
Abdullah Cilli
Talât Köseoğlu
Reşat Mursaloğlu

ISPARTA

Ali İhsan Balım

İÇEL

Mazhar Arıkan
Kadir Çetin
Celâl Kılıç

İSTANBUL

Sadettin Bilgiç
Ali Esat Birol
Nurettin Bulak
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Mustafa Ertuğrul
Muhiddin Güven
Orhon Seyfi Orhon
Osman Özer
Kaya Özdemir
İ. Hakkı Tekinel
Osman Nuri Ulusay
Aydın Yalçın
Mehmet Yardımcı

İZMİR

Şükrü Akkan
Mehmet Ali Aytaş
Muzaffer Döşemeci
Osman Zeki Efeoğlu
Ali Naili Erdem
Hüsamettin Gümüşpala
İhsan Gürsan
Settar İksel
Nihad Kürşad
Şinasi Osma
Enver Turgut

KARS

Lâtif Aküzüm
Abbas Ali Çetin
Celâl Nuri Koç

KASTAMONU

A. Muzaffer Akdoğanlı
Ahmet Şevket Bohça
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay

KAYSERİ

Mehmet Ateşoğlu
A. Atıf Hacıpaşaoğlu
Feyyaz Köksal
Vedat Âli Özkan

KIRKLARELİ

Mehmet Atagün
Arif Hikmet Güner
Mehmet Orhan Türkkan

KIRŞEHİR

Mehmet Güver

KOCAELİ

Sedat Akay
Süreyya Sofuoğlu
Şevket Ustaoğlu

KONYA

Bahri Dağdaş
Hasan Dinçer
M. Ziyaettin İzerdem
Mehmet Necati Kalaycı
Mekki Keskin
Faruk Sükan
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA

Ahmet Can Bilgin
Mesut Erez
Mehmet Ersoy
İ. Hakkı Yıldırım

MANİSA

Neriman Ağaoğlu
Ertuğrul Akça
Süleyman Çağlar
Muammer Dirik
Mithat Dülge
Önol Şakar
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAŞ

Vefik Pirinççioğlu
Enver Kaplan
Hacı Ahmet Özsoy

MARDİN

Esat Kemal Aybar

MUĞLA

İzzet Oktay

MUŞ

Kâmil Özsarıyıldız

NEVŞEHİR

İbrahim Boz

NİĞDE

Yaşar Arıbaş
Haydar Özalp

ORDU

Ata Bodur
Hamdi Mağden
Şadi Pehlivanoğlu
Kemal Şensoy

RİZE

Erol Yılmaz Akçal
Cevat Yalçın

SAKARYA

Nuri Bayar
Kadri Eroğan
Muslihittin Gürer

SAMSUN

Ali Fuat Alişan
Melâhat Gedik
Osman Şahinoğlu
Namık Kemal Tülezoğlu
Süreyya Uluçay
Şevki Yücel

SİİRT

Abdülhalim Aras
Hüseyin Hüsnü Oran

SİVAS

Tevfik Koraltan
Cevad Odyakmaz
Gültekin Sakarya
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ

Halil Başol
İlyas Demir

TOKAT

M. Şükrü Çavdaroğlu
Osman Hacıbaloğlu
Bedrettin Karaerkek
Osman Saraç

TRABZON

A. İhsan Birincioğlu
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Ömer Usta

URFA

Halil Balkıs
Cemal Güven
Ramazan Tekeli

UŞAK

Orhan Dengiz
M. Fahri Uğrasızoğlu

VAN

Kinyas Kartal

YOZGAT

Turgut Nizamoğlu

ZONGULDAK

Talât Asal
S. Ekmel Çetiner
Fevzi Fırat
Cahit Karakaş
Sadık Tekin Müftüoğlu
Kemal Doğan Sungun

[Oya katılmıyanlar]

ADANA

Mahmut Bozdoğan
Kasım Gülek
Kemal Sarıibrahimoğlu (İ.)
Bekir Tünay

ADIYAMAN

Nazım Bayıllıoğlu
Süleyman Arif Emre
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR

Mustafa Akalın (İ.)
Muzaffer Özdağ

AĞRI

Abdülbari Akdoğan
Kasım Küfrevi

AMASYA

Ahmet Demiray
Kâzım Ulusoy

ANKARA

Hüseyin Balan
Osman Bölükbaşı
İbrahim Sıtkı Hatipoğlu
Rıza Kuas
Emin Paksüt
İlyas Seçkin
Alparslan Türkeş
Ahmet Üstün

ANTALYA

Hüseyin Avni Akın (Yüzbaşı)
Refet Eker
Osman Zeki Yüksel

ARTVİN

Turgut Altınkaya

AYDIN

Mustafa Şükrü Koç
Mustafa Kemal Yılmaz

BALIKESİR

Cihat Bilgehan (B.)
Enver Güreli
Fennî İslimyeli
Süreyya Koç
Mesut Ozansü

BİNGÖL

M. Emin Gündoğdu
Cemal Yavuz

BİTLİS

Zarife Koçak

BOLU

Kemal Demir
Hasan Özcan
Hami Tezkan

BURDUR

İ. Hakkı Boyacıoğlu
Faik Kırbaşlı

BURSA

Sadrettin Çanga (İ. Ü.)
İbrahim Öktem
Bahri Yazır

ÇANAKKALE

Cihad Baban
Şefik İnan

ÇANKIRI

Mehmet Ali Arsan

ÇORUM

Hilmi İncesulu
Hasan Lâtif Sarıyüce
Nejdet Yücer

DENİZLİ

Muzaffer Karan
Hüdai Oral (İ.)
Âtıf Şohoğlu

DİYARBAKIR

Aydın Turgut Artuç
Yusuf Azizoğlu
Hasan Değer (İ.)
Recai İskenderoğlu

EDİRNE

Ahmet Bilgin (Bşk. V.)

ELÂZIĞ

Nurettin Ardıçoğlu
Kemal Satır

ERZİNCAN

Nafiz Giray

ERZURUM

Nihat Diler
Necati Güven
Gıyasettin Karaca

ESKİŞEHİR

Şevket Asbuzoğlu (İ.)
Seyfi Öztürk (B.)
Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP

Hüseyin İncioğlu
Hüseyin Yılmaz

GİRESUN

Kudret Bosuter
Ali Cüceoğlu (İ.'
M. Kemal Çilesiz

GÜMÜŞANE

Necati Akagün

HAKKÂRİ

Ali Karahan

HATAY

Yahya Kanbolat
Hüsnü Özkan
Şemsettin Mursaloğlu

ISPARTA

İrfan Aksu
Tahsin Argun
Süleyman Demirel (Başbakan)

İÇEL

Kemal Ataman
Burhan Bozdoğan
İsmail Çataloğlu
C. Sadık Kutlay

İSTANBUL

Çetin Altan
Hüseyin Ataman
Mehmet Ali Aybar
Ali Fuat Başgil
Suphi Baykam
Ferruh Bozbeyli (Başkan)
Orhan Erkanlı
Orhan Eyüboğlu
Abdurrahman Şeref Lâç
İlhami Sancar
Selim Sarper
Fuad Sirmen
Ahmet Tahtakılıç

İZMİR

Şevket Adalan
Cemal Hakkı Selek
Mustafa Uyar
Lebit Yurdoğlu

KARS

Sevinç Düşünsel
Cengiz Ekinci
Turgut Göle
Muzaffer Şamiloğlu
Âdil Kurtel

KASTAMONU

Adil Aydın
İsmail Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ

Fehmi Cumalıoğlu
Turan Feyzioğlu
Cengiz Nayman
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ

Hasan Tahsin Uzun (İ.)

KIRŞEHİR
Memduh Erdemir
Süleyman Onan

KONYA
Lütfi Akdoğan
Selçuk Aytan
İhsan Kabadayı
İsmet Kapısız
Yunus Koçak
Nazif Kurucu
Seyit Faruk Önder
Fakih Özfakih
Vefa Tanır

KÜTAHYA
Himmet Erdoğmuş
Kemal Kacar

MALATYA
Hüseyin Doğan (İ.)
Lûtfi Evliyaoğlu
Hamit Fendoğlu
İsmet İnönü

MANİSA
Sami Binicioğlu
Muammer Erten
Şevket Raşit Hatipoğlu
Mustafa Ok

MARAŞ
Kemalî Bayazıt
Veysi Kadıoğlu
Hüseyin Yaycıoğlu

MARDİN
Rifat Baykal
Seyfi Güneştan
Nazmi Oğuz
Fuat Uluç

MUĞLA
Adnan Akarca
Seyfi Sadi Pencap
Turan Şahin
İlhan Tekinalp

MUŞ
Kemal Aytaç

NEVŞEHİR
S. Hakkı Esatoğlu
Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE
Mehmet Altınsoy
Ruhi Soyer
Oğuzdemir Tüzün (İ.)

ORDU
Raif Aybar
Feridun Cemal Erkin (İ.)
Arif Hikmet Onat

SAKARYA
Ekrem Alican
Şerafeddin Paker
Hayrettin Uysal

SAMSUN
Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç (İ.)
Selâhattin Kılıç
Bahattin Uzunoğlu

SİİRT
Misbah Ongan
Âdil Yaşa

SİNOP
Hilmi İşgüzar
Mustafa Kaptan
Cemil Karahan
Niyazi Özgüç

SİVAS
Nasuh Nazif Arslan
Nihat Doğan
Giyasettin Duman
Orhan Kabibay
Seyfi Kurtbek

TEKİRDAĞ
Orhan Öztrak

TOKAT
Cevdet Aykan
İrfan Solmazer

TRABZON
Hamdi Orhon
Ahmet Şener (İ.)
Osman Turan
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ
Kenan Aral
Hasan Ünlü

URFA
Atalay Akan
Behice Hatko (Boran)
Necmettin Cevheri
Mahmut Çetin

UŞAK
Ali Rıza Akbıyıkoğlu

VAN
Mehmet Emin Erdinç
Muhlis Görentaş (İ. Ü.)

YOZGAT
İsmail Hakkı Akdoğan
Yusuf Ziya Bahadınlı
Nuri Kodamanoğlu
Celâl Sungur (İ.)
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK
Bülent Ecevit
Kâmil Kırıkoğlu

[Açık üyelikler]

Çorum	1
Yekûn	1

Bâzı suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarısının 9 ncu maddesinin (A) bendindeki istisnalar arasına T. C. K. 163 ncü maddesinin bütün fıkralariyle eklenmesine dair C. H. P. Grupu önergesine verilen oyların sonucu

(Önerge reddedilmiştir.)

Üye sayısı :	450
Oy veren'er :	255
Kabul edenler :	33
Reddedenler :	222
Çekinserler :	0
Oya katılmıyanlar :	194
Açık üyelikler :	1

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR
Murat Öner
ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Hasan Tez
BİLECİK
İsmail Se'çuk Çakıroğlu
ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu
DİYARBAKIR
Me'in Cizreli
Feyzi Kalfagil
EDİRNE
Türkân Seçkin
ERZİNCAN
Âdil Sağıroğlu
ERZURUM
Adnan Şenyurt
ESKİŞEHİR
Hayri Başar
GAZİANTEP
Ali İhsan Göğüş
GÜMÜŞANE
Ali İhsan Çelikkan
HATAY
Reşat Mursaloğlu
İSTANBUL
Orhan Birgit
A. Coşkun Kırca
Reşit Ülker
İZMİR
Şeref Bakşık
Arif Ertunga
KARS
Osman Yeltekin
KASTAMONU
Âdil Toközlü
KAYSERİ
Turhan Feyzioğlu
KOCAELİ
Nihat Erim
İsmail Arar
MALATYA
Mehmet Delikaya
MARDİN
İbrahim Aysoy
MUŞ
Nermin Neftçi
ORDU
Ferda Güley
SAMSUN
Yaşar Akal
SİVAS
Kâzım Kangal
M. Kemal Palaoğlu
TOKAT
Fethi Alacalı
TRABZON
Ahmet Çebi
VAN
M. Salih Yıldız

[Reddedenler]

ADANA
Hasan Aksay
Sabahattin Baybura
Ali Bozdoğanoğlu
Turhan Dilligil
Ali Karcı
İbrahim Tekin
Ahmet Topaloğlu
Tahir Yücekök
ADIYAMAN
M. Arif Atalay
AFYON KARAHİSAR
Osman Attila
Mehmet Göbekli
Şevki Gü'er
Ali İhsan Uubahşi
AĞRI
Nevzat Güngör
AMASYA
Nevzat Şener
Ali Ce'âlettin Topala
ANKARA
Orhan Alp
Kemal Bağcıoğlu
Ali Rıza Çetiner
Musa Kâzım Coşkun
Ahmet Dallı
Orhan Eren
Recai Ergüder
Rıza Kuas
H. Turgut Toker
Hasan Türkay
M. Kemal Yılmaz
ANTALYA
Hasan Akçalıoğlu
İhsan Ataöv
Hasan Fehmi Boztepe
Ahmet Torgay
ARTVİN
Sabit Osman Avcı
Mustafa Rona
AYDIN
Sinan Bosna
Yüksel Menderes
Nahit Menteşe
Kemal Ziya Öztürk
İsmet Sezgin
BALIKESİR
Adnan Akın
İbrahim Aytaç
Ahmet İhsan Kırımlı
Cihat Turgut
Mevlüt Yılmaz
Mehmet Zeki Yücetürk
BİLECİK
Şadi Binay
BİTLİS
Cevdet Geboloğlu
BOLU
Ş. Nihat Bayramoğlu
Halil İbrahim Cop
Ahmet Çakmak

BURDUR
İ. Hakkı Boyacıoğlu
Faik Kırbaşlı

BURSA
Nilüfer Gürsoy
Cemal Külâhlı
Barlas Küntay
Kasım Önadım
Ö. Doğan Öztürkmen
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel

ÇANAKKALE
Ahmet Nihat Akay
Muammer Baykan
Refet Sezgin

ÇANKIRI
Tahir Akman
Nurettin Ok

ÇORUM
Abdurrahman Güler
Arslan Topçubaşı
Ahmet Uysal

DENİZLİ
Fuat Avcı
Mehmet Salih Baydil
Zafer Nihat Özel
Remzi Şenel

DİYARBAKIR
Tarık Ziya Ekinci

EDİRNE
İlhami Ertem
Nazmi Özoğul

ELÂZIĞ
Ömer Eken
Samet Güldoğan
Kevni Nedimoğlu

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Sadık Perinçek

ERZURUM
Turhan Bilgin
Ahmet Mustafaoğlu
Cevat Önder
Nihat Pasinli
İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı

GAZİANTEP
Kâmil Ocak
Naşit Sarıca
Mahmut Uygur
Süleyman Ünlü

GİRESUN
Nizamettin Erkmen
İ. Etem Kılıçoğlu
Ali Köymen

GÜMÜŞANE
Sabri Özcan San
Sabahattin Savacı

HATAY
Sabahattin Adalı
Abdullah Cilli
Talât Köseoğlu

İSPARTA
Ali İhsan Balım

İÇEL
Mazhar Arıkan
Burhan Bozdoğan
Kadir Çetin
Celâl Kılıç

İSTANBUL
Sadun Aren
Sadettin Bilgiç
Ali Esat Birol
Nurettin Bulak
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Mustafa Ertuğrul
Muhiddin Güven
Orhan Seyfi Orhon
Osman Özer
Kaya Özdemir
İ. Hakkı Tekinel
Osman Nuri Ulusay
Aydın Yalçın
Mehmet Yardımcı

İZMİR
Şükrü Akkan
Mehmet Ali Aytaş
Muzaffer Döşemeci
Osman Zeki Efeoğlu
Ali Naili Erdem
Hüsamettin Gümüşpala
İhsan Gürsan
Settar İksel
Nihad Kürşad
Şinasi Osma
Enver Turgut

KARS
Abbas Ali Çetin
Celâl Nuri Koç

KASTAMONU
Ahmet Şevket Bohça
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay

KAYSERİ
Mehmet Ateşoğlu
A. Atıf Hacıpaşaoğlu
Feyyaz Köksal
Vedat Âli Özkan

KIRKLARELİ
Mehmet Atagün
Arif Hikmet Güner
Orhan Türkkan

KIRŞEHİR
Mehmet Güver

KOCAELİ
Sedat Akay
Süreyya Sofuoğlu
Şevket Ustaoğlu

KONYA
Bahri Dağdaş
Hasan Dinçer
M. Ziyaeddin İzerdem
Mehmet Necati Kalaycı
Mekki Keskin
Yunus Koçak
Faruk Sükan
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA
Ahmet Can Bilgin
Mesut Erez
Mehmet Ersoy
İ. Hakkı Yıldırım

MALATYA
Şaban Erik

MANİSA
Neriman Ağaoğlu
Ertuğrul Akça
Süleyman Çağlar
Önol Şakar
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAŞ
Veysi Kadıoğlu
Enver Kaplan
Hacı Ahmet Özsoy

MUĞLA
İzzet Oktay

MUŞ
Kâmil Özsarıyıldız

NEVŞEHİR
İbrahim Boz

NİĞDE
Yaşar Arıbaş
Haydar Özalp

ORDU
Ata Bodur
Hamdi Mağden
Şadi Pehlivanoğlu
Kemal Şensoy

RİZE
Erol Yılmaz Akçal
İsmail Sarıgöz
Cevat Yalçın

SAKARYA
Nuri Bayar
Kadri Eroğan
Muslihiddin Gürer
Şerafeddin Paker

SAMSUN
Melâhat Gedik
Osman Şahinoğlu
Namık Kemal Tülezoğlu
Süreyya Uluçay
Şevki Yücel

SİİRT
Abdülhalim Aras
Hüseyin Hüsnü Oran

SİVAS
Tevfik Koraltan
Cevad Odyakmaz
Gültekin Sakarya
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ
Halil Başol
İlyas Demir
Kemal Nebioğlu

TOKAT
M. Şükrü Çavdaroğlu
Osman Hacıbaloğlu
Bedrettin Karaerkek
Osman Saraç

TRABZON
A. İhsan Birincioğlu
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Osman Turan
Ömer Usta

URFA
Halil Balkıs
Cemal Güven
Ramazan Tekeli

UŞAK
Orhan Dengiz
M. Fahri Uğrasızoğlu

VAN
Kinyas Kartal

YOZGAT
Yusuf Ziya Bahadınlı
Turgut Nizamoğlu

ZONGULDAK
Talât Asal

S. Ekmel Çetiner
Fevzi Fırat
Cahit Karakaş
Sadık Tekin Müftüoğlu
Kemal Doğan Sungun

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Mahmut Bozdoğan
Kasım Gülek
Kemal Sarıibrahimoğlu (İ.)
Bekir Tünay

ADIYAMAN
Nazım Bayıllıoğlu
Süleyman Arif Emre
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR
Mustafa Akalın (İ.)
Muzaffer Özdağ

AĞRI
Abdülbari Aydoğan
Kasım Küfrevi

AMASYA
Ahmet Demiray
Kâzım Ulusoy

ANKARA
Hüseyin Balan
Osman Bölükbaşı
İ. Sıtkı Hatipoğlu
Emin Paksüt
Zühtü Pehlivanlı
İlyas Seçkin
Alparslan Türkeş
Ahmet Üstün

ANTALYA
Hüseyin Avni Akın
Rafet Eker
Osman Zeki Yüksel

ARTVİN
Turgut Altınkaya

AYDIN
Mustafa Şükrü Koç
Reşat Özarda
M. Kemal Yılmaz

BALIKESİR
Cihad Bilgehan (B.)
Enver Güreli
Fennî İslimyeli
Süreyya Koç
Mesut Ozansü

BİNGÖL
M. Emin Gündoğdu
Cemal Yavuz

BİTLİS
Zarife Koçak

BOLU
Kemal Demir
Hasan Özcan
Hami Tezkan

BURDUR
Fethi Çelikbaş

BURSA
Sadrettin Çanga
İbrahim Öktem
Bahri Yazır

ÇANAKKALE
Cihad Baban
Şefik İnan

ÇANKIRI
Mehmet Ali Arsan

ÇORUM
İhsan Akhun
Hilmi İncesulu
Hasan Lâtif Sarıyüce
Nejdet Yücer

DENİZLİ
Muzaffer Karan
Hüdai Oral (İ.)
Âtıf Şohoğlu

DİYARBAKIR
Aydın Turgut Artuç
Yusuf Azizoğlu
Hasan Değer (İ.)
Recai İskenderoğlu

EDİRNE
Ahmet Bilgin (Bşk. V.)

ELÂZIĞ
Nurettin Ardıçoğlu
Kemal Satır

ERZİNCAN
Nafiz Giray

ERZURUM
Nihat Diler
Necati Güven
Gıyasettin Karaca

ESKİŞEHİR
Şevket Asbuzoğlu
Seyfi Öztürk (B.)
Ertuğrul Gazi Sakarya
Aziz Zeytinoğlu (İ.)

GAZİANTEP
Hüseyin İncioğlu
Hüseyin Yılmaz

GİRESUN
Kudret Bosüter
Ali Cüceoğlu (İ.)
M. Kemal Çilesiz

GÜMÜŞANE
Necati Akagün

HAKKÂRİ
Ali Karahan

HATAY
Yahya Kanbolat
Hüsnü Özkan

İSPARTA
İrfan Aksu
Tahsin Argun
Süleyman Demirel (Başbakan)

İÇEL
Kemal Ataman
İsmail Çataloğlu
C. Sadık Kutlay

İSTANBUL
Çetin Altan
Hüseyin Ataman
Mehmet Ali Aybar
Ali Fuat Başgil
Suphi Baykam
Ferruh Bozbeyli (Başkan)
Orhan Erkanlı
Orhan Eyüboğlu
Abdurrahman Şeref Lâç
İlhami Sancar
Selim Sarper
Fuad Sirmen
Ahmet Tahtakılıç

İZMİR
Şevket Adalan
Cemal Hakkı Selek
Mustafa Uyar
Lebit Yurdoğlu

KARS
Lâtif Aküzüm
Sevinç Düşünsel
Cengiz Ekinci
Turgut Göle
Âdil Kurtel
Muzaffer Samiloğlu

KASTAMONU
A. Muzaffer Akdoğanlı
Adil Aydın
İ. Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ
Fehmi Cumalıoğlu
Cengiz Nayman
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ
Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR
Memduh Erdemir
Süleyman Onan

KONYA
Lütfi Akdoğan
Selçuk Aytan
İhsan Kabadayı
İsmet Kapısız
Nazif Kurucu

Seyit Faruk Önder (İ.)
Fakih Özfakih
Vefa Tanır

KÜTAHYA

Himmet Erdoğmuş
Kemal Kacar

MALATYA

Hüseyin Doğan (İ.)
Lûtfi Evliyaoğlu
Hamit Fendoğlu
İsmet İnönü

MANİSA

Sami Binicioğlu
Muammer Dirik
Mithat Dülge
Muammer Erten
Şevket Raşit Hatipoğlu
Mustafa Ok

MARAŞ

Kemalî Bayazıt
Vefik Pirinççioğlu
Hüseyin Yaycıoğlu

MARDİN

Esat Kemal Aybar
Rifat Baykal
Seyfi Güneştan
Nazmi Oğuz
Fuat Uluç

MUĞLA

Adnan Akarca
Seyfi Sadi Pencap
Turan Şahin
İlhan Tekinalp

MUŞ

Kemal Aytaç

NEVŞEHİR

S. Hakkı Esatoğlu
Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE

Mehmet Altınsoy
Ruhi Soyer
Oğuzdemir Tüzün (İ.)

ORDU

Raif Aybar
Feridun Cemal Erkin
Arif Hikmet Onat

RİZE

Mazhar Basa

SAKARYA

Ekrem Alican
Hayrettin Uysal

SAMSUN

Ali Fuat Alişan (B.)
Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç (İ.)
Salâhattin Kılıç
Bahattin Uzunoğlu

SİİRT

Misbah Ongan
Âdil Yaşa

SİNOP

Hilmi İşgüzar
Mustafa Kaptan
Cemil Karahan
Niyazi Özgüç

SİVAS

Nasuh Nazif Arslan
Nihat Doğan
Gıyasettin Duman
Orhan Kabibay
Seyfi Kurtbek

TEKİRDAĞ

Orhan Öztrak

TOKAT

Cevdet Aykan
İrfan Solmazer

TRABZON

Hamdi Orhon
Ahmet Şener (İ.)
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ

Kenan Aral
Hasan Ünlü

URFA

Atalay Akan
Behice Hatko (Boran)
Necmettin Cevheri
Mahmut Çetin

UŞAK

Ali Rıza Akbıyıkoğlu

VAN

Mehmet Emin Erdinç
Muhlis Görentaş (İ. Ü.)

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
Nuri Kodamanoğlu
Celâl Sungur (İ.)
Neşat Tanrıdağ

ZONGULDAK

Bülent Ecevit
Kenan Esengin
Kâmil Kırıkoğlu

[Açık üyelik]

Çorum	1
Yekûn	1

Bâzı suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarısının 9 ncu maddesine verilen oyların sonucu

(Madde kabul edilmiştir.)

Üye sayısı :	450
Oy verenler :	258
Kabul edenler :	215
Reddedenler :	42
Çekinserler :	1
Oya katılmıyanlar :	194
Açık üyelikler :	1

[Kabul edenler]

ADANA
Hasan Aksay
Sabahattin Baybura
Ali Bozdoğanoğlu
Turhan Dilligil
Ahmet Topaloğlu
Tahir Yücekök

ADIYAMAN
M. Arif Atalay
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR
Osman Attila
Mehmet Göbekli
Şevki Güler
Ali İhsan Ulubahşi

AĞRI
Nevzat Güngör

AMASYA
Nevzat Şener
Ali Celâlettin Topala

ANKARA
Orhan Alp
Kemal Bağcıoğlu
Ali Rıza Çetiner
Musa Kâzım Coşkun
Ahmet Dallı
Orhan Eren
Recai Ergüder
Zühtü Pehlivanlı
H. Turgut Toker
Hasan Türkay
M. Kemal Yılmaz

ANTALYA
Hasan Akçalıoğlu
İhsan Ataöv
Hasan Fehmi Boztepe
Ahmet Torgay

ARTVİN
Sabit Osman Avcı
Mustafa Rona

AYDIN
Sinan Bosna
Yüksel Menderes
Nahit Menteşe
Kemal Ziya Öztürk
İsmet Sezgin

BALIKESİR
Adnan Akın
İbrahim Aytaç
Cihat Bilgehan
Ahmet İhsan Kırımlı
Cihat Turgut
Mevlüt Yılmaz
Mehmet Zeki Yücetürk

BİLECİK
Şadi Binay

BİTLİS
Cevdet Geboloğlu

BOLU
Ş. Nihat Bayramoğlu
Halil İbrahim Cop
Ahmet Çakmak

BURDUR
İ. Hakkı Boyacıoğlu
Faik Kırbaşlı

BURSA
Nilüfer Gürsoy
Cemal Külâhlı
Barlas Küntay
Kasım Önadım
Ö. Doğan Öztürkmen
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel

ÇANAKKALE
Ahmet Nihat Akay
Muammer Baykan
Refet Sezgin

ÇANKIRI
Tahir Akman
Nurettin Ok

ÇORUM
Abdurrahman Güler
Arslan Topçubaşı
Ahmet Uysal

DENİZLİ
Fuat Avcı
Mehmet Salih Baydil
Zafer Nihat Özel
Remzi Şenel

DİYARBAKIR
Aydın Turgut Artuç

EDİRNE
İlhami Ertem
Nazmi Özoğul

ELÂZIĞ
Ömer Eken
Samet Güldoğan
Kevni Nedimoğlu

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Sadık Perinçek

ERZURUM
Turhan Bilgin
Ahmet Mustafaoğlu
Cevat Önder
Nihat Pasinli
İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Ertuğrul Gazi Sakarya

GAZİANTEP
Kâmil Ocak
Naşit Sarıca
Mahmut Uygur
Süleyman Ünlü

GİRESUN
Nizamettin Erkmen
İbrahim Etem Kılıçoğlu
Ali Köymen

GÜMÜŞANE
Sabri Özcan San
Sabahattin Savacı

HATAY
Sabahattin Adalı
Abdullah Cilli
Talât Köseoğlu
Şemsettin Mursaloğlu

ISPARTA
Ali İhsan Balım

İÇEL
Mazhar Arıkan
Kadir Çetin
Celâl Kılıç

İSTANBUL
Sadettin Bilgiç
Ali Esat Birol
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Mustafa Ertuğrul
Muhiddin Güven
Orhan Seyfi Orhon
Osman Özer

Kaya Özdemir
İ. Hakkı Tekinel
Osman Nuri Ulusay
Aydın Yalçın
Mehmet Yardımcı

İZMİR

Şükrü Akkan
Mehmet Ali Aytaş
Muzaffer Döşemeci
Osman Zeki Efeoğlu
Ali Naili Erdem
Hüsamettin Gümüşpala
İhsan Gürsan
Settar İksel
Nihad Kürşad
Şinasi Osma
Enver Turgut

KARS

Lâtif Aküzüm
Abbas Ali Çetin
Celâl Nuri Koç

KASTAMONU

A. Muzaffer Akdoğanlı
Ahmet Şevket Bohça
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay

KAYSERİ

Mehmet Ateşoğlu
A. Atıf Hacıpaşaoğlu
Feyyaz Köksal
Vedat Âli Özkan

KIRKLARELİ

Mehmet Atagün
Arif Hikmet Güner
Mehmet Orhan Türkkan

KIRŞEHİR

Mehmet Güver

KOCAELİ

Sedat Akay
Süreyya Sofuoğlu
Şevket Ustaoğlu

KONYA

Bahri Dağdaş
Hasan Dinçer
M. Ziyaeddin İzerdem
Mehmet Necati Kalaycı
Mekki Keskin
Faruk Sükan
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA

Ahmet Can Bilgin
Mesut Erez
Mehmet Ersoy
İsmail Hakkı Yıldırım

MANİSA

Neriman Ağaoğlu
Süleyman Çağlar
Muammer Dirik
Mithat Dülge
Önol Şakar
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAŞ

Veysi Kadıoğlu
Enver Kaplan
Hacı Ahmet Özsoy

MUĞLA

İzzet Oktay

MUŞ

Kâmil Özsarıyıldız

NEVŞEHİR

İbrahim Boz

NİĞDE

Yaşar Arıbaş
Haydar Özalp

ORDU

Ata Bodur
Hamdi Mağden
Şadi Pehlivanoğlu
Kemal Şensoy

RİZE

Erol Yılmaz Akçal
İsmail Sarıgöz
Cevat Yalçın

SAKARYA

Nuri Bayar
Kadri Eroğan

SAMSUN

Ali Fuat Alişan
Melâhat Gedik
Osman Şahinoğlu
Namık Kemal Tülezoğlu
Süreyya Uluçay
Şevki Yücel

SİİRT

Abdülhalim Aras
Hüseyin Hüsnü Oran

SİVAS

Tevfik Koraltan
Cevad Odyakmaz
Gültekin Sakarya
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ

Halil Başol
İlyas Demir

TOKAT

M. Şükrü Çavdaroğlu
Osman Hacıbaloğlu
Bedrettin Karaerkek
Osman Saraç

TRABZON

A. İhsan Birincioğlu
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Osman Turan
Ömer Usta

URFA

Halil Balkıs
Cemal Güven
Ramazan Tekeli

UŞAK

Orhan Dengiz
M. Fahri Uğrasızoğlu

VAN

Kinyas Kartal

YOZGAT

Turgut Nizamoğlu

ZONGULDAK

Talât Asal
S. Ekmel Çetiner
Fevzi Fırat
Cahit Karakaş
Sadık Tekin Müftüoğlu
Kemal Doğan Sungun

[Reddedenler]

ADANA

Ali Karcı

AFYON KARAHİSAR

Murat Öner

ANKARA

Rıza Kuas
Hasan Tez

AYDIN

Reşat Özarda

BİLECİK

İsmail Selçuk Çakıroğlu

ÇANKIRI

Dursun Akçaoğlu

DİYARBAKIR

Metin Cizreli
Tarık Ziya Ekinci
Feyzi Kalfagil

EDİRNE

Türkân Seçkin

ERZİNCAN

Âdil Sağıroğlu

ERZURUM

Adnan Şenyurt

ESKİŞEHİR

Hayri Başar

GÜMÜŞANE

Ali İhsan Çelikkan

İSTANBUL

Sadun Aren
Orhan Birgit
Nurettin Bulak
A. Coşkun Kırca
Reşit Ülker

İZMİR

Şeref Bakşık

KARS

Cengiz Ekinci
Osman Yeltekin

KASTAMONU

Âdil Toközlü

KOCAELİ

İsmail Arar
Nihat Erim

KONYA

Yunus Koçak

MALATYA

Mehmet Delikaya
Şaban Erik
Lûtfi Evliyaoğlu

MARDİN
İbrahim Aysoy
MUŞ
Nermin Neftçi
ORDU
Ferda Güley
RİZE
Mazhar Basa
SAMSUN
Yaşar Akal
SİVAS
Kâzım Kangal
M. Kemal Palaoğlu
TEKİRDAĞ
Kemal Nebioğlu
TOKAT
Fethi Alacalı
TRABZON
Ahmet Çebi
VAN
M. Salih Yıldız
YOZGAT
Yusuf Ziya Bahadınlı

[Çekinser]

ÇANKIRI
Mehmet Ali Arsan

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Mahmut Bozdoğan
Kasım Gülek
Kemal Sarıibrahimoğlu (İ.)
İbrahim Tekin (B.)
Bekir Tünay
ADIYAMAN
Nazım Bayıllıoğlu
Süleyman Arif Emre
AFYON KARAHİSAR
Mustafa Akalın
Muzaffer Özdağ
AĞRI
Abdülbâri Akdoğan
Kasım Küfrevi
AMASYA
Ahmet Demiray
Kâzım Ulusoy
ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Hüseyin Balan
Osman Bölükbaşı
İ. Sıtkı Hatipoğlu
Emin Paksüt
İlyas Seçkin
Alparslan Türkeş
Ahmet Üstün
ANTALYA
Hüseyin Avni Akın (Yüzbaşı)
Rafet Eker
Osman Zeki Yüksel
ARTVİN
Turgut Altunkaya
AYDIN
Mustafa Şükrü Koç
M. Kemal Yılmaz
BALIKESİR
Enver Güreli
Fennî İslimyeli
Süreyya Koç
Mesut Ozansü
BİNGÖL
M. Emin Gündoğdu
Cemal Yavuz
BİTLİS
Zarife Koçak
BOLU
Kemal Demir
Hasan Özcan
Hami Tezkan
BURDUR
Fethi Çelikbaş
BURSA
Sadrettin Çanga (İ. Ü.)
İbrahim Öktem
Bahri Yazır
ÇANAKKALE
Cihad Baban
Şefik İnan
ÇORUM
Hilmi İncesulu
Hasan Lâtif Sarıyüce
Nejdet Yücer
DENİZLİ
Muzaffer Karan
Hüdai Oral (İ.)
Âtıf Şohoğlu
DİYARBAKIR
Yusuf Azizoğlu
Hasan Değer (İ.)
Recai İskenderoğlu
EDİRNE
Ahmet Bilgin (Bşk. V.)
ELÂZIĞ
Nurettin Ardıçoğlu
Kemal Satır
ERZİNCAN
Nafiz Giray
ERZURUM
Nihat Diler
Necati Güven
Gıyasettin Karaca
ESKİŞEHİR
Şevket Asbuzoğlu
Seyfi Öztürk (B.)
Aziz Zeytinoğlu (İ.)
GAZİANTEP
Ali İhsan Göğüş
Hüseyin İncioğlu
Hüseyin Yılmaz
GİRESUN
Kudret Bosuter
Ali Cüceoğlu (İ.)
M. Kemal Çilesiz
GÜMÜŞANE
Necati Akagün
HAKKÂRİ
Ali Karahan
HATAY
Yahya Kanbolat
Reşat Mursaloğlu (İ.)
Hüsnü Özkan
ISPARTA
İrfan Aksu
Tahsin Argun
Süleyman Demirel (Başbakan)
İÇEL
Kemal Ataman
Burhan Bozdoğan
İsmail Çataloğlu
C. Sadık Kutlay
İSTANBUL
Çetin Altan
Hüseyin Ataman
Mehmet Ali Aybar
Ali Fuat Başgil
Suphi Baykam
Ferruh Bozbeyli (Başkan)
Orhan Erkanlı
Orhan Eyüboğlu
Abdurrahman Şeref Lâç
İlhami Sancar
Selim Sarper
Fuad Sirmen
Ahmet Tahtakılıç
İZMİR
Şevket Adalan
Arif Ertunga
Cemal Hakkı Selek
Mustafa Uyar
Lebib Yurdoğlu
KARS
Sevinç Düşünsel
Turgut Göle
Âdil Kurtel
Muzaffer Şamiloğlu
KASTAMONU
Adil Aydın
İ. Hakkı Yılanlıoğlu
KAYSERİ
Fehmi Cumalıoğlu
Turhan Feyzioğlu
Cengiz Nayman
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ
Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR
Memduh Erdemir
Süleyman Onan

KONYA
Lûtfi Akdoğan
Selçuk Aytan
İhsan Kabadayı
İsmet Kapısız
Nazif Kurucu
Seyit Faruk Önder (İ.)
Fakih Özfakih
Vefa Tanır

KÜTAHYA
Himmet Erdoğmuş
Kemal Kacar

MALATYA
Hüseyin Doğan (İ.)
Hamit Fendoğlu
İsmet İnönü

MANİSA
Ertuğrul Akça
Sami Binicioğlu
Muammer Erten
Şevket Raşit Hatipoğlu
Mustafa Ok

MARAŞ
Kemalî Bayazıt
Vefik Pirinççioğlu
Hüseyin Yaycıoğlu

MARDİN
Esat Kemal Aybar
Rifat Baykal
Seyfi Güneştan
Nazmi Oğuz
Fuat Uluç

MUĞLA
Adnan Akarca
Seyfi Sadi Pencap
Turan Şahin
İlhan Tekinalp

MUŞ
Kemal Aytaç

NEVŞEHİR
S. Hakkı Esatoğlu
Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE
Mehmet Altınsoy
Ruhi Soyer
Oğuzdemir Tüzün (İ.)

ORDU
Raif Aybar
Feridun Cemal Erkin
Arif Hikmet Onat

SAKARYA
Ekrem Alican
Muslihiddin Gürer
Şerafeddin Paker
Hayrettin Uysal

SAMSUN
Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç
Salâhattin Kılıç (İ.)
Bahattin Uzunoğlu

SİİRT
Misbah Ongan
Adil Yaşa

SİNOP
Hilmi İşgüzar
Mustafa Kaptan
Cemil Karahan
Niyazi Özgüç

SİVAS
Nasuh Nazif Arslan
Nihat Doğan
Gıyasettin Duman
Orhan Kabibay
Seyfi Kurtbek

TEKİRDAĞ
Orhan Öztrak

TOKAT
Cevdet Aykan
İrfan Solmazer

TRABZON
Hamdi Orhon
Ahmet Şener (İ.)
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ
Kenan Aral
Hasan Ünlü

URFA
Atalay Akan
Behice Hatko (Boran)
Necmettin Cevheri
Mahmut Çetin

UŞAK
Ali Rıza Akbıyıkoğlu

VAN
Mehmet Emin Erdinç
Muslih Görentaş (İ. Ü.)

YOZGAT
İsmail Hakkı Akdoğan
Nuri Kodamanoğlu
Celâl Sungur (İ.)
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK
Bülent Ecevit
Kenan Esengin
Kâmil Kırıkoğlu

[Açık üyelikler]

Çorum	1
Yekûn	1

Bâzı suç ve cezaların affı hakkındaki kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Tasarı kabul edilmiştir)

Üye sayısı :	450
Oy verenler :	261
Kabul edenler :	217
Reddedenler :	44
Çekinserler :	0
Oya katılmıyanlar :	188
Açık üyelikler :	1

[Kabul edenler]

ADANA
Hasan Aksay
Sabahattin Baybora
Ali Bozdoğanoğlu
Turhan Dilligil
İbrahim Tekin
Ahmet Topaloğlu
Tahir Yücekök

ADIYAMAN
M. Arif Atalay
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR
Osman Attila
Mehmet Göbekli
Şevki Güler
Ali İhsan Ulubahşi

AĞRI
Nevzat Güngör

AMASYA
Nevzat Şener
Ali Celâlettin Topala

ANKARA
Orhan Alp
Kemal Bağcıoğlu
Ali Rıza Çetiner
Musa Kâzım Coşkun
Ahmet Dallı
Orhan Eren
Recai Ergüder
Zühtü Pehlivanlı
H. Turgut Toker
Hasan Türkay
M. Kemal Yılmaz

ANTALYA
Hasan Akçalıoğlu
İhsan Ataöv
Hasan Fehmi Boztepe

ARTVİN
Sabit Osman Avcı
Mustafa Rona

AYDIN
Sinan Bosna
Yüksel Menderes
Nahit Menteşe
Kemal Ziya Öztürk
İsmet Sezgin

BALIKESİR
Adnan Akın
İbrahim Aytaç
Cihad Bilgehan
Ahmet İhsan Kırımlı
Cihat Turgut
Mevlüt Yılmaz
Mehmet Zeki Yücetürk

BİLECİK
Şadi Binay

BİTLİS
Cevdet Geboloğlu

BOLU
Ş. Nihat Bayramoğlu
Halil İbrahim Cop
Ahmet Çakmak

BURDUR
İ. Hakkı Boyacıoğlu
Faik Kırbaşlı

BURSA
Nilüfer Gürsoy
Cemal Külâhlı
Barlas Küntay
Kasım Önadım
Ö. Doğan Öztürkmen
Mustafa Tayyar
Mehmet Turgut
Ahmet Türkel

ÇANAKKALE
Ahmet Nihat Akay
Muammer Baykan
Refet Sezgin

ÇANKIRI
Tahir Akman
Mehmet Ali Arsan
Nurettin Ok

ÇORUM
Abdurrahman Güler
Arslan Topçubaşı
Ahmet Uysal

DENİZLİ
Fuat Avcı
Mehmet Salih Baydil
Zafer Nihat Özel
Remzi Şenel

DİYARBAKIR
Aydın Turgut Artuç

EDİRNE
İlhami Ertem
Nazmi Özoğul

ELÂZIĞ
Ömer Eken
Samet Güldoğan
Kevni Nedimoğlu

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Sadık Perinçek

ERZURUM
Turhan Bilgin
Ahmet Mustafaoğlu
Cevat Önder
Nihat Pasinli
İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Ertuğrul Gazi Sakarya

GAZİANTEP
Kâmil Ocak
Naşit Sarıca
Mahmut Uygur
Süleyman Ünlü

GİRESUN
Nizamettin Erkmen
İ. Etem Kılıçoğlu
Ali Köymen

GÜMÜŞANE
Sabri Özcan San
Sabahattin Savacı

HATAY
Sabahattin Adalı
Abdullah Cilli
Talât Köseoğlu
Reşat Mursaloğlu

İSPARTA
Ali İhsan Balım

İÇEL
Mazhar Arıkan
Kadir Çetin
Celâl Kılıç

İSTANBUL
Sadettin Bilgiç
Ali Esat Birol
Tekin Erer
Nuri Eroğan
Muhiddin Güven
Orhan Seyfi Orhon
Osman Özer

Kaya Özdemir
İ. Hakkı Tekinel
Osman Nuri Ulusay
Aydın Yalçın
Mehmet Yardımcı

İZMİR
Şükrü Akkan
Mehmet Ali Aytaş
Muzaffer Döşemeci
Osman Zeki Efeoğlu
Ali Naili Erden
Hüsamettin Gümüşpala
İhsan Gürsan
Settar İksel
Nihad Kürşad
Şinasi Osma
Enver Turgut

KARS
Lâtif Aküzüm
Abbas Ali Çetin
Celâl Nuri Koç

KASTAMONU
A. Muzaffer Akdoğanlı
Ahmet Şevket Bohça
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay

KAYSERİ
Mehmet Ateşoğlu
A. Atıf Hacıpaşaoğlu
Feyyaz Köksal
Vedat Âli Özkan

KIRKLARELİ
Mehmet Atagün
Arif Hikmet Güner
Orhan Türkkan

KIRŞEHİR
Mehmet Güver

KOCAELİ
Sedat Akay
Süreyya Sofuoğlu
Şevket Ustaoğlu

KONYA
Bahri Dağdaş
Hasan Dinçer
M. Ziyaeddin İzerdem
Mehmet Necati Kalaycı
Mekki Keskin
Faruk Sükan
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA
Ahmet Can Bilgin
Ali Mesut Erez
Mehmet Ersoy
İ. Hakkı Yıldırım

MANİSA
Neriman Ağaoğlu
Ertuğrul Akça
Süleyman Çağlar
Muammer Dirik
Mithat Dülge
Önol Şakar
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAŞ
Veysi Kadıoğlu
Enver Kaplan
Hacı Ahmet Özsoy

MUĞLA
İzzet Oktay

MUŞ
Kâmil Özsarıyıldız

NEVŞEHİR
İbrahim Boz

NİĞDE
Yaşar Arıbaş
Haydar Özalp

ORDU
Ata Bodur
Hamdi Mağden
Şadi Pehlivanoğlu
Kemal Şensoy

RİZE
Erol Yılmaz Akçal
İsmail Sarıgöz
Cevat Yalçın

SAKARYA
Nuri Bayar
Kadri Eroğan
Muslihiddin Gürer
Şerafeddin Paker

SAMSUN
Ali Fuat Alişan
Melâhat Gedik
Osman Şahinoğlu
Süreyya Uluçay
Şevki Yücel

SİİRT
Abdülhalim Aras
Hüseyin Hüsnü Oran

SİVAS
Seyfi Kurtbek
Cevad Odyakmaz
Gültekin Sakarya
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ
Halil Başol
İlyas Demir

TOKAT
M. Şükrü Çavdaroğlu
Osman Hacıbaloğlu
Bedrettin Karaerkek
Osman Saraç

TRABZON
A. İhsan Birincioğlu
Ekrem Dikmen
Selâhattin Güven
Osman Turan
Ömer Usta

URFA
Halil Balkıs
Cemal Güven
Ramazan Tekeli

UŞAK
Orhan Dengiz
M. Fahri Uğrasızoğlu

VAN
Kinyas Kartal

YOZGAT
Turgut Nizamoğlu

ZONGULDAK
Talât Asal
S. Ekmel Çetiner
Fevzi Fırat
Cahit Karakaş
Sadık Tekin Müftüoğlu
Kemal Doğan Sungun

[Reddedenler]

ADANA
Ali Karcı

AFYON KARAHİSAR
Murat Önder

ANKARA
Rıza Kuas
Hasan Tez

AYDIN
Reşat Özarda

BİLECİK
İsmail Selçuk Çakıroğlu

ÇANKIRI
Dursun Akçaoğlu

DİYARBAKIR
Metin Cizreli
Tarık Ziya Ekinci
Feyzi Kalfagil

EDİRNE
Türkân Seçkin

ERZİNCAN
Âdil Sağıroğlu

ERZURUM
Adnan Şenyurt

ESKİŞEHİR
Hayri Başar

GAZİANTEP
Ali İhsan Göğüş

İSTANBUL
Sadun Aren
Orhan Birgit
Nurettin Bulak
A. Coşkun Kırca
Reşit Ülker

İZMİR
Şeref Bakşık

KARS
Osman Yeltekin

KASTAMONU
Âdil Toközlü

KAYSERİ
Turhan Feyzioğlu

KOCAELİ
İsmail Arar
Nihat Erim

KONYA
Yunus Koçak

MALATYA
Mehmet Delikaya
Şaban Erik
Lûtfi Evliyaoğlu

MARDİN
İbrahim Aysoy

MUŞ
Nermin Neftçi

ORDU
Ferda Güley

RİZE
Mazhar Basa

SAKARYA
Yaşar Akal

SİVAS
Kâzım Kangal
M. Kemal Palaoğlu

TEKİRDAĞ
Kemal Nebioğlu

TOKAT
Fethi Alacalı

TRABZON
Ahmet Çebi
Hamdi Orhon

VAN
M. Salih Yıldız

YOZGAT
Yusuf Ziya Bahadınlı

ZONGULDAK
Bülent Ecevit

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Mahmut Bozdoğan
Kasım Gülek
Kemal Sarıibrahimoğlu (İ.)
Bekir Tünay

ADIYAMAN
Nazım Bayıllıoğlu
Süleyman Arif Emre

AFYON KARAHİSAR
Mustafa Akalın (İ.)
Muzaffer Özdağ

AĞRI
Abdülbari Akdoğan
Kasım Küfrevi

AMASYA
Ahmet Demiray
Kâzım Ulusoy

ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Hüseyin Balan
Osman Bölükbaşı
İ. Sıtkı Hatipoğlu
Emin Paksüt
İlyas Seçkin
Alparslan Türkeş
Ahmet Üstün

ANTALYA
Hüseyin Avni Akın (Yüzbaşı)
Rafet Eker
Ahmet Torgay
Osman Zeki Yüksel

ARTVİN
Turgut Altunkaya

AYDIN
Mustafa Şükrü Koç
M. Kemal Yılmaz

BALIKESİR
Enver Güreli
Fennî İslimyeli
Süreyya Koç
Mesut Ozansü

BİNGÖL
M. Emin Gündoğdu
Cemal Yavuz

BİTLİS
Zarife Koçak

BOLU
Kemal Demir
Hasan Özcan
Hami Tezkan

BURDUR
Fethi Çelikbaş

BURSA
Sadrettin Çanga (İ. Ü.)
İbrahim Öktem
Bahri Yazır

ÇANAKKALE
Cihad Baban
Şefik İnan

ÇORUM
Hilmi İncesulu
Hasan Lâtif Sarıyüce
Nejdet Yücer

DENİZLİ
Muzaffer Karan
Hüdai Oral (İ.)
Âtıf Şohoğlu

DİYARBAKIR
Yusuf Azizoğlu
Hasan Değer (İ.)
Recai İskenderoğlu

EDİRNE
Ahmet Bilgin (Bşk. V.)

ELÂZIĞ
Nurettin Ardıçoğlu
Kemal Satır

ERZİNCAN
Nafiz Giray

ERZURUM
Nihat Diler
Necati Güven
Gıyasettin Karaca

ESKİŞEHİR
Şevket Asbuzoğlu
Seyfi Öztürk (B.)
Aziz Zeytinoğlu (İ.)

GAZİANTEP
Hüseyin İncioğlu
Hüseyin Yılmaz

GİRESUN
Kudret Bosuter
Ali Cüceoğlu (İ.)
M. Kemal Çilesiz

GÜMÜŞANE
Necati Akagün
Ali İhsan Çelikkan

HAKKÂRİ
Ali Karahan

HATAY
Yahya Kanbolat
Hüsnü Özkan

İSPARTA
İrfan Aksu
Tahsin Argun
Süleyman Demirel (Başbakan)

İÇEL
Kemal Ataman
Burhan Bozdoğan
İsmail Çataloğlu
C. Sadık Kutlay

İSTANBUL
Çetin Altan
Hüseyin Ataman
Mehmet Ali Aybar
Ali Fuat Başgil
Suphi Baykam
Ferruh Bozbeyli (Başkan)
Orhan Erkanlı
Mustafa Ertuğrul
Orhan Eyüboğlu
Abdurrahman Şeref Lâç
İlhami Sancar
Selim Sarper
Fuad Sirmen
Ahmet Tahtakılıç

İZMİR
Şevket Adalan
Arif Ertunga
Cemal Hakkı Selek
Mustafa Uyar
Lebit Yurdoğlu

KARS
Sevinç Düşünsel
Cengiz Ekinci
Turgut Göle
Âdil Kurtel
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Adil Aydın
İ. Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ
Fehmi Cumalıoğlu
Cengiz Nayman
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ
Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR
Memduh Erdemir
Süleyman Onan

KONYA
Lütfi Akdoğan
Selçuk Aytan
İhsan Kabadayı
İsmet Kapısız
Nazif Kurucu
Seyit Faruk Önder (İ.)
Fakih Özfakih
Vefa Tanır

KÜTAHYA
Himmet Erdoğmuş
Kemal Kacar

MALATYA
Hüseyin Doğan (İ.)
Hamit Fendoğlu
İsmet İnönü

MANİSA
Sami Binicioğlu
Muammer Erten
Şevket Raşit Hatipoğlu
Mustafa Ok

MARAŞ
Kemalî Bayazıt
Vefik Pirinççioğlu
Hüseyin Yaycıoğlu

MARDİN
Esat Kemal Aybar
Rifat Baykal
Seyfi Güneştan
Nazmi Oğuz
Fuat Uluç

MUĞLA
Adnan Akarca
Seyfi Sadi Pencap
Turan Şahin
İlhan Tekinalp

MUŞ
Kemal Aytaç

NEVŞEHİR
S. Hakkı Esatoğlu
Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE
Mehmet Altınsoy
Ruhi Soyer
Oğuzdemir Tüzün (İ.)

ORDU
Raif Aybar
Feridun Cemal Erkin (İ.)
Arif Hikmet Onat

SAKARYA
Ekrem Alican
Hayrettin Uysal

SAMSUN
Kâmran Evliyaoğlu
İlyas Kılıç (İ.)
Salâhattin Kılıç
Namık Kemal Tülezoğlu
Bahattin Uzunoğlu

SİİRT
Misbah Ongan
Âdil Yaşa

SİNOP
Hilmi İşgüzar
Mustafa Kaptan
Cemil Karahan
Niyazi Özgüç

SİVAS
Nasuh Nazif Arslan
Nihat Doğan
Gıyasettin Duman
Orhan Kabibay
Tevfik Koraltan

TEKİRDAĞ
Orhan Öztrak

TOKAT
Cevdet Aykan
İrfan Solmazer

TRABZON
Ahmet Şener (İ.)
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ
Kenan Aral
Hasan Ünlü

URFA
Atalay Akan
Behice Hatko (Boran)
Necmettin Cevheri
Mahmut Çetin

UŞAK
Ali Rıza Akbıyıkoğlu

VAN
Mehmet Emin Erdinç
Muhlis Görentaş (İ. Ü.)

YOZGAT
İsmail Hakkı Akdoğan
Nuri Kodamanoğlu
Celâl Sungur (İ.)
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK
Kenan Esengin
Kâmil Kırıkoğlu

[Açık üyelikler]

Çorum	1
Yekûn	1

Millet Meclisi

GÜNDEMİ

114. BİRLEŞİM

19 . 7 . 1966 Salı

Saat : 15.00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

II

SORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

× 1. — Bâzı suç ve cezaların affı hakkında kanun tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu Bursa Üyesi Cahit Ortaç ve 9 arkadaşının, Vergi suç ve cezalarının affı hakkında; Cumhuriyet Senatosu Kastamonu Üyesi Ahmet Nusret Tuna'nın, Bâzı orman suçlarının affına ve tazminatın terkinine dair; Kastamonu Milletvekili İsmail Hakkı Yılanlıoğlu ve 7 arkadaşının, Bâzı siyasi suçlarla basın suçlularının ve bunlarla ilgili olarak mahkûm olmuş diğer suçluların cezalarının affına dair; Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesince mahkûm edilen 67 eski Kara Harb Okulu öğrencisinin affı hakkında Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Bâzı suç ve cezaların affı hakkında ve Cumhuriyet Senatosu Tabiî Üyesi Kadri Kaplan ve 8 arkadaşının, 20 - 21 Mayıs olayları ile ilgili suçlular ile diğer bir kısım suçluların affına ve bir kısım idari işlemlerin değiştirildiğine dair kanun teklifleri ve Adalet Komisyonu raporu. (1/117, 2/81, 114, 2/174, 1/101, 2/207, 2/223) (S. Sayısı : 79) [Dağıtma tarihi : 1. .3 . 1966]

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

Dönem : 2
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 129

Ankara Üniversitesi 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Karma Bütçe Komisyon başkanlıkları tezkereler (Millet Meclisi 1/196; Cumhuriyet Senatosu 1/655)

(Not : Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 785)

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 6543 - 1/655

8 . 7 . 1966

Karma Bütçe Komisyonu Başkanlığına

İlgi : 30 . 6 . 1966 gün ve 1/196-35 sayılı yazınıza karşılıktır :

Ankara Üniversitesi 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısının, Karma Bütçe Komisyonunca kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 7 . 7 . 1966 tarihli 85 nci Birleşiminde aynen ve açık oyla kabul edilerek dosya ilişikte sunulmuştur.

Gereğini rica ederim.

İbrahim Şevki Atasağun
Cumhuriyt Senatosu Başkanı

Not :

Açık oy neticesi : (125)

Kabul	:	123
Ret	:	1
Çekinser	:	1

Karma Bütçe Komisyonu raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Karma Bütçe Komisyonu
Esas No. : 1/196 C. S. : 1/655
Karar No. : 51

8 . 7 . 1966

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 7 . 7 . 1966 tarihli 85 nci Birleşiminde aynen kabul edilen (Ankara Üniversitesi 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı) ve Karma Bütçe Komisyonu raporu, Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Karma Bütçe Komisyonu
Başkanı
Aydın Milletvekili
İsmet Sezgin

Dönem : 2
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 130

1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1), (A/2) ve (A/3) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ile Cumhuriyet Senatosu İdare Âmirlerinin 1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifleri ve Karma Bütçe Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Karma Bütçe Komisyonu başkanlıkları tezkereleri (Millet Meclisi 1/199, 2/297, 2/327, 2/330, 2/334; Cumhuriyet Senatosu 1/656)

Not : (Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 786)

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 6544 - 1/656

8 . 7 . 1966

Karma Bütçe Komisyonu Başkanlığına

İlgi : 29 . 6 . 1966 gün ve 1/199, 2/297, 2/327, 2/330, 2/334 - 36 sayılı yazınıza karşılıktır.

1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1), (A/2), (A/3) ve (R) işareli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısının, Karma Bütçe Komisyonunca kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 7 . 7 . 1966 tarihli 85 nci Birleşiminde aynen ve açık oyla kabul edilerek dosya ilişikte sunulmuştur.

Gereğini rica ederim.

İbrahim Şevki Atasağun
Cumhuriyt Senatosu Başkanı

Not : Açık oy neticesi : (129))

Kabul	:	127
Ret	:	1
Çekinser	:	1

Karma Bütçe Komisyonu raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Karma Bütçe Komisyonu
Esas No. : 1/199 C. S. : 1/656
2/297, 2/327, 2/330, 2/334
Karar No. : 50, 49, 52, 53, 54

8 . 7 . 1966

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 7.7.1966 tarihli 85 nci Birleşiminde aynen kabul edilen (1966 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı) ve Karma Bütçe Komisyonu raporu Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Karma Bütçe Komisyonu
Başkanı
Aydın Milletvekili
İsmet Sezgin